

HOELSCHE

LIBRARY
OF THE
UNIVERSITY OF ILLINOIS
1934

iversitäts-Buchhandlung

VON

Robert Natan in Utrecht

Domkerkhof F. No. 298.

DE VITA ET SCRIPTIS

LYSIAE ORATORIS

COMMENTATUS EST

LUDOVICUS HOELSCHER

GUESTPHALUS

PHIL. DR. AA. LL. MAG.

BEROLINI,

TYPIS ET IMPENSIS G. REIMERI.

1837.

RECEIVED: 11/17/81

RECEIVED: 11/17/81

VIRIS CELEBERRIMIS

CAROLO LACHMANN

GUSTAVO DROYSEN

PRAECEPTORIBUS CARISSIMIS

GRATO ANIMO

DEDICAVIT

A U C T O R.

THE

CAROLINE MARY

WILLIAMS

1847

Prooemium.

Lysiae oratoris quum jam antiquissimis temporibus magna esset gloria, factum est, ut nonnulli scriptores existerent, qui de ejus vita ac dictione expouerent. Philiscum Milesium, auditorem Isocratis, praeceptorem Timaei historici, vitam, ut Lycurgi confecit, Lysiae scripsisse dici ab Olympiodoro ap. Lambec. comm. bibl. Vindob. VII. p. 127. Goelleros ¹⁾ affirmat; nescio an hoc in comm. Olymp. ms. ad Plat. Gorg. legatur; librum ad quem Goellerus lectorem relegat, inspexi quidem, sed ex edit. altera Viennae 1781, qua t. VII. p. 273., ubi Philiscus commemoratur, idem vitam oratoris nostri conscripsisse non traditur. Sed certum est, illum epigramma in Lysiam composuisse, quod servavit Plutarchus ²⁾. Taylorum hoc ad nostrum Lysiam spectare non debuisse negare ex iis quae infra dicam apparebit. Graecorum libertate deleta Alexandriae et Pergami de librorum auctoribus accurate quaesive-

---

¹⁾ de sit. et orig. Syrac. p. 115. De Philisco plura dederunt Reimar. ad Dion. Cass. 38, 48, p. 164. Ruhnken. hist. crit. or. Gr. p. 83. Goeller. l. l.

²⁾ vit. Lysiae p. 325. R. — Versus post multorum virorum doctorum curas optime restituit Jacobsius, ex cujus emendatione repetiit Westermannus in ed. sua Plut. vit. or. cf. Sintenis. in Act. Antiq. Darmstad. 1835. p. 44.

runt et sagaciter disquisitiones, num eorum opera essent quibus vulgo adscribebantur, instituerunt. Viri docti omnium scriptorum qui in Graecia per multa saecula floruerant nomina librosque collegerunt atque eorum tabulas confecerunt. Primus Callimachus condidit *πίνακας τῶν ἐν πάσῃ παιδείᾳ διαλαμβανόντων καὶ ὧν συνέγραψαν ἐν βιβλίοις κ' καὶ ρ'*. Aristophanem et Aristarchum poetarum quidem eorum didicasse certum est; pedestrium vero scriptorum canonem ab iisdem institutum esse Ruhnkenius quidem (hist. crit. p. 94. sqq.) contendit, nuperrime vero C. F. Rankius (cf. de Aristoph. vit. p. 107.) argumentis certe gravissimis negavit atque unde decem oratorum ordo et numerus natus sit, quorum in praestantia et dignitate didicanda Dionysius Halicarnassensis nunquam Aristarchum et Aristophanem tanquam oratorum iudices nuncupavit, inde explicandum putat, quod numerus ille inter ipsos Athenienses ex more decem oratorum a Solone ¹⁾ institutorum ortus esse videatur. Utcunque haec res se habet, Callimachum in libro laudato, in quem discipuli commentarios scripsere, suam sententiam de oratoribus quoque exposuisse, certissime inde colligimus, quod ejus *πίνακες τῶν ῥητόρων* a veteribus saepius citantur. Sed eodem studio viri docti Alexandrini quo scriptorum artem illustraverunt, de illorum vitis non videntur quaesivisse. Itaque Dionysius Halicarnassensis in libello qui *τῶν ἀρχαίων κρίσις* inscribitur antiquiores quidem fontes est secutus, sed dolendum quod de Lysiae vita perpanca tantum disseruit, quamvis omnino ejus negligentia quaedam in fontibus adhibendis agnoscatur ²⁾. Ejus aequalis Caecilius rhetor Calactinus, quamquam praecipue de oratorum veterum arte librorumque gennitate disquisitiones instituit sa-

¹⁾ cf. Schoem. de com. p. 210. Meier. de bon. damn. p. 111. sq.

²⁾ cf. Westermann. de oratt. Olynth. Dem. ordin. p. 73. sqq.

gacissimas, tamen Jonsius ¹⁾ eum etiam vitas oratorum composuisse mihi merito videtur conjecisse. Tot libri temporum invidia quam nobis erepti sint, Plutarchum in vitis X oratorum uberius de Lysia disputasse gaudeamus; quem librum Taylorus et Rubnkenius quam Plutarcho esse abjudicandum censuerint, nuperrime A. G. Beckerus eoque qui supplevit Westermannus ²⁾ a Plutarcho esse institutum claris, ut mihi videntur, argumentis demonstraverunt; et quamvis in oratorum quorundam vitis nonnulla esse confusa concedam, tamen in Lysiae vita omnia bene collegit Plutarchus et quam desint meliora nobis acceptos est. Inter rhetores posteriores Heronem Cotyis f. Atheniensem libellum *περὶ τῶν ἀρχαίων ῥητόρων καὶ τῶν λόγων οἷς ἐνίκησαν πρὸς ἀλλήλους ἀγωνιζόμενοι* scripsisse ex Suida comperimus, cujus sane operis jacturam eo iniquiore ferendum animo, quo verisimilius est, in eodem de oratorum vitis multa esse exposita. Photius (bibl. cod. 262.) excerpit Plutarchum. Suidas et auctor lexicæ Villoisonianæ, Eudociae vulgo adscripti ³⁾, qui perpauca tantum ex Suida excerpit, in Lysiae vita indaganda parum nobis auxilii præbent.

Multo majore diligentia quam in oratoris vitam, in ejus dictionem quaestiones instituerunt veteres. Ut taceam de Callimachi labore in antiquos oratores consumpto, quem acuminis critico fuisse destitutum Photius ⁴⁾ testatur, Dionysii Halic. libellum „*τῶν ἀρχαίων κρίσις*” inscriptum hac in re potissimum quaerenda versari omnibus notum est. Praeter hanc quae superest de Lysia *κρίσις* commentarium de dignoscendis

¹⁾ scr. hist. phil. III, 1, 4.

²⁾ B. in vers. germ. or. Andoc. p. 111 — 132; WV. in ed. sua Plut. l. l.

³⁾ cf. Saupp. ad Lycurg. p. 161.

⁴⁾ cod. 265. cf. Dion, de Dinarch. V. p. 630. 631.

genninis et spuris ejusdem orationibus scripsit, cuius rei ipse¹⁾ atque posteriores qui de hac re scripsere testes sunt. Cum Dionysius de oratoribus ipse plurima indagasset, in his dijudicandis suum ipsius sensum duntaxat audivit. Liber ejus superstes prae omnibus veterum de hac re libris nobis acceptus est. Dionysius artem criticam primus e Graecia Romam felici successu tulisse videtur. Multum sane valebat apud posteros auctoritas Dionysii, cujus de oratoribus judicandis sententia vera esse credebatur²⁾, quare nos quoque nisi gravissimis causis moti ab illo ne recedamus. Aetate et studiis acmulum habuit Caecilium Calactinum qui Romae sub Caesare Augusto eloquentiam docuit³⁾ et praeter alia de charactere X oratorum scripsit atque de iis quae ab oratoribus vel secundum vel praeter historiae veritatem dicta sunt. Cujus omnes libri temporum invidia nobis perierunt, quod eo magis doleamus, quo saepius a Plutarcho et Photio laudantur. Ejus autem *περὶ Λυσίου σύγγραμμα* a Longino (de subl. 32, 8.) reprehenditur, quod Lysiam multum Platoni anteposuerit. Haec res quamquam non est quod in dubium vocetur, tamen ne Caecilii judicium in universum acmune destitutum credamus, Longinum meminerimus suos libros Caecilio opposuisse ideoque esse factum, ut acerrimus Calactini aestimator redderetur⁴⁾. *Πρὸς Κακίλιον περὶ τῶν παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ῥητόρων* scripsisse Lysimachides dicitur ab Ammonio v. *Θεωρός*, qui liber Vossio commentarius fuisse ad Caecilium atque non absimilis videbatur libello Plutarchi de vitis X orat., fortasse duntaxat operi-

¹⁾ de Lys. §. 12. p. 481. R. δηλωθήσεται ἐπιφῶθι sc. de Lys. orati. αὐθεντικῆ cf. ibid. p. 485, 10. (§. 14.)

²⁾ cf. Dion. de comp. ed. Schaefer. p. XXX.

³⁾ cf. Suid., Voss. de hist. Gr. II, 4., de art. gramm. I, 5., Jons. III, 1, 4., Toup. ad Longin. I, 1. p. 219. ed. Weisk., Boisson. ad Tiber. Rhet. p. 44, 84. Krueger. ad Dion. historiogr. p. VIII., de vit. Thuc. p. 34.

⁴⁾ cf. Osann. Beitr. z. gr. u. roem. Lit. Gesch. I p. 295.

bus Dionysianis, eandemque fere sententiam amplexus est Jonsius, sed optime Valckenaerius Tonpιο frustra obnitate stansit pro ῥητόρων legendum esse ἰορτῶν ¹⁾). Hermogenes (c. 160. p. Chr.) praeceptor eloquentiae celeberrimus iudicium de dictione rhetorica elegantissimum in operibus suis servavit, ita ut inter veteres permulti eorum commentatores existerent et nos non possimus, quia sagacitatem et subtilitatem admiremur. In peculiari libro de Lysia sententiam suam exponere in animo habuit, ut ipse fatetur (, 107. Ald.), sed non fecit ²⁾). Eodem tempore vixit Aelius Aristides, cujus de dictione rhetorica duo scripta supersunt; eorum vero vilissima est scriptio. Nonnulla de Lysiae elocutione conscripsere Demetrius quidam in libro περὶ ἰορνησίας et Longinus (213 — 273.) in opere περὶ ἕψους, quo quidem amorem sublimis dicendi generis declarat, sed Lysiae quoque maguas esse virtutes oratorias concedit. Photii de Lysia iudicium acumine et perspicuitate splendet. Sed bisce viris sane excellentibus exceptis rhetorum illorum temporum nemiem qui suum iudicium sit secutus reperimus. Quare ut taceam de istorum operibus quae de arte rhetorica supersunt, ut Alexandri Nomenii f., Apsianis (c. 230), Minuciani (c. 260), aliorum, jam illi potissimum mihi enumerandi sunt, quos singularia de Lysia opera scripsisse traditum est. Gaius Harpocratio dictus σοφιστής testibus Suida et Eudocia scripsit de Lysiae et Hyperidis orationibus. Zosimus Gazaens vel Ascalonites, qui sub Anastasio vixit, composuit in Demosthenem et Lysiam commentarios (ὑπομνήματα), quos ἕλην s. historiae materiam nuncupavit ³⁾, quia stilus commentariis non historiae conueniebat. Zenonis Citiensis

¹⁾ Voss. de hist. Gr. IV, 16. p. 178.; Jons. III, 1, 5; Valcken. ad Ammon. l. l.; Toup. ad Long. l. l. cf. Boeckb. Oec. civ. I. 238.

²⁾ cf. Spengel. συναγ. τυχν. p. 123. not. 60.

³⁾ cf. Suid, s. v. Eudoc. p. 203. Voss. de hist. Gr. II, 20. p. 261.

τοῦ πολυθρῦλλήτου (sic ab Ulpiano appellatur), qui sub Juliano vixit, ὑπόμνημα εἰς Ἀσσίαν commemoratur¹⁾, quod si superesset multum genuitatem orationum quae sub Lysiae nomine divulgatae sunt illustrasse ex Zenonis acuminis, quo orationis Demosthenicae fidem Philippicae IV. impugnat, conjici licet. Praeter illos Paulus Germinus ὑπομνήματα εἰς λόγους τοῦ Ἀσίου scripserat²⁾ idemque a Photio Παῦλος ὁ ἐκ Μυσίας dicitur et arguitur quod plures Lysiae orationes genuinas pro suppositiciis detraherit inscitia elocutionis perductus eoque effecerit, ut interierint. Praeter commentatores Lysiae laudatos habemus alios memoratos, qui de omnibus oratoribus Atticis opera composuerunt. Hisce annumeranda sunt Timaei Tauromeditae argumenta rhetorica 68. libris enarrata (cf. Suid.) et Heronis Atheniensis libellus supra laudatus, Posidonii Olbiopolitae incertae aetatis³⁾, Menandri, Tiberii Sophistae (c. 400. p. Ch.), Aelii Theonis Alexandrini (c. 300. p. Ch.), aliorum varia. Quae vero omnia temporum invidia nobis sunt erepta; perpaucae supersunt veterum reliquiae, quae accuratorem notitiam oratorum antiquorum, imprimis Lysiae nostri, indagandam adjuvent. Earum pleraeque in artem oratoris rhetoricam inquirunt; aliam viam inierunt auctores lexicorum rhetoricorum. Ejusmodi citantur λέξεις ῥη-

¹⁾ cf. Suid. s. v. Eudoc. p. 205. Chapmann. diss. de Ulpiano. §. 4.

²⁾ cf. Suid. s. v. Eudoc. p. 353. Phot. cod. 262. p. 489. A. Est incertae aetatis; tamen eum post Dionysium Hal. vixisse cum Ruhnkenio (hist. crit. p. 49.) credas; nullo alio loco memoratum invenimus, nisi sententiam Wyttenbachii amplectimur, quam protulit ad Eunap. t. II. p. 45. ed. Boiss., nostrum Paulum laudari in hisce Eunapii verbis p. 11.: κατὰ τοὺς τοὺς χρόνους (i. e. post Porphyrii) ἦσαν καὶ τῶν ῥητορικῶν οἱ ἐν Ἀθήνῃσι προσιτώτες Παῦλος τε καὶ Ἀνδρόμαχος ἐκ Συρίας; ibi vero Boissonadius t. I. p. 172. Paulum Aegyptium qui Suida teste sub Constantino vixit commemorari putat.

³⁾ cf. Suid., Voss. de hist. Gr. I, 24. p. 156.

τορικαὶ Philonis Byblii¹⁾, Pansaniae²⁾, Diodori Valerii f. Polionis Alexandrini enarratio locorum difficilium, qui apud X oratores reperitur³⁾, Philostrati λεξικὸν τῶν παρὰ τοῖς δέκα ῥήτορσι λέξεων (Phot. cod. 150.), Eudemi libellus κατὰ στοιχεῖον conscriptus περὶ λέξεων αἷς κέχρηται ῥήτορες τε καὶ τῶν συγγραφέων οἱ λογιώτατοι (Suid. s. v. Eud. p. 165.), Juliaui λεξικὸν τῶν παρὰ τοῖς δέκα ῥήτορσι λέξεων κατὰ στοιχεῖον (Phot. cod. 150.), Julii Vestini ἐκλογή ὀνομάτων ἐκ τῶν ῥητόρων⁴⁾, Aelii Harpocratonis liber de illis quae oratores ignorasse videntur, Zosimi supra laudati λέξις ῥητορικὴ κατὰ στοιχεῖον. Sed omnium lexicorum nunc superest Valerii Harpocratonis (c. 350.) λεξικὸν τῶν δέκα ῥητόρων, quod et forensia verba et orationum genuitatem optime illustrat.

Inter recentiores, ut taceam de Aldo, Stephano, qui textum solum Lysiae ediderunt, Jodocus van der Heidius Lysiae or. cum notis politicis edidit a. 1615. Sed has aliasque editiones longe superavit Taylori a. 1739., qui textum correxit, interpretationem addidit, vitam Lysiae delineavit, testimonia veterum de oratore ejusque fragmenta collegit. Hanc editionem repetiit Reiskius; notas quidem plures addidit, fragmenta vero et vitam Lysiae nihil auxit. Ruhokenius in hist. crit. p. 60. de Lysia nihil dixit, nisi quod errorem Taylori unum ex Cic. Brut. 9. deductum correxit; tum addit: „Ejus antem historiam Taylorus et ipsius et aliorum oratorum sospitator ita illustravit, nihil ut supra addi posse videatur.” His Viri Summi verbis spretis mihi quidem iterum Lysiam tractanti lectorum venia petenda est. Sed temporibus recentissimis Clinto eumque qui

¹⁾ cf. Etym. M. v. δέμα, Voss. h. Gr. II, 10.

²⁾ cf. Phot. cod. 153. Intpp. ad Suid. h. v.

³⁾ cf. Suid. v. Πωλλων, Jons. III, 7.

⁴⁾ cf. Suid. s. v., Valcken, Theocr. p. 294.

multis locis correxit et auxit Kruegerus V. Cl. et Jo. Fraazius de temporibus, quibus orationes habitae sunt, Summi autem Viri Boeckbius, Schoemannus, Meierus, alii de argumentis orationum tam praeclare disseruerunt, ut equidem recentes in Lysiam quaestiones instituere non abs re esse putaverim. De vita Lysiae etiam plura, quae Taylorus neglexit, Spengelius et Clinto suppeditarunt; multa vero quae Taylorus tractavit omisi; nihil enim ad Lysiam spectant. Vita quam Bremius suae editioni praemisit, nihil novi praebet, quin etiam illum Taylori errorem a Ruhkenio castigatum servat. De fragmentis a Tayloro collectis non solum quaestiones historicas institui, sed illis etiam nonnulla praesertim ex Bekkeri Summi Viri Anecdotis exprompta addidi. Denique id quod Taylorus omnino fere neglexit, testimonia veterum de Lysiae arte oratoria a Dionysii Hal. dissertatione profectus collegi, quo in labore Walzii in rhetoribus Graecis colligendis diligentia summopere me adjuvit. In omnibus quae de Lysia disputavi Westermanni V. D. libro egregio de hist. eloq. Gr. magnam opem mihi esse allatam lubenter confiteor. Priorum vero opera de orat. Gr., Cresollii, Vossii, Freytagii, Hardionis paullulum quod in usum convertere possis praebent. Franco-Gallorum Belini de Ballu et Brequiguii libros inspiciere mihi non obtigit.

P a r s I.

V i t a L y s i a e.

§. I.

Cephalus Syracusanus, filius Lysaniae, nepos Cephali, quem filio ac nepote ditiolem fuisse ex Plat. reip. p. 330. b. apparet, Athenas Periclis cujus familiaritate utebatur suaso (cf. Lys. adv. Erat. §. 4, Plut. vit. Lys., Phot. cod. 262. p. 489.) commigravit fere Ol. 76. (475.). Plutarchus addit, secundum oouuullos eum illo tempore quo Gelo imperium capesseret fugisse Athenas; quod falsum esse infra probabitur. Fortasse autem hac narratione utaris ad Schleiermacheri conjecturam confirmandam ¹⁾, Cephalum illum quem in Platonis Parmenide dialogo colloquentem reperimus esse Lysiae patrem eundemque priusquam Athenas pervenisset aliquamdiu Clazomenis habitasse. Equidem hanc sententiam nec refutare nec defendere audeo; tantopere enim et de chronologia et de personis quae in Parmenide extant incertus sum. Certe ab Ol. 76. usque ad suam mortem c. Ol. 83. Athenis morabatur Cephalus. In Piraeo habitabat (Plat. l. l. p. 328.), divitiis pollebat (Plat. l. l. p. 329. e. Cic. ep. ad Att. IV, 16.) atque familiaritate Atheniensium nobilium utebatur. Errant Scholiastes Aeschinis in Ctes. §. 194, praecipue autem Tzetzes (Chiliad. V. 983.) eum cum oratore Atheniensi Cephalo Colyttensi confundentes, constat enim Cephalum Syracusanum in numerum civium receptum non esse; utrum vero μέτοικος

---

¹⁾ Plato P. I. V. II. p. 102.

uerit an *ἰσοτελής*, incertum est; nam ex Platone non elucet, num aedes quas habitabat fuerint Cephalī¹⁾. Prioribus temporibus Socratem saepius adiisse dicitur a Platone; tam vero annis iam provectus suas aedes non relinquebat. Itaque amicum longiore ex quo eum viderat tempore praeterlapso Socrates adiit, sacrificantem invenit, cum eo de senectute colloqui coepit, quinque Cephalus dixisset, qui juste vitam transgisset, ei tranquillam ac laetam contingere senectutem, incidant in quaestionem de eo quod justum appellaretur, atque a Socrate illi de republica sermones habiti sunt quos Plato literis mandavit; eos neque Ol. 92. neque Ol. 85., ut Stallbaumius conjecit, sed c. Ol. 83. habitos esse infra probare studebo.

Cephalus habuit quattuor filios, Polemarchum, Lysiam, Euthydemum, Brachyllum, ex quibus tres priores Plato commemorat, Brachylli Plutarchus mentionem facit. Taylorus quidem, cujus sententiam amplexus est Franzius, contendit Lysiam Brachyllum fratrem non habuisse, quod Dionysius referrat, *Λυσίας ἔρχετο σὺν ἀδελφοῖς δυοῖ*; sed locus nil probat. Si duos tantum fratres Lysias habuisset, Dionysius non, ut Taylorus vult, *σὺν ἀδελφῶν δυοῖ*, sed *σὺν τοῖς δυοῖν ἀδελφοῖς* debebat scribere²⁾. Polemarchus philosophus, quem Plato etiam in Phaedro p. 257. b., Suidas, Harpocratio, Photius³⁾ fratrem Lysiae vocant, cum Lysia Thurios commigravit atque inde postea uti Lysias Athenas rediit. Num hic sit Polemarchus ille cujus servus Andromachus in actione de Hermis mutilatis instituta gravem personam sustiunit, (cf. Droysen. de Arist. Av. et Herm. p. 32.) non apparet, quia Polemarchum cum Lysia demum revertisse nobis non traditum est. Etiam si vero constaret, quales in rempublicam praebuissent mores fratres inde ne colligeres, neque enim aliud est nisi servus cujus causa Polemarchus ab Andocide commemoratur. De ceteris Lysiae fratribus nihil notum est, nisi alterum quoque Thurios esse profectum; sed ne uter quidem fuerit scimus.

§. 2.

Lysias natus est Athenis⁴⁾ et Atheniensis vocari summo

¹⁾ cf. Boeckh. Oec. civ. I, 155.

²⁾ cf. Spengel. συναγ. τεχν. p. 133.

³⁾ Suid. Harp. Phot. lex. v. Πολέμαρχος.

⁴⁾ Plut. vit. Lys.: *γενόμενος Ἀθηναῖον*; Suid. v. *Λυσίας ἐπέθη δ' αὖ Ἀθηναίαις*

jure meretur. Sed Syracusanus nominatur a Timaeo Tauro-
menita, Justino, Orosio, Photio, Suida¹⁾). Lysiae patria igitur
cum jam incerta esse videretur, scriptores historiae Siciliae
Italiaeque oratorem suae patriae vindicare studuerunt. Mon-
gitor²⁾ (putat Plutarchum et Photium Atheniensibus Lysiam
tradidisse, ex eo ductos. quod in civium Atheniensium nume-
rum ex privilegio adscriptus sit, sin vero civitatis jure donatus
sit, eum alibi natum clarissime patere. Hanc sententiam ex
inscitia institutorum reipublicae Atheniensis exortam relinquen-
tes argumentationem J. Bonanui³⁾ amplectamur, qui Lysiam
natum Athenis habet, Syracusanum autem nominatum propter
paternam originem, quae illi Syracusana est, patre enim Syra-
cusano Cephalo est natus. Haud secus judicasse Justinum,
Orosium, ceteros, quis non ausit affirmare? eoque minus civi-
tate Syracusana Lysias est excludendus, quod in Atheniensium
civium numerum nunquam est receptus. Itaque ut exemplo a
Bonanno allato utar, si vel a materno genere qui somniorum
interpretationes scripsit Artemidorus dici meruit Daldianus ipse
tamen Ephesi natus, tanto majori jure a paterno genere Syra-
cusanus dici meretur Lysias⁴⁾). Putemus ergo Timaeum ne-
que de Lysiae patria falsam opinionem habuisse neque quod
Lysiam appellaverit Syracusanum mereri Ciceronis notam;
quod historicus ille hoc consilio, ut in suae civitatis jus redi-
geret oratorem (hoc enim praecipit lex Licinia Mucia), dixerit,
illius fide ac veritate indignum esse videtur.

Mirus locus extat ap. Tzetz. Chil. V. 983.

Ὁ ῥήτωρ Κέφαλος πατήρ ἦν ῥήτορος Λυσίου

Ἀπὸ Θουρίου πόλεως μίας τῶν Ἰταλίδων

Πλούτῳ κομῶν καὶ εὐγενῆς, σωτήρ τῶν Ἀθηναίων.

Omnia, eo confundi infra illustrabitur; nunc vero quid signifi-
cetur verbis ἀπὸ Θουρίου quaeramus. Multum est quod Ly-
siam ipsum iisdem nominari Thurium credamus; sed in verss.

¹⁾ Tim. ap. Cic. Brut. 16. frg. 67. p. 266. ed. Goeller.; Ju-
stin. V. 9. : Lysias Syracusanus orator exsul tum; Oros. II,
27: quibus (sc. exsulibus) Lysias quoque Syracusanus orator
quasi in auxilium urbis quae esset patria communis eloquen-
tiae, quingentos milites cum stipendiis suis misit; Phot.
cod. 262. p. 489. B.: Παις δὲ γέγονεν ὁ Λυσίας . . . γέρας
μὲν Συρακούσιος, μεταπίστης δὲ γεγονώς εἰς Ἀθήνας; Suid. v.
Λυσίας.

²⁾ biblioth. Sicul. II. p. 85.

³⁾ Syracus. antiq. illustr. p. 310. C. seq.

⁴⁾ cf. etiam Jonsius II, 1, 2.

seqq. (cf. 991.) omnia quae de Lysia vulgo narrantur ejus patri Tzetzes attribuit, ita ut hoc quoque loco Cephalum significari verisimilius sit. Tali fatili argumento confisi scriptores historiae Calabriae ad gloriam patriae conciliandam, sicuti jam inter veteres erant qui Herodotum Thuriis oriundum ¹⁾ opinarentur, Lysiam Thuriis fuisse studuerunt explicare, inter quos Gabrielis Barrii descriptio Calabriae ²⁾ floret. Bouannus igitur exprobrat Barrii arrogantiam, in cujus defensionem insurgit Joannes de Flores ³⁾. Thuriis ait Lysiam nominari a Barrio non ex ipsius ortu, sed ob patris originem vel alia ratione neque Syracusanum esse vocandum, veram enim patriam solum censeret, ubi primam accipiamus lucem. Qua vero ratione Barrium ipsum, qui Lysiam ex sola patris origine inter Thuriis recenset, male egisse J. de Flores demonstravit. At videamus, utrum Cephalus fuerit Syracusanus an Thurinus. Plutarchus, Photius, Suidas Cephalo Syracusano Lysiam natum apertissime tradunt. Tzetzae verba ita sunt confusa, ut ne minima quidem auctoritate sint digna. Syracusae solae atque Athenae oratore celebri gloriari possunt, hae natalibus, ortu illae. — Erant etiam qui Cephaloeditanum esse Lysiam velent Pirrho teste ⁴⁾. Cephaloedium s. Cephaloedis exigua erat urbs Siciliae, quae nomen ex piscium cephalorum s. thunnorum piscatu traxerat ⁵⁾, qua ex causa confusionem nominis patris Lysiae et originis urbis exortam esse apparet. Haec quidem sententia, quam testimonio veterum adjutam non inveni, plane rejicienda est. Hoc teneamus, Lysiam Athenis natum esse, Syracusanum vero ex paterni generis ortu posse vocari.

§. 3.

Lysias natus est Ol. 80, 2. Philocle archonte. In Plutarchi quidem codicibus legitur: *ἐπὶ Φιλοκλέους ἀρχοντος κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς ὀγδοηκοστῆς καὶ δευτέρας*. Hoc vero esse mendam dudum viri docti intellexerunt; neque enim convenit cum iis quae deinde ap. Plut. vit. Lys. sequuntur, neque cum iis quae in aliorum oratorum vitis Plutarchia-

¹⁾ cf. Heys. de Herod. p. 71.

²⁾ Romae 1737. cf. p. 398.

³⁾ Calabr. illustr. IV, 5, 5. p. 393.

⁴⁾ notit. eccl. Cephaloed. p. 476. citat. a Mongitore l. 1.

⁵⁾ Sil. Ital. XIV. 252. cf. Cluver. Sicil. ant. II, 4. Dorvill. Sicul. cap. 3. fin. p. 24. Pirrh. Ital. sacr. Panormi 1733. T. II, 798.

uis leguntur. Natus enim est Andocides archonte Theagenide Ol. 78, 1. atque vocatur *Ἀνδοκίδου πρεσβύτερος ἔτεσι πού δέκα* (ex corr. Meursii lectt. Att. IV, 14. pro vulg. *ἑκατόν*; sed numeri quin a scribis verbo sequente *τούτου* in errorem ductis sint confusi vix cuiquam potest esse dubium). [Quum haec conscripsissem legi Mejeri comm. III. de Andocides quae vulgo fertur or. c. Alcib. in ind. schol. oo. Hal. 1837. qua Vir sagacissimus locum Plutarchicum commutat in hunc modum ut Andocide Lysias dicatur sedecim annis major, sed nondum ita esse corrigendum persuadere mihi potui.] Illud igitur optime cum Lysiae anno natali Ol. 80, 2. congruit. Sed nihil est quod uberius de hac re disputemus; Philoclem enim archontem fuisse Ol. 80, 2. ex argumento Agamemnonis fabulae Aeschyleae quae illo imperante docta est, clarissime apparet. Ut vero accuratius anni Lysiae natalis tempus definiamus, longius progrediamur. Isocrates testibus Dionysio, Plutarcho, Photio, natus est Ol. 86, 1. archonte Lysimacho atque quidem ¹⁾ mense Hecatombaeone vel certe Metageitnionis atque vocatur *πρώτερος μὲν Ἀνδοκίδου δυοῖν ἔτεσιν καὶ ἔ, πρεσβύτερος δὲ Πλάτωνος ἑπτὰ*; Plato ²⁾ cum Ol. 87, 3. VII. Thargel. die ($429\frac{1}{2}$. Mai) natus sit, hoc recte se habet atque Isocratem initio Ol. 86, 1. in lucem susceptum inde duces. Quod si ratum existimamus, Lysias qui XXII. annis maior Isocrate dicitur, natus est circa finem anni Philoclis paullo ante mediam aestatem a. 458. Chronologi priores multis difficultatibus implicabantur; putabant enim ³⁾, archontes ante Ol. 87, 1. suscepisse munus mense Gamelione, Pythodorum vero Ol. 87, 1. mens. Hecatomb. die I. i. e. 16. Julii 432; Apsendes ejus antecessor ex Dodwelli (de cyclis I, 4.) sententia Ol. 86, 4. archon erat a mense Gamel. usque ad Hecat. (432, Janr. — Junii.), ex Corsini vero Ol. 86 $\frac{3}{4}$ (Janr. 433 — Junii 432). Dodwellus (Ann. Thuc. p. 111.) porro statuit, Lysimachum fuisse archontem Ol. 86, 2 (Janr. 434 — Decbr. 434.), Philoclem 80, 2 (Janr. 458 — Decbr. 458.), qua computatione in errorem ductus fatetur difficillimam esse rationem reddere, quomodo Isocrates junior sit 22 annis Lysia, intervallum 22 annorum non aliter esse nisi rejectis ambobus extremis. Corsinus recte quidem contendit, Lysimachum fuisse archontem Ol. 86, 1., sed errat dicens Ol. 85, 4/86, 1.

¹⁾ ex computatione Corsini f. A. I. 9, 38.

²⁾ cf. Corsin. f. A. III. p. 237. Ideler. chron. I. p. 337.

³⁾ cf. Corsin. f. A. I. 9, 40, 14, 6. II. p. XXIV sqq. XXXVIII.

i. e. Janr. — Decbr. 436. atque Philoclem mense Poseideone Ol. 80, 2. munus deposnisse; nam ex hac opinione cum Lysiae ortus a Philoclis archontis anno dimoveri non possit (cf. Corsin. f. A. II. p. 69. III. p. 199.), natalis igitur Lysiae dies ante Poseideonis exitum inciderit, haec res neque cum Isocratis tempore natali convenit, qui 22 annis nato minor Lysia, tamen vero Hecatombaeone vel Metageitioine Ol. 86, 1. natus esse a Corsino dicitur, neque cum Andocide, qui Ol. 78, 1. natus X annis major Lysia vocatur. Illam difficultatem graviorem Corsinus non expedit, hanc vero, quam ex ejus sententia ipsius leviolem crediderim, quia Plutarchus asserit *ἔτσι που δέκα*, ut explicet, statuit nec aliter summam constare posse, nisi in numero alteruter ex archontibus illis intercludatur. Has autem diversas sententias Boeckhii V. Cl. refutavit; ostendit enim ¹⁾, jam Ol. 72, 3. archontes mense Hecatombaeone magistratum suscepisse. Quae res cum negari nequeat, omnia secum optime constant. Plato natus est Ol. 87, 3. mense Thargelione (Mai 429.) atque VII annis minor Isocrate, qui in lucem susceptus est Ol. 86, 1. initio (aestate a. 436.); eo annis XXII major est Lysias natus Ol. 80, 2. (vere 458.) atque X annis minor Andocide, qui Ol. 86, 1. (fortasse aestate 468) prognatus est. In Plut. vit. Lys. l. l. *καὶ δευτέρας* quin delendum sit nemo dubitabit; Stallbaumium ²⁾ reservasse Wytttenbachii editionem certe secutum, sicuti Jac. Bonannum et Mongitorem, valde miror. Jamdudum illud mendum correxerunt Meursius, Palmerius, alii ³⁾.

§. 4.

De Lysia puero nihil fere traditum est. Cum clarissimis adolescentibus erudiebatur (*συνεπαιδευθή τοῖς ἐπιφανέστατοις Ἀθηναίων*, Dion., Plut., Phot.) quod in eam tantum partem accipiendam esse videtur, ut institutiones elementares significantur. Carolus quidem Schoenbornius ⁴⁾ putat, Lysiam

¹⁾ ind. lectt. univ. Berol. 1816. de Antigone p. 48. cf. Ideler. chron. I, p. 288. 291. 323. 381.

²⁾ ad Plat. reipubl. p. 328. B. Quare jam cadit ejus opinio, sermones de republica habitos esse Ol. 85.

³⁾ Meurs. lectt. Att. IV, 14. Palmer. exerc. p. 226. Jonsius III, 6, 4. Taylor. vit. Lys. p. 51. Sax. onomast. I. p. 52. cf. Clinton. f. H. p. XXI. 47. ed. Kr.

⁴⁾ in prolus. schol. de Plat. Men. et Lys. epitaph. Gubiae 1830. p. 27.

ab Antiphonte edoctum esse; quod si veram esset, Lysiae prorsus quam commigraret Thuriis contigisset necesse esset; rediit enim Athenas eo demum anno, quo Antiphon mortuus est. Sed ista sententia nihil verisimilitudinis praese fert atque ex praepudicata de prooemio Menexeni Platonici opinione exorta est¹⁾.

Socratis sermonibus de iusto, quos Plato literis mandavit titulo *περὶ πολιτείας*, Lysias quidem aderat, sed in toto dialogo muta est persona. Cujus rei causam Groen. v. Priester²⁾ in eo ponit, quod Plato eum iudicaverit veros eloquentiae fontes non adiiisse. Haec vero sententia quaestionem in incerto relinquit. A Platone enim iuvene Phaedrum conscriptam esse inter omnes constat; in hoc vero dialogo sermonem qui Lysiae tribuitur Plato propter dictionem aggreditur (ad quem locum respicit Diog. Laert. III. 25: *ἀντίπε πρὸς τὸν λόγον ἐκθέμενος αὐτὸν κατὰ λέξιν*) et omnem scholae Siciliae eloquentiam reprehendit. Dictioni autem Lysiacae similima erat Thrasymachi; non enim solum verbis solatis numeros adiuuxisse dicitur (Cic. Brut. 52.), sed etiam illam dictionem quae arcte sententias contrahit et rotunde effert (*ἡ συστρέφουσα τὰ διανοήματα καὶ στοργγύως ἐκφέρουσα λέξις*) utrum Thrasymachus an Lysias invenisset iam Dionysius Hal.³⁾ dubitavit, ita ut utriusque orationem hac quidem in re non potuisse distingui sequatur. Thrasymachus autem gravem sane personam agit in libro Platonico *περὶ πολιτείας* atque orationis suae genus quod modo significavi expromit. Quam ob rem nihil caussae ex qua Lysias nihil colloquatur in ejus dictione posuerim, sed cum Stallbaumio in iuventute. Sed hac ipsa quaestione ad aliam adductus esse mihi videor, nempe ad eam, quo tempore Plato hos sermones habitos esse finxerit. Quae quidem iam saepius est tractata atque me omnibus quae ad illam pertinent diligenter comparatis hand secus iudicare ac Corsium⁴⁾ fateor, tamen quae illius sententiae opponuntur expendere juvat. Itaque hoc episodum, quod certe Lysiae vitam attingit, superfluum videri nolim. Cephalus apud Platonem aetate iam provecus esse, Lysias vero apud Plutarchum Ol. 84, 1. Thuriis abiisse dicitur. Lysias sermonibus adest atque quia etiam Enthydemus frater minor natus, ut

¹⁾ cf. Krueger. de Thucyd. vit. p. 37.

²⁾ prosop. Plat. p. 114.

³⁾ de Lys. p. 464. cf. Spengel. *συγγ.* p. 94.

⁴⁾ cf. A. I; 13, 24.

videtur, commemorator nihil disputans, puerilem aetatem agere videtur, Cephalus autem Ol. 84. jam mortuus erat, quod Plutarchus clarissime dicit; τοῦ πατρὸς ἤδη τετελευτηκότος. Itaque Bendidia primo celebrata et sermones illi habiti esse videntur Ol. 82. vel 83. Sic omnia quae de Lysia enarrantur bene se habent. Attamen vero difficultas quaedam obstat, quae ex aliorum auditorum aetate exorta est. Glauco enim et Adimantus Aristonis filii, Platone fratre minores, sermonibus aderant; Plato vero Ol. 87, 3. demum natus est. In qua fratrum aetate alia sententia nititur, ex qua colloquium c. Ol. 92. habitum esse dicitur. Qui huic opinioni favent, hoc fere modo argumentantur: Plutarchi verba Cephalum jam Ol. 84, 1. fuisse mortuum rejicienda esse; fortasse Cephalum cum filiis Thurios esse profectum, tum vero a Pericle Atheas accessitum, scilicet Ol. 86, 4.; in Lysiae enim oratione adv. Erat. §. 4. triginta annos ante Ol. 94, 1. urbem adisse dicit; quia vero Polemarchus et Lysias adsint, hi autem Ol. 92, 1. Atheas redierint, colloquium hoc fere tempore, quo fratres quoque Platonis juvenes adhuc fuerint, habitum esse videri. Sed hanc sententiam non possum quin rejiciam. Plutarchi enim verba tam audacter despici licere mihi quidem non videtur. Cephalum Thuriis habitasse nemo refert, nisi Tzetzae verba prorsus turbata ad hanc sententiam explanes. Tum Ol. 86, 4. Cephalum Atheas venisse Lysias non contendit, sed tantummodo dicit, eum Periclem invitantem secutum ibi triginta annos habitasse; sequentia vero verba si respicias, ex Reiskii quidem translatione ¹⁾ forsitan conjicias, hos triginta annos ab Ol. 94, 1. retro computandos esse; sed textus Graecus hanc rationem non probat; atque crediderim, Lysiam si Cephalus demum Ol. 94, 1. obiisset, hanc jaetoram qua familia esset affecta recentem in oratione sua ut iudices moveret non praetermisisset. Denique illo ratiocinandi modo non ii anni quos Cephalus ante iter Thurium Athenis peregerit, computantur, quos quindecim saltem fuisse ex Lysiae vita apparet. Quibus omnibus ex causis atque quod Socrates ipse se juniorem vocat (p. 328. e.) equidem persuasum mihi habeo, Corsini sententiam probandam esse, atque uti jam Schleiermacher ex Bendidiorum tempore institutorum dubium visum est, utrum Plato temporum hic rectius quam in aliis dialogis

¹⁾ „Triginta per annos, quot inquilinum hic egit, neque ipse neque nos etc. quemquam in jus vocavimus.”

rationem habuerit, an Cephalo, Lysia, Glaucone, Adimanto conuocatum inductis temporum rationem denuo neglexerit, ita equidem ex Cephalo vita sine dubio contenderim, Platonem in temporum descriptione mirum in modum peccasse.

§. 5.

Ol. 84, 1. archonte Praxitele duodecimo anno ante bellum Peloponnesiacum Lysias Thurios se contulit¹⁾. Illo tempore quindecim annos natus dicitur a Dionysio et Suida; qua ex re vere a. 443. eum abiisse verisimile est. Photius quidem Lysiam *ἔτος ἐξαίδεκατον* egisse contendit, sed quia Praxitelis archontatus laudatur, quin Dionysius et Suidas rectius referant non dubitandum est; neque sine jure Stephanus errorem Photii correxit. Si vero mea opinio stat, Lysiam a. 443. abiisse, non fuit quare Corsinos²⁾ contenderet, non explicari posse, Lysiam archonte Philocle natum Praxitele archonte XV. annum aetatis egisse, nisi alteruter archon sive terminus includeretur, cum inter archontes illos XIV solum archontes alii intercessissent. Summo enim jure possumus statuere, Lysiam cum annum XV. aetatis ipsum absolvisset Thurios esse profectum; qua cum computatione Dionysii locus, si accurate scriptum putamus, optime congruit, quoniam bellum Peloponnesiacum Manybione Ol. 87, 2. (m. April. 431.) exarsit. De Thuriorum conditorum tempore viri docti mirifice inter se dissentiunt³⁾, neque certi quidquam definiiri posse videtur. Coloniam deductam esse Callimacho Athenis archonte Ol. 83, 3. ducibus Lampone et Xenocrilo plerique Diodori verbis (XII. 10.) confisi contenderunt, ut Scaliger, Ger. Vossius, Fabricius, Heynius; alii vero, ut Larcherus, Dahlmannus, Kruegerus⁴⁾, et recentiores fere omnes ex locis de Lysiae itinere allatis coloniam illam deductam esse Ol. 84, 1. collegerunt. C. F. Hermannus⁵⁾ teste singularis commentatio est Voemellii: „quo anno Thirii conditi sint?“ Francof. 1833., qui, quod etiam Hermannus a. 444. Thurios esse conditos statuit, eandem sententiam videtur defendisse. Illud vero programma scholasticum legere mihi non contigit; quod si legissem, ego quoque fortasse opinionem vulgarem sequerer. Quare nunc meam sententiam explicare mihi liceat.

¹⁾ cf. Dion. Hal., Plut., Phot. l. l.

²⁾ f. A. I, 9, 38.

³⁾ cf. Heyse de Herod. vit. p. 63. sqq.

⁴⁾ vit. Thucyd. p. 50.

⁵⁾ antt. Graec. p. 172. not. 22.

Callimacho archonte coloniam Sybarim deductam esse Diodorus narrat, sed ab hac illam cui Lampo et Xenocritus praefuere diversam ipse asserit (*μετὰ βραχὺ μετασταθεῖσα εἰς ἕτερον τόπον προσηγορίας ἑτέρας ἔτυχε κτιστῶν γενομένων Λάμπωνος καὶ Ξενοκρίτου τοῦτον τὸν τρόπον*) atque Lysimachide archonte (445 — 444.) in illas regiones eam profectam esse crediderim. Diodorus quidem (XII. 10. 11.) ubi de contentione inter veteres Sybaritas et novos accolae exorta loquitur *Θουριομάντις* alteram factionem fuisse videtur significare; sed errorem facillime ex Strabone (VI. p. 263.) ita corrigere licet¹⁾, ut illam fuisse coloniam Callimacho archonte advectam conjicias. Quam vero hoc bello Sybaritae fere omnes occisi essent, victores e tota Graecia colonos acciverunt, qui ducibus Lampono, Xenocrito, aliis, Thurios condiderunt archonte, ut videtur, Lysimachide. Ulterius tempus adventus proferre non licet; tunc enim Sybaritae, qui periculum rebellionis fugerant, ad Traentum flumen sedes collocasse (Diod. XII, 22.) atque Praxitele archonte jam Thurii contra Tarentinos pugnasse dicuntur (Diod. XII, 23.). Diodori quamquam incuria in historiis scribendis nota est, tamen in iis quae ad chronologiam spectant accuratior est, ita ut equidem hanc narrationem rejicere non ausim. Ex qua vero computatione sequi apparet, Lysiam nostram non illam coloniam, cui praefuit Lampo comitatum, sed postea demum Ol. 84, 1. profectum esse. In pulcram enim illam regionem Graeci migrare non desiderunt²⁾; atque ut Herodotus³⁾, ita Lysias aliquot demum annis post novam coloniam conditam eo se recepisse videtur. Huic quidem sententiae Plutarchus obstat; dicit enim: *ἐπὶ τὴν εἰς Σύβαριν ἀποικίαν τὴν ὑστερον Θουρίους μετανομασθεῖσαν ἔστειλεν ἡ πόλις*; sed nisi Plutarchum hac in re errasse ponamus, hanc usam difficultatem quomodo removeream nescio; nam dico quia excepto Photio qui in his narrationibus omnibus Plutarchum sequitur ceteri vitae Lysiae scriptores non tam defuite quam illi hanc rem affirmant; Dionysius enim Thurios esse profectam Lysiam testatur et quamvis adducaris ut ex verbis *κοινωνήσων τῆς ἀποικίας* illam Lamponicam elicias, tamen quid vetat nos statnere post illam esse recentem deductam? Suidas etiam nullis verbis additis tradidit: *εἰς Θουρίους ᾤχετο*.

¹⁾ cf. Ullrich. *diss. de Sybar.* p. 56.

²⁾ cf. Andoc. in Alcib. §. 12.

³⁾ cf. Heys. l. l. p. 68.

Lysiae comites fuerunt aut fratres duo testibus Dionysio et Suida, aut Polemarchus solus secundum Plutarchum et Photium; utra narratio vera sit, incertum est. Causam qua Lysias ut Thurios proficisceretur adductus sit, in eo ponas, quod ibi opes augendi accolis spes erat, uti etiam scriptores affirmant. Photius quidem ait: ἐφ' ᾧ τοῦ πατρῴου μετασχεῖν κλήρου; huius vero auctoritati nihil obtemperandum est. Colonis enim priusquam Thurios advenerint agros esse assignatos e Diodoro (XII, 11.) minime colligas; Cephalum autem ante filios illud emigrasse nusquam est narratum. Itaque in hac re iterum Photium vel verba Plutarchi imitatum esse apparet; Dionysius enim et Suidas cum de ἀποικία loquantur, Plutarchus verbo κλήρω utitur, quod quamvis nihil aliud quam sortem significans Photius negligenter explicuit in notionem hereditatis atque hac opinione imbutus ut accuratius explicaret ex suo ingenio addidit πατρῴου. *Consentit Schiller, de rebus*

Urbe instaurata Thurios ad popularem statum rempublicam temperasse diserte traditum est a Diodoro (XII, 11.); Charondae legibus usi sunt, ad quas recipiendas, ut optime Heynius ¹⁾ exposuit, invitare potuit partim vicinitas Rheginorum iisdem utentium, partim ultima stirpis cognatio: nam etsi ex omni Graecia confluerat colonorum multitudo, Atheniensium tamen superabat numerus; erant autem hi Ionicae originis, ad quam et Chalcidicae urbes referebantur. Inter Charondae leges praecipue illa insignis erat, in qua laudibus extollenda Diodorus verbis non pepercit, scilicet ut omnes civium filii literis instituerentur civitate praeceptoribus stipendia solvente (Diod. XII, 12, 13.) qua lege Charondas τὰς ψυχὰς τὰς ὑπ' ἀπαιδευσίας ἐνοχλουμένας ἐθεράπευσε. Thuriis igitur quum literae colerentur, non solum pueros elementa omnis scientiae docturi illuc se contulerunt, sed etiam ille qui inter Graecos oratores et sophistas doctrina excellentissimus ²⁾ floruit, Tisias, post litem cum Coraco praecipitore peractam ³⁾, isque Lysiam in arte erudiisse dicitur a Plutarcho, Photio, Suida, Endocia. Alius quoque rhetor, Nicias Syracasanus, praceptor Lysiae vocatur ap. Plat., Phot., Suid., End.; hic vero quamquam apud nullum alium scriptorem occurrit, tamen recentiores Siculi ex his locis solis de

¹⁾ opusc. II. p. 160. sqp.

²⁾ cf. Mongitor. bibl. Sic. II. p. 267.

³⁾ cf. prolegg. Hermog. rhet, p. 6. Ald. p. 14. T. III. Walz. Spengel, *ouv.* p. 37.

ejus vita conjecerunt, ut Bonaonus (l. I. II. p. 310.), atque etiam Mongitor (II. p. 85.) collegit, artis praecepta rhetoricae eum Syracusanos docuisse clarum Ol. 87. Sed jam Tayloro quis iste fuerit incertum esse visum est. Nusquam exceptis locis citatis memoratur, quod sane notatu dignum est, quia saepissime primi eloquentiae magistri laudantur. Equidem Spengelio assentior contententi (p. 38.) oratorem ejus nominis non extitisse. Quomodo nomen exortum sit, praeclare Spengelius explicuit, rarius nempe nomen Siculum *Tz-sias*, in Atticum magis tritum *Nicias* transiisse, ut nihil sit nisi varia et negligenda lectio, alteri et verae opposita, qua exorta additum sit καὶ et singularis *Συρακούσιος* in multitudinis numerum necessario correctus. Subiit de nominis origine me alia quoque opinio; veteres enim habebant ἀπολογία quam Lysias pro Nicia duce scripsisse et Nicias a Syracusanis captus habuisse dicebatur¹⁾; hanc Theophrastus genuinam, Dionysius subditam putavit; factam igitur esse potest, ut scriptor quidam futilis his sententiis turbatus ex Lysiae oratione a Nicia Syracusis habita praeceptorem quendam Lysiae Niciam Syracusanam fixerit. Utcunque res se habet, ex uno eodemque fonte satis turbido illos auctores supra laudatos hausisse credamus.

Per longum tempus Thuris habitabat Lysias. Recuperala domo ac divitiis rempublicam administravit; quali autem magistratu²⁾ functus sit incertum est. Sed haec quoque colonia iisdem quibus Graecia motibus agitari coepta est. Cives erant in X tribus descripti nominibus ab origine et patria impositis; ex tota enim Graecia coloni erant collecti; rempublicam vero ad popularem statum accommodaverant, id quod Diodorus testatur quodque etiam numero Atheniensium solemniter X inest. Plerique coloni erant ex Attica oriundi, qui Thuriot Atheniensium coloniam haberi volebant. De qua re quom diu actum esset tandem Apollinis ut vocaretur colonia decretum est Ol. 86, 3.³⁾ Ex his intelligimus non justam fuisse inter colonos concordiam. Jam vero studium factionum potissimum augebatur lege Charondae, ex qua honestum habebatur eum indicare cujus quis facinoribus conscius esset, ut respublica salva esset quasi multos habens bonae constitutionis custodes⁴⁾. Lex haec to-

¹⁾ vid. infra fragm. 104.

²⁾ cf. Wachsmuth. ant. Gr. I, 2, 98.

³⁾ cf. Diod. XII. 35. Heyn. opusc. II. 141.

⁴⁾ cf. Stob. serm. 42. Heyn. l. I, p. 86.

terabilis esse potuit in ea civitate in qua disciplinae magna esset severitas, morum simplicitas et deorum reverentia et iurisjurandi religio valeret; sed periculosa quoque et lubrica, quia sycophantis omnique sceleri et flagitio aditus parabatur. Brevi tempore factiones diversae existere coeperunt, ex qua re cur Alcibiades Ol. 91, 2. Thurios aufugerit elucet. Atheniensibus vero in Sicilia victis Thuriorum animi in Lacedaemoniorum partem se converterunt et factioe altera quae ἀττικίζειν videbatur urbe expulsa constitutionem magis aristocraticam instituerunt teste Aristotele¹⁾. Illo tumultu Lysias ejectus est eum trecentis aliis Atticis accensatis teste Dionysio Hal.²⁾. Usque ad Cleocritum archontem Ol. 91, 4. Lysias magistratum gesserat³⁾; tumultu exorto Callia archonte Ol. 92, 1. Thuriis ejectus Athebas confugit. Pervenit eo tempore, quo quadringenti viri imperium jam obtinuerant, ut Plutarchus et Photius tradunt; qui postquam per quattuor menses rempublicam administraverunt, Theopompo archonte Ol. 92, 2. amoti sunt⁴⁾. Lysias ergo a. 411. vere revertit, annum quadragesimum septimum agens, ut dicunt Dionysius et Seldas. Thuriis igitur habitaverat annos XXXII⁵⁾.

§. 6.

Quadringenti viri caedibus quibus adversarios suos persecuti sunt et populi odium excitaverunt; et mox inter ipsos inimicitiae exortae sunt. Altera pars cui Theramenes praesuit in gratiam cum populo rediit, ab altera vero Phrynicho,

¹⁾ pol. V. 6. 6. ubi cf. Schneideri ann.; Heyn. l. I. II. p. 147.

²⁾ Plutarchus dicit: μετ' ἄλλων τριῶν et Photius: μεθ' ἐτέρων τριῶν, quos potius μετ' ἀδελφῶν τριῶν scripsisse Taylorus p. 56. suspicatus est; hoc vero ex eo quod iidem unum solum fratrem Lysiam Thurius esse secutum narrant non crediderim; quare scriptores laudati origine mendi ex confusione numerorum Γ et Τ (proclivi sane lapsu cf. Meurs. lectt. Att. IV, 15.) aperta ad Dionysii verba corrigendi sunt.

³⁾ Plutarchi et Photii mendam ἕως Κλεάρχου a Meursio perperam tentatum correxerunt Taylorus et Corsinus f. A. III. 251.

⁴⁾ cf. Corsin. f. A. p. 253. Meier. de bon. damo. p. 3. sqq. p. 9. Krueger. ad Dion. Hal. historiogr. p. 362 — 390. Clinton. f. Hell. p. 82. Kr.

⁵⁾ Plutarchus quidem dicit: ἔτη ἐξήκοντα τρία, sed mendum esse apparet atque quomodo exortum sit Taylorus explicare tentavit; quod numeros Plutarchus scripserit incertum est; mutare autem in τριάκοντα τρία audacius mihi videtur; equidem iis qui corrigunt ὡς τριάκοντα lubenter assentior.

Antiphonte, aliis Spartam ut pacem facerent missis arx ad Piræci ostium condita est. Sed tumultu exorto Phrynichus qui re infecta Sparta revertebatur est occisus, alii vulnerati¹⁾. Jam CCCC viri ad populum permolendum quinque milia civium etiam tunc imperio exclusos participes reipublicae administrandae erant facturi; sed populus nuntio de Euboeae defectione allato irritatus illos republica amovit²⁾. Pisander et Aristarchus effugerunt, Antipho et Archeptolemus accusati imprimis a Theramene capitis supplicio affecti sunt³⁾. Deinde ad quinque milia civium ex omnibus qui arma gerere possent summo imperio delato senatuque restituto plura concilia quinque milia civium illa habuerunt. Interea Alcibiades postquam Thrasybulus potissimum anitente ac Theramene suffragante plebiscito restitutus⁴⁾ Lacedaemoniis victis Atheniensium fortunam refecit, Thargelione Ol. 93, 1.⁵⁾ Athenas revertit. Sed ad bellum continuandum mense Boedromione profectus in invidiam mox recidit. Theramenes enim, Thrasybulus, Cleopho, Philocles, Cligenes, Cleomones effecerunt, ut clade Antiocho ad Ephesum illata Alcibiadi magistratus abrogaretur aliique duces decem in ejus locum substituerentur. Factionibus autem internis Atheniensium respublica in mala irrumpit. Duces enim qui Ol. 93, 3, Callia archonte ad Arginossas vicerant capitis accusati et plerique necati sunt⁶⁾, Theramene praecipue iustante, Ad Aegos deinde flumen Ol. 93, 4. Alexia archonte Athenienses plane victi sunt; Senatus quidem Areopagiticus ad salutem reipublicae afferendam Patroclide rogante ἀρίστους in civitatem recepit⁷⁾; Cleopho populum ad bellum excitavit⁸⁾; Arcestratus pacis cum Lacedaemoniis inveniendae auctor in vincula coniectus est⁹⁾. Sed plures viri conjurati quibuscum Theramenes denique se conjun-

¹⁾ cf. Thuc. 8, 89 — 92. Lys. adv. Agor. § 7. de olea sacr. §. 4. Lyc. in Leocr. c. 30. Plut. Alcib. 25. Meier. de hon. d. 181. Krueger. ad Dionys. historiogr. p. 384.

²⁾ cf. Meier. l. 1, p. 182 sq. Krueger l. 1. p. 381. sqq. 388.

³⁾ cf. Lys. adv. Erat. §. 67.

⁴⁾ cf. Diod. 13, 38. Nepot. Alc. 5. Baehr. ad Plut. Alcib. c. 26.

⁵⁾ cf. Clinton. p. 84.

⁶⁾ cf. Luzac. de Socr. civ. p. 114. 123. Schoem. de cam. p. 91. F. 126. 160. sqq. 195. 206. sqq. Meier. l. 1, p. 15. 219. Lelyveld. de infam. p. 47.

⁷⁾ Xen. H. II, 2, 11. Lys. adv. Erat. §. 69. de affect. tyr. §. 27. Andoc. de myst. §. 73. Boeckh. ind. lectt. un. Berol. 1825. p. 6 — 9.

⁸⁾ cf. Meier. de hon. damn. p. 219.

⁹⁾ Xen. H. II, 2, 15.

xerat, rerum potiti quinque ἐφόρους instituerunt¹⁾ atque senatum sibi obnoxium fecerunt. Cleopho qui vehementissime illi obsisteret occisus est²⁾. Lysander advenit et urbem obsedit; Atheienses fame vexati pacem petiere per legatos ad Agidem tum Spartam missos; legati vero ad fines Laconicos rejecti, conditiones neglectae sunt. Therameos, qui cum Lysandro jam collidebat³⁾, legationem ad eum suscepit; quadrimestri vero ejus mora Athenienses ad extremam inopiam adacti se subjecerunt et urbem die 16. Munych. Ol. 93, 4. (26. April. 404.) dederunt. Lysandro adhuc praesente Theramenes proposuit, ut summae rerum XXX viris deferrentur eo consilio ut leges patrias conscriberent⁴⁾; decretum a Draconide conscriptum populus recepit⁵⁾. Nomina XXX virorum tradidit Xenophon atque descriptionem hujus temporis Taylorus et Corsinus⁶⁾ illustraverunt. Pythodoro nimirum archonte erat quae vocatur ἀναρχία. Viri triginta contra senatam quidem instituerunt, sed totum fere ex istis CD factionis oligarchicae sociis electum⁷⁾; in urbe praeterea XI, in Piraeo X archontes ad disciplinam publicam tuendam facti sunt⁸⁾. Ab initio XXX viri magnam moderationem adhibuerunt et rempublicam impiis viris expurgandam esse ceterosque cives ad virtutem justitiamque adducendos⁹⁾ edixerunt. Primum sycophantarum pessimus Epigenes sive Epitedeus interfectus est, tum alii¹⁰⁾ supplicio affecti sunt. Mox vero tempora atrociora inciderunt. XXX viri ex omnibus civibus tria milia adsciverunt, quibuscum dicis causa imperium communicaverunt quibusque solis arma gerere permiserunt; ceteris vero omnibus, τοῖς ἔξω καταλόγου, arma erepta sunt, praeterea

1) Lys. adv. Erat. §. 67. 43.

2) cf. Lys. adv. Agor. §. 7 — 12. adv. Nicom. §. 10 — 13. de Aristoph. bon. §. 48. Xen. H. I, 7, 40. Meier. I. I.

3) Lys. adv. Erat. §. 70.

4) Lys. adv. Erat. §. 73. Xen. H. II, 3, 2. 11.

5) Schol. Arist. Vesp. 157.

6) Taylor. vit. Lys. p. 137. 138. R. Corsin. f. A. I, 9. 24. III. p. 262.

7) cf. Lys. adv. Agor. §. 20. 74. de affect. tyr. §. 19. Xen. H. II, 3, 11.

8) cf. Platon. epp. VII. 324. D. Schneider. ad Xen. H. II, 4, 19. Wyttenb. ecl. hist. p. 410.

9) Lys. adv. Erat. §. 5.

10) Lys. d. affect. tyr. §. 25. Xen. H. II, 3, 12. Diod. XIV, 4. Plut. de carn. esu B, 4. T. V. p. 60. Wyttenb. Meier. d. b. d. p. 184.

autem inermes in oppido morari sunt vetiti¹⁾. Virorum illorum trium milium neminem eouitatum est supplicio capitis posse affici nisi senatusconsulto esset iussum, ceterorum vero quocumque XXX virorum sententia dampnaret²⁾. Ad cives autem continendos DCC milites Callibio praefecto missos a Lysandro acceperunt et ex ipsis juvenibus Atheniensibus equitum aliam stipendiariam collegerunt³⁾. Ad stipendia persolvenda Piso et Theognis in senato sententiam dixerunt, ut unusquisque XXX virorum singulos⁴⁾ vel binos⁵⁾ vel cuncti decem inquilios⁶⁾ eligerent et necarent eorumque bona sibi arrogarent. Haec illi qui proposuerunt facillime sociis persuaserunt.

Lysias ex quo redierat cum Polemarcho clypeis fabricandis operam navavavit qua in re servos CXX occupatos habebant. Divitiis inde pollentes plures choros instruxerant et tres domus possidebant, qua ex re fratres *ἰσοτελεῖς* eos fuisse apparet⁷⁾. Jam vero Lysias deprehensus Pisoni traditus est; cui talento oblato ut ipsum in salutem redacturum se esse polliceretur, primam quidem persuasit; sed mox Piso jureinraudo nibili facta omne argentum⁸⁾ et suppellectilem Lysiae eripuit, qui deinde Theognidi ceterorum qui ex inquilinis delati erant custodi traditus est. Qua vero ex custodia Lysias in Piraeum ad Archeaeum quendam nauclerum effugit. Polemarchus interim ab Eratosthene in carcerem erat deductus; quod cum audivit Lysias proxima nocte nave conscensa Megara effugit, Polemarchus vero cicutam bibere coactus est⁹⁾. Quo anni tempore haec Lysiae fuga acciderit non prorsus apparet; factam vero eam esse Pythodora archonte Ol. 94, I, non negandum est neque Clinto¹⁰⁾ referre debebat, Lysiam Alexiae anno expulsum esse, *ἔπειτα ἔτη*, quas Lysiam Athenis peregrisse Plotarchus testatur, urgenda esse putans; haec enim sententia cum Plotarchi ipsius verbis antecedentibus non quadrat. — XXX viri Atheniensibus caedes

¹⁾ Lys. de affect. tyr. §. 16. in Philon. §. 8. Xen. H. II, 3, 19. 20. 41. II, 4, 1. Meier l. I, p. 185.

²⁾ Xen. H. II, 3, 51.

³⁾ Xen. H. II, 3, 13. 42.

⁴⁾ Xen. H. II, 3, 21. 40.

⁵⁾ Diod. XIV, 5.

⁶⁾ Lys. adv. Erat. §. 7, ubi cf. Bremii ann. Cf. Wyttenb. ecl. hist. p. 401. Meier. p. 184.

⁷⁾ cf. Boeckh. Oec. civ. I. 155. II, 75. 78.

⁸⁾ cf. Boeckh. O. c. I, 25. II, 76.

⁹⁾ cf. Lys. adv. Erat. §. 8 — 19. Plut. vit., de carn. esu l. I., Phot. vit.

¹⁰⁾ f. H. p. 93. 287. Kr.

inferre non abstiterunt, inquilinis enim jam multis aut necatis aut fugatis sacros in cives effuderunt; etiam Salaminie et Eleusine plurimi deprehensi Atheas abstracti supplicio affecti ¹⁾ sunt. Accusatorum impiissimorum ut Batrachi et Aeschylidibus ²⁾ ope tyranni usi sunt. MCD cives necati esse referuntur ³⁾, inter quos Niceratus Niciae f. ⁴⁾, Eucrates Niciae frater ⁵⁾, Antipho Lysidonidae f. ⁶⁾, Leo Salaminus ⁷⁾, Antolycus, Strombichides, Diouysodorus ⁸⁾, Lycophro Lycurgi oratoris avus ⁹⁾. Ad populum coercedum navalia tribus talentis vendita sunt, eloquentia doceri vetita ¹⁰⁾, suggestus oratorum in foro a parte maris ad terram conversus ¹¹⁾. Brevi vero tempore inter XXX viros contentione exorta Theramenes a Critia munere vitaeque est privatus ¹²⁾, Ad Phylem pagum exules convocaverunt, Lysiae potissimum eos adiuvante qui quingentos ¹³⁾ vel trecentos ¹⁴⁾ milites et stipendia misit cum Hermane quodam ¹⁵⁾ ablegatus. Contulit praeterea duo milia drachmarum et clypeos CC ¹⁶⁾ hospitemque Thrasydaem ¹⁷⁾ Elenm perdu-

¹⁾ cf. Lys. adv. Agor. §. 63. adv. Poliuch. §. 11. Xen. H. II, 3, 17. Diod. XIV, 32. Sallust. bell. Catil. c. 51.

²⁾ cf. Lys. adv. Erat. §. 48. adv. Andoc. §. 45.

³⁾ cf. Wyttenb. ecl. hist. p. 201. 244. 399 — 417. Luzac, de Socr. civ. p. 201. Meier. d. b. d. p. 186.

⁴⁾ cf. Xen. H. II, 3, 39. Diod. XIV, 7. Plut. de carn. esu B. 4. Meier. d. b. d. p. 186. Lys. adv. Poliuch. §. 6.

⁵⁾ Lys. adv. Poliuch. l. l. Suid, v. ἀνσρα,

⁶⁾ Xen. H. II, 3, 40. cf. infra fragm. 12.

⁷⁾ Xen. H. II, 3, 39. Plat. apol. c. 20. Andoc. de myst. §. 94. Dio Chrysost, or. 43. p. 191, T. II, R. Themist, or. 20. p. 293. Dind.

⁸⁾ Lys. adv. Agor.

⁹⁾ Plut. vit. Lyc. p. 345. Clinton. p. 161.

¹⁰⁾ Xen. Mem. I, 2, 31.

¹¹⁾ Plut. Themist. 19.

¹²⁾ Xen. H. II, 3, 15 — 56. cf. Wyttenb. ecl. p. 201. Luzac, de Socr. civ. p. 38. 127.

¹³⁾ Justin. V, 9. Oros. II, 27.

¹⁴⁾ Plut. ex emend. Wyttenb., Phot.

¹⁵⁾ Ἐκουρι, ait Photius; diversus est Hermodux cf. Xen. H. I, 6, 32. Boeckh. ad C. J. I, p. 220. Dem. c. Aristocr. §. 212. Plut. Alcib. 25; alius infra in frg. 39, nobis occurrit.

¹⁶⁾ DCCC, ait Tzetzes Chil. V. 990, qui hanc narratiunculam mire confudit; retulit enim ad Cephalum patrem, quem insuper cum rhetore Cephalo permiscuit.

¹⁷⁾ sic recte vocat Photius; idem est, quem προστάνην τοῦ δῆμου vocat Xenophon H. III, 2, 27. cf. Clinton. p. 98. Apud Plutarchum male legitur Thrasylaeus.

xii ut duo talenta daret. Thrasybulus Lyci f. Stiriensis in Piraeum irruit et XXX viros aggredientes fugavit; ex quibus occiderunt Critias et Hippomachus, ex X autem archontibus in Piraeo Charimides Glauconis f. ¹⁾). Viri XXX munere inde amoti Eleusinem se contulerunt, et alii X viri reipublicae constituendae causa selecti sunt iique singuli ex singulis curiis ²⁾, inter quos Pbido ex XXX virorum collegio, Hippocles, Epichares Lamprensis ³⁾, Molpis ⁴⁾, Rbino ⁵⁾. Cum autem hi et XXX viri a Spartanis auxilia petissent, Lysander cum exercitu advenit, sed Pausanias illius gloriae invidiosus ab Eucrate vel potius a populo et exulibus corruptus pecunia ⁶⁾ paullo post effecit, ut utraque populi pars quae morabatur in urbe et in Piraeo reconciliaretur ⁷⁾. Illi quidem qui Eleusine erant denuo peregrinos mercede conduxerunt, sed doctes ad colloquium cum Atheniensibus progressi tanquam pacis victimae trucidati, ceteri autem ad reconciliationem cum populo inenadam legemque oblivionis accipiendam commoti sunt. Erat illa lex pacis inter Thrasybulum et τοὺς δεκαδούχους compositae conditio: ne quis afficeretur exilio neve bona publicarentur, exceptis XXX viris et XI viris et X Piraei archontibus. ⁸⁾ usque vel omnibus hac una conditione, si suorum facinorum rationem reddere recusavissent; liberis etiam XXX virorum Athenis morari permissum est ⁹⁾. Jurijraudo senatorum additum est, ut neque ἐνδείξις neque ἀπαγωγή rerum antea actarum nisi earum quae ab exulibus actae essent acciperentur, simillimumque erat iudicum jusjurandum. Hi qui XXX viris equites

¹⁾ Xen. H. II, 4, 19.

²⁾ cf. Meier. de bon. damn. p. 188.

³⁾ Lys. adv. Erat. §. 55.

⁴⁾ Harp. v. δία, Meier d. b. d. p. 187. not. 95.

⁵⁾ Isocr. c. Callim. 728. Heracl. Pont. p. 4. ed. Köhler.

⁶⁾ cf. Lys. adv. Poliuch. §. 10.

⁷⁾ Ol. 94, 2. init. Sequor in tempore constituendo Krueger. ad Clint. p. 92, quamquam scrupulum mihi iniecit locus Lysiacus. Is qui Lys. or. de sacr. ol. habuit agrum emit εὐρηνης οὐσης; nescio num hoc verbum de anarchia possit dici praesertim si respicias verba antecedentia §. 4: ὀλίγω πρὸ τῶν τριάκοντα Ἀττικῆς κ. τ. λ. Si εὐρηνη tempus post XXX. viros expulsos significat, exules jam Ol. 94, 1. Pythodorum archonte reverterunt (§. 9.).

⁸⁾ cf. Schneider. ad Xen. H. II, 4, 38. Etiam τοὺς δεκαδούχους exclusos esse contendit Meierus d. b. d. p. 189; ejus vero argumenta mihi rem non probare videntur.

⁹⁾ cf. Dem. adv. Boeot. p. 1018.

fuerant ut stipendia resolverent, eorumque nomina tabulis inscripta publice collocarentur imperatum est. Haec oblivionis lex apud veteres ¹⁾ summis laudibus effertur; admiranda certe est populi moderatio.

§. 7.

At exules quum in Piræo essent publice pronuntiaverant, omnes peregrinos secum conjunctos in hostesque bellatros (ισοτέλειαν donum esse accepturos ²⁾). Itaque Lysias post reditum a Thrasybulo coram populo qui civis Atheniensis fieret, quod de republica optime meritis esset, dignus declaratus est. Populus quidem rogationem accepit, nihilominus orator noster repulsam tulit non quod ipse hoc honore indignus esset, sed quia Thrasybulus non lege egerat, et hic hanc ob rem ab Archiao accusatus est quod legem sine senatus consulto ad populum tolisset (παράνομων διὰ τὸ ἀπροβούλευτον). Hinc Lysias civitate ³⁾ non accepta in ἰσοτελοῦς statu permansit. De ejus reliqua vita nihil traditum est nisi eum cum Aristophane Nicophemi f. et Eunomo Dioysium Syracusanum adiisse; cuius legationis princeps erat Aristophanes Dionysio persuasurus, ut cum Euagora Cyprio affinitate se conjungeret. Quod exponitur in Lysiae ipsius orationis de Aristophanis illius bonis §. 19. Sed illum locum tentaverunt viri docti; scilicet pro μετὰ Εὐνόμου καὶ Λυσίου Taylorus legi volt; μετὰ Εὐνόμου τοῦ Λυσίου, Meierus de hon. damn. p. 52. μετὰ Εὐνόμου Καρυστίου; quam ob rem, non assequor. Omnia enim optime ad Lysiam nostrum possunt referri; orator enim dicit: εἰς Σικελίαν ᾤχετο ὑποστάς μετὰ Εὐνόμου καὶ Λυσίου, φίλου ὄντος καὶ ξένου, τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον πλείστα ἀγαθὰ πεποιηκότος, ὡς ἐγὼ ἀκηκοα τῶν ἐν Πειραιεὶ παραγενομένων. Lysias nonne exulibus bene fecerat? nonne erat ξένος (ἰσοτέλης)? Frauzium (de Lys. p. 6) mecum consentire gaudeo nostraque sententiam etiam Meierus jam sequi videtur; inter Isocraetis enim discipulos Athenienses Eunomum enumerat eundemque nostra loco significari putat (ind. lectt. na. Hal. 1831. p. 4.).

¹⁾ cf. Flav. Vopisc. Aurelian. c. 39. Oros. VII, 6.

²⁾ cf. Xen. H, II, 4, 25.

³⁾ cf. Plut., Phot., Tzetz. Chil. V, 993. Aesch. in Ctes. §. 195. Meier. de hon. damn. p. 54. 121. De Reiskii errore ex Ciceronis, ut videtur, minus accuratis verbis Brut. 16. exorto cf. Westermann de publ. Athen. honor. p. 35. not.

Athenis decessit Lysias, ut videtur, Ol. 100 $\frac{2}{3}$ (378) Nicocoe vel Nausinico archonte annos natus 80¹⁾. Alii de tempore mortis oratoris alia tradunt; eum complevisse aut annos 76 (Plut. et Phot.) aut plus 80 annos (Plut.) aut annos 83 (Plut. et Phot.) scriptum reliquerunt.

§. 8.

Athenaens (XIII. p. 592. b. c. 593. f.) et Plutarchus Demosthene teste allato commemorant, Lysiam nostrum cum Metanira meretrice rem habuisse. Nicaretæ lenæ, quæ domi VII puellas meretrices unde victum quaereret habebat, Antiam, Stratolam, Aristocleam, Metaniram, Philam, Isthmiadem, Neaeram, Lysias persuasit ut Metaniram secum Athenas ad mysteria duceret; quibuscum Neaera ætate minor, arti vero meretriciæ jam dedita, advenit²⁾. Hanc rem non ad nostrum Lysiam pertinere posse duosque fuisse Lysias confusos Taylorus³⁾ contendit cum aliis levioribus rationibus inuisis, tum hac quod Neaera contra quam Demosthenes orationem scripserit, minima fuerit ætate eo tempore quo Lysias orator in extrema senectute diem supremum obierit; quare Metanira quam Neaera jam grandiuscula secuta sit, non a nostro Lysia Athenas accessita esse videatur. Sed huic argumentationi multa opponas.⁴⁾ Lysias enim vocatur Cephali filius (p. 1352) nec probabile est, eodem fere tempore duos ejusdem nominis fuisse oratores eosque Cephali filios. Tum vocem *σοφιστής*, ea enim Lysias appellatur, quam Taylorus urget, tanta esse significationis varietate, ut veteres ipsos vacillasse et scriptorem quemque alium aliud intellexisse credas, diligenter exposuit Spengelius. Denique Neaera (p. 1352, 12.) comitata esse dicitur, jam merens quidem corpore, sed tenerioris ætatis quam ad talem quaestum idonea, quippe nondum satis matura viro. Itaque quo tempore venit Atheus vix duodecim annos erat nata; postquam cum multis amatoribus consuetudinem habuit, a Phrynione ad convivium ad amicum Chabriam (Ol. 101, 3. 373.) ducitur ab eoque Ol. 101, 4. aufugit, quo tempore trigesimum fere annum egisse videtur; multo post Ol. 110, 1. (340.)

¹⁾ Dion. Hal. Lys. 12. p. 479. cf. Corsin. f. A. III. p. 300. Spengel. *ouv.* p. 133.

²⁾ Dem. c. Neaer. p. 1351 sqq. §. 21 sqq.

³⁾ Idem jam suspicatus est Jonsius I, 7, 36.

⁴⁾ cf. Reisk. ad Dem. c. Neaer. p. 1351, 26. Clinton. p. 371. Spengel. *ouvay.* p. 133 sq.

accusatur. Inde consuetudo quam Lysiae cum Metanira habuit, c. Ol. 97. acciderit, quo tempore orator 66. fere annos erat natus, neque est quare tum ejus matrem (cf. or. adv. Neaer. p. 1352.) adhuc vixisse negemus.

Athenaeo teste (XIII. p. 592. c.) Lysias etiam aliam meretricem habuit Lagidem, cujus laudes Cephalus quidam scripsit¹⁾. J. A. Fabricium et J. Bonanuum, qui istam cum Laide confuderunt, correxit jam Sigebertus Havercampius (ad Bonan. p. 310.).

Uxorem legitimam habuit Lysias filiam fratris Brachylli, quam post consuetudinem cum Metanira initam a Plutarcho, rectius jam antea in matrimonium duxisse ab auctore or. in Neaer. dicitur.

Apophthegma Lysiae servavit Plutarchus de garrul. c. 5. ex eoque Arsenius viol. p. 342.

Imaginem Lysiae reperies ap. Folv. Ursio. p. 85. atque ex eodem ap. Grouov. thes. Graec. Vol. II. tab. 69. et ap. Bonaun. p. 310.

Prinsquam hanc materiam reliquam, complures loci, quibus passim Lysiae nomen memoratur, illustrandi sunt; atque ejusdem nominis cum plures inveniuntur, quot quibusque temporibus fuerint quoad cognosci licet, paucis mihi tradendum est. Sed hanc materiam fere omnem Taylori eximia doctrina²⁾ mihi eripuit, quare nihil nisi viri doctissimi verbis hic illic perpauca addere mihi superest. Lysias archou Ol. 24½ commemoratur in marmore Pario, de quo cf. Corsin. f. A. I, 10, 4. 5. II. p. 84. III. p. 39. Alter Lysias est dux Atheniensium qui proelio ad Arginussas interfuit. δέξατος αὐτός, a populo capitis condemnatus (cf. Xen. H. I, 5, 16. 6, 30. 7, 1. Diod. XIII, 74. 99. 102.). Tertius est qui duobus Spensippi dialogis nomen dedit, quartus Tarsensis Epicureus ex sophista tyrannus factus (Athen. V. p. 215. c.). Tempore quo Diogenes Cynicus vixit Lysias pharmacopola (Diog. Laert. VI, 42.). Ejusdem nominis eximius sculptor occurrit ap. Plin. h. n. XXXVI. 5. Septimns est Lysias Seleuci I. Nicatoris legatus (Polyaen. I, 4.) a quo fortasse oriundus est Lysias tutor pueri Antiochi Eupatoris Romanis ejectis et C. Octavio occiso notus, quem debellavit Judas Maccabaeus, postea vero una cum Antiocho Demetrius Soter necavit Ol. 154, 4. (cf. Euseb. chron.

¹⁾ cf. Westerm. hist. eloq. Gr. p. 71.

²⁾ ann. ad or. de Erat. caed. ab init. et lectt. Lys. cap. 1.

I. p. 384. ed. Aucher, Maccab. I, 3, 32. sqq. Joseph. anti. XII, 11 15. 16. Appian. Syriac. Polyb. hist. XVIII, 30. 33. XXI, 15. 19. Hegesipp. de excid. Hieros. II, 13. Flor. epit. hist. I, 46. Jul. Obseq. de prodig. 74. Zonar. ann. IX, 25. Nonus est Claudius Lysias tribunus militum in Act. Apost. XXIII. 26. memoratus. Decimus est qui ab Eusebio (II. p. 283.) et Themistio (or. 16. p. 250. Diod.) laudatur Lysias Quietus Judaens, qui plurimis Judaeorum seditiosorum in Mesopotamia myriadibus interuisione deletis praeses Judaeas ab imperatore declaratus est anno imperatoris Traiani XVIII. i. e. Ol. 223 a. 115. p. Chr.; quem vero Xiphilius, Spartianus et Dio Cassius (ap. Bekk. An. p. 178, 5.) *Λούσιον* appellant. Undecimus est Isidorus Lysias, qui M. Aurelio Antonino Philosopho et Lucio Vero Imp. vixit (Fronton. epp. II, 11. p. 221. Nieb.). Duodecimus est Lysias medicus incerti aevi citatus a Celso V, 18; decimus tertius *μονακῆς ἐπιστήμων, εἰς τις τῶν σύνταξιν παρ' Ὀνησιφάνους λαμβανόντων* laudatus a Plutarcho (de mns. cap. 2.). Decimum quartum affero qui sub Diocletiano bis Ciliciae praeses, decimum quintum, qui eodem et Licinio Imp. Armeniae foibus praefectus erat; utramque Taylorus ex Actis Martyrum elicit. Decimus sextus Lysiarum fidei Christianae fidelis laudatur a Ruiuart. ad Act. Mart. a. 304. Decimus septimus est, cui inscripta est epistola Libanii III, 104., decimus octavus cui dantur duae epistolae Nili monachi (III. 109. 110.). Denique pro *Λήσσης ὁ Λαμψακηνός* ap. Tzetz. ad Lycophr. p. 322. ed. Mueller. praebent duo codd. *Λυσίας ὁ Λαμψάκου*. Nonnulli Lysiae citantur in inscriptionibus, ut *Λυσίας* in Boeckh. C. J. Vol. I. no. 172, l. 44. (inscr. milit. ex Ol. 110, l. ant Ol. 116, 4.), *Λυσίας Ἀυσάνδρου* V. I. no. 966. *Νικῶν Λυσίου Ἀλαιεύς* V. I. no. 577., *Λυσίας Ἡρακλείτου* V. I. no. 1056., *Λυσίας* V. I. no. 1570 (ins. Boeot.).

P a r s II.

De arte oratoria Lysiae ejusque orationum generibus.

Eloquentiae Atticae tria erant genera ¹⁾ ex judicio veterum, τὸ ὑψηλὸν, ἰσχνὸν, μέσον. Oratores primi generis (τοῦ ὑψηλοῦ, σεμνοῦ, ἀδρόῦ; αὐστηροῦ, λογιῶν, μεγαλοπρεπῶς, φιλαρχαίου, uberis, magni, alti, gravis) erant grandes verbis, crebri sententiis, compressione rerum breves et ob eam ipsam causam interdum subobscuri (Cic. Brut. 7.). Inter hos excelluerunt Themistocles (Thuc. I, 138.); Pericles, imprimis Thucydides historicus et Antipho orator. Eo usque eloquentia artis signo nondum erat notata; facultas ex natura ipsa oriebatur. Jam vero Coracis et Tisiae Sicolorum studiis artis

---

¹⁾ Dion. Hal. de Demosth. dic. vi ab init.; Schol. anon. ad Hermog. form. T. VII. p. 1049. VV.; Hermog. de form. c. II; Schol. ap. Spengel. *syn.* p. 76. 197; Sopat. prolegg. ad Aristid.; Tryphon. de figur. T. VIII. p. 750. VV.; Marcellin. vit. Thuc. 7; 23. Bk. Apud Homerum exempla horum generum citantur magnifici Ulixes, subtilis Menelaus, moderati Nestor a Gellio VII, 14; at Ulixes comparatur cum Demosthene, Menelaus cum Lysia, Nestor cum Isocrate a Syriano ap. Spengel. p. 119., Doxopat. prolegg. rhet. T. VI. p. 9. VV., Anonym. de figur. T. VIII. p. 660. VV., Schol. Hom. H. p. 107. a. 29. Bk. Plutarchus de vit. et poea. Hom. B. c. 72: sublime genus extare in descriptione terrae a Jove quassatae, tenna in expositione rationis, qua Hector filiolum salutet [Il. 6. 469], medium in enarratione Ulixis in procorum concionem procedentis. M. Varro ap. Gell. VII, 14. exempla auctor. Hom. affert.

praecepta conscripta sunt, quae Gorgias Athenas propagavit. Cujus orationum insolens erat verborum compositio, ficta gravitas, paria erant paribus adjecta et similiter definita itemque contrariis relata contraria. Quibus sane artibus Gorgias primum Atheniensium animos commovit; sed Athenienses cum numerorum orationis et jucunditatis causa et ut varietas occurreret satietati eum avidiorem esse atque his festivitibus intemperantius abuti brevi cognoscerent, hanc latam argutamque dictionem contempserunt, neque oratorem ullum hanc dicendi formam sibi elegisse memoriae traditum est. Sed alterum eloquentiae genus exortum est, cui inter historicos respondet Xenophou, genus subtile, tenne, gracile (*λέξις λιτή, ἰσχνή, ἀφελής, ἀκριβής, καθαρὰ*), ex quo laudatur Critias, Andocides, Lysias. Etiam Antipho ab eo non abhorret, exornatus perspicuitate et puritate, quamquam acerbitate obsolete quoque verbis interdum est turbatus atque caret gratia. Andocides aliis quidem hujus generis virtutibus insignis saepius tamen in verbositatem et obscuritatem aufertur¹⁾. Critias fuit eximius orator, omnibus ferè elocutionis Lysiacae virtutibus clarus, brevitate, copia sententiarum, subtilitate, spiritu remissiore et suavi et leni; sed in orationibus quoque turbulentum ejus ingenium apparebat, quare *ἀσυνδέτως χωρῶ προσβαλεῖν ἐπιεικίᾳ καὶ ἀφελείᾳ* carere dicitur²⁾.

Hoc autem eloquentiae genus ad summum fastigium excoluit Lysias³⁾.

Elocutionem Lysiae admodum puram esse⁴⁾ veterum permulti agnoscent; Atticae linguae optimum canonem eum vocat Dionysius. Quomodo haec verba interpretanda sint, Dionysius ipse (de Lys. §. 2. 13.) refert; elocutionem scilicet Lysiacam non esse similem illi pristinae, qua Plato et Thucydides usi sint, sed comparandam cum ea, quam in Andocidis, Critiae, aliorum illius temporis scriptis inveniamus. Hoc Dionysii

¹⁾ *φλύαρος καὶ ἄλλως ἀσαφής*. Hermog. de form. p. 145. Ald. T. III. p. 390. VV. cf. Joann. Sicil. T. VI. p. 502. VV.

²⁾ Philostr. vit. c. 4. Hermog. de form. p. 144. Ald. T. III. 388. VV.

³⁾ cf. Dion. Hal. Isae. §. 20. de Demosth. dic. vi §. 2. 11. Plut. de vit. et poes. Hom. B. c. 72., de audit. p. 42. 45. Quintil. XI, 1, 8. XII, 10, 21. Julian. epp. 42. Schol. Hom. II. p. 107. a. 23. Bk., Syrian. Schol. Herm. ap. Spengel. p. 201.

⁴⁾ cf. Hermog. de form. c. 3. T. III. p. 202. VV., Anon. ad Herm. T. VII. p. 914. VV., Bernhardy Synt. Gr. p. 22.

judicium, quocum veteres alii senserunt ¹⁾ verum esse ex orationibus ipsis optime elucet. Andocides enim urbanitate Attica prorsus destitutus est, Critias autem quamquam a Philostrato Atticissare neque intemperanter neque imbecillias dicitur, tamen in oratione quam nobis tradidit Xenophon (H. II, 3, 24 — 34) sophisticum quendam fucum perlucere negari nequit, id quod etiam Philostratus verbis subsequenter „ὡσπερ ακτίνων ἀγχαὶ τὰ Ἀττικὰ ὀνόματα διαφαίνεται” concedere videtur. Posteriorum nemo, ait recte Dionysius, linguae puritate Lysiam superavit; post enim Isocrates hac virtute maxime excelluit. Qui vero in aliis orationis virtutibus quam longissime a Lysia abest, cum artificium politissimum exhibere imprimis ei curae fuerit.

Haec autem est Lysiacae dictionis virtus, ut verbis propriis et communibus utatur (ἢ διὰ τῶν κυρίων τε καὶ κοινῶν καὶ ἐν μέσῳ κειμένων ὀνομάτων ἐκφέρουσα τὰ νοούμενα ²⁾); minime enim ex figurata oratione (τροπικῆ φράσει) nitorem quendam sibi adsciscit. Quod vero maximi habendum est, magnas res communibus verbis neque poetica orationis structura praeclare narrat. Quotcumque enim oratores ante Lysiam vixerunt, vulgari oratione relicta in multas dictionis vicissitudines et figuratam poeticamque orationem obscuris verbis obsoletisque obrutam perferunt. Gorgiae orationibus ex veterum testimoniis ista insolens et inflata verborum compositio inerat, qua ex re Gorgia duce poetica quaedam dictio et tropica oratores Atheienses imbuunt. Sed ista dicendi ratione Lysias in judicialibus certe orationibus omnino caret ³⁾); turgida verba spernit neque habet quidquam insolens ineptive (Cic. or. 9. Quint. X, 1, 78.) indeque ἁρμονία λόγων enata est, qua dictio exornatur suavitate. Haec est elegantia, quam laudat Cicero ⁴⁾, arctissime eadem coniuuncta cum simplicitate, quam Lysiae propriam laudant veteres ⁵⁾); in ea enim adhibenda maxime proprietates dictionis Lysiacae apparet. Iam Isocrates ea relicta verbis solutis quamvis moderatius iterum numeros adiuuxit (Cic. or.

¹⁾ Phot., Suid., Eudoc. v. *Ἀντοκ*; Anon. vit. Isae. p. XV. Schoem.

²⁾ Dion. Lys. §. 3. 13. Isocr. §. 11, de Dem. dic. vi §. 13.

³⁾ cf. Anon. vit. Isae. l. 1. Schol. Herm. ap. Spengel. p. 68. Maxim. Planud. ad Herm. form. T. V. p. 446. VV.

⁴⁾ Brut. 9. 16. orat. 9. cf. Quint. X, 1, 78.

⁵⁾ Dion. de Isae. §. 4. de Dem. dic. vi §. 2. 4. Quint. IX, 4, 17. X, 1, 78. Dio Chrysost. or. 18. T. II. p. 479. R.

52.) tuncque Demosthenes secutus est, qui ornatu elocutionis tanta moderatione est usus, ut nusquam in laedum excurrat. Neque negari potest quamvis Dionysius non concessisset, Lysiam simplicitati oratoriae saepius fuisse adstrictiorem¹⁾ ejusque ideo elocutionem orationibus deliberativis²⁾ minus aptam esse. Sed sine dubio affirmemus, eandem naturae orationum judicialium optime convenire (Cic. or. 9.), utpote quarum summa vis probationibus certis insit et ingenii acie imitatur. Recte igitur Dionysius³⁾ contendit, perspicuitatem (*σαφήνεια*)⁴⁾ non solum in verbis, sed etiam in rebus elucere apud Lysiam; Thucydidis quidem et Demosthenis dictionem saepissime obscuram sine interpretis auxilio periti non posse intelligi, Lysiae vero claram esse et perspicuam; quod eo majoris pergit Dionysius, momenti sit habendum, cum hac re quod propriis quascunque notiones nominibus describat Lysiam callere lingua Attica satis liquent. Quod critici judicium bonum esse ex orat. servatis apparet; Theophrastus quidem Lysiam *ἀντιθέσεις* et *παρισώσεις* et *παρομοιώσεις* amare statuit; sed oratio pro Nicia quam ut sententiam probaret provocavit sive genuina sive suppositicia fuit nihil probat. Illam perspicuitatem cum brevitate conjungere oratorem decet; quo vero modo hae virtutes sint miscendae optimum exemplum est Lysias⁵⁾, cuius orationes neque intempestivis neque obscuris verbis offendant; in eo autem causa est, quod non verbis serviunt res, sed rebus verba. Quare Favorinus teste Gellio (N. A. II, 5.) solitus est dicere: „Si ex Lysiae oratione verbum aliquod demas matesve atque id commodatissime facias, de sententia ta-

1) Minus esse ejus orationem circumjectam (*περιβολή*) judicat Hermog. de form. p. 142. Ald. T. III. p. 381. VV.; addit Lysiam habere τὸ τοῦ κόσμου σφόδρα ἀνεμφάτως, cf. Plut. de audiend. c. 9.

2) τῶ ἀξιωματικῷ λόγῳ. Hermog. l. l. cf. Quint. VIII, 3, 11. IX, 4, 17.

3) de Lys. §. 4. 13.

4) σαφήνεια λέγεται ὅταν μὴτε λέξῃσι ξέναις χρώμεθα μὴτε ὑπερβατοῖς μὴτε διανοταῖς. Rufus rhet. §. 18. cf. Dion. Dinarch. §. 6, de Dem. dic. vi §. 13. Quint. VIII, 2, 22. sqq. XII, 10, 21. Hermog. de form. T. III. p. 202. 380. VV.; Phot. vit. Lys.; Anon. ad Hermog. T. VII. p. 911. VV.; Doxop. ad Aphthon. T. II. p. 215. sqq. VV.; Anon. vit. Isae. l. 1.; Boisson. ad Tiber. Rhet. p. 30. ad Eunap. p. 176. 196. Ἀριστοῦ μὲν γὰρ οὕτω σαφῶς ἐξημενεῖν ὡς οἱ περὶ Λυσίαν τε καὶ Δημοσθένη ῥήτορες, inquit Galenus.

5) cf. Anon. vit. Isae. l. 1. Rutil. Lup. II, 8. Schol. Hom. II. p. 67. a. 23. Bk.

non detraxeris" ¹⁾). Uti elocutio, ita expositio sententiis est inserta et conglobata ²⁾).

Gravitatem illam oratoribus quidem omnibus, quos generi eloquentiae Atticae alteri adnumerant esse propriam, critici veteres significant; Critias erat *πολυγνώμων* et *βραχυλογῶν* teste Philostrato; in eo vero a Lysia aberat, quod ad granditatem verborum (*σεμνολογῆσαι*) quamvis non dithyrambicam maxime erat compositus; Andocides saepius ad verbositatem perfugit; similis virtute laudata Lysiae est Isaens; sed nullius oratio tam pressa est quam Lysiae, ita ut in hac re iosephem speciem nostri oratoris ponant Cicero (Brut. 9. 16.) et Dio Chrysostomus (l. 1.). Quare ex schemate epiploces, in quo ex prima sententia secunda oritur, ex secunda tertia, exemplum Lysiacum affert Rutilius Lupus (I, 13).

Hasce Lysiae virtutes quas enumeravimus oratorias si comprehendamus, alterius generis eloquentiae Atticae, quo Lysias ceteris autecelluit, ratio et natura satis elucet. Illud est genus, quod dicitur subtile, tenue, jejunum (*λέξις ἰσχνή, λιτή, ἀφελής, ἀκριβής, καθαρα*), quale sit, optime mihi videtur descripsisse Cicero (de opt. gen. or. 3.) hisce verbis: „Imitemur, si poterimus, Lysiam et ejus quidem tenuitatem potissimum. Est enim multis in locis gaudior; sed quia et privatas ille plerasque et eas ipsis aliis et parvarum rerum causas scripsit, videtur esse jejunior, quoniam se ipse consulto ad minutarum genera causarum limaverit". (cf. Brut. 9. Quint. X, 1, 78.). Lysiaca dictio hoc loco accommodata causulis privatis, minus vero orationibus deliberativis apta vocatur; quae orationum genera quomodo differant cum facillime intelligatur, naturam inde etiam ejus elocutionis, qua illas scribere deceat oratorem, cognoscimus. Ad quam interpretationem comprobendam conferas quae Dionysius protulit (de vet. script. cens. V, 1): „Oratio Lysiaca actionibus utilibus necessariisque sufficit; aridum enim evitat cum concisa elocutione et brevitate veritate atque sermonis attici elegantia compta, neque in augendis amplificandisque rebus assidue versatur nisi fortuito propositum obliviscatur". In enarrationibus potissimum

¹⁾ cf. Bernhardt Synt. Gr. p. 22.

²⁾ Dion. Lys. 5: *συνείσπραπται καὶ πεπύκνωται τοῖς νοήμασιν.* cf. vet. script. cens. V, 1. de Isocr. 2. 11.; Photius: *τὸ μὴ καθ' ἕν διατρέβοντα μὴκύνει τὸν λόγον τῆς τοῦ Λυσίου ἐστὶν ἀκριβελῆς.* idem: *τὸ εὐπαγές τῶν λόγων.* cf. cod. 265. p. 429. A, 11, cod. 61. p. 20, B. 15. Plin. epp. 1, 20.

illud habet, expositionem enim rerum tenuitate (*ισχυρότητι*) elocutionis perspicuam et accuratam praebent. Cicero illa loco, quo virtutes oratoribus Atticis singulis proprias recenset Lysiae subtilitatem propriam adtribuit eaque praesertim certos ejus studiosos potissimum gaudere commemorat (de orat. III, 7. Brut. 16. 17. cf. orat. 9. 31.). Sed si diligentius de hac subtilitate quaeramus, Cicero inter priores oratores et Lysiam non bene videtur distinxisse, quia alio loco (de orat. II, 22.) etiam Periclem, Alcibiadem, Thucydidem subtiles vocat; neque *ἀφελότης*, quam laudibus effert Hermogenes (de form. T. III. p. 307. 380. W.) indicium est orationis Lysiacae, quia etiam Lacedaemobiorum *ἐὐθυρορημοσύνη* vocatae *ἀφελῆς καὶ σύντομος*¹⁾. Significantius virtus oratoria saepius laudata *ισχυρότης* vel tenuitas vocatur. Uti Critias *δογματίας τὴν ἰδέαν τοῦ λόγου* i. e. tenuis dicitur, ita tenuitatis fastigium in Lysia reperimus²⁾, eamque recte notam alterius eloquentiae generis statuimus; illa enim et priores oratores et posteriores ab Isocratis temporibus caruerunt.

Post hanc Dionysius aliam virtutem Lysiae recenset, illam ex qua sententiae in compendium contractae rotunde efferuntur (*λέξις ἢ συστρέφουσα τὰ νοήματα καὶ στρογγύλως ἐκφέρουσα*)³⁾. Illius vero auctorem Thrasy-machum esse statuit Theophrastus Dionysio obnitente, cuius sententiam veriore esse verisimile est⁴⁾. Etenim apud Platonem (reipubl. p. 336. B.) Thrasy-machus *συστρέφειν ἑαυτὸν* more belluarum dicitur i. e. se contrahere et colligere quo impetus fiat vehementior, neque Dionysio concedendum est, eum Lysia fuisse juniorem. Quod autem Dionysius addit, hunc certe in illa virtute magis excelluisse, hoc lubenter credamus. Hanc dictionem orationibus judicialibus propriam pauci imitati sunt, Demosthenes solus superavit, sed non tam simpliciter paraeque (*εὐτελῶς καὶ ἀφελῶς*), sed curiosius et difficilius (*περιέρως καὶ πικρῶς*) adhibuit.

Ex ceteris Lysiae virtutibus oratoris veteres maxime lau-

¹⁾ Sext. Empir. *ἀντιρρ.* II. §. 22.

²⁾ Dion. de vet. script. cens. V, 1. de Dem. dic. vi §. 2. Cic. orat. 9. Quint. XII, 10. 21. Demetr. de eloc. §. 194. Joann. Sicil. T. VI. p. 76. W.

³⁾ Dion. Lys. §. 6. 13. de Isocr. §. 11. de Dem. dic. vi §. 3. 13.; Phoi. Hanc esse proprietatem dialecticam statuit Zeno Citiensis teste Sext. Empir. adv. mathem. II, 7.

⁴⁾ cf. Spengel. *συναγ.* p. 94.

dant *ἐνάργειαν* sive *διατύπωσιν*, eam vim per quam imagines rerum absentium ita repraesentantur animo, ut eas cernere oculis ac praesentes habere nobis videamur ¹⁾. Qui Lysiae orationes, ait Dionysius, attente consideraverit, non adeo laevus aut morosus aut hebes erit, quin ea quae dicuntur tanquam ante oculos cerere et inter eas quas orator induxerit personas tanquam praesentes versari se putet; neque quidquam requiret opinans alios agere, alios pati, alios cogitare, alios loqui, neque, addit Photinus, in hac arte Lysiam Platone nec Demosthene neque Aeschine inferiorem putabit. Nulla enim persona invenitur cujus mores non egregie describantur, quaeve sanguinis omnis sit expers ²⁾; omnino ethopoeia Lysiae celeberrima est; elucet in mente (*διανοία*) et elocutione (*λέξει*) et compositione (*συνθέσει*), personae enim non ea solum quae temporibus quadrent (*ἐπιεικῆ καὶ μέτρα*), sed quae ipsorum moribus sint apta eloquuntur. Lysias videtur veritatem magis persequi, Isaeus artem ³⁾. Tuumor abest, nihil est accessitum, nihil inane; dicitio enim calamistris iusta in personarum naturam describendarum non caderet. Quia neque in orbe oratorio neque in numeris, sed in oratione dissoluta mores apparent, simplex est dicitio. Ex gratia quae in eo maxima est simplicis atque in affectati coloris vis persuasoria exorta est. Incomposita videtur Lysias dicere, sed in eo ipso est compositus; quod dissolutum esse videtur, ligatum est; in hac re ipsa quod oratio gravitatis (*δεινότητος*) speciem repudiat, gravitas inest ⁴⁾; praecipuum enim artis opus est naturam imitari ⁵⁾. Neque minus quam ceterorum ullas oratorum id quod et dicenti et audienti et rebus ipsis decoram est (*τὸ*

¹⁾ cf. Quint. IV, 2, 63 sqq. VI, 2, 29 sq. Longin. de subl. XV, 2. 9.

²⁾ *πρόσωπον οὔτε ἀνηθοποιοῦτον οὔτε ἄψυχον*. Dion. Lys. 8. cf. de Dem. dic. vi §. 13., de Dinarch. §. 7., Spald. C. Quint. III, 8, 51. Rutil. Lup. I, 21.

³⁾ cf. Dion. Isae. §. 3, 18. Hermog. de form. T. III, p. 381. VV. Quint. II, 17, 6. IX, 4, 17. Anon. vit. Isae. p. XVI. Schoem.

⁴⁾ Quare *δεινότητα κατὰ μέθοδον* vocat Hermog. de form. T. III, p. 380. VV. et Lysias *ἀριστος τῶν ληθῆναι τὴν δεινότητα* audit ap. Dion. Chrysost. or. 18. T. I, p. 479. R. Dionys. Lys. 8. 10. de Dem. dic. vi §. 2, 13. Quintil. IX, 4, 17. Plut. de garrul. 5. Hermog. de form. T. III, p. 382. VV. Max. Plinud. T. V, p. 446. 545. VV., Joann. Sicil. T. VI, p. 460. 474. VV. Gregor. Naz. ep. 121.

⁵⁾ Dion. Isae. §. 3. 16.

πρέπειον) adhibet Lysias ¹⁾. Secundum partes quoque oratio est diversa, ab initio enim constans et morata (καθεστηκυία καὶ ἡθικὴ), in narratione persuasoria neque exquisita (ἀπερίεργος), demonstratione rotunda, numerosa atque argute brevis (στρογγύλη καὶ πυκνή. cf. Cic. Brut. 9.), peroratione gravis et vera (σεμνή καὶ ἀληθινή), in fine dissoluta et concisa (διαλελυμένη καὶ σύντομος).

Pulcherrima et quavis posteriorum nemo superavit virtus stili Lysiacy est gratia (χάρις, εὐστομία), rebus ex omnibus efflorescens, maxime admirabilis, quae verbis exprimi nequit, quae in corpore ὦρα, in arte musica τὸ εὐάρμοστον, in temporum symmetria τάξις et τὸ εὐρυθμον nominatur ²⁾; quae nam vero haec sit, mente quidem, non dicendo percipi potest. Quare Dionysius uti musici discipulos, qui harmonias cupiant audire, ne minimam quidem ignorare dissonantiam adsuescere jubeant, ita quicumque gratiam Lysiae intelligere studeant ut continua lectione illum sensum quo venustam ac pulchram percipiatur, suadet exerceant. Mirum in modum haec venustas a veteribus laudatur; ad eam pulchram illam dictionis Lysiacy descriptionem quam Dionysius in libello de Demosth. dic. vi §. 2. delineavit, retulerim, qua elocutionem Thucydideam cum imo, Lysiacy cum summo sono ex octo vocum serie comparat; sicuti illa animam percellit, ita haec demulcet. Venustissimus Lysias scriptor vocatur a Cicerone et Dionysio ³⁾; quin etiam Dionysius affirmat ad unicam hanc virtutem tanquam iudicium ultimum si de orationum genuitate disceptetur confugiendum esse; orationem dictionis gratia exornatam veram esse habendam neque ulterius quidquam considerandum; orationem vero suavitatem destitutam spuriam esse putandam neque solummodo violenter in aliam opinionem redigendam (Lys. §. II. Dion. §. 7.). Cum permulta sint in scriptoribus Graecis quae Graeci melius quam nos sentire possent, non immerito Dionysius hanc legem sibi imposuit; ut nos vero ea cautius utamur

¹⁾ Dion. Lys. §. 9. 13. de Dem. dic. vi §. 13. Photius: τὸ ἐν πάσῃ τῇ περιόδῳ τῶν κάλλων εὐάρμοστον.

²⁾ Dion. Lys. §. 10. 11. 13. Longin. de subl. 34, 2.

³⁾ Cic. or. 9. Dionysius: οὐδεὶς χαριώτερος Λυσίου. cf. de Isae. §. 3. 18. 20. de Dem. dic. vi §. 13. vet. script. cens. V, 1. de Isocr. §. 11. Vit. Isocr. p. 46. in Paneg. ed. Bailler. Quint. IX, 4, 17. XII, 10, 24. Καὶ σέπει, inquit Plutarchus de garul. 5., τὴν Λυσίου παιθῶ καὶ χάριν· κακίονον γὰρ Ἐγὼ φημι ἰοπλοκάμων μοισῶν εὐ λατεῖν.

Photius monet: οὐ παντός ἐστὶν Ἀγαθὸν κάλλος αἰσθάνεσθαι. Cicero (Brut. 16.) hac potissimum virtute Lysiam similem esse contendit Catoni; quae sententia quatenus vera sit, nos dijudicare nequimus, quam eandem Plutarchus (Cat. 7.) acerbè reprehendit.

Absolute de dictione Lysiaca sermone jam quaerimus quomodo in rerum tractatione versatus sit Lysias. Argumenta rebus ipsis inhaerentia invenit; nihil ex quo oriatur fides neglexit, neque personas neque res neque ipsa facta neque eorum causam rationemque neque loca neque ullum discrimen ne minimum quidem (Dion. Lys. §. 15.); et quia non nude res enarrat, sed rationem etiam qua factae sint exponit, gravis est (Phot.). Inprimis inventionis gravitatem testantur eae orationes in quibus nulli producuntur testes et illae quae de rebus rarissimis compositae sunt, ubi plurima et optima argumenta affert. Attamen negari nequit, Lysiam nonnunquam in rerum rationes altius descendisse (Phot.). Ordine rerum simplici atque semper fera constanti usus est, neque enim introductionibus (*προκατασκευαῖς*) nec recitationibus (*ἐξόδους*) nec partitionibus (*μερισμοῖς*) nec variis figuris neque aliis hujusmodi artibus minime commendandis utitur, sed simplex quodammodo est neque artis legibus obstrictus; sed in inventorum dispositione eum minus exquisitum eundemque necessaria membrorum consequentia saepius destitutum vituperant Dionysius et Caecilius¹⁾. Ex controversiarum generibus eloquentia Lysiae apta est judicialibus, parva enim, difficilia et insolita pulchre explicat; gravia vero et magna et facilia expedire non illius est²⁾. Maxime in exordiis orationum excellit et praecepta artis et tempora bene observat. Alio enim exordio se ipsum laudat, alio adversariorum partes impugnat; alio calumnias in se prolatas refellit; alio iudices ut sibi reddat benevolos laudat; alio suam imbecillitatem adversarii que potentiam extollit; alio rem omnibus auditoribus gravem declarat. Haec omnia autem breviter et simpliciter sententiis opportunis exornat. In propositione (*προθέσει* cf. Voss. iust. rhet. p. 366) sequente iis quae dicentur propositis atque auditoribus redditis docilibus narrationem aggreditur. Nonnunquam exordiis omissis ab initio narrationem proponit neque vero hic languet,

¹⁾ Dion. Lys. 15, Isac. 3, Isocr. 4. 12. Dinarch. 5. Rhetor. X, 6. Caecil. ap. Phot. cf. Anon. vit. Isac. p. XVI. Schoem.

²⁾ Dion. Lys. 5. 14. 16. Isocr. 3. C. c. de opt. gen. or. 3. Longin. de subl. 35, 1. Theon. II, 26.

sed in exordiis facultas elucet. Quamquam enim in auctoribus forensibus nonnullae erant voces quasi legitimae dicendique formulae solemniores et Lysias plus CC oratt. scripsisse dicitur, tamen eum nullam inepte vel iisdem sententiis incepisse, eoque in hoc genere vel primum vel nemine inferiorem esse Dionysius testatur. Quod autem oratoribus nonnunquam similia fuerunt proemia, cuius rei exempla attulerunt Spengelius et Meierus ¹⁾, illorum auctoritati non officit. Enarrationes Lysiae perspicuam rerum expositionem accuratamque ex orationis tenuitate exortam habent; quibus tantopere excellit, ut huius partis norma omnibusque oratoribus multo superior dicatur ²⁾. Breves sunt narrationes, perspicuae, suaves, persuasoriae, fidem ostentant ³⁾; ut Dionysius praecepta quae de rerum narratione tradita essent, ex Lysiae praesertim scriptis exhausta esse in opinionem adduceretur ⁴⁾. Inventioni argumenta ⁵⁾ quae Lysias adhibuit paria sunt; pleraque enim aptissime ex rebus ipsis petuntur; verisimilia optime conjiciuntur atque accuratissime exempla distinguuntur et ea quae rem sunt secuta pro argumentis adhibentur (Dion. Lys. 19), aliae rationes ex animi affectibus (τοῖς ἡθροῖσι) ⁶⁾ desumtae probantur moribus ex priore vita explicatis. Si vero ex rebus argumenta non eligit, tum ipse mores fingit et personae ut fide dignae habeantur verbis efficit rationes urbanas iis suppeditans et affectus moderatos et verba idonea. In affectibus gravioribus (πάθεισι) mollior est, πάθος enim ὑψους μετέχει τοσοῦτον, ὅσον ἡθος ἡδονῆς (Longin. 29, 2.), neque amplificationibus (ἀν-

¹⁾ Spengel. *orray.* p. 106. Meier. *ind. lectt. un.* Hal. 1832. p. 4. sqq.

²⁾ cf. Dion. Lys. 18. *vett. script. cens.* V, 1. Apsin. de proem. T. IX. p. 494. VV.

³⁾ πιθανότης cf. Hermog. de form. T. III. p. 380. W. Anon. vit. Isae. p. XVI.

⁴⁾ cf. Arist. rhet. III, 16. rhet. ad Alex. c. 30. Dion. rhet. X, 14. Cic. rhet. I, 20. de orat. II, 80. de inv. I, 20. sqq. Rhetor. ad Herenn. I, 9. Quint. IV, 2, 31 — 60. Theon. IV, 6. Anon. de rhet. in Fischeri rhetor. p. 195. Aphthon. progymn. c. 2. Anon. de Aphth. prog. T. I. p. 128. VV. Doxop. homil. in Aphth. T. II. p. 238. W. Voss. *inst. rhet.* III, 3. VI, 5. Spengel. p. 158. 168.

⁵⁾ cf. Voss. *inst. orator.* I, 2. 12.

⁶⁾ quare Lysias ἡθικώτερος vocatur cf. Dion. Isae. 3. de Dem. dic. vi §. 2. 13. Hermog. de form. II, c. 6. Longin. de subl. 34, 2. Anon. vit. Isae. p. XVI. Schoem., Supat. ad Hermog. art. T. V. p. 46. VV. Joann. Sicil. Schol. ad Herm. T. VI. p. 415. 465. VV. cf. Voss. *inst. rhet.* II, 14.

ἤθησαι) neque exaggerationibus (δεινώσεις) neque commiserationibus neque aliis hujusmodi juste scit uti neque in hoc genere omnino imitandus est. Hoc Dionysii iudicium, quod verbis Hermogenis (de form. T. III. p. 381. W.) minimam esse Lysiae γαργόγητα (cf. Dion. de Dem. dic. vi §. 13.), confirmatur, ex natura eloquentiae gracilis ipsa desumptum esse videtur; eo admirabilis est Photii iudicium, illos qui contendissent Lysiam bene quidem enarrare, sed amplificationibus carere, prorsus veritate esse destitutos; hujus rei testem esse orationem adversus Mnesiptolemon. Quatenus in hac oratione illud sit probatum a nobis iudicari nequit; quod vero ad orationes quae supersunt attinet, Dionysii sententia vera stat. In epilogis quoque ea quae exposuit moderate quidem et venuste repetit; quae vero affectus movent, ut adhortationes, miserationes, preces, non tantopere debebat negligere (cf. Dion. de Dem. dic. vi §. 13.).

Hic est stilus Lysiae ex veterum iudicio, ad quod confirmandam et Dionysius (§. 20 — 27.) et Photius orationem adversus Diogitonem tractant. Quanta autem fuerit Lysiae apud veteres gloria ex hisce de ejus dicendi genere testimoniis satis elucet; neque rhetores solum Graeci laudibus summis eum evehant, sed ex historicis quoque scriptoribus posteriorum temporum Syncellus (chron. p. 253. D. s. p. 482. ed. Bonn.) eum praedicat. Inter Romanos Cicero et Quintilianus eam quam eximia laude ornaverint vidimus iisque addas auct. dial. de orat. 12. 25.

Orationum quae supersunt pleraeque iudiciales (δικανικοί λόγοι) sunt, quas Dionysius Lys. §. 3. 16. commemorat; δημηγορίας autem laudantur a Plutarcho, Photio, Suida; ex quibus συμβουλευτικοὶ λόγοι (Dion. Lys. 16.) ea gravitate qua δικανικοί exornati sunt destituti erant atque quia praeterea ornata carebant (Dion. Lys. 3.) levissimae Lysiae orationes fuisse videntur. Λόγους deinde ἐπιδεικτικούς commemorat Dionysius (Lys. §. 28.) in iisque Lysiam esse molliorem contendit; ex his etiam λόγους πανηγυρικούς laudat, in quibus mollior quidem Lysias erat, sed poeticam quandam facultatem ostentabat (Lys. §. 3. 16.); colorem vero panegyricum merum non servabat, sed ex genere iudiciali vel consiliatorio aliquid depromebat (cf. Hermog. de form. T. III. p. 395. W.), ex hisce autem una oratio, λόγος Ὀλυμπιακός, mutila nobis est servata. Plures orationes funebres Lysiam scripsisse Plutarchus, Photius, Suidas testantur, atque, ut videtur, Dionysius (rhet. VI, 1.) hisce verbis: ἐπιταφίου . . . Λυσίας

κα καὶ Ἰππευίδης καὶ Δημοσθένης καὶ Νικηράτης πολ-
 λὰς ἡμῶν τοιαύτας ἰδέας παρέσχοντο et Schol. Arist. p.
 339: Δημοσθένης καὶ Λυσίας ἐν ἐπιταφίοις; Theoni vero
 nulla nisi una oratio funebri nota erat, τὸν Λυσίου ἐπιτά-
 φιον citat I, 18, cui sententiae non obstant verba II, 12;
 ἔχομεν Πλάτωνος καὶ Θουκυδίδου καὶ Λυσίου τοὺς
 ἐπιταφίους. Sed non est cur negemus plures orationes fu-
 nebras composuisse Lysiam; unus servatus esse putatur *Ἐπι-
 τοῖς Κορινθίων βοηθοῖς*; omnes vero exercitationes fuisse
 apparet ex Lysiae ἰσοτελείας statu (cf. Meier. ind. schol. un.
 Hal. a. 1837. p. XIII.). *Ἐγκώμια* Lysiae laudantur a Plutarcho,
 Photio, Suida; ex quo genere oratio πρὸς Διοχίην τὸν Σω-
 κρατικὸν περὶ συκοφαντίας fuisse videtur. *Βιαιῶν λόγος*
 Lysiae memoratur ab Harpocrate (v. *Βιαιῶν, ὄνομα δι-
 κῆς κατὰ τῶν βία πραττόντων ὀτιῶν*) atque ex eodem
 genere or. in Philonidem; de *λόγοις βιαιῶν* cf. Meier. Proc.
 p. 544. Boeckh. O. c. I, 406. Iidem, certe quidem si-
 millimi sunt *λόγοι ὑβρείας*, ex quibus Demosthenes in orat.
 adv. Midiam multa sumsisse dicitur a Theone I, 18. De qui-
 bus cf. Meier Proc. p. 319. Ind. lectt. un. Hal. 1832. p. 6.
Λόγους τῆς ἀσεβείας citat Harp. v. *σηκός*; ex hoc genere
 sunt or. de olea, in Andocidem. cf. Meier. Proc. p. 300. *Λό-
 γοι περὶ συμβολαίων* (de pactionibus) laudantur ab Athenaeo
 (XIII. p. 611. E.) qui iis annumerat or. adv. Aeschin. So-
 crat. de aere alieno. cf. Meier. Proc. p. 493. *Ἐπιτροπι-
 κῶν λόγων* qualis est or. adv. Diogitonem, Dionysius Hal.
 (Lys. §. 20.) mentionem facit; *δοσαντικοὶ* vocantur ab eodem
 (§. 21.) et Clem. Alex. Strom. VI. p. 226. Sylb. et Suid.
 v. *φάσις, ἔγγειον*. cf. Meier. Proc. p. 443. Denique *λό-
 γων ἐρωτικῶν*, quos Lysiam μετὰ παιδιᾶς scripsisse Diony-
 sius (Lys. §. 3.) dicit, nunc esse servatum in Platonis Phae-
 dro Spengelius probavit.

Inter veteres orationes 425 Lysiacae circumferebantur,
 quarum ex Dionysii et Caecilii iudiciis (ap. Plut. p. 323.)
 230, secundum Photium 233 genuinae erant. Dionysius (Lys.
 §. 17.) haud accurate tradit Lysiam non minus quam 200 orat.
 judiciales scripsisse; eodemque modo Suidas et Eudocia plus
 quam τ', quod mendam in σ' correxit Meursius (lectt. Att.
 III, 8. p. 780.), esse genuinas. In codice Parisiensi n. 2991.
 A. (citato a Boisson. ad Ennap. I. p. 134.) legitur: *ἔγραψε
 ὁ Λυσίας λόγους* ὧ, quod sicuti alia quae de ceterorum ora-
 tionibus habet, vix memoratu dignum est; neque scio quid sibi
 velint, quae Manuel Moschopolus (opusc. gramm. p. 60. ed.

Tit.) exhibet, Lysiam scripsisse λόγους 4, ubi ceterum typographicum extare apparet (fort. 7?); sed quae ille auctor de numero oratt. ceterorum oratorum habet, mirum in modum ab aliis omnibus veterum testimoniis disrepant; v. c. Dinarchus quem etiamsi falso adscriptae oratt. numerarentur, ad summum 160 scripsisse scimus, ab illo v' composuisse fertur. Etiam Cicero (de orat. II, 22. Brut. 16.) dicit, Lysiam plurimas orationes conscripsisse. Pleraque nobis temporum invidia creptae sunt; XXXIV supersunt atque ex multis per pauca fragmenta.

Apud veteres summa auctoritate Lysias floruit; bis tantum victus esse traditur (Phot.), ipse quidem in causis forensibus non versatus, sed subtilis scriptor et elegans (Cic. Brut. 9.) paucissimas orationes ipse in contione, fortasse unam in Eratosthenem dixit, sed privatas ille plerasque et eas ipse aliis scripsit (Plot., Phot., Cic. de opt. gen. or. 3. Quint. IX, 4, 17.). Argenti enim pretio jam Antipho orationes composuit; ex quo tempore ii qui hoc munere fungebantur, λογογράφοι vocabantur (cf. Heind. ad Plat. Phaedr. p. 257. c. Schoemann. Proc. p. 707. Bachmann. Anecd. I, p. 292, 2.). Scholas quoque habuit et rhetoricam docuit, brevi vero hoc munus videtur reliquisse (cf. Aristot. ap. Cic. in Brut. 12.). Etiam τέχνας ῥητορικὰς eum scripsisse Plutarchus, Suidas, Eudocia testantur et Cresollinus, Vossius, Fabricius, Taylorus statuerunt. Dionysius quidem ad Amm. §. 2. inter τέχνας non citat Lysiacam et dicit (de Lys. §. 18): οἶομαι καὶ τὰς τέχνας τῶν λόγων ἐν αἷς εἶρηται περὶ διηγήσεως ἀξιολογοῦ οὐκ ἐξ ἄλλων τινῶν μᾶλλον ἢ τῶν ἀπὸ Λυσίου γραφειῶν εἰληφέναι τὰ παραγγέλματα τε καὶ ἀφορμὰς, hisque verbis τέχνας Isocratis, Aristotelis, Theophrasti, Theodectis significasse Spengelio videtur. Qua ex causa Lysiam artem reliquisse Spengelius (p. 135. sq.) negat. „Dionysio, ait, si Lysiae τέχνη ἦτο, iunotnit, quidni potius ex hujus ipsius legibus examinavit orationes? recentiores Lysiae artem habuerunt partem pro toto comprehendentes; illae erant παρασκευαὶ quas significat Marcellio. in Hermog. p. 142. Ald. [T. IV. p. 352. W.], oratt. περὶ ἀμβλώσεως, περὶ ἀνακαλυπτηρίων, ἢ Νικίου ἀπολογία, fragm. ap. Gregor. Cor. p. 4.” Sed hoc Viro Doctissimo non coucesserim. Dionysio quidem Lysiae τέχνη incognita esse videtur; sed a veritate non abhorreere videtur, illam tum temporis jam interitisso et Dionysium illas solas artes quas perlegerat, laudare. Certissimam autem est Plutarchi et Suidae

testimonium eoque orationes, tales enim erant illae exercitationes, cum arte confudisse non crediderim.

Ex Lysiae discipulis unus insignis est Isaëus (cf. Plut. Is., Phot. cod. 263. p. 490. a.), qui Isocrati idem praeceptori se dedit. Lysiam maxime imitatus est et Dionysius videtur in tenui illo dicendi genere tam prope a Lysia abesse, ut nisi quis utriusque oratoris peritissimus sit eorum orationes vix distinguere possit; eo accedit, quod titulis fallat (*παρονοῦνται*. — cf. Anon. vit. Isae. p. XV. Schoem.). Affert tamen aliquas rationes quibus arbitratur, Isaëum quidem a Lysia relictum esse, quod Lysias videatur naturam magis sequi, Isaëus autem artem et ille ad gratiam et venustatem, hic ad gravitatem quasi scopum collineet (cf. Liebmann. de Is. p. 8. Spengel. p. 181.); Lysiam vero ab Isaëo superatum esse, quod ab hoc rerum et argumentorum divisio et pertractatio sapientius quam a Lysia sit instituta (cf. Liebmann. p. 15.) atque maiore *δεινότητι* summae *γοργότητι* illum elucere addit Hermogenes (de form. T. III. p. 381. W.), quas Demosthenes virtutes est secutus. Ut illa discrimina magis appareant, Dionysius comparat Lysiae orationes cum picturis antiquis, quae lineis tantum quam artificiosissime et accuratissime descriptae coloribus mixtis variisque careant, Isaëi vero cum picturis omni cura et diligentia confectis in quibus et colorum varietas et lumina et umbra summa cum arte confecta sint (cf. Liebmann. p. 15.).

Alter Isaëi praeceptor Isocrates tertium eloquentiae genus, τὸ μέσον, condidit. Quod qui coluerunt, a Lysiae dicendi modo longe absunt (cf. Quint. XII, 10, 22.). Isocratis non minus pura est dictio quam Lysiae, alias vero a Lysiaca aliena est; dispositio rerum melior est, sed nimis numeris servit; naturalis est in Lysiaca dictione suavitas, affectata in Isocrate. — Charisius (cf. Ruhken. ad Rutil. Lup. I, 10. hist. cr. p. 92.) qui multas orationes aliis conscripsit, capere videbatur Lysiam; cuius concisam fuisse dictionem ex fragmento ap. Rut. Lup. l. l. apparet. — Lycurgus veri studiosus et in accusatione est totus; sed dictione neque urbanus nec festivus, sed acerbis est atque ambages sectatur. — Hyperides ex veterum testimonio puritate et venustate insignis est et quamvis simplex esse videtur, gravitate tamen non caret; etiam *ἠδικώτερος*, ut Lysias vocatur; sed ex altera parte verborum constructione superior est Lysia, ex altera vero inferior gravitate, delectu verborum atque nunquam nimia in scribendo morositate ac tumidiore duroque sermone. De-

mosthenes omnibus numeris Lysiam longe superavit; nam in orationibus privatis, quae solae hic comparari possunt, Lysiacis virtutibus oratoriis magnam gravitatem viresque nervosae adjunxit (cf. Dion. de Dem. dic. vi §. II — 13.). — Aeschinis dicitur vi, ubertate, vehementia nota quam longissime a Lysiacis abesse neque cum ea comparanda est (cf. Theon. II, 26.). — Dinarchus in nonnullis orationibus Lysiam imitatus esse dicitur; illius autem venustate, persuadendi vi, verborum simplicitate et sinceritate est destitutus; praecipue autem cum Hyperidem tum Demosthenem imitandos sibi proposuit. — Inter floridi generis a Demetrio Phalereo exculti oratores Hegesias Magnes (cf. Ruhnken. ad Rutil. I, 7. Boeckh. ind. lectt. un. Berol. 1824. p. 4. sqq. Bernhardy Synt. Gr. p. 30.) et Lysiam et Charisium voluisse imitari traditur (Cic. or. 67. Brut. 83. Rutil. II, 10.), sed saltavit incidens particulas nec minus peccavit sententiis quam verbis, nimis artificiosus (Rutil. I, 7. Dionys. de compos. verb. p. 122. R.) fractoque dicendi genus amans, neque vitis illius temporis oratoris liber erat, nam ejus *ἑμμετρον* et *ἔργουθμον λέξιν* perstringit Theon II, 21.

P a r s III.

De orationibus Lysiae quae supersunt.

1. Ὑπὲρ τοῦ Ἐρατοσθένους φόνου ἀπολογία.

Laudant ex hac oratione Demetrius de eloquent. §. 190: Ἐπὶ δὲ τοῦ ἰσχνοῦ χαρακτῆρος ἔχομεν ἂν καὶ πράγματα ἴσως τινὰ μικρὰ καὶ τῷ χαρακτῆρι πρόσφορα, οἷον τὸ παρὰ Λυσία: „οἰκιδιὸν ἐστὶ μοι διπλοῦν ἴσα ἔχον τὰ ἄνω τοῖς κάτω” (§. 9.); Harpoc. v. μέταυλος, Λυσίας ἐν τῇ ὑπὲρ τοῦ Ἐρατ. φόνου ἀπολ. (§. 17.); Suid. v. θηλάζειν· ἐνεργητικῶς ἡμεῖς ἀντιλαμβανόμεθα τοῦ ῥήματος, ἐπὶ τῶν παιδίων τῶν θηλαζόντων, Λυσίας δὲ παθητικῶς κέχρηται ἐπὶ γυναικὸς παρεχούσης γάλα, Zonar. v. θηλάζειν eadem (§. 9.); Bekk. An. p. 169, 30: προστιθῶ· αἰτιατικῇ, ἀντὶ τοῦ κλείω. Α. ἐν τῇ ὑπὲρ τοῦ Ἐ. φ. ἀπολ.· καὶ ἐξιούσα προστίθῃσι τὴν θύραν (ἀπιούσα etc. §. 13.); eadem p. 176, 25: ὑβρίζω· αἰτιατικῇ συντάσσεται μετὰ τῆς εἰς προθέσεως· Ἐκ τοῦ κατὰ Μειδίου κ. τ. λ. καὶ Λυσίας ἐν τῇ ἀπολ. ὑπὲρ τοῦ Ἐρατ. φόνου· ὁ γὰρ ἄνθρωπος ὁ ὑβρίζων εἰς σὲ καὶ τὴν γυναῖκα (§. 16.); Joana. Sicil. schol. ad Hermog. form. T. VI. 458. W.: δείκνυσι δὲ τοῦτο [dictionem simplicem, teouem etc.] σαφῶς ὁ κατὰ Ἀριστογείτονος λόγος κακῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ἡ Ἐρατοσθένους φόνου ἀπολογία.

97

Euphiletus (§. 16.) qui hanc orationem habuit, cum conjugē suā tranquillā vitam agebat; post matrem vero suā mortuam, cuius suus uxor suā prosequens ab Eratosthebe visa erat, mala sunt insecta. Eratostheues enim ancilla auro corrupta feminae gratiam sibi comparavit, atque clanculum cum illa consuescebat. Aliquamdiu nihil suspicabatur Euphiletus. Tum vero, flagitio per feminam quacum antea Eratosthenes habuerat consuetudinem, ei indicato, ancillae misis persuasit ut omnia enarraret pauloque post Eratosthenem adesse deferret. Quo nuncio allato Euphiletus cum amicis quos hinc illinc accessiverat in gynaeceum irrupit atque Eratosthenem in ipso scelere moecham deprehendit. Homo scelus confessus, ut se non necaret, sed pecuniam acciperet (cf. Meier. Proc. p. 328.) oravit; Euphiletus vero ejus vitae non pepercit. Quam ob rem iustam ab illius cognatis in iudicium delatus hac oratione se defendit, in qua enarrata historia leges, secundum quas facinus suum iustum sit enumerat. De actione cf. Matthiae. Misc. Phil. p. 151. Meier. de bon. damn. p. 20, Proc. p. 307 sqq, Hefster. Gerichtsverf. p. 137, Schoemann. Proc. p. 143, Wachsmuth. ant. Gr. II, 1, 268. In Delphinio res dijudicata est ab Heliastis (neque, ut vult Taylorus lectt. Lys. cap. 1. p. 676. R., ab ἐφέταις, nam ὁ ἀνδρῶς §. 1, 3, 4, 6, 11, 15, 25, 27, 29, 30, 31, 34, 37, 39, 40, 41, 43, 47; Ἀθηναῖοι §. 7. cf. Beeckh. ind. lectt. 182½. p. 5. not. 3.) Rege praeside; ἀγὼν ἀτίμητος erat (§. 50.). Insignis est haec oratio legibus quas profert de moechorum poenis; sed nostris temporibus propter illa potius quae de Areopagitarum jurisdictione habet §. 30. innotuit. Quae vero cum ad ipsam hanc orationem non spectent, nullaque inde necessitate meo iudicio subjiendi ea sim coactus, de quibus doctissimi viri (quorum scripta v. ap. Hermath. ant. Gr. p. 235. not. 8.) inter se dissentiant, extra ordinem temere huc trabam tractemque me adduci non patiar. Quo denique tempore oratio sit habita, incertum est; Frauzius quidem (ed. Lys. p. 251.) Ol. 95, 4. statuit, sed nihil decerni potest.

2. Ἐπιτάφιος τοῖς Κορινθίων βοηθοῖς.

Ex hac oratione fanebri verba quae §. 60. leguntur afferre videtur Aristoteles rhet. III. 10. p. 1411. A. 31. Bk.: καὶ οἶον ἐν τῷ ἐπιτάφιῳ, διότι ἄξιον ἦν, ἐπὶ τῷ τάφῳ

τῶ τῶν ἐν Σαλαμῖνι τελευτησάντων κείρασθαι τὴν Ἑλλάδα, ὡς συγκαταδαπτομένης τῆ ἀρετῇ αὐτῶν τῆς ἐλευθερίας· εἰ μὲν γὰρ εἶπεν ὅτι ἀξίον δακρῦσαι συγκαταδαπτομένης τῆς ἀρετῆς, μεταφορὰ καὶ πρὸ ὀμμάτων, τὸ δὲ „τῆ ἀρετῇ τῆς ἐλευθερίας” ἀντιδρῶσιν τινα ἔχει. *Nomine autem Lysiae allato laudant* *Harpoer. v. Γεράνεια* (§. 49.): *Γερανία, Ἀσσίας ἐπιταφίῳ· ἐστὶ δὲ ὄρος Μεγαρίδος, ὡς Διενχίδας, Schol. Aesch. c. Ctes. §. 211: Οἱ Ἕλληνες ἐν ταῖς εὐπραγίαις τὴν κόμην ἐτρέφον, ἐν δὲ ταῖς δυστυχίαις καὶ τῷ πένθει ἐκείραντο κ. τ. λ. Ἀσσίας ἐν ἐπιταφίῳ τοῖς Κορινθίων βοηθοῖς, „Ὅστε ἀξίον ἦν ἐπὶ τῷδε τῷ τάφῳ τότε κείρασθαι τῆ Ἑλλάδι καὶ πενθῆσαι τοὺς ἐνθάδε κειμένους”* (§. 60.); *Bekker. Anecd. p. 129, 20: Ἀποκείρομαι· οὐ μὲν γὰρ ἰν, δοτικῆ, ἢ δὲ ὕλη, αἰτιατικῆ. Ἀσσίας ἐν τῷ ἐπιταφίῳ· ὥστε ἀξίον ἦν ἐν τῷδε τῷ τάφῳ ἀποκείρασθαι τῆ Ἑλλάδι; eadem p. 129, 23: Ἀγαπῶ, δοτικῆ, Ἀσσίας ἐν τῷ ἐπιταφίῳ: „ὁ γὰρ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς οὐκ ἀγαπῶν τοῖς ὑπάρχουσιν ἀγαθοῖς”* (§. 21.); *Philemon. p. 226. Osann.: Ἀγαπῶ, τὸ φιλῶ, αἰτιατικῆ συντάσσεται κ. τ. λ. ἀγαπῶ δὲ, τὸ ἀρκοῦμαι, δοτικῆ, ὡς παρὰ Ἀσία· „ὁ γὰρ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς οὐκ ἀγαπῶν τοῖς ὑπάρχουσιν ἀγαθοῖς, ἀλλὰ ἐλπίζων τὴν Εὐρώπην δουλώσασθαι, ἐστειλε πεντήκοντα μυριάδας στρατιῶν”;* *Tzetzes ad Lycophr. 1332: Ἀσσίας ὁ ῥήτωρ Ἀμαζόνας πρῶτας φησὶν αὐτὰς ἀπάντων ἀνθρώπων τολμῆσαι ἵππων ἐπιβῆναι* (§. 4.), *idemque de Lysia dicit Tzetzes in Posthom. 14; Tzetz. denique Chil. II, 14: inter illos qui Xerxis expeditionem descripserint, vocat Lysiam.*

Μulta saue vides testimonia veterum, quibus haec oratio Lysiae tribuitur. Nihilominus inter recentiores exstiterunt, qui aliam sententiam amplectentes a Lysia epitaphium abjudicarent, scilicet Valckenarius ad Her. VII, 139. 160. IX, 27. F. A. Wolfius in Ephem. Erford. literar. a. 1782. p. 34., ad Dem. Lept. p. 499. fin., Reiskius ad epit. p. 64. (§. 9.), Slniterus lectt. And., Dobrens adversar. p. IV. Dobs., Clinto f. H. p. 269. Kr., G. Bernbardy Synt. Gr. p. 22. 126. 310., Sauppius ad Lycurg. p. 144. aliisque locis; cum alii contra orationem genuinam esse defenderent, ut A. G. Beckerus (Demosthenes ats Staatsmann u. Redner p. 466., zu Dem. Philipp. Reden p. XXXIV), Jo. Franzius (de Lys. p. 12. sq.), Kruegerus ad Clint. p. 105. et hist. phil. Studien p. 102., Spengelius *synag.* p. 140., Westermannus

quaest. Demosth. P. II. p. 32. sqq., alii (cf. Le Beau in Actt. diurn. schol. 1833. No. 78.). In qua virorum doctorum dissensione valde doleo nondum prodiisse quam promisit Meierus (de bon. damn. p. 15. 21. 177.) Epitaphii editionem¹⁾. Sluiterus: „Orationem, inquit, funebrem licet constans veterum iudicium Lysiae tribuerit, multa tamen sunt quae mihi persuadeant, non ipsum Lysiam esse auctorem. Est enim dicitio magis ornata et inflatio etiam, quam pro illius aevi huiusque scriptoris simplicitate, plena quaesito ornatu. Antithetorum fastidiosam habet multitudinem et cumulationem totaque sophisticum quoddam spirat ingenium. Nos igitur hanc orationem Lysiae abjudicamus.” Hisce verbis ex intimo corde assentior, tota enim oratio inepta est, vocabula idem significantia sunt exaggerata, antitheses molestissimo artificiosoque modo cumlatae, multa scholam vel sophisticam eruditionem redolentia. Kroegeerus tenuem quidem esse orationem confitetur; Franzius vero et Westermannus ne tenuitatem quidem agnoscunt et in memoriam nobis revocant, reliquarum orationum Lysiae argumenta alius esse generis, atque aliter eum dicere qui causam agat in iudicio, aliter qui ex auctoritate publica bello caesos coram ipsorum parentibus, fratribus, filiis laudet. Concedo, sed legas, quaeso, lector benevole Epitaphium Thucydideum vel Isocratis Panegyricum, ubi tales inanium verborum turbas, ne imperito quidem oratore dignas, reperies? Sed ne in universum inania loqui videar, accuratius nonnulla ex oratione afferam. Neminem esse crediderim, quem exaggeratae mirum in modum particulae *μὲν* et *δὲ* non offendant. Scio quidem, partit. *μὲν* et *δὲ* in quocunque membro non semper sibi respondere; sed tanta earum tum exaggeratio tum responsionis penuria quanta in Epitaphio occurrit a Lysiae certe sermone aliena est; v. c. cf. §. 4.: *Ἄρειος μὲν — οἰκοῦσαι δὲ; μόναι μὲν, πρῶται δὲ, ἀπέλειπον δὲ, ἐνομιζοντο δὲ;* §. 19: *θηρίων μὲν, ἀνθρώποις δὲ, νόμῳ μὲν, λόγῳ δὲ, ἔργῳ δὲ, νόμου μὲν, λόγου δὲ;* §. 27: *καταφρονήσας μὲν, ἐψευσμένους δὲ, ἀτιμαζόμενος δὲ, ἀχθόμενος δὲ, ὀργιζόμενος δὲ, ἀπαθής δὲ;* §. 32: *τούτῳ δὲ, τῶν δὲ, οἱ μὲν, οἱ δὲ, πυνθόμενοι μὲν, ἀποροῦντες δὲ, εἰδότες δὲ, εἰ μὲν, εἰ δὲ, ἀμφοτέρα δὲ, δυοῖν δὲ;* §. 37: *πολλάκις μὲν,*

¹⁾ Sed jam video Meierum in ind. schol. un. Hal. 1837. p. XII. a Lysia Epit. abjudicare. Num copiosa prodierit Epitaphii editio quam Boissonadio teste (Anecd. Gr. IV. p. 112.) Lebaeus doctus Francogallus parabat mihi ignotum est.

εικότως δέ, εἰδότες μὲν, ὀρώντες δέ, ἐπιστάμινοι δέ, τὴν δέ, ἰερών δέ, ἀπάντων δέ, ἀκούοντες δέ, παρακλιουσι δέ; §. 59: ἐνίκησαν μὲν, ἐπλευσαν δέ, δουλεύουσι δέ, τύραννοι δέ; §. 71: αὐτοὺς μὲν, χήρας δέ, ὀρφάνους δέ, ἐρήμους δέ, quibus exemplis etiam complura addi possunt. Particula δέ membra coniungere solet orator, particulas vero alias odisse fere videtur, affectati, ut mihi videtur, sermonis amans. Constructionem etiam ὑπὲρ μὲν τῶν — ὑπὲρ δὲ τῶν (§. 9.) scriptoribus simplicibus invisam indicare orationem spuriam docuit Bernhardt (Synt. p. 310.). Antitheses ubivis reperies, quas omnes enumerare longum est, cum tota fere oratio esset exscribenda, paucos tantum locos citabo, ubi potissimum sunt notabiles: §. 5: ἔργῳ μὲν et λόγῳ δέ; §. 7: τοὺς κάτω et τοὺς ἄνω; §. 20.: μόνοι et ἀπάσης et μυριάδας; §. 24: μῖα γνώμη πάντες, ψυχὰς ἀλλοτρίας et μνήμην ἰδίαν; §. 25: νόμους et κίνδυνον; §. 29: ἀπόντων et ἐκόντων; §. 32: τῶν μὲν δυστυχησάντων de Lacedaemoniis, τῶν δὲ κράτησάντων de Persis, tum οἱ μὲν de Persis (qui praesertim locus Sauppium quoque in ann. ad Lycorg. p. 144. offendit); §. 37: πόλις et χώρα; §. 40. τις θεῶν et τις ἀνθρώπων; §. 46: αὐτοὶ et quod antithesis causa tantum additum esse elucet, Ἀθηναίους; §. 50: ἀπόντων et ἐγγὺς ὄντων; §. 51: ἐμπειρία et φύσει; §. 53: καλλίστου et αἰσχίστου; §. 61: καινοῖς et παλαιῶν. Quomodo potuerit fieri, ut Mureto haec oratio pulcherrima et ornatissima Lysiae esse visa sit (cf. contrarium iudicium Raueri V. Cl. Hist. ant. II. 173. sq.), mea quidem mente non percipio; ingenti enim verborum pompa referta est; vocabula quae idem significant frequentissime conjuncta ubicunque extant, veluti ut et hujus generis pauca afferam exempla, §. 9: πατρῷου τιμῆς — ἡμαρτηκότες; §. 13: μετέγνωσαν — πρότερον; §. 14: οὐ πρότερας cf. §. 8; §. 25: ἀφειδήσαντες et φιλοψυχῆσαντες; §. 27: ἀτιμαζόμενος et ἀχθόμενος; §. 29: ἀπόντων ὑπακούοντων et οἱ μὲν γὰρ οὐχ ἱκανοὶ et δέος; tum χρημάτων et κέρδος; §. 51: ἐμπειρία et πολλαχού; §. 54: λόγος et ῥήτωρ. Tum multa in hac oratione inveniuntur, quae acenratas membrorum orationis conjungendorum leges laedant, cujus rei nonnulla quoque memorare mihi liceat. Sic §. 3., quod τοὺς ζῶντας in fine membri est positum quamvis a ν. παιδεύοντες pendens, lectorem offendit, nam verbo παιδεύοντες idem objectum, quod verbis ὑμνοῦντας, λέγοντας, τιμῶντας, hac constructione attributum esse videtur; §. 25: τῶν βαρβάρων — χώρας, membra disjecta;

§. 32: *qui λήφονται sunt Persae, qui ἀλώσονται Athenienses*; §. 43: *γνησίαν — ἐπεδείξαντο*, quae sententia ante *δικαίως* velim sit posita; §. 45: *ἐκείνοις* ad v. *βαρβάρων* quod praecedit, *τουτους* vero ad v. *Ἑλλήνων* quod longius abest, referendum est; §. 48: *ἅπαντες, ἕκαστοι, Ἀθηναίους, ἐλάμβανον*, ubi cf. ann. Intpp.; §. 51 et 52: *οἱ γεραίτεροι καὶ οἱ τῆς ἡλικίας ἐντὸς γεγονότες κ. τ. λ. αὐτοὶ μόνοι, τὴν ἀπαντήσαντες αὐτοὶ; dein μαχόμενοι τοῖς ἤδη ἀπειρηκόσι καὶ τοῖς οὐπω δυναμένοις*, denique vero iterum *οἱ μὲν οὐκέτι κ. τ. λ.* — Quam lata sit oratio, jam ex iis quae de verbis ejusdem significationis cumulatis attuli, apparet; aliis vero multis locis, ubi istud quidem vitium evitatum est, in longum et aridum campum sermo diffunditur; videsis §. 4. descriptionem Amazonum; §. 12: *καὶ ἤξιον* etc., tom §. 13: *ἀγαθὸν μὲν* etc. et §. 14: *τοσοῦτον κίνδυνον* usque ad finem paragraphi; quid denique descriptio calamitatum Herculis (§. 16.) hoc loco sibi vult? Hasce negas Lysiam scripsisse non crediderim; sed alia quoque sunt, quae me quidem magnopere offendant, v. c. cur §. 11: *βωμῶν* numerus pluralis positus sit? Deinde quam affectate §. 15: *ἐκείνοις τοῖς αὐτῶν κινδύνους ἐστεφάνωσαν*. §. 16: *φιλόνηικον καὶ φιλότιμον αὐτῶ καταστήσας τὸν βίον*, nescio num hoc jure possit dici? §. 21: *στασιαζούσης* dictum est pro *ἀπορούσης*; §. 26: *τὸν κίνδυνον ἐποίησαντο*, quae verba cum sequentibus non quadrant; §. 32: *ἀπορεῖν* c. Dat. rarissima est constructio; §. 35: *ναυμαχεῖν ὑπὲρ τῆς φιλότητος* putido studio dictum est; §. 37: *ἐδεξώσαντο* et *σφᾶς αὐτοὺς ἀλοφύραντο* medio in proelio! Sed haec hactenus. Lysiam orationem tot tantisque stili erroribus refertam scripsisse credamus, Lysiam qui ex Dionysii Hal. testimonio in genere *ἐπιδεικτικῶ* erat *μεγαλοπρεπῆς*? Equidem non crediderim. Jam enim haecce omnia hominem eloquentiae imperitum illam composuisse indicant; sed ne ex dictione sola argumenta sumam, alia etiam addam: §. 5., ubi de victoria de Amazonibus reportata fabulatur, omnem gloriam quam Atheniensibus se adtribuere opinatur, ipse extenuat verbis ex antithesium studio additis: *τυχοῦσαι δ' ἀγαθῶν ἀνδρῶν ὁμοίως ἐκτῆσαντο τὰς ψυχὰς τῇ φύσει καὶ ἐναντίαν τὴν δόξαν τῆς προτέρας λαβοῦσαι μᾶλλον ἐκ τῶν κινδύνων ἢ ἐκ τῶν σωμάτων ἔδοξαν εἶναι γυναῖκες*; §. 15: Eurystheum falso *ἰκετεύοντα* vocat; §. 21: *ἔστειλε πεντήκοντα μυριάδας* auctor non ad Xerxem refert, sed ad Darium et pugnam Marathoniam; §. 44: Peloponnesios consilium murum per Isthmum exstruendi post pugnam Salaminiam autē

proelium Plataeense agitasse falso narrat. Nescio igitur num audacter agam hunc epitaphium a Lysia abjudicans. Recte quidem Joannes Siciliota (schol. Herm. ad form. T. VI., p. 292. W.) eum Demosthenico affirmat multo esse superiorem, sed Lysia eum esse indignum contra omnia veterum testimonia crediderim. Fortasse suspiceris, Aristotelem non hunc epitaphium significare, quod de viris in proelio Salaminio caesis loquatur; sed quia articulum τῶ addidit eaque ipsa verba laudat ex Lysiae epit. Schol. Aesch. et Anecd. Bekk. l. l. Aristotelem memoriter citasse, Westermanno concedam. Sed hoc parum refert. Erant qui conclamarent, Isocratem in Panegyricum suum ex Lysiae Epitaphio et Gorgiae Olympiaco (cf. Spengel. *συναγ.* p. 66. Foss. de Gorg. p. 63.) multa esse furatum (cf. Plat. vit. Isocr., Philostr. vit. soph. I. 17. Theon. I. 18.), contra quam accusationem Isocratem recte defendit Photius (bibl. cod. 260.). Equidem potius crediderim, auctorem epitaphii nostri multa ex Isocr. Panegyri. in usum suum convertisse (cf. Pfund. de Isocr. p. 19. Saupp. in Actt. Antiq. Darmstad. 1835. p. 405.). In singulis quidem vocabulis hoc illustrare est difficillimum; si vero fabulas mythicas respicimus, ab Isocrate breviori et accuratiore narratione tractatas eas esse videmus, ut auctor epitaphii ex Isocratis schola prodixisse simulque philosophicos mores ostentare mihi videatur; veluti ea quae §. 9. leguntur, ὑπὲρ μὲν τῶν, ἵνα μηκέτι κ. τ. λ. philosophicam umbram redolent; tum verba §. 10., quibus οἱ νεκροὶ vocantur ἄθλα; §. 14: ὑπὲρ τούτων ἀμφοτέρων ἀποθνήσκειν, mors pro libertate et justitia, duabus notionibus abstractis, vulgare dictum philosophicum; §. 15: ψυχὰς ἐλευθεροῦν opp. vν. σώματα εἰς ἄδειαν καταστήσαι; omnino vocis ψυχὴ amantissimus est scriptor variisque significationibus ea utitur. Isocratis autem eum discipulum vel imitorem esse apparet eum ex studio antithesim, quas ipsas radius adhibuit (cf. etiam Bernhady Syot. Gr. p. 310.), et ex imitatione in historia tractanda, ubi latior est Isocrate (cf. §§. 5, 31, 38.), tom ex nonnullis locis, quibus eloquentiam simili fere modo quo Isocrates laudat, cf. §. 19. fin. ubi λόγον praedicat; §. 42. ἱκανώτατον εἰπεῖν; §. 53: πάλιν ἐπαιδεύοντο. His argumentis id fortasse addere licet, quod apud Aristotelem loco laudato proxime antecedit: καὶ Ἰσοκράτης πρὸς τοὺς συντρέχοντας ἐν ταῖς πανηγύρεσιν. Quis vero epitaphii nostri auctor sit, hanc quaestionem in dubio relinquam. Antiquus certe est epitaphius et antiquo, ut videtur, tempore Lysiae subditus; Aristotelisne jam aetate Lysiae adjudicatus fuerit, incertum est;

Aristoteles enim nomen auctoris non laudat. Inter legendum discrepantiam quandam duarum partium orationis repperisse mihi videor, alterius §. 1 — 60, alterius §. 61. ad fin.; mirum est, inde a §. 61. immodicum et particularum *μὲν* et *δὲ* et antithesium amorem cessisse; num ex hac differentia aliquid conijcere liceat, equidem non decernam.

Ceterum nuperrime duoviri, Schoenbornius (in comm. de Plat. Menex. et Lys. Epit.) et Le Beau (l. l.), quibus assentitur etiam Stallbaumius prolegg. ad Menex. p. 10., probare studuerunt, Platonem in Menexeno nostram orationem funebrem impugnasse; sed si eandem rationem sequaris, quam illi secuti sunt, pari modo Platonem Isocratis impugnare Panegyricum demonstrare possis; exceptis enim nonnullis in historiis enarraodis inter Platonem et Pseudo-Lysiam dissimilitudinibus quae nihil fere probant omnia alia quae Schoenbornius sibi repperisse videtur discrimina speciosius quam verius sunt excogitata (cf. Krueger. hist. phil. Studien p. 238. sqq.). In toto enim opere Platónico nupiam Lysiae mentio facta est; prooemium vero mirum in modum a Schoenbornio explanatur (cf. Krueger. de Thucyd. vit. p. 37.). Sed ejusmodi omnia refellere longum est. Quod si vero Platonem respicere oratorem aliquem putandum est, hunc esse Archinum Kruegero concedam. Ut de tempore denique dicam, quo epitaphius habitus esse fingatur, recte veterum jam unus de eo loquitur, Joannes Siciliota (schol. ad Hermog. t. VI. p. 233. W. ubi de Menexeno dicit: *ἐν ᾧ εἰσάγει (ὁ Πλάτων) τὸν Σωκράτην πρὸς Μενέξενον ἐπιτάφιον ἐκ προσώπου Ἀσπασίας τῶν ἐν Λεχαιῶ ἀποθανόντων Ἀθηναίων* [Ol. 96; 3. a. 393. cf. Krueger. hist. phil. Studien p. 232.], *βοηθούντων Κορινθίους, οὓς καὶ Ἀσίας λόγοις* (ne numero plurali offendaris) *ἐτίμησεν· ἔστι δὲ τοῦτο λιμὴν Κορινθίων βόρειος καλούμενος.* Idem statuerunt Kruegerus ad Clint. p. 105. ac Westermannus in quaestl. Dem. II. p. 33. et in hist. eloq. gr. Tempus ex §. 67. definiendum est. Frauzius in ed. quidem Lys. p. 252. Diophanto archonte Ol. 96, 2. 395. orationem habitam esse statuit; in diss. vero de Lys. p. 12. dicit: *Χρόνω δ' ἕτατερον γενομένου τοῦ ἐκ Κορίνθου πολέμου, Ol. 96. Ἀργεῖοί τε καὶ Ἀθηναῖοι στρατηγούντος Ἰφικράτους ἐβοήθησαν Κορινθίοις φίλοις δὴ οἷσι καὶ συμμάχοις, καὶ σφαγὴ μὲν τότε μεγάλη δὴ ἐγεγένητο· ἐπὶ δὲ τοῖς αὐτόν τι τετελετηκόσιν Ἀθηναίων τὸν ἐπιτάφιον λόγον εἶπεν ὁ Ἀσίας,* quibus verbis pugnam ad Lechaenum significare videtur. Pugnam apud Haliartum commissam non in-

telligendam esse ex primis verbis §. 67. apparet; illo enim tempore non Corinthii solum, sed Boeoti quoque contra Lacedaemonios pugnaverunt, neque Athenienses erant βοηθήσαντες. Cogitandum igitur est de pugna ad Lechaenum (Xen. H. IV. 4, 1 — 13. Diod. XIV, 86 Nepot. Ages. 5. Schol. Aristid. III. p. 273. Dind.). *) Schoenbornius l. l. p. 9. orationem illos quidem qui Ol. 96, 3. ceciderunt respicere putat, scriptam vero esse Ol. 98, 2. sed argumenta quae profert tam fatilia, ut dicam confusa, sunt, ut nemoem fore credam, quin reprobet (cf. Krueger. hist. phil. Studien p. 237, not. 5.).

3. Ἀπολογία πρὸς Σίμωνα.

Simo (cujus de genere acute disputavit Droysen. de Arist. Av. et Herm. p. 36.) oratorem nostrum τραύματος ἐκ προνοίας accensaverat; reus se defendit. Uterque Theodotum juvenem Plataeensem amavit; Simo cum juvenem apud reum esse cognovisset, in hujus domum noctu irropit atque petulante immo destetque se gessit. Vix ab amicis detractus reum ex aedibus evocavit atque evocatum verberavit. (— §. 9.). Reus pudore commotus Athenis cum Theodoto abiit; paullo post ambobus reversis Simo iterum puero vim affert atque tumultu exorto reum, vix se defendentem, verberat (— §. 19.). IV. annis post hanc pugnam praeterlapsis (§. 19. 39. cf. Schoem. Proc. 636.) Simo oratorem, ut ἀντιδοσιν sibi oblatam avertat (§. 20.), τραύματος ἐκ προνοίας accusat. Simonem vero istum qui rei quoque publicae nil nisi damnum attulerit potius eadem actione persequi sibi licuisse orator demonstrat sequentibus hujus orationis paragraphis, qui mollis suavisque verecondiae ac pudoris speciem prae se fert. De actione cf. Meier. Proc. 314; ibi Meierus statuit, damnatum in judicio reum exilio et honorum publicatione multari esse solitum; nam bona publicarentur Wachsmuthius (autt. Gr. II, 1, 270.) et C. F. Hermannus (progr. ad natal. elect. Hass. celebr. 1836. p. 58.) dubitavertot; sed orator quamquam ceteris locis (§§. 40, 42, 43, 44, 47.) de exilio tantum quod

*) Paullo post habitam esse fingi orationem nuperrime Kruegerus (hist. phil. Studien p. 232. sqq.) demonstravit singulasque quae in oratione commemorantur res tam acute exposuit, ut ei aliquid posse opponi vix credam.

sibi imminet loquitur, tamen §. 38. distincte dicit: εἰς το-
 σοῦτον ἀγῶνα καθέστηκα, ἐν ᾧ καὶ περὶ τῆς πατρίδος
 καὶ τῆς οὐσίας τῆς ἐμαντοῦ ἀπάσης κινδυνεύω. De hac
 actione seuans Areopagiticus (§. 1, 3, 5, 9, 10 etc. cf.
 Boerkb. iad lectt. un. Berol. 1823. p. 3.) Rege praeside ju-
 dicabat. Orationem ante Ol. 96, 4. non habitam esse appa-
 ret ex §. 45. (cf. Meier. de bon. damn. p. 53., Franz. ed.
 Lys. p. 252, Krueger. ad Clut. p. 105, Westerm.). Iuve-
 nis Plataeensis quomodo tormentis obnoxius dici possit, quam-
 quam Plataeenses ab Ol. 88, 2. cives Attici erant, cf. quae
 contra Boeckhium disputaverunt Meierus l. l. et Schoemannus
 Proc. 686.

4. Περὶ τραύματος ἐκ προνοίας περὶ οὐ καὶ πρὸς ὄν.

Haec oratio antecedenti similis est, ἀπολογία in actione
 τραύματος ἐκ προνοίας. Et actor et reus ignoti sunt; verba
 περὶ οὐ καὶ πρὸς ὄν a librariis esse adscripta apparet. Non
 erat quare Taylorus eam Lysiae suppositam haberet; dictio
 enim profecto est Lysiaca. Ex Lysiae or. κατὰ Ποσειδίππου
 laudat Harpocratio v. ἀπολαχεῖν i. q. λαχεῖν, quod hac or.
 §. 3. legitur, quare Valesius ad Harp. (p. 273. ed. Lips.)
 hanc orationem esse κατὰ Ποσειδίππου putavit; sed hoc falsum
 est; oratio enim non est κατὰ τινος, sed πρὸς τινα. De ἀπο-
 λαχεῖν cf. infra frgm. 113. Duo viri communi argento merce-
 tricem servam emerant; actor reo ἀντίδοσιν obtulerat, sed per
 amicos reconciliati et in pristinum statum restituti erant. Actor
 vero feminam in sua domo retinuit neque istam neque pretium
 reo reddere voluit. Inter epulum illum reus adit; tumultus
 exoritur. Ille deinde τραύματος ἐκ προνοίας huic accusat,
 qui hac oratione se defendit. Orator non pudicitiam ostendit,
 qualem tam belle orator in or. c. Simonem, sed in rebus im-
 puris nullo modo tiro esse videtur. De poena rei in actione
 π. τ. ἐ. π. damnati Meieri sententiam veram esse, hac quoque
 oratione confirmatur, §. 18: ὅτι περὶ τῆς πατρίδος μοι καὶ
 τοῦ βίου ὁ ἀγὼν ἐστίν, ubi βίον cum πατρίδος conjunctum
 significare apparet opes, nec vitam, de qua solenne verbum
 est ὄσῳμα. Quo tempore or. habitata sit non elucet; Franzius
 (ed. Lys. p. 252.) eam ponit in Ol. 96, 4.

5. Ὑπὲρ Καλλίου ἱεροσυλίας.

Oratio est δευτερολογία. Calliam μέτοικον herum ἱεροσυλίαν commisisse indicaverant servi (cf. Schoem. Proc. 559.). Callias per ἀπαγωγήν ad XI. viros delatus esse videtur (cf. Meier. Proc. 361.); iudices erant Heliastae (ὡς ἄνδρες δικασταί) (cf. Meier. Proc. 307), poena imponebatur somma (cf. Meier. d. b. d. p. 15. Proc. 361.). Reus mercator erat (§. 1.); Lysiam orationem ipsum habuisse fere crediderim (§. 1.); quo tempore, definiri nequit, Franzio (ed. Lys. p. 251.), tamen censente Ol. 94, 3.

6. Κατ' Ἀνδοκίδου ἀσεβείας.

Laudant orationem Harpocr. v. ῥόπτρον· Λυσίας κατ' Ἀνδοκίδου ἀσεβείας· ἔδθησε τὸν ἵππον ἐκ τοῦ ῥόπτρου τοῦ ἱεροῦ· νῦν τὸν τῆς θύρας κρίκον λέγει κ. τ. λ. (§. 1.). Id. καταπλήξ, ὁ συνεχῶς πεπληγμένος· Λυσίας-ἐν τῷ κατ' Ἀνδοκίδου ἀσεβείας, εἰ γνήσιος ὁ λόγος (§. 50.). Suid. s. v. ῥόπτρον, Phot. lex. p. p. 491, 17. Pors., Moschop. περὶ σχεδ. s. v., Phavorin. s. v., Cramer. Anecd. Oxon. II. 499, 9. ex Harpocr. cf. Hesych. s. v. Enstath. ad Il. γ. 381, 24. Laudat Harpocr. etiam v. Φαρμακός, ὄνομα κύριον· Λυσίας ἐν τῷ κατ' Ἀνδοκίδου ἀσεβείας, εἰ γνήσιος· δύο ἄνδρας Ἀθήνησιν ἐξῆγον καθάρσια ἐσομένους τῆς πόλεως ἐν τοῖς Θαργηλίοις, ἓνα μὲν ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν, ἓνα δὲ ὑπὲρ τῶν γυναικῶν· ὅτι δὲ ὄνομα κύριον ἐστὶν ὁ Φαρμακός, ἱερὰς δὲ φιάλας τοῦ Ἀπόλλωνος κλέψας ἀλοῦς ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Ἀχιλλεῖα κατελεύσθη, καὶ τὰ τοῖς Θαργηλίοις ἀγόμενα τούτων ἀπομιμήματα ἐστὶν, Ἰστρος ἐν πρώτῳ τῶν Ἀπόλλωνος ἐπιφανειῶν εἴρηκεν. Phot. lex. p. 639, 19. et Suid. Φάρμακος· ὄνομα κύριον· Λυσίας φησὶ· δύο ἄνδρας κ. τ. λ. Etym. M. Φάρμακος, ὄνομα κύριον, ὅτι δὲ ὄνομα κύριον ἐστὶ, Λυσίας φησὶ· Ὁ Φάρμακος, ἱερὰς φιάλας τοῦ Ἀπόλλωνος κλέψας, ἀλοῦς ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Ἀχιλλεῖα κατελεύσθη· καὶ τὰ τοῖς Θαργηλίοις ἀγόμενα τούτων ἀπομιμήματα ἐστὶν, ὡς Ἰστρος ἱστορεῖ κ. τ. λ. Quid hoc sibi velit, incertum est; in nostra oratione §. 53. φαρμακόν quidem legitur, ibi vero non est nomen proprium, sed piaculum (cf. Vales. ad Harp. p. 193. s. 401. ed. Lips.); quamobrem aut lexicographos statuendum est errasse aut̄ autē iocūm orationis quale

nunc mutilum est de illo Pharmaco sermonem fuisse; quae sententia non prorsus est veri dissimilis, orator enim multa de impiorum poenis disputasse videtur atque quamquam poenas divinitus immissas plerumque eum commemorasse censemus, tamen non est cur negemus illum etiam poenas quas ab talibus viris scelestis expetiissent homines, eo nempe consilio, ut iudicibus idem iudicium commendaret, jactasse.

Harpocrati oratio suppositicia videbatur esse atque in eandem sententiam descenderunt Ruhokenius (hist. crit. p. 50.), Slniterus (Lectt. And. c. 8.), A. G. Beckerus (Andokides p. 5—7.), Dobreus (advv. p. VI, ed. Dobs.), contra quos nuper defensor extitit orationis Jo. Franzius (de Lys. p. 8—10.), confidenter contendens: „ὅτι Λυσίου ὁ λόγος ὀδὶ, δῆλον ἂν γένοιτο τῷ κἂν μικρὸν προσέχοντι. Τεκμήριον δὲ οὔτε γὰρ ἡ λέξις παραλλάσσει τοῦ εἰωθότος, οὔτ' ἂν τὴν ἄλλην ἀρετὴν τις τὴν Λυσίου ποθοίη ἄλλοθεν ποθεν ἐπίζητῶν.” Sed equidem fateor vehementer me offendisse dictionem, atque ipse Franzius sententiam suam jam retractavit in ed. Lys. p. 279. In oratione jejunitatem quandam, quam Lysiae propriam esse dicunt, reperiri negari nequit; sed haec jejunitas a Lysiaca multum differt. Auctor nostrae orationis oratum quandam verborum gravitate affectat, sententiarum conformatio multis locis (cf. §. 8.) audacissima est, quae vero profert nullo fere nexu conjuncta sunt, omnia enim permiscet, largus est verbis locisque communibus, parcus sententiarum et argumentorum. Quare cum sententiarum inopia atque orationis tumor mire occurrant, suaviter veram plane deesse sequitur. Nec subtilitatem nec tenuitatem usquam reperies. At simplicem Lysiae dictionem in hac oratione inesse dicamus? Minime, sed tumida est et iustata; plures praeterea sunt locutiones quae sobbistam sapiunt, ut §. 19: ἀφικόμενος εἰς τὰ ἀμαρτήματα; §. 25: ἐξ ὅσου Ἀθηναί ἀείμνηστοί (quae vox etiam Meicro de bon. damn. p. 183. valde suspecta videbatur) εἰσι; §. 29: καταπλεύσας εἰς δημοκρατίαν, εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν; cujusmodi lectionum nullum apud Lysiam invenies exemplum. Veritatis quoque studium frustra quaeras. Orator semper rem auget, declamat, nil probat; in causa tam gravi neque legem affert neque testem producit, cum Athenienses Andocidis facinora non ignorare plurimis locis repetens, tum maledictis in adversarium conjuriendis tanquam testimoniiis clarissimis utens. Ad deos semper semperque provocat; sed hoc quoque subsidio inepte utitur. Permirum ei videtur, quod dei Andocidem nondum exstinxerint, quare eum eo usque ser-

vatum esse ut sua ope pervertatur, etiam atque etiam clamoribus jactat. Sed ipse se sua oratione parum esse effecturum videtur intellexisse; subito enim in locum communem evagatur atque de sera aominis vindicta inania verba profert. Qui locus ad satietatem usque inculcatur; neque enim subsistit in expositione ista longiore §. 20: οὔτε γὰρ ὁ θεὸς παραχρῆμα κολάζει; sed in ira illa saepius recoquenda genio indulget §§. 3, 19, 27, 28, 31, 33. Nihil vero magis sapit declamatorem quam injecta Diagorae Melii mentio §. 17., ubi Andocides dicitur Diagora Melio nequior, hyperbolice adeo et per αὔξησιν sophisticam, ut quod simile sit in Lysiae orationibus non reperiatur. Deinde quum Andocides in oratione hinc contraria praesertim id agat (§. 70. etc.), ut ostendat Isotimidis psephisma ad se non pertinere et abrogatum esse per psephismata Patroclidis et Tisameni legemque ἀμνηστείας archonte Euclide latam, tum se quoque contineri pactis post populi reditum initis et jurejurando illis temporibus praestito, facile intelligitur, id fuisse caput accusationis, Andocidem psephismate Isotimidis arceri a templis neque ad ipsum decreta illa Patroclidis et Tisameni pertinere. Auctor vero nostrae orationis nec psephismatis nec legum illarum mentionem fecit; pacta et jusjurandum leviter tantum tangit nec subtiliter de iis disputat, ut solet Lysias, sed clamat homo et perorat. Neque contradicas, oratorem ut qui δευτερολογίαν dixerit, has leges jam a Cephisio prolatas neglexisse. Sane si de illis omnino tacnisset contentus forem, sed multa de iis verba facit (§. 37 — 41.) quibus ne minimum quidem firmat, ut nihil profecto inveniatur ex quo fides oriatur, cum Lysiae contra πιθανότης sit notissima. Quomodo veritatis studium plane interierit jam diximus atque virtutis ἠθοποιίας Lysiacae unquam omnino vestigium inveniri ne miremur. Nullam igitur Lysiae virtutem proprietatemve in nostra oratione cognosci cum satis, ut videtur, probatum sit, ne sensui nostro quo venustum ac pulcrum percipimus repugnemus neve Lysiae orationem omnis suavitatis inopem, cujus genus a Lysiaco plane differt, attribuamus. Sluiterus (p. 174.) et A. G. Beckerus (p. 7.) auctorem or. ab aetate Demetrii Phalerei fortasse non longe remotum fuisse statuerunt. Sed, ni fallor, viri docti errant. Oratorum enim illius temporis dictio et sententiis concinnis venusta et verbis volucris incitata erat; memoratur quidem ex illo tempore Lysiae imitator, Hegesias, sed iste saltavit incidens particulas, qualem rationem nostra oratio non prae se fert. Si vero in scholarum umbraculis aliud fuisset dicendi genus

optineris, ne hoc quidem concedam. Posterioribus enim temporibus omnes oratores in scholis exultos esse satis notum est; uti igitur eos quae in scholis didicerant, in foro ostentasse statuere nobis licet, ita idem dicendi genus quod in foro versatur, in scholis exultum esse existimandum est. Eandem sententiam secutus est Cicero (Brut. 27.); cum dicat hoc totum genus quale Demetrio proprium sit, e sophistarum fontibus defluxisse in forum locosque communes qui dicantur e philosophorum scholis evasisse. Illi vero dicendi generi or. in Andoc. non respondet; nullam sane suavitatem mollem tenebramque reperies. Neque Suietio illam nitorem fucatum quandam habere concedo; summa enim jejunitate oratio molesta est neque orationibus circa Demetrii Phalerei tempora habitis quas minime contemnendas esse Cicero affirmat, adjuvenda. Mihi potius oratio circa Lysiae tempora scripta esse videtur. Auctor enim et jejunitatem simplicitatemque affectat, quibus Lysia multo inferior est, neque sophistarum, praecipue Gorgiae dictione eum imbutum fuisse agnoscere nequit. Hoc autem mihi inde demonstrari posse videtur, quod et tota fere oratio in Andocide vehementer vituperando versatur omnique *ἠθροποιία* caret; et alia quoque quae dictionis Gorgianae propria erant, in nostra oratione reperimus. Diagoram enim Melium (§. 17.) et Batrachum (§. 45.) hoc tantum consilio commemoravit auctor, ut hyperbolae figura uti, nempe iisdem Andocidem nequiores dicere posset. Neque firmum dicendi genus in oratione me invenisse confiteor; dicitio nunc maxime jevuca nunc tumidior est et omnino fluctuat. Qua ex re si de auctore conjici quidquam licet, eum ingenio quoque fuisse ex sycophantarum numero statuerim.

Errores autem multos in oratione invenisse sibi videntur Ruhokenius et Suietius indeque si recte contenderint multam suae sententiae auctoritatem sumsisse. Hi igitur errores diligentius mihi inquirendi sunt:

1) Andocides (§. 11.) dicitur accusasse Aristippum *φάσων ἀσεβειν περι τον Ερμην τον αυτου πατρον*; quasi Hermes ille a majoribus suis fuerit consecratus, quem constat fuisse donarium tribus Aegeidos. „Tempore autem Lysiae”, argumentatur Suietius, „communis iste error seu vulgaris opinio nondum invaluerat, cum Hermes Andocidis ab ipso demum oratore famam nomenque in historia acceperit, quoniam ceteris Hermis truncatis solus ille qui prope januam Andocidis erat, integer manserat. Sed postea demum cum rationem appellationis haud satis perspicere vel ignorarent homines, *πατρον* Andocidis fuisse crediderunt. Inter eos qui falsam opi-

nionem sequebantur Duris fuit Samius teste Harpocr. v. *Ἀνδοξ.* *Ἐρμ.* Et haec quidem res scriptae orationis aetatem non obscure indicare videtur, eam nempe, qua ad exemplum Demetrii Phalerei pro veris in foro caussis fictas in schola agere atque in umbra declamare coeperunt." Quae Sluiterus eundemque secutus Beckerus dixerunt, auctorem legisse orationem Andocidis de mysteriis, iisdem ad Sluiteri rationes, quibus nostram orationem posterioribus temporibus scriptam esse demonstrare studuit, labefactandas uti mihi liceret; si enim auctor foetum suum Lysiae supponere volebat, Andocidis autem orationem legerat, omnia sane quae fidei nocere poterant evitasset. Hoc vero relinquamus. — De nomine autem *Ἀνδοκίδου Ἐρμῆς* exorto cf. Plut. Alcib. 21. Nic. 13. Clement. Protrept. V. 1. p. 80. ed. Potter., Harpocr., Hesych. s. v., Phot. p. 488., Bekk. An. p. 212, 14. Duris falsa opinione Andocidem dedicasse Hermam imbutus errorem suum subtiliter defendisse videtur; quamquam enim ratione eam prae aliis Harpocratio memorasset? Ad aedem Phorbantis prope *Σύμβολον* (Plut. de genio Socr. c. 10.) Leogoras et Andocides habitabant ibique priores Andocidis majores sedem habuisse conjici licet ex ejusdem verbis de myst. §. 62: *Ὁ Ἐρμῆς ὃν ὄρατε πάντες, ὁ παρὰ τὴν πατρῴαν οἰκίαν τὴν ἡμετέραν*, et §. 146: *καίτοι οὐκ ὄνειδος ὑμῖν ἐστὶν ἢ Ἀνδοκίδου καὶ Λεωγόρου οἰκία οὐσα, ἀλλὰ κ. τ. λ. οὐ γὰρ ἐστὶν ὅστις πώποτε ὑμῶν παριῶν τὴν οἰκίαν τὴν ἡμετέραν ἀνεμνήσθη ἢ ἰδίᾳ τι ἢ δημοσίᾳ κακὸν παθὼν ὑπ' ἐκείνων οἱ πλείστας μὲν στρατηγήσαντες στρατηγίας πολλὰ τρόπαια κ. τ. λ. ἀπέδειξαν, πλείστας δὲ ἄλλας ἀρχὰς ἀρξάντες κ. τ. λ.* Ut Andocides suam domum patriam vocat, ita auctor nostrae orationis Hermam ad Phorbantem Andocidis Hermam patriam nominavit, quo ejus locum significaret, qui nempe ad Andocidis domum patriam staret, ejusque quasi patrimonium esset, ab Andocidis vero majoribus enim non consecratam esse haud ignorans (cf. Soph. O. T. 16: *βωμοῖς τοῖς σοῖς* de aris pro foribus aedium regis positis). Neque aliam loci citati §. 11. sensum esse Harpocratonis quoque erat judicium; sin secus putasset, s. v. *Ἀ. Ἐ.* magnum auctoris nostrae or. errorem non praetermisisset. Prorsus aliter explicat Schoemann. ad Isae. p. 201., cui assentiri non possum.

2) Orator narrat §. 21. Andocidem de Hermis violatis accensatum litem vinculis aestimasse, cum potuisset pecunia aestimare eumque noluisse servum conscium tradere, sed crasse

ut necaretur, tum autem cum per annum in vinculis fuisset amicos indicasse. Hic locus difficillimus mihi esse videtur. Solutero quidem non assentior qui conjicit (p. 62. sqq.) omnia de servo necato falso esse dicta. Plutarchus enim (vit. And. p. 834.) narrat Andocidem jam antea de Hermais mutilatis et sacris Cereris violatis indicatum esse et cum servum quem accusatores cupissent tradere nolisset in crimine alterius, nempe de Hermarum mutilatione nota, suspicionem venisse (*πρὸς τὴν αἰτίαν τῆς δευτέρας γραφῆς ὑποπτον γενέσθαι*). Quamvis illud indicium de sacris violatis falso esse ex posteriori indicio desumptum verisimile sit, cum Andocides ipse mysteria unquam se profanasse neget, duplex tamen accusatio statuenda est. Quod enim Plutarchus narrat, antea noctu commissantem Andocidem per ludibria et petulantiam simulacra quaedam praecidisse, eo pertinere videtur, quod Thucydides VI. 28. et Plat. Alc. 18. narrant, inquilinos quosdam et servos mutilationem aliarum statuarum ab ebriis juvenibus antea factam in judicium detulisse. Inde Andocidem postea in majorem suspicionem incidisse ex Plutarcho elucet neque eundem cum Eophileto, Meleto, aliis viris turbulentis societatem conjunctissimam iniisse (cf. And. de myst. §. 61.) Athenienses ignari erant. Paulo post nota illa Hermarum mutilatio accidit. Eos qui revera scelus commiserint se indicasse et ita crimine absolutum esse ipse Andocides narrat (de myst. §. 20.); eum se ipsum detulisse Thucydides (VI, 60.) et Plutarchus (Alc. 21.), patrem vero indicasse quoque, sed servasse Plutarchus (vit. or. p. 834.), Photius, Tzetzes (Chil. VI. 367.), quae vero falsa mihi esse videntur, petita nempe ex iis quae sibi objecisse inimicos Andocides (de myst. §. 19. de re dit. §. 7.) declaravit atque a se avertit. In oratione nostra hoc tantum illi crimini datur, quod amicos cognatosque sibi carissimos delatione sua perdidit; hoc vero etiamsi falsum foret, quia Andocides saepius sua ope cognatos suos liberatos, viros vero quibuscum antea conjuravisset in judicium esse delatos asseveravit, orationem quominus genuinam habeamus non potest impedire, quia inimicos suos eadem dixisse Andocides testatur. Attamen non negandum est duas lites quibus Andocides implicitus fuerat a nostrae orationis auctore confusas esse neque hoc quidem cum Beckero (p. 20.) statuerim, Andocidem, cum impios qui mutilaverant Hermas iudicasset, per annum in custodia servatum esse, cum illam poenam carceris longiorem ad priorem causam referendam esse ex §. 23. perspicuum sit. Jamdudom autem tempus quo scelera in Hermais erant commissa, nempe Ol. 91, 1.

praeterlapsum erat; duri inde et iniqui dies secuti erant, ita ut non mireris quod post XIII. annos cum Andocides accusaretur nonnulli tantum de illis facinoribus accuratius loqui potuerint. Cujus rei si memineris facillime intelliges quomodo noster quoque orator in errorem inciderit. Si autem orator omnia facinora quae Andocides in diversis Hermarum mutilationibus commiserat, in uocum coarctavit, posterior praesertim actio, in qua ex vera historiae narratione omni culpa A. carebat, in invidiam adducta est. Ne mireris quod Andocides in sua oratione in illum errorem non iuehatur; nam quum de Hermis mutilatis accuratius esset locutus, hac re ipsa se ab omni crimine vacuum esse demonstravit neque accusationis quos errores esse apparebat eum refutare necesse erat. Orationem igitur nostram propter ea quae §. 21. sqq. dicta sunt, posterioris temporis rhetori tribuendam esse non existimo.

3) §. 46. Andocidea nunquam militasse dicitur, cum classi praefuerit cum imperio. Thucydides quidem et Plutarchus narrant, Andocidem Leogorae f. classi XX. navium, quae Corcyraeis contra Corinthios auxilio missae sunt, cum Glaucone Leagri f. praefuisse neque Taylora qui Andocidem avum intellexit assentiendum esse Rubukenins ostendit. Sed Andocides ipse quotiescunque sua de republica merita memoravit de illo imperio nunquam loquitur, ita ut certi aliquid de hac re proferre non ausus sim. Utcumque res se habet, adversario qui per *αὔξησιν* oratoriam Andocidem unquam profuisse quidquam civitati neget ignoscendum est. *)

4) §. 51. a sacerdotibus devotus fuisse perhibetur Andocides. Quod ut credam cum unius Pseudo-Lysiae auctoritate nitatur haud facile adducar; si enim devotus fuisset, non ausus esset in patriam redire nisi prius publice foret revocatus et sacerdotes iidem qui illum devovissent antea reseccassent. Equidem cum Sluitero existimaverim, auctorem orat. Alcibiadis causam (cf. Bossler. de fam. Att. sac. p. 24, 27.) in Andocidem transtulisse. Longo enim tempore post scelera in mysteria Hermasque commissa praeterlapso Andocidis et Alcibiadis causae de eadem re actae facillime confundi poterant. Praeterea autem quum constet, decretum quondam factum esse contra Andocidem quo arcitus sit a foro templisque, non est quod

---

*) Quum haec conscripsem Meierum vidi in ind. schol. un. Hal. 1837. p. III. sq. Taylora sententiam acute defendentem quae si vera est, conatus hicce meus nostrum oratorem contra Sluiterum defendendi jam superfluum videtur.

miremur hac in re describenda veritatem ab adversario esse relictam.

5) Ruhnkenius et Sluiterus Pseudo-Lysiam sibi ipsum interdum obloqui contenderunt. Andocides §. 31. dicitur opes suas minuisse et inter delatores divisisse, contra §. 48. tam opulentus esse ut rei publicae inopiam si voluerit sublevare poterit. Sed Andocides ipse confitetur se magnas habuisse fortunas (de myst. §. 144.), eas vero ipse valde imminutas esse addit. Haud secus adversarius judicat; Andocidis quidem opes multis periculis valde extenuatas esse pro certo habemus idemque Pseudo-Lysias testatur: *ἡ δὲ οὐσία αὐτοῦ ἐλάττων ἐκ τῶν κινδύνων γίνεται*; eidem vero assentior Andocidem adhuc divitem fuisse. Andocides enim postquam Athenas revertit senator factus multum et in senatu et in contione valuit (cf. Clinton. f. H. p. 95.); complura munera publica administravit; gymnasiarchus fuit Vulcanalibus; architheorus ad ludos Isthmicos et Olympicos missus est; deinde sacri aerarii quaestor (de myst. §. 132.), et choregus Dionysiis victor dithyrambicis poetis donarium sacravit tripodem (cf. Plut. Andoc. p. 835. et inscr. ap. Boeckh. C. J. V. I. P. II. no. 213.). Ex quibus apparet ejus opes maguas adhuc fuisse; quod Andocides ipse hoc negare videtur, nihil refert; etiam vero addit: *ἔπειτα δὲ καὶ βίον εἰργασάμην ἐκ τοῦ δικαίου*, tam se cum multis regibus et civitatibus societatem iniisse (§. 145.), id quod Pseudo-Lysias quoque (§. 48) affirmat, ita ut Andocidis fortunae non plane extinctae fuisse videantur neque auctor nostrae orationis sibi obloqui. Neque quae §. 30. extant: *τὸ μὲν σῶμα αἰεὶ ἐν δεσμοῖς ἔχει* iis quae §. 9. dicta sunt, Andocidem jam pollere in republica, contraria sunt, cum illa verba non ita intelligenda sint, ut Andocides quamdiu Athenas reverterit, in custodia teneatur, sed verba §. 30. (*ἀλώμενος διάγει* etc.) copiosius repetantur iisque Andocidem semper fere in viculis haesisse amplificatioe quadam oratoria vel inaccorato sermone declaretur.

Multa autem orationi insunt quae tam accurate sunt dicta, ut oratorem Andocidis tempore vixisse inde colligam: ad quam sententiam probaudam inquiramus in orationis singulas paragraphos:

§. 4. De mysteriis profanatis cf. §§. 10 et 29. And. de myst. §§. 10. 29.

§. 6. Orator de Andocidis *ἀποδημία* loquitur, Andocides se legationes suscepisse in Thessaliam, Macedoniam, Molossiam, Thesprotiam, Italiam et Siciliam contendit (adv. Alcib.

§. 41.). Tylorius quod hic locus Pseudo-Lysias obstat, orat. adv. Alc. Andocidi abnegandam esse existimavit; contra Rubnkenius monet, oratorem ut accusatorem quam *προσβειαν* dicere debebat, invidiose *ἀποδημιαν* dicere; quod ipsum monet Valckenaerius: „dicere potuit legationes Lysias invidiose *ἀποδημιαν*; nisi publicis rebus se immiscisset his in regionibus Andocides quomodo dici potuit illas *διωχλημένας*?” Sluiterus (p. 15.) miratur virorum sagacissimorum neutrum animadvertisse, non de eadem re loqui oratores; non enim Pseudo-Lysiam agere de legatione Andocidis, sed de peregrinatione ejus post piaculi erga Hermas sive veram sive falsam accusationem; hoc enim ex regionum diversitate apparere, cum quas enumeret Lysias, Peloponnesum, Joniam, Cyprum et regiones Hellesponto adjacentes, exul adierit Andocides, non legatus; nam de iis l. l. nihil ipsum dixisse. Sluiterus igitur (p. 72.) oratorem putat de illo tempore loqui quo Andocides crimine Hermarum truncatorum absolutus mercatorae causa alias terras adierit (de myst. §. 13. Pseudo-Lys. §. 19., Plut., Phot.). Recte vero Wyttenbachius (bibl. crit. III, 3, 78.) statuit, legationem et peregrinationem Andocidis a Pseudo-Lysia confundi. Beckerus quidem contendit (p. 12.) hoc ob stare quod Andocides in sua oratione ut legatus civitati profuisse, in nostra vero oratione ubicunque terrarum mala concitasse dicatur; sed hoc parum refert, quia Andocidem unquam rei publicae profuisse adversarius necesse erat negaret, id quod legatione ac peregrinatione confusis facillime poterat demonstrare, Andocides autem post accusationem omnes regiones hoc loco commemoratas, Siciliam, Italiam, Peloponnesum, Thessaliam, Hellespontum, Joniam, Cyprum adisso nullo loco dicitur. Ceterum Meierus V. III. si annum Andocidis natalem recte statuit, certe orationem contra Alcibiadem ille quoque locus spuriam indicat ideoque orator noster optime esset locutus.

§. 9. (cf. §. 24. et §. 51.). Contra Andocidem postquam crimine Hermarum mutilatorum absolutus sit factum esse quoddam decretum quo arceretur a templis foroque licet unus nobis sit auctor Pseudo-Lysias (cf. Meier. de bon. damn. p. 183.) indicat tamen ipse Andocides (de re dit. §. 24: τὸ ψήφισμα ὕστερον ἀφείλεσθε κ. τ. λ.) jureque illud colligas ex indole et natura actionis post reditum adversus illum institutae, ἐνδείξεως scilicet. Qua ratione Athenis decessit, cum sibi ἀτιμίας poena affecto, omnibus civium juribus, praesertim jure in conciliis loquendi spoliato, in quemvis adversarium injurias sibi inferentem actionem intendere non liceret (cf. §. 24. Schoemann.

Proc. 563.). Bonis exulantis publicatis domus Cleophonti a populo ad habitandum data est (cf. Meier. de bon. dama. p. 183.). Itaque accensator illam peregrinationem, quam sua voluntate incepisse Andocides indicat (cf. de myst. §. 137.) ἀποδημίαν jure vocat (§. 6.). Hic locus sane, quo de Andocide subtiliter et solerter aliquid dictum est, argumentum nusquam quidem affirmatum, sed haud dubie gravissimum est, or. nostram posterioribus temporibus non esse conscriptam. De iis autem quae §. 51. de Andocide ab sacerdotibus devoto dicta sunt, jam supra dixi.

§. 11. Quae de Archippo s. Aristippo narrantur non est quare in dubium vocemus. cf. §. 30. Lys. de mun. acc. §. 20. Cliton. p. 95.

§. 17. cf. §§. 50. et 4. et Aod. de myst. §. 10. 29.

§. 19. cf. And. de myst. §. 137.

§. 26. Post piaculi erga Hermas accusationem Andocides in complures regiones pervenit (cf. Clint. p. 79.) et primum quidem in Cypro apud Citii regem gratus fuit; deinde quom a se illum alienasset, in vincula iniectus, summa quaeque mala perpressus est; quod ideo factum dicunt Plutarchus et Photius, quod filiam Aristidis cujusdam, consobrivam suam, clam familiae surreptam, primum dono miserit Cyprio tyranno, deinde vero cum timeret, ne domum reversos plagii accusaretur, illamque iterum conaretur abducere, deprehensus sit. cf. Tzet. Cbil. VI, 373.

§. 27. Quadriagentis viris dominantibus post tres fere annos praeterlapsos revertit εἰς τοὺς ἡδικημένους, quod opem tulerat classi ad Samum dispositae, quae obedientiam erga quadriagentos renunciaverat; (cf. de rehit. §. 11.). Eo quum pervenisset, a Pisandro accusatus est, et quamvis ad aram quidem quae in curia stabat, confugeret, tamen in carcerem est deductus (ἐδέθη).

§. 28. Inde emissos primum ad Enagoram pervenit, tum multos locos (ἐπέφυγε κ. τ. λ.) pervagatus est; denique libertate restituta Athenas rediit.

§. 29. Sed decreto quo ἀτιμία punitus erat, nondum abrogato iterum in exilium ejectus est (cf. Cliton. p. 93.). Quod quamvis ab hujus or. auctore solo narretur, non est cor in dubium vocemus; sed id ipsam grave argumentum mihi videtur esse orationem tempore quo Andocides vixerit revera esse scriptam.

§. 30. Deinde Andocides primum in terram Eleam (Plot., Phot.) se contulit, tum multas regiones perlustravit (de rehit.

§. 20., de myst. §. 4.), id quod adversarius verbis τὸν ἄνδρα οὐ δῆμος κ. τ. λ. ἐθέλει δέξασθαι apte exprimit. Reversus tandem ex Cypro (de myst. §. 132.) Ol. 94, 2. brevi tempore magnam potentiam sibi recuperavit et Archippum (§. 11.) accusare est conatus. Sed ipse bis accusatus est (δὶς ἐν τῷ αὐτῷ sc. ἐνιαυτῷ ἐνδέδεικται), de qua re Pseudo-Lysias solus quidem disputat, sed Andocides ipse indicat de myst. §. 1: τὴν μὲν παρασκευὴν etc. τῶν ἐχθρῶν τῶν ἐμῶν ὥστ' ἐμὲ κακῶς ποιεῖν, ἐξ ἀρχῆς ἐπειδὴ τάχιστα ἀφικόμην εἰς τὴν πόλιν ταυτηνί, σχεδόν τι πάντες ἐπίστασθε, quibus verbis ἄνδειξις illa, cujus causa A. or. de myst. habuit, significari non potest, utpote quae tertio demum anno post Andocidis reditum acta sit.

§. 33. Orator narrat Andocidem jam in republica pol-
lere cf. de myst. §. 132. Andocidem fidem populi esse rena-
ctum adversarius de industria non exponit, sed illius recentem
auctoritatem malis artibus effectam depingit.

§. 37. Andocidi legis ne quis ante actarum rerum ac-
cusetur participi esse non licere demonstrare multis verbis stu-
det orator, sed quae profert ab Andocide (de myst. §. 70 —
109.) plauze refutantur.

Nullo quidem loco orationis extant quae temporum ratio-
nem laedant; attamen quae §. 6. de Dionysio Syracusano di-
cuntur, falsa esse videntur. Dionysius enim Ol. 93, 3. regnum
sibi comparavit; legatio vero Andocidis incidere videtur inter
Ol. 86 — 89. ante pactas cum Lacedaemoniis inducias. Ab-
surdum esse Smiterus (p. 15.) statuit, de Dionysio loqui ora-
torem nisi ἀποδημία illa in ea tempora incidere, quibus iste
jam tyrannide fuerit potitus. Etiam si vero Andocides statim
post sceleris in Hermas commissi accusationem Dionysium ty-
rannum non adiit (cf. Clinton. p. 93.), quia jam Ol. 92½
Athenas revertit, qua ex ratione Beckerus (p. 12.) auctorem
orationis posteriori tempore vixisse collegit, tamen non est cur
dubitemus quin Andocides iterum Ol. 92½ cum in exilium esset
ejectus adierit Dionysium; peregrinationes enim a nostro oratore
confundi jam vidimus. Hoc vero argumento relicto Dionysium
priusquam imperium nactus esset, omnem in republica poten-
tiam usurpasse constat; qua ex causa Andocides illo jam tem-
pore suo commode eum adire poterat. Neque quidquam ob-
stat, quominus in nostra oratione Dionysius tyrannus dicatur;
quae enim tempore oratio habita est Dionysius imperium obti-
nuit atque ut enarrationem paucis absolvat, suo jure orator ty-

rannum eum vocat. Hisce autem verbis in quam majorem suspicionem Andocides incidat neminem effugiet.

Oratio revera adversus Andocidem habita esse videtur. Andocides accusatus est Ol. 95, 1. brevi post mysteria mense Buedromione celebrata (cf. Clinton. p. 97. 339.); causa erat *ἐνδειξις* (cf. de myst. §. 8. 10. 29. 111. 121. Pseudo-Lys. c. And. §. 15. Meier. Proc. p. 224. 236. 239. 243.) ad Regem delata (cf. de myst. §. 111. Meier. Proc. 245. 300. 305.), ab Heliastis judicanda. Callias Hipponici f. Cephisium, Meletum, Agyrrhium, Epicharem impulerat, ut coram populo Andocidem acensarent. Qua in causa actionem primariam egit Cephisius (de myst. §. 33. 71. 92.); quae tamen nostra oratio non est (cf. §. 42.). Neque etiam ab Epichare pronunciata est haec oratio; Andocides enim (de myst. §. 100.) Epicharem impurum scortorum amorem sibi exprobrasse dicit, cui ne simile quidem hic invenimus; neque ab Agyrrhio, quem sibi inimicum Andocides quidem obcuris tantum verbis depugit (de myst. §. 133.), sed ex Schol. Arist. Plut. 176. Eccl. 102. 184, Harpocrate s. v. notus est. Phileas s. Philergus hic in censum non venit, quod Andocidem *ἱεροσυλίας* accusavit (cf. Suid. v. *Φιλέας*; Meier. Proc. 361, Boeckh. O. c. II, 319.). Fere crediderim nostram orationem esse *δευτερολογίαν* atque a Meleto habitam. Sed hic locus non est, ut rem copiosius exponam; paucis igitur verbis rem absolvam. Cephisius (de quo cf. And. de myst. §. 92. 93.) orationem primariam in Andocidem habuit; accusavit eum mysteriorum profanatorum (de myst. §. 10 — 33.) Hermarumque mutilatorum (de myst. §. 34 — 70.); deinde Isotimidis decretum in Andocidem valere statuit (de myst. §. 92.). Epichares *τριτολογίαν* videtur, Meletus autem *δευτερολογίαν* habuisse, in qua locum communem, Andocidem ex periculis a diis servatum, ut adversariorum ope exstingueretur, quem Cephisius jam jactaverat (de myst. §. 137 — 139.) denno tractavit; tum autem de mysteriis ab Andocide profanatis in eademque re describenda uberius de aliis hominibus impuris atque de numinis vindicta locutus est Andocide teste (de myst. §. 29.), de Hermis truncatis disputavit (cf. §. 23. et de myst. §. 54.), deinde Andocidi legis *ἀμνηστίας* participi esse non licere (adv. And. §. 46. etc.), sed potius ex legibus non scriptis (cf. Schoem. de comit. p. 301., ad Is. p. 398, Meier. Proc. p. 117, Wachsmuth. ant. Gr. II, 2. 303; Müller. Enumen. p. 163.) eum judicandum esse statuit (cf. §. 10.), quam sententiam plane rejiciendam esse probavit Andocides (de myst. §. 85.

sqq.); Athenienses denique exhortatus est, ut contemnerent societatem quam Andocides cum regibus iniisset (§. 48. de myst. §. 145.).

Meleti mores ex actione de Socrato instituta noti sunt. Bonis literis eum non destitutum fuisse, (*ὀήτωρ* etiam vocatur. Eudoc. p. 301.) tragoedias scripsisse Aristophanes testis est et cum Callia turpissimam consuetudinem habuisse (cf. Arist. Gerytad. frgm. 1, *πελαργ.* fr. 1, *γεωργ.* fr. 21, Schol. ad Ar. Ran. 1337, Saonyrion. ap. Athen. XII. 551. c., Plut. de profect. in virtut. c. 2., Plat. apol. p. 23. E., Schol. Plat. ap. p. 330. Bk., Suid. v. *Μέλιτος*, Aelian. v. b. X, 6. Meinek. quaestt. scen. II. p. 18. Fritsch. quaestt. Arist. I. p. 44 sqq. Droysen. de Arist. Av. et Herm. p. 32. 36.). Ut Socratem deos non credere declamavit, ita accusationem Andocidis hac re studet illustrare et extollere, atque deos de quorum vindictis disputat quasi testes plurimis locis provocat.

Sed unus extat in oratione locus, qui totam meam disputationem subvertere videtur, §. 54, ubi orator dicit: *Διοκλῆς ὁ Ζακώρου τοῦ ἱεροφάντου ἡμέτερος πάππος*. Inde enim Zacorus ex aetatis computatione circa belli Persici primi tempus vixerit (cf. Bossler. de fam. Att. sac. p. 24.); sed Zacorus non est nomen proprium, sed rei divinae significatio (cf. Suid. et Etym. M. h. v., Moeris. p. 404.), quem ad modum quae constant pleraque rerum divinarum nomina significationem continent (cf. Meier. de gentil. Att. p. 41.); ex ejusmodi igitur nominibus nihil de civilibus Eumolpidarum nominibus conjicere licet. Tum Eumolpidarum alios alios pagos habitasse constat (cf. Meier. l. l. p. 35.); quare ex iis quoque nihil colligere licet. Quae autem de Meleti genere comperta habeam, pauca sunt. Erat Meleti f. *Πιθεύς* (Diog. Laert. Socr. p. 114.); Socrates cum ab eo accusabatur, *εὐγένειον* (satis imberbem) vocavit (Plat. Euthyphr. c. 1.); quod vero Socrates eum satis innotum esse dicit, hoc non urgendum est; nam ex actione de mysteriis profanatis, qua ab Andromacho, et de Hermis truncatis, qua ab Teucro est delatus, satis erat notus. Tum autem genere an fuerit conjunctus cum Diocle Eumolpida, nescio; Diocles quidam *Πιθεύς* vocatur ab Isaeo (de Cirou. her. §. 19.) et Demosthene (in Mid. p. 534.). Per pauca scio de Meleti genere scimus; conjectura igitur tenuis sit mea opinio. Utut autem de actoris nomine conjicias, hoc stat, Andocidem a Callia Ceryce et ab Eumolpidis acerrime esse impugnatum. Nobilissimarum Cerycum familiarum altera, Hipponicorum et Calliarum, Melitensis, altera, Andoeidis, Cyda-

thenacensis erat (cf. Meier. l. l. p. 35. 37.). At religionem causam hic agi, non cum Bosslero et Meiero statuerim, nam ne minima quidem ex Calliae vita strenuitas, qua deorum venerationem sit tuitus, elucet neque ex orationibus Pseudo-Lysiae et Andocidis talem prae se ferre speciem actionem conjicere nobis licet. Orationem mihi videri Ol. 95. I. habitam esse dixi; quare Franzins (ed. Lys. p. 251.), Meieros (ind. lectt. no. Hal. 1837. p. V.), Kruegerus (ad Clit. p. 95.), Westermannus in Ol. 94, 3. eam ponant, equidem nescio.

7. Ὑπὲρ τοῦ σηκοῦ ἀπολογία.

Harpocr. v. σηκός· ἐπιγράφεται τις λόγος Λυσίου ἐν τῇ τῆς εὐσεβείας (ἀσεβείας Vales.) περὶ τοῦ σηκοῦ ἀπολογία, ἐν ᾧ δηλόν ἐστιν ὡς περὶ ἐλαίας ἐκκοπίσης ὁ λόγος ἐστὶ· γράφει δὲ καὶ ταυτὶ ὁ ῥήτωρ „ὅς δύο ἐτη ἐγεώργησεν οὔτε ἰδίαν ἐλαίαν οὔτε μορίαν οὔτε σηκὸν παραλαβών.” κ. τ. λ. (§. 10.). Snid. v. σηκός· τάττουσι τὸ ὄνομα καὶ ἐπὶ ἐλαίας· λέγει γὰρ Λυσίας· „ὅς κ. τ. λ. Eadem habet Photius p. 508, 15. — Harp. et Phavor. v. ἐπιγνώμονας ἀντὶ τοῦ ἐπισκόπου Λυσίας ἐν τῷ περὶ τοῦ σηκοῦ (γνώμονας §. 25, ubi cf. Brem. et Boeckh. O. c. I, 327. Schoem. Proc. p. 566. — Snid. v. μορία· ἐλαίαι ἱερὰ τῆς Ἀθηνᾶς, ἐξ ὧν τὸ ἐλαίον ἐπαύθλον ἐδίδοτα τοῖς νικῶσι τὰ Παναθηναῖα κ. τ. λ. Τῆς δὲ μορίας ἐκείνης ὁ στέλεχος σηκός ἐκαλεῖτο Λυσίας· „ Ἀρχοντα σηκὸν ἐπ’ ἐμοῦ ἐκκεκόφθαι ἐπὶ Σουριάδου ἀρχόντος κ. τ. λ. (§. 11.). Harp. ἀερχτον, ἀντὶ τοῦ ἀφρακτον καὶ πανταχόθεν καθορθώμενον. Λυσίας (§. 28.). Snid. Ἀερχτον κ. τ. λ. (ex Harp.).

Paulus Germinus hanc orationem a Lysia abjudicaverat, quam Photius ei tribuit, quia prooemium et narratio et epilogs dictionem Lysiae habeant. Orator a Nicomacho quodam (§. 20. 36. 39.) primum oleam privatam (ἐλαίαν), tum truncum oleae sacrae jam effoetae (σηκόν) excidisse accusatus erat. De discrimine vocum ἐλαία, μορία, σηκός viri docti tam copiose disputaverunt, ut mihi nil addendum sit (cf. Markland, ad b. o. p. 269. Meier. de hœo. damn. p. 101., Bremius proem. b. o., Wachsmuth. Gr. II, 1, 59.). Rens hac oratione crimen a se avertit; eos qui suum agrum inde a Pisandro possederint illumque per totum tempus non oleis fuisse obsertum enarrat; non esse verisimile se facinus commississe, ex quo

paullulum emolumentum, multum periculi sibi evenisset, demonstrat, denique servos suos ab adversario ad tormenta non esse admissos coqueritur. Quis fuerit Nicomachus nescimus; juvenis videtur esse ex §. 29, cum illo contra quem extat Lysiae oratio omnino non confundendus. Neque quis fuerit reus scimus; divitem eum fuisse apparet ex §§. 14. 21. 31. Atque ipsa oratio quando habita sit incertam est. Reum excidisse oleam (§. 11.) archonte Senniade Ol. 95, 4. (cf. Boeckh. O. c. II. 288.), longo demum tempore post (§. 42.) Nicomachus accusaverat, quod eo minus definiiri potest, quod hujus actionis non erat praescriptio (§. 17. cf. Schoem. Proc. 637.). Kruegerus (ad Clint. p. 105.) et Westermans conjecerunt, or. esse habitam Ol. 96, 4., Franzius (ed. Lys. p. 252.) Ol. 96, 3. Actio *περὶ τοῦ σηκοῦ ἐκκοφθέντος* deferebatur ad Regem ejusque iudices sunt Areopagitae (*ἡ βουλὴ* §§. 1, 5, 7, 9 etc.). Aliae erant poenae in judiciis de *ἐλαίαις*, aliae de *σηκοῖς* excisis. De illis cf. Hefster. Gerichtsverf. p. 188. Meier. Proc. p. 251. Schoem. ib. p. 613. De his autem viri docti dissentiant. Muellerus enim (Minerv. Pol. p. 30.) mortem fuisse poenam statuit; idque confirmari videtur nonnullis hujus or. locis, §. 14: *πολλὰς καὶ μεγάλας ζημίας*, §. 15: *περὶ τῆς μεγίστης ζημίας*, §. 26: *περὶ τῶν τοῦ σώματος κινδύνων*. Rectius vero Meierus (de bon. damn. p. 101., Proc. 302. 306.), Hefsterus (Gerichtsv. p. 148.), Bremius (praef. h. o.), Wachsmuthius (ant. Gr. II, 1, 262.) statuerunt, exilium et bonorum publicationem damnati poenam fuisse; id quod distincte indicant §§. 3. 32. 41., *σώματος* vero *κινδύνων* §. 26. recte explicuit de exilio Meierus (de bon. damn. p. 282.).

8. Κατηγορία πρὸς τοὺς συνουσιαστὰς κακολογιῶν.

Lysiaeae an alius sit hoc opusculum Taylorus et Reiskius in dubio reliquerunt; Franzius (ed. Lys. p. 250.) quin scripserit Lysias c. Ol. 92, 3. non dubium esse statuit; elucere enim in ea quasi scintillam laudis oratoriae quam postea consecutus sit Lysias. Spengelio (*συναγ.* p. 125.) praeter Eroticum apud Platonem sola superstes exercitatio ante anarchiam coepta esse videtur. De auctore igitur viri docti inter se dissentiunt, hoc vero inter eos constat, propter obscuritatem rerum, ut Reiskii verbis utar, et minutarum in se et adumbra-

tarum magis, quam expositarum multa necesse esse nobis abdita et impervia maerere. Nescio num aliam orationem invenias, cujus textus tam sit corruptus, sententiae tam disiectae, ut ne argumentum quidem quoddam tractetur me plane intellexisse confitear. Multis locis de restitutione textus desperes, ut iis quae §. 10. dicta sunt, interpretes emendationes diversissimas singuli adtulernnt, ex quibus diversissimus sensus exoritur: Taylorus vero: „in tanta impuritate, ait, hoc vel illud recte emendari quis dicet?"; tum §. 11. quae ab initio leguntur pari modo offendunt eademque diversissime emendata sunt; §. 13. ὅτι φέρε κ. τ. λ. mendis scatent; quibus plura facile addas. Ex oratione tam depravata multa mihi non haurienda erant; tamen quae mea sit sententia exponam. Reiskio constare videbatur, non esse hanc orationem forensem, sed epistolam seu formulam renuntiandae amicitiae; „cujusmodi formulam, inquit, aliam superesse vehementer dubito; haud equidem memini". Sed ne dicam de formula, certe haec epistola non est, uti recte monuit Spengelius; hoc enim prooemium jam indicat (εἰπεῖν, πάρεσι etc.). Dobreo videtur excerptum esse quale or. c. Theomnestum II da; sed et hoc non statuerim. Recte, si quid video, Spengelius exercitationem eam esse coniecit; quamvis ex argumento nihil colligas; hoc enim est: Orator duas partes alloquitur, alteram accusat, alteram ut aequa sibi sit orat (§. 1.), tum vero illos tantum alloquitur iisque perfidos mores objicit. Istorum princeps esse videtur Diodorus quidam (§. 10. sqq.), quem jam ab initio ut accuset sibi videtur sumsisse (ἐνοχλεῖ κ. τ. λ. §. 4.). Vos, adversarii, inquit, me invidis vobis me socium adjuxisse evulgastis; sed meam consuetudinem si voluissetis abnegare, palam amicitiam renuntiare neque palam quidem eam observare, occulte vero conviciis me consecrari debebatis. Sed non erat cur meam societatem evitassetis; nihil vobis eram inferior (§. 7.) neque ex vestra erga me agendi ratione convicia in me conjecta cognovissem, sed ab alio certior sum factus; illi autem eo minus diffusus sum quod quales nunc vos mihi prae buistis jam antea vos egistis (§. 8. 9.). Polycli enim XII. minas dederam, pro quibus equum pigum acceperam (cf. Boeckh. O. c. I, 81.); equum autem ex pugna defatigatum quum equidem restituere ac pecunias Polyclem reddere mihi vellem Diodorus hic intercessit, exhortans ne equum restituerem, atque dicens Polyclem sine controversia pecuniam redditurum esse. Tum vero equo mortuo Diodorus ab adversariorum partibus stetit atque me pecunias reddendas injuste postulare contendit (§. 10.). Qua

ex causa Polycles cum coram diaetelis res ageretur statuit, meos ipsos necessarios injustam esse causam meam confessos esse vosque nonnullos quominus me defenderent aruisse. Infinitas nequit ire Diodorus se omnia sermonibus vulgasse (§. 12. 13 cf. Dobrei ann.). Sed jam elucet quas fraudes vos sitis marbinati; jam prius conclamastis Thrasymachum mea causa Diodoro et Euryptolemo maledixisse, examine vero instituto utrumque esse fictum apparuit (§. 14. 15.). Sed nunc ex occulto in lucem prodiiistis. Equidem facilius eram, vobis credere, cum in opinione essem vobis omnibus me esse carum neque cogitarem, sicuti vos alterum alteri, vos mihi quoque maledicere (§. 16. 17.). Ex vestra igitur societate, ex qua nullum fructum capio, nunquam enim in iudicio me adjuvistis (cf. Schoem. Proc. p. 709. sq.), ex illa igitur ultro discedo; si ego abiero (μη ξυνῶ Markl.), alius vestram probris figetur, atque hoc fere modo ceteri, superstiti vero nonnisi maledicta in se ipsum reiicienda remanebunt; ego autem hunc certe discedendi fructum capiam, ut nihil mali mihi illaturi sitis (§. 18 — fin.)". — Si argumentum solum spectes quia oratio revera sit habita in *ἐταιρία* quadam vix dubites. Sed primum nonnulla extant quae Lysiam non esse auctorem significare videntur. Antithesim enim genus ab oratore mirifice frequentatum est, v. c. §. 1: *πάρεισι μὲν* etc. et *πάρεισι δὲ*; §. 2: *ἀναρῶν μὲν οὖν* etc. et *ἀδύνατον δὲ μὴ*; §. 3: *τὰ μὲν λέγειν*, *τὰ δὲ ποιεῖν*; §. 7: *ἐγὼ μὲν ὤμην* etc. et *οἱ δ' ἄρα*. Orator deinde quamvis multa, adnibrata magis quam exposita sint, tamen aliis locis verbosus est dictaque repetit, v. c. §. 2: *καὶ τοὺς δοκοῦντας* etc. §. 3: *βοηθῶν οἷς ἐξημάρτηκε*; ibid. *κάκεινος ἐπήγγειλε* superfluum est. Tum structura sententiarum verborumque quam contorta et confusa sit, ex tota oratione facillime cognoscas; etiamsi enim textus foedis vitiis scatet, tamen multorum culpam in auctorem conferas; §. 5. propter *ὑμῖν* antecedens *πάντα ποιοῦντες* etc. offendit. §. 8. *τοὺς τελευταίους* quid est? nec desunt quae usum verborum Lysiacum laedant; §. 1: *ἐπεγαλῶ* pro *ἐγκαλῶ* nescio cum alias Lysias dixerit, ut qui simplicia verba eligat; ibid. *μέμψασθαι τοῖς ἀδικοῦσιν* pro *τοὺς ἀδικοῦντας*, „accusare” enim significat, vix apud Lysiam reperias; §. 2: *ἐναντίον τῆς ἐλπίδος* pro *παρ' ἐλπίδα* mira locutio etc. Oratio igitur quia multum a ceteris oratt. Lysiae differt et tota res nimis est exilis, quam ut postea a Lysia explicitam existimes, Spengelius et Franzius opus esse c. Ol. 92. confectum conjecerunt. Ex illo tempore nobis Lysiae Eroticus in Phaedro Platonis

servatus est, in quo simili modo sententiae sunt disiectae, sermo perplexus. At Eroticus a nostra oratione diversissimus est; in illo enim antithesim genus frequentatum esse negari quidem non potest, sed ex argumento ipso, quia amantem ei qui non amet opponi necesse fuit, fuit neque contortius in aliis rebus usurpatum est; tum in Erotico verborum qualis in nostra oratione extat, non reperies. Denique autem quia non oratio est, sed epistola, cuius leges oratoriae sunt aliae, Eroticum non comparaverim cum nostra oratione. Quo modo si comparari cum Erotico hocce opus nobis est vetitum, nihil aliud Lysiacum ex Ol. 92. servatum esse videtur (De oratione pro Polystrato cf. infra.). Mihi vero etiamsi nostra oratio nil nisi exercitatio erat, sententia Lysiae dictionem qualis Ol. 94. fuerit valde differre ab illa quam c. Ol. 92. exercuerit, lubrica esse videtur, qua ex re nostram orationem a Lysia esse abjudicandum putaverim. Hanc meam argumentandi rationem levissimam quidem esse satis video; sed ex oratione tam exili alia argumenta vix eruas, ut sensu naturali, accipiti sane testimonio, iudicandum sit. Ceterum opus ex umbra produsse alia quoque verba indicare mihi videntur, ut §. 7: *ῥημάτων σοφωτάτους* et *ἀμαθέστατων*; et §. 10: *φιλοσοφοῦντες*, *ἰβιδ. τὸν ἐναντίον λόγον*. Utnt autem de auctore iudicemus, certissimum est orationem non esse forensem, a forensi enim *κακηγορίας* s. *κακολογίας* actione (cf. Meier. Proc. p. 481. sqq.) multum differt.

9. Ὑπὲρ τοῦ στρατιώτου.

Laudat Harpocr. *Δικαίωσις*. *Λυσίας ἐν τῷ περὶ τοῦ στρατιώτου, εἰ γνήσιος· καὶ μάλα τὰς δικαίωσεις φησὶν ἀντὶ τοῦ δικαιολογίας* (§. 8.); ex eo Zonar. *δικαίωσις· κατάκρισις· δικαίωσιν τὴν προεπωδεδαστάτην*. *Λυσίας δὲ ὁ ῥήτωρ δικαίωσεις τὰς δικαιολογίας λέγει*. Cramer. *Auecd. Oxon. II. p. 493, 2: Δικαίωσις. Λυσίας τὰς δικαιολογίας — λέγει*.

Polyaenus miles emeritus tertio anno ante hanc orationem habitam Athenas revertit. Duos menses nondum ibi moratus denno in castra exire iubetur, frustra apud copiarum ducem queritur. E cive deinde quodam comperit, duces se ipsum in vincula injecturos minatos esse; injuste enim Polyaenum queri, quia Callicrates, tribunus ejus, jam in castra abierit. Quo comperto furibundus ad Phileae cujusdam argentariam accedit

ibique ducebus conviciatur (§. 5.). Magistratni maledici legibus vetitum erat, ita ut enim qui sibi maledixisset pecunia posset multare, quod si magistratus praetermiserat, iste ἄτιμος crimine ipso est factus (cf. Meier. Proc. p. 483.). Mites igitur duces erant, cum Polyaeo mulctam irrogarent. Sed Polyaeus dicit (§. 6.), tum demum si quis magistratui in curia conviciatus sit, eum mulctandum esse. Sed hoc falsum; ubicunque illi malediceretur lege erat interdictum. Taylorus igitur ἀρχὴν significare „omnino” statuit; hoc vero neque cum praecedentibus verbis (διείλετο ἐπὶ τοῦ Φιλίου τραπέζῃ) congruit neque λοιδορῶ cum ἐν construitur (cf. Meier. Proc. 483. Schiller. ad Andoc. p. 86.). Polyaeus h. l. caudicorum more leges permiscet, alteram de pecunia iis irroganda, qui magistratui quovis loco conviciati erant, alteram de iis, qui in templis, curiis etc. quemlibet hominem cavillati erant, pecunia mulctandis. Jure igitur stratego Polyaeo mulctam irrogaverant, sed cum eam per quaestores exigendam non curavissent (cf. Meier. Proc. p. 34.), exente demum magistratu in album relatam aerarii praefectis tradiderant. Ii vero causa cognita primum strategis ut mulctam remitterent, snaserunt; quod quum iis persuadere non potuissent, iudicii periculum suscipientes rem iudicatam labefactarunt (cf. Boeckh. O. c. I, 168. Heffter. Gerichtsv. p. 418. sqq. Meier. Proc. p. 32. Lelyveld. de infam. p. 228. sqq. Hermann. autt. Gr. §. 151.). Stratego vero ipsi injustam fuisse suam ageudi rationem intellexerunt; neque enim in rationibus quas de munere administrato reddiderant, illam rem commemoraverant neque eam ad iudicium detulerant (cf. Meier. Proc. p. 219. sq.). Nihilominus adversarii partem rei familiaris Polyaei literis mandaverant, ut ex ea publicata illa ἐπιβολή quam stratego irrogaverant, solveretur (ἀπογραφὴ §. 21. cf. Meier. de bon. damn. p. 201. sqq. Proc. p. 253. 258.). Actio delata est ad XI. viros (cf. Meier. Proc. p. 359.), quibus praesidibus res dijudicatur ab Heliastis. Polyaeus postquam adversarii dixerunt hac oratione se defendit. — Harpocratio dubitavit num Lysiae sit oratio, mihi vero in oratione ipsa nihil inesse videtur, quod subditam eam indicet. Franzius quidem (ed. Lys. p. 250.) statuit orationem esse minus perpolitam atque fortasse jam Ol. 92, 3. scriptam; sed non video, qua re oratio haec a ceteris Lysiauis differat. Neque scio quando sit habita. Dobrens (advv. p. IX. Dobs.) mire errat tertio anno post archontem Ctesiclem (Ol. 111, 3.) or. scriptam esse putans; sermo enim est de Ctesicle stratego ejusdem tribus (cf. Hermann. autt. Gr. §. 152. not. 6.), cuius

Polyaeus erat, nec de archonte Otesicle, quem significari etiam Meursius et Heffterus (p. 418. 447.) putaverunt. Boeckhius quidem thesmothetarum nuum laudari opinatur (ind. lectt. nu. Berol. 1827), sed non assequor, quare Polyaeus unum thesmothetarum praeter ceteris laudaverit; equidem Meiero (Proc. p. 483.) assentior, licitum esse magistratui homini qui ipsi sit conviciatus ἐπιβολὴν irrogare. Corsinus (f. A. I, 8, 13.) de Polemarcho cogitavit. — De Sostrato denique, quem orator cum de inimicitia adversariorum loquitur commemoravit cujusque magna in republica videtur fuisse auctoritas, nihil comperit habeo, quamobrem tempus orationis omnino non videtur definiri posse.

10. Κατὰ Θεομνήστου.

Harp. et Phavor. v. ἀπίλλειν, Α. ἐν τῷ κατὰ Θεομνήστου, εἰ γνήσιος „ἀποκλείειν νομίζεται” (§. 17.); Harp. ἀπόρρητα, τὰ ἀπειρημένα ἐν τοῖς νόμοις· Δημοσθεν. — τίνα δὲ ἦν ἄπερ ἀπειρηται λέγειν εἰς ἀλλήλους, δεδήλωκε Α. ἐν τῷ κατὰ Θεομν. εἰ γνήσιος ὁ λόγος; id. v. Ἐπιωρήσαντα· Α. κατὰ Θεομν. ἐξηγήσατο ὅτι τὸ ἐπιωρήσαντα ὁμόσαντά ἐστιν (§. 17.); id. v. οἰκέως. Α. ἐν τῷ κατὰ Θεομν. ἐξηγούμενος ὡςπερ τὸ ὄνομά φησιν „τὸ δὲ οἰκέως, θεραποντος” (§. 19.); id. v. πεφασμένης, Ἀνκοῦργος κ. τ. λ. Ἀυσίας δ' ἐν τῷ κατὰ Θεομν. εἰ γνήσιος, φησὶ „τὸ μὲν πεφασμένως ἐστὶ φανερώς; Suid. et Phot. p. 427, 2. πεφασμένος κ. τ. λ. Ἀυσίας δὲ πεφασμένος ἀντὶ τοῦ φανερός λέγει (§. 19.); Harp. v. ποδοκάκκη κ. τ. λ. Ἀυσίας δ' ἐν τῷ κατὰ Θεομν. εἰ γνήσιος, ἐξηγεῖτο τοῦνομα· φησὶ γάρ „ἡ ποδοκάκκη αὐτό ἐστιν ὃ νῦν καλεῖται ἐν τῷ ξύλῳ δεδέσθαι” (§. 16.).

Argumentum orationis brevissimum est: Nimirum paullo ante hanc actionem a Lysitheo quodam per εἰσαγγελίαν Theomnestos reus factus erat, quod quamvis scutum in proelio abjecisset tamen pleno civium jure uteretur (§. 1. cf. Schoem. de com. p. 198. Meier. de bon. damn. p. 123. Proc. p. 264. 365.); qua in causa testes fuerant Lysitheo Dionysius quidam et actor; Theomnestus deinde absolutus Dionysium falsi testimonii accusavit, qua in causa iterum testis fuit actor Dionysio (δὲς §. 30.); denique orator Dionysio damnato κακηγορίας accusat Theomnestum quod sibi maledixerit se patrem interfecisse. Erant enim ἀπόρρητα quaedam, quae cuique

homini quocumque tempore locoque exprobrari volitum erat, ut *ἀνδροφόνος, ῥίψασπις, πατραλοίας, μητραλοίας* (cf. Meier. Proc. p. 481 sq.). Res jam a diaeteta dijudicata erat (§. 6.), quo in iudicio Theomnestus in verborum captationes effugerat et statuerat, se quidem dixisse actorem interfecisse ipsius patrem, sed non eum esse parricidam. De diaetetae iudicio nihil notum est, sed Theomnestus absolutus esse videtur; aut actor deinde aut reus provocaverat ad thesmothetas (cf. Meier. Proc. p. 484.), coram quibus habita est haec oratio, qua rei exceptiones ineptas, nihil nisi verborum captationes esse legumque sensum neque literas esse observandas luculenter demonstrare studet orator. Quam ob rem nonnullas Solonis leges recenset inque iis probat verba quidem obsoleta esse, neque sua ipsius aetate ab omnibus intelligi (cf. Schoem. de com. p. 266. sq.), nibilo vero minus easdem observari. In hisce legibus recensendis magna ex parte oratio versatur eamque ob causam est memorabilis; pleraque vero de sensu verborum *ἀποροήτων* disputantur. Alia autem quae reus possit objicere brevibus verbis aggreditur actor, v. c. si fortasse reus se ira esse deductum sit oblocuturas: se ipsum autem non esse parricidam ab initio demonstrat. Harpocratio num genioina Lysiaua esset oratio dubitavit; quibus ex causis, nescio; sermo enim est revera Lysiacus. Fortasse dicas expositionem tam tenuem verbosamque esse, ut Lysia indigna esse videatur. Sed si, ut equidem credo, Theomnestus apud diaetetam legum sua interpretatione verborumque usu vicerat, actor apud Heliastas non potuit quin totus in eo versaretur, ut adversarii argumentationem nugosam refelleret. Tempus quo oratio habita sit, statuendum est ex §. 4: *ἐμοὶ ἔτη εἰσὶ τριάκοντα τρία, ἐξ ὅτου δ' ὑμεῖς κατεληλύθατε, εἰκοστὸν τουτί.* Ex his verbis viri docti alii aliud tempus explicuerunt, Clinto et Franzius (ed. Lys. p. 252.) Dexitheum archontem Ol. 98, 4., Kruegerus (ad. Clint. p. 113.) et Westermannus archontem Diotrephe Ol. 99, 1., Dobrens et Franzius in diss. de Lys. p. 18. archontem Phanostratum Ol. 99, 2. Vera est Kruegeri ratiocinatio, sive Ol. 94, 1. sive Ol. 94, 2. exules rediisse statueris. Orator enim non dicit, ab illo tempore XX. annos praeterlapsos esse, sed hunc ipsum annum esse vicesimum. Aestate aut nocturno a. 403. redierunt; oratio igitur 38½ Ol. 99, 1. archonte Diotrephe habita est. Quum pater a XXX viris necaretur, orator fuit *τρισκαίδεκέτης*, nunc vero annos *τριάκοντα τρεῖς* natus est; pater ergo Ol. 94, 1. occidit. Kruegerus (hist. phil. Studien p. 263.) quare sententiam suam non

perrime reliquerit et orationem OL 98, 4. habitam esse statuerit, non assequor.

II. Κατὰ Θεομνήστου Β.

Hanc orationem non ipsius Lysiae, sed abbreviatoris cujusdam esse recte statuerunt Scaliger (ad margiamem soi exemplaris), Tayloros (praef. ad h. or. et or. adv. Theomn. I.) et Marklandus (ad p. 345. 347.); cum iis consentiunt Kruegerus (ad Clot. p. 113.), Franzins (ed. Lys. p. 304.), Westermannus, Dobrens, P. van Lelyveld. (de infam. p. 111.). Alia sententia quam protulit Tayloros, primum hanc orationem coram diaetetis, tum orat. I. coram iudicibus habitam esse, rejicienda est (cf. Hudtwalcker. de diaet. p. 81. sq.). Harpocratius unam solum orationem adv. Theomn. novit; atque haec nihil est nisi epitome prioris; nam eadem est causa, idem ordo, eadem inveniuntur argumenta, eadem verba; nihil variavit nisi quod pro *τριακότα τρία* et *τριςκαιδέκτης* posuit chronologia, ut crediderim, turbatus, *δύο καὶ τριακότα* et *δωδεκάκτης*. Tironem indicat §. I: *μαρτυροῦσι πολλοὶ ὑμῶν*, ubi rectius Lysias: *μαρτύρων οὐκ ἀπορίαν μοι εἶσεσθαι δοκῶ* etc. Tum pro *Πανταλέων* (or. I. §. 5.) habet *πάντα λαβῶν*, quibus verbis litem iudicare videtur, quāam rhetores sexcenties declamaverunt; pater scilicet quidam habuit filios Leonem et Pantaleonem et in testamento scripsit: *ἔγὼ τὰ ἐμὰ πάντα Λέων*; eo mortuo, his exorta est, utrum legendum sit: *τὰ ἐμὰ πάντα Λέων* an *τὰ ἐμὰ Πανταλέων* (cf. Quisq. VII, 9, 6. Hermog. *περὶ τῶν στάσ.* p. 23. Ald. p. 15. T. III. W. ejusque schol. ap. Walz. T. IV. p. 273. 275. T. III. p. 488. T. V. p. 108. T. VI. p. 611.).

12. Κατ' Ἐρατοσθένους τοῦ γενομένου τῶν τριακότα, ὃν αὐτὸς εἶπε Ἀσσίας.

Hanc orationem laudant Plutarchus (bellon. an pac. clar. fuer. Athen. c. 8. et vit. Lys. p. 323: *κατὰ τῶν τριακότα*), Harpocr. *Δαρεικός. Α. ἐν τῷ κατ' Ἐρατοσθένους ἐνός τῶν τριακότα* (§. 11.); Id. *ἐλικτῆρες, ἐνωτιῶν εἶδος. Ἀσσίας.* (§. 19.); Id. *Θεόγνις. Α. ἐν τῷ κατ' Ἐρατ. οὗτος εἰς ἡν τῶν παρ' Ἀθηναίους τριακότα τυραννῶν, καθά φασιν*

ἄλλοι κ. τ. λ. (§. 6.); Θηραμένης, *Α.* ἐν τῷ κατ' Ἐρατοσθένους, ὃς ἀνηρέθη, κατηγορήσαντος αὐτοῦ Κριτίου ἐπὶ τῶν τριάκοντα (§. 62. etc.); Πείσων, *Α.* ἐν τῷ κατ' Ἐρατ. εἰς τῶν τριάκοντα τῶν παρ' Ἀθηναίους τυραννησάντων (§. 6. et alibi); Πολέμαρχος, ὅτι δὲ καὶ κῆριον ὄνομα ὁ Πολέμαρχος τοῦ Λυσίου ἀδελφὸς αὐτὸς τε ὁ Λυσίας ἐν τῷ κατ' Ἐρατ. καὶ Πλάτων κ. τ. λ.; Id. Χαρικλῆς, εἰς τῶν λ. Λυσίας. (§. 55.); Schol. Aesch. in Ctes. §. 194. Κεφάλος] Λυσίας κατ' Ἐρατοσθένους τοῦ γενομένου τῶν τριάκοντα (cf. quae p. 9. dixi.); Poll. IX, 5: καὶ ποῦ (ὁ Λυσίας) καὶ ἐργαστήριον (§. 8.).

Eratosthenes fuerat unus quadingentorum; post pugnam deinde ad Aegospotamos commissam cum Critia iuter quinque ephoros erat (cf. Boeckh. O. c. II, 264. 253. sq.), qui ex ἑταίροις profierunt (§. 43); tum unus erat triginta virorum, quibus ex urbe expulsis solus cum Phidone Athenis remanserat (§. 54.). Postea vero libertate restituta ex decreto oblivio rerum factarum in illos quoque ex XXX viris cecidit, qui suorum facinorum rationem velleut reddere. Eratosthenes igitur cum rationem illam redderet, haec oratio Lysiae ἐν εὐθύνας habita est, ut recte Mcierns (de bon. damn. p. 188.) statuit. Haec est nova oratio, quam Lysiam ipsum habuisse scimos; pulcherrima est optimisque argumentis exornata. Initio calamitates quas ipse per XXX viros acceperit describit, tum fratris Polemarchi ejusque conjugis, sive ipsius ac familiae suae de re publica merita in lucem profert; tum Eratosthenem acerbis aggreditur interrogationibus omnesque ejus excusationes splendide refutat (§. 25. sqq.); rogat ut cives poenas sumant ab Eratosthene (§. 35.); nullam enim esse rem qua se possit excusare, scelera tantum eum commisisse; ante XXX virorum dominationem reipublicam evertere eum studuisse (§. 42.); non fuisse ex XXX. viris talique munere illegitimo functum esse scelestissime (§. 48.); XXX. viris ejectis eum solum cum Phidone in urbe remansisse, utrumque fuisse inter se conjunctum; Phidone autem unum τῶν δεκαδούχων factum esse et in cives saevnisse (§. 54. sqq.). Hac narratione de X viris interjecta ut Eratosthenem familiarem et collegam in XXX viratu Phidonis in invidiam adduceret orator transit ad argumenta afferenda, Theramenem, qui quod a XXX viris necatus sit jam laudetur cujusque familiaritate se excusari posse Eratosthenes speret, quocumque tempore rei publicae noxium fuisse (§. 62 — 78.). Esse quidem qui Eratosthenem velint defendere, sed nihil extare quo iste possit defendi; poenam igitur

ab eo esse sumendam. In fine orator primom cives ἐξ ἄστειος, tum cives ἐκ Πειραιῶς alloquitur (§. 95.) iterumque monet ut remm pusiunt; ἀκηκόατε, ἐωράκατε, πεπόνθατε· ἔχετε, δικάζετε.

Oratio historiam illius temporis in multis rebus illustrat, de factionibus enim oligarchicis a dominatu quadringentorum usque ad XXX. viros plura gravis momenti affert, Theramenis vitam publicam breviter et perspicue depingit (cf. Wachsmoth, ant. Gr. I, 2, 200.); tum de ἰσοτελῶν statu accuratius cognoscendo caput est et fons. Veteres eam diversis titulia inscriptam laudare non est quod mireris; Eratosthenes enim cum unus XXX. virorum fuisset omnes suos collegas quasi repraesentat, quare orator tum Eratosthenem solum, tum omnes accusat, cf. inpr. §. 37 et 38. Quo tempore oratio sit habita, facillime licet definiamus. Exules modo reduces sunt facti, cives adhuc distinguuntur inter cives ἐξ ἄστειος et ἐκ Πειραιῶς, peregrini qui, ut videtur, auxilium exulibus praeberant, veluti Thebaei, in urbe adhuc sunt (ἐπιδημοῦσι) et εἰσονται, ait orator, πότερον ἀδίκως τοῖς τριάκοντα ἐκκηρύττουσιν ἐκ τῶν πόλεων ἢ δικαίως (§. 35.); oratio igitur habita est Ol. 94, 2. hieme a. 403. (Frauz, ed. Lys. p. 251. Ol. 94, 1.), cf. Krueger. ad. Clint. p. 93. — Indices fuerunt Heliastae; apud quos vero in hoc iudicio praesidium fuerit ignorare me confiteor; causa erat extraordinaria neque scio num hanc quoque curaverint iudicandam Logistae; rectius Meierus (Proc. p. 307.) et Schoemannus (ibid. p. 143.) statuissent videntur causam fuisse γραφήν φόνου in Delphinio Rege praeside disceptatam.

13. Κατ' Ἀγοράτου ἐνδείξεως.

Ex hac or. citant Priscianus XVIII, 25. p. 233. Krehl. Ἀσίας ἐν τῷ κατὰ Ἀγοράτου ἐνδείξεως· Οὐ γὰρ δήπου οὕτως ἐκεῖνοι ἀνόητοι ἦσαν καὶ ἄφιλοι, ὥστε περὶ τηλικούτων [ἀν]·πραγμάτων πράττοντες Ἀγοράτῳ ὡς πιστὸν καὶ εὖνον δούλον καὶ ἐκ δούλων ὄντα παρεκάλεσαν" (§. 18.) et l. XVIII, 30. p. 263: Ἀσίας κατὰ Ἀγοράτου ἐνδείξεως; „Καὶ τό γε ἐπ' ἐκεῖνον [εἶναι] ἐσώθης." (§. 58.); Harp. Χολλεῖδαι· Ἀσίας, δῆμος τῆς Λεοντιδος (§. 58.); Suid. v. φρυκτός. Καὶ Παραφρυκτωρένομος· Οἱ κακούργοῦντες περὶ τὰς φυλακὰς καὶ φρυκτοῦς ἀνατίοντες ἐναντίους τοῖς πεπιστευκόσι τὴν φυλακὴν ἐπὶ

τῶ συμφέροντι τῶν ἀντικαθεζομένων, παραφρονκτωρέυ-
σθαι λέγονται (cf. Bekk. An. 1. p. 298, 13), ὡς φησι
Λυσίας: „Τούτων εἰς ὁ πρεσβύτερος ἐν Σικελίᾳ παρα-
φρονκτωρέυόμενος τοῖς πολεμίοις, ληφθεὶς ὑπὸ Λαμάχου
ἀπειτυμπανίσθη” (§. 67.), quae verba ipse repetit v. Πα-
ραφρονκτωρέυόμενος et usque ad v. Λυσίας Phavor. v. παραφ.

Agoratus caedis accusatur Dionysodori, cuius uxoris frater
est actor. Cum tota oratio in hac re versetur neque in alias
evagetur, ex ordine argumentum apponam. Dum Athenienses
cum Lacedaemoniis de pace agunt, optimates conjurati rempu-
blicam evertendi consilium capiunt, (§. 5 — 6.); Cleophon vir
popularis e medio tollitur (§. 7 — 12.); Theramenes turpissimas
pacis condiciones secum fert: cum ducum centurionumque
nonnulli, inter quos Strombichides et Dionysodorus, se oppo-
nant (§. 13 — 16.). Theramenes ceterisque conjurati huicce
Agoratum ut illos viros bonos accuset concitant. Quod con-
siliium astute struitur. Theocritus enim Elaphosticti f., Agorati
amicus, viros esse qui in rei publicae exitium sint conjurati ad
sonatum defert; quorum nomina indicare sibi quidem ipsi jure-
jurando obstricto non licere, alios vero futuros qui deferrent
(§. 17 — 22.). Quo iudicio delato Agoratus in eo est ut
comprehendatur; sed Nicias, Nicomenes, Aristophanes Chollides
(§. 58.), alii (cf. Schoem. Proc. p. 518.) pro eo spondent;
tum ut effugiat rogant, etiam se comitatos esse promittunt
(§. 23 — 26.). Nihilominus Agoratus non solum Athenis
manet, sed sistit etiam in iudicio suosque vades, duces, cen-
turiones, alios denunciat (§. 29 — 32.), qui extemplo compre-
henduntur. Quom vero Lysander urbem cepisset, de illis viris
populus quidem quominus iudicet (cf. Schoem. de comitt. p.
219. Proc. p. 139.) arcetur, sed senatus aperta suffragia fert,
(§. 33 — 37. cf. Schoem. Proc. p. 722. Hermann. progr.
ad natal. elect. Hass. celebr. 1836. p. 47.), omnesque praeter
Agoratum capitibus condemnantur (§. 38.). Dionysodorus in vin-
culis per Agoratum se perire confessus, actorem et Dionysium
fratrem omnesque amicos ut se ulciscerentur rogavit; uxorem
quam ex se gravidam putavit ut filio postumo poenas ab Ago-
rato repetendas etiam atque etiam commendaret obtestatus est
(§. 39 — 42.). His qui soli quominus respublica detrimentum
caperet poterant defendere per Agoratum necatis merae cala-
mitates sunt secutae (§. 43 — 48.). Quorum igitur omnium
culpam Agoratus quibusnam rationibus a se avertere potest?
Neque se neminem reum fecisse potest probare (§. 49 — 54.);
multarum rerum crimen in Menestratum Amphitropaeensem

deferet; qui vero ab Agorato reus factus alios ut suam ipsius vitam servaret accusavit, ita ut iste illorum quoque qui per Menestratum perierunt, fieret interfector (§. 55 — 57.). Tot viros optimos qui necavit Agoratus quis tandem est? Servus, Eumaris servi filius, sycophantiae causa jam decies mille drachmis multatus (cf. Boeckh. O. c. I, 411. Heffler. p. 185. Meier. Proc. p. 335. Schoem. ad Isae. p. 345.), in adulterio deprehensus eamque ob causam jam pridem morti obnoxius (§. 57 — 70. Meier. Proc. p. 330.), frater fratribus pessimis dignus. Phrynichum se interfecisse atque hanc ob rem civitatem accepisse dicet; falsum est; si verum esset, XXX viri eum necassent; sin verum esset at XXX viri ei pepercissent, inde eum illis facillimum, reipublicae vero maxime noxium fuisse sequeretur (§. 70 — 76.). Phylon se confugisse dicet; revera, sed effugium ipsum protervissimum fuit; vix Anytus quominus iste ab exilibus necaretur impedit; nemo fuit qui eum eo versaretur (§. 77 — 80.). Exules quum redirent Aesimus eum scuto abjecto ex agmine civium pompam Minervae ducentium extrusit (§. 80 — 82.). Serius fortasse proferet nos poenas a se repetere; sed talia facinora nulla vetustate infirmantur (§. 83. 84.); ne dicat porro, nostrum libellum utpote cui ἐκ αὐτοφώρῳ sit inscriptum falsum esse; sed errat, sane ἐπ' αὐτοφώρῳ comprehensus est (§. 85 — 87.); neve ad oblivionis decretum provocet, quod inter cives ἐξ ἀστεος et ἐκ Πειραιῶς solum viget, minime inter exules ipsos reversos (§. 88 — 90.). Huncce virum qui et rempublicam evertit et suum patrem verberavit (cf. Meier Proc. 292. Lelyeld. de infam. p. 147.), qui supplicium jamdudum commeruit, capitis condemnate neve eo absoluto bonos viros quos isto necavit condemnare videmini (§. 91 — 97.). Hisce verbis actor orationem finit; ex qua multa de optimatum et qui secuti sunt XXX virorum conatibus dominatum populi foeditas delendi docemur, de oblivionis decreto quatenus viguerit finis certiores, nisi rectius statuere videamur, eam circumscriptionis rationem quam orator delineavit, lege non esse stabilitam. Quod viros qui in or. memorantur, attinet, Agoratum et Dionysodorum, nescio an aliis locis collaudentur. De actione autem quae in Agoratum instituta est pauca mihi monenda sunt; quod vero difficillimum est cum ea quae §. 86. dicuntur valde corrupta sint. Titulus orationis falsus est; Agoratus non per ἐνδειξιν, sed per ἀπαγωγήν (§. 85. cf. Meier. Proc. p. 224. sq. 231. 307.) erat delatus. Dionysius frater Dionysodori Agoratum ad XI. viros detraxerat per ἀπαγωγήν φόνου

(cf. Meier. Proc. p. 227.): quae in illis tantum causis facta esse mihi videtur, ubi reus in scelere erat deprehensus (*ἐπ' αὐτοφώρῳ*). In hac igitur causa ex lege non poterat iostitui; nam Agoratus quae perpetraverat scelera jam sub XXX virorum dominatu perfecerat, sola igitur *γραφῆ φόνου* accusari poterat. Dionysius ergo contra Agoratum illegitime egerat neque adscripserat libello suo *vv. ἐπ' αὐτοφώρῳ*, quae deinde XI. viri Agorato infensi addiderant. Agoratus summo jure contra Dionysium poterat se defendere, quod se illegitima actione esse delatum contenderet, atque huic praetextui actor occurrit commento, optimo jure *ἐπ' αὐτοφώρῳ* tabulae esse inscriptum; Agoratum enim in conspectu omnium Atheniensium ad XXX viros multorum nomina detulisse eorundemque factum esse interfectorem. Hic mihi sensus esse videtur §§. 85 et 86. atque ex eodem fere verba esse corrigenda censeo, Sluiteri emendationi praecipue assentiens; nam quae Bremius et Franzius proposuerant, veri dissimillima mihi esse videntur; de accurata vero restitutione desperes fere quia *ἀπαγωγή* ipsa non satis nobis nota est. Explicationi quidem meae verba oratoris §. 85. obstant, ex quibus *ἐπ' αὐτοφώρῳ* non necessario cum *ἀπαγωγῇ* conjunctum fuisse videtur atque hoc modo Meierus (Proc. p. 228.) explicuit; sed illa mihi ab oratore subdole esse exposita videntur, Agoratus autem totam actionem utpote cui *τὸ ἐπ' αὐτοφώρῳ* sit proprium impugnaturus esse. Agoratum ergo a Dionysio *ἀπαγωγῆ φόνου* ad XI viros detractum in iudicio quod ab Heliastis XI viris praesidibus habitum est frater uxoris Dionysodori accusavit nostramque habuit orationem, quae quo tempore sit habita definiri nequit. Franzius (de Lys. p. 8. et ed. Lys. p. 251.) Ol. 94, 2. posuit; sed ante Ol. 94, 4. vix habitam esse orrecte contenderunt Kruegerus (ad Clint. p. 97.) et Westermannus; orator enim dicit §. 83: *μητε ἂν λέγῃ ὅτι πολλῶ χρόνῳ ὕστερον τιμωρούμεθα· οὐ γὰρ οἶμαι μηδεμίαν τῶν τοιούτων ἀδικημάτων προθεσμίαν εἶναι κ. τ. λ.* et §. 84: *εἰ δὲ, πάλαι δέον τιμωρεῖσθαι, ὕστερον ἡμεῖς τιμωρούμεθα.* Nescio vero num etiam Ol. 94, 4. orationem habitam esse possimus statuere; Agoratus enim culpae aliquid in Menestratum conferendi consilium ceperat; quod esse irritum demonstrat orator; Menestratum enim ab Agorato accusatum civis, ut suam vitam servaret, ad XXX viros detulisse, attamen vero *πολλῶ χρόνῳ ὕστερον* ab Atheniensibus esse capitis deminutum (§. 56.). Quae de Menestrato sententia vix ante Ol. 94, 4. lata esse videtur; ea autem quia Agoratus de culpa in istum conferenda poterat cogitare,

aliquantulum certe in oblivionem videtur venisse atque ab oratore non significatur nunc demum dicta esse. Quam ob rem oratio nostra paullo post Ol. 94, 4. scripta esse videtur.

14. Κατὰ Ἀλκιβιάδου λειποταξίου.

Harp. et Phavor. v. Ἀλκιβιάδης ὁ Κλειίου· ἦν δὲ καὶ ἕτερος πρόπαππος (i. πάππος) τοῦ προειρημένου, ὃν φησι Ἀνσίας ἐν τῷ κατ' Ἀλκιβιάδου λειποταξίου, εἰ γνήσιος ὁ λόγος, αὐτὸν τε καὶ τὸν πρὸς μητρὸς πάππον δις ἐξοστρακισθῆναι (§. 39.).

Alcibiades Alcibiadis ducis illius celeberrimi f. hac oratione λειποταξίου accusatur. Oratio est δευτερολογία (§. 3. cf. Schoem. Proc. 708.) indeque testimoniorum afferendorum penuriam explices. Alcibiades quamvis ioter hoplites erat conscriptus, tamen ἀδοκίμαστος (cf. Meier. d. bon. damo. p. 124. Hermann. de equit. Att. p. 14. 18. 21. 28. sqq.) ioter equites militaverat, quod crimen actione λειποταξίου delatum est (cf. Meier. Proc. p. 364.). Quamvis igitur pugna non sit commissa, tamen justam esse accusationem primum ostendit orator (§. 5.) eoque magis reum puniendum, quo major ejus sit fama inter cives (§. 12.); defensores esse supplicaturos ut propter patris virtutem filio iguosceret; patrem vero nihil nisi calamitates patriae attulisse, neque aliis quidem propter majorum virtutes ignosci, si ipsi in rempublicam peccassent; neque strategis ipsis si precarentur absolutionem posse concedi, qua ipsa peccata protegi viderentur (— §. 22.). Tum Alcibiadem juniorem a teneris perditissimum hominem fuisse orator exponit; civibus, patri ipsi, Hipponico sororis marito eum fuisse invisum (— §. 28.). Uti ipsam turpem, ita patrem reipublicae pestem fuisse, Lacedaemoniis Athenienses prodidisse, fraude reditum sibi recuperasse, ducem denuo factum hostes viuocere non valuisse, CC talenta civitati rapuisse (cf. Boeckh. O. c. I, 315.), sponte deinde in exilium profectam esse, naves postremo Lysandro prodidisse (cf. Pausan. X, 9.) (— §. 38.). Rei patrem capitis esse damnatum, ejusdem abavum Alcibiadem et aviae patrem Megaclem bis ostracismo exules factos esse; more igitur majorum rei publicae inimicum reum damnandum esse (§. 39 — 40.). Postremo cuoctum ejus genus male se gessisse neque Alcibiadem posthac bonum fore civem. In hac actione λειποταξίου strategi et hipparchi ἡγεμονίαν δικαστηρίου habebant; iudices autem erant ii mili-

tes, qui tunc militabant, quum ista delicta committerentur (cf. §. 14. 15. Schoem. de sortit. iud. p. 30. Proc. p. 133.). Poena damnati erat *ἀτιμία* maxima et exilium et publicatio bonorum (§. 44. 9. cf. Meier. de bon. damn. p. 124. 143.). Harpocratio num Lysiae esset oratio incertus fuit. Dictio suspicionem non confirmat; nihil declamatorem redolet; quae facta est mentio impiorae Alcibiadis vitae, apta est; pulcher enim puer erat, sicuti pater, et apud Xenophontem quoque a viris amatus dicitur. Sophista certo de Alcibiade Cliniae plura conclamasset. Equidem igitur nescio quam ob rem ille num genuina sit oratio dubitaverit. Quo vero tempore sit habita, difficillimum est explanatu. Kruegerus (ad. Clint. p. 111.) Ol. 98, 2. statuit; pacem enim istam §. 4. commemoratam non intelligi posse eam quae triginta viris ejectis composita sit, apparere ex §. 39: *τοῦ δὲ πατρὸς αὐτοῦ* (i. e. Alcibiadis celebri) *οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν θάνατον κατέγνωσαν*; pacem igitur Antalcideam significari. Huic vero ratiocinationi obstant quae §. 13. leguntur: *καὶ οἱ σύμμαχοι αἰσθήσονται*; quinam sunt *οἱ σύμμαχοι*? Per pacem enim Antalcideam omnes fere socii Atheniensibus erepti sunt; tres igitur insulas orator b. l. *συνμάχους* potuerit vocare? De aliis vero civitatibus liberis vix cogitarim, quia illa pace omnes res publicae societatibus diremtis intra suos fines coercerentur. Quinam porro sunt *οἱ πολέμιοι*? Omnes enim civitates Enagora excepto pacis esse participes iussum erat. Alcibiades iste qui hic accusatur Isocratis de bigis orationem habuit; in qua nostram orationem enim respexisse Bremius coniecit; Isocratis vero oratio c. Ol. 96, 1. scripta est (cf. Krueger. ad Clint. p. 101.); Bremius igitur Franzio assentiri videtur, qui (ed. Lys. p. 251.) Ol. 95, 4. scriptam esse or. putat. Pax quae §. 4. commemoratur illam quae XXX viris ejectis composita est, significare iis videtur. Cui opinioni quae Kruegerus opposuerit dixi, sed quare orator non potuit dicere, majores ex iudiciis Alcibiadem condemnasse? De illo enim tempore est cogitandum quo Alcibiades ex Sicilia reverti iussus dirisque formulis devotus est; simili modo Alcibiadis filius apud Isocratem loquitur: *πρὸς μὲν οὖν τοὺς πρεσβυτέρους βραχὺς ἀνέξηρκει λόγος*. Ex §. 10. fortasse tempus definiiri potest. Cives Athenienses armati hostes terram irrumperere conati sunt (pedestris enim exercitus conscriptus est), periculum foit summum (*οὐχ ὡς ἀπολουμένης τῆς πόλεως, ἀλλ' ὡς σωθησομένης*), cum hostes pugna non commissa consilia sua abiecerunt. Quando autem hoc acciderit, me nescire confiteor.

15. Κατ' Ἀλκιβιάδου ἀστρατείας.

Hanc orationem nihil aliud esse nisi finem prioris atque cum illa nectendam Marklandus coniecit; idem statuerunt Taylorus et Sluiterus; quorum autem omnium argumenta nihil probant. Boeckhius V. Cl. (O. c. I, 284.), cui Bremius (prooem. ad or. I. adv. Alc.) et Westermannus, ut videtur, assentiantur, orationem Lysiae, sed alius oratoris esse ex illo tempore statuit; argumenta Vir Summus non attulit, oratio autem tam brevis est, ut inde nihil eluceat; dictio mihi, ut Franzio (ed. Lys. p. 286.), a Lysiaca non aliena esse videtur. Causa qua or. habita est eadem est quam antecedens attingit; hic vero quam male a commilitonibus Alcibiades tractatus sit enarratur (cf. Boeckh. l. 1., Wachsmuth ant. Gr. II. 1, 400.). Titulus orationis non offendit; nam de omnibus criminibus militaribus una tantum extabat lex (cf. Meier. Proc. 303.). Ipsa autem oratio est *τριτολογία*, ut optime Schoemannus (Proc. p. 708.) docuit. Eadem fuit sententia Reiskii, nisi quod falso *δευτερολογίαν* vocavit. Arcestratides (or. I. adv. Alc. §. 3.) *πρωτολογίαν* habuit, tum secuta est quae nunc est or. I. adv. Alc., deoique oratio nostra. Itaque non Marklandum offendere debebat, quod orator (§. 12.) Arcestratidi opem se ferre dicit; Arcestratides enim primarius actor fuit neque alter (*συνήγορος*) alterum advocatum respiciat necesse est. Ex priore oratione iam vidimus, strategos imprimis pro Alcibiade oraturos esse; quorum in iudicio praesidum sententia quia multam certe auctoritatem habebat, noster quare ex omnibus viribus hoc studeat avertere non est quod miretis; longiorem igitur esse huius orationis perorationem quam reliquarum partium proportio postularet immerito opinatus est Sluiterus.

16. Ἐν βουλῇ Μαντιθέῳ δοκιμαζομένῳ ἀπολογία.

Harp. v. κατάστασις. Λυσίας „ψηφισασθαι δὲ τοὺς φυλάρχους ἀπενεγκεῖν τοὺς ἰππεύσαντας, ἵνα τὰς καταστάσεις ἀναπράξῃτε παρ' αὐτῶν” (§. 6.) ἔοικεν ἀργύριον εἶναι ὅπερ οἱ κατασταθέντες ἰππεῖς ἐλάμβανον ἐκ τοῦ δημοσίου ἐπὶ τῇ καταστάσει, ὡς περ αὐτὸς ὁ ῥήτωρ ἐν τοῖς ἐξῆς ὑποσημαίνει κ. τ. λ. Suid. v. κατάστασις et Phot. p. 142, 20: κατάστασις ἔοικεν κατάστασις ἀργύ-

ριον — γύλαρχοι. Pollux V, 142. citat ex Lysia χάριν εχειν, quod in b. or. §. 1. extat.

Mantitheus homo simplex, qualem se ipse depingit, senator anni sequentis sorte erat designatus. In examine vero in senatu iustitudo [De δοκιμασίαις quare Hermannus antt. Gr. p. 320. aliter sentiat ac Meierus, non assequor.] accusatores extiterunt et protulerunt, Mantitheum sub XXX. viris militiam equestrem exercuisse. Equites illi quia praecipue populo exitiosi fuerant libertate restituta acerrime sunt vexati, ita ut phylarchi tabulas eorum conficere eorundemque stipendium (κατάστασιν), quod sub XXX. virorum dominio acceperant, demarchi repetere iussi sint (cf. Boeckh. O. c. I, 269 sq. II, 208. sq. Hermann. de equitt. Att. p. 31. sq.); lites autem de hisce rebus iudicaverunt σύνδικοι (cf. Boeckh. I, 170. Meier. Proc. p. III. sq.). Equitum igitur tantopere agitatorum multi quidem ad Thimbronem in Asiam se contulerunt, multi vero Athenis remanserunt et si fides Mantitheo (§. 8.) habenda est, postea plures senatorum, strategorum, taxiarchorum muneribus functi sunt, quod ita explicandum est, ut nullus accusator extiterit (cf. Meier. Proc. 205.). Nam si quis probarat, magistratum designatum inter illos equites militasse, ejus causa sane lubrica erat. Mantitheus igitur primum docet, se ex eorum numero non fuisse. Ante proelium ad Aegou sinum se cum fratribus ad Satyrum Bospori regem abiisse indeque quinto demum die ante exolum reditum revertisse; porro se neque phylarchorum tabellis neque fiscalibus traditum esse; si vero inter equites fuerit, non se negaturum fore, sed nihil mali sibi cives debere demonstraturum (— §. 8.). Tum orator exponit, domesticam vitam suam optimam fuisse, nihil sibi cum dissolutis juvenibus, a quibus nunc vexetur, fuisse commune; se nunquam ad iudicium esse delatum; in bello se fortem fuisse; ante pugnam ad Haliartum inter equites conscriptum se ultro ad pedites transiisse; ante copias profectas duobus demotis quamvis ipsum divitiis expertem suppetias tulisse (cf. Boeckh. O. c. I, 298. Schoem. ad. Is. p. 221.), ex pugna Coriothia se ultimum se recepisse, tum ex centurione ipsum petiisse, ut sua acies ad proelium Coronense proficisceretur, multis postremo expeditionibus se interfuisse. Deinde Mantitheus senatores orat, ne ex externa specie iudicium sumant; nam vocem quidem non submissam neque gressum suspensum esse, sed multa iam reipublicae se profuisse. Denique quod ineunte adolescentia jam coram populo locutus sit, se defendit. — Oratio non solum historiam illius temporis illustrat;

sed propter ethopoeiam etiam venustissimis est adnumeranda. Simplex enim homo, patribus illis Terentianis similis, Mantitheus est suamque agendi rationem elegantiorum moribus juvenum opponit. Quis fuerit, nescio; idem forte est, de quo dicit Andocides (de myst.); diversus esse videtur ab illo qui Ol. 93, 1. a ducibus Atheniensibus Athenas redeuntibus ad Hellespontum copiis praefectus relictus est (Xen. H. I, 1, 10, 3, 13. Diod. XIII, 68.); uterque vero diversus ab eo, qui orationes Demosthenicas in Boeotum habuit. Annus quo noster Lysiae orationem habuerit, definiri nequit. Quomodo vero Franzius (ed. Lys. p. 251.) de Ol. 95, 4. cogitare potuerit, non assequor. Orator enim respicit ad proelium Haliartium Ol. 96, 2. 395. (§. 13.), pugnam Corinthiam Ol. 96, 2. 394. (§. 15. cf. Xen. H. IV, 2, 19.), Coronensem Ol. 96, 3. 394. (§. 16. cf. Xen. H. IV, 3, 15.). Clinto igitur (p. 103.) statuit, orationem esse habitam post 394, fortasse ante Thrasybuli mortem qui Ol. 97, 3. 393. cecidit, quod mihi quoque probabile est, Thrasybulus enim ex verbis oratoris (§. 15.) etiam tunc inter vivos esse videtur. Kruegerus l. l. orationem aliquot annis post 394. habitam esse inde collegit quod etiam aliis pugnis se interfuisse dicat (§. 18.), sed ex illis verbis non necessario colligendum est, illas pugnas post Coronensem pugnatas esse. Hoc vero et Clintoui et Kruegero concedendum est, de pugnis Coroneusi etc. ita loqui Mantitheum, ut eodem anno commissae esse vix videantur.

17. Περὶ δημοσίων ἀδικημάτων.

Schotto auctore inscriptionem Taylorus mutavit: *περὶ δημοσίων χρημάτων*, id quod retinuit Bekkerus. Reiskius lectionem vulgatam sic defendendam potat, ut confiscatio fundi praeter jus et fas facta dicatur *ἀδίκημα δημοσίων*, iniuria a^o universo populo facta privato; recte; sed omnia *ἀδικήματα δημοσία* suntu^o confiscationes publicae? Quam multis modis populo hominem privatum laedere libet! inscriptio tam indefinita rejicienda est; neque Wachsmuthius (antt. II, 1, 288.) Pollucem sequi debebat. Simili fere modo Meierus (de bon. damn. p. 13 eq.) de propria *δίχη δημοσίων ἀδικημάτων* cogitaverat, sed sententiam suam retractavit (Proc. p. 345. cf. quae Frankius in Actt. Antiq. Darmst. 1837. p. 262. contra Scbeibium [progr. schol. Hal. lat. 1836. p. 35.] disputavit.). Apud rhetores quidem seniorum temporum actio hujus no-

minis laudatur (cf. e. g. Liban. or. 64. hypoth., schol. Herm. T. III, p. 628. T. V, p. 168. T. VI, p. 621. W.). Pluralem positum esse putat Reiskins, quia titulus non uni huic soli proprius sit orationi, sed communis ei cum duabus proximis insequentibus, in eadem causarum genere versantibus; solitos enim esse ejusmodi titulos καθολικούς seu universales, totis generibus causarum communes, orationi, quae quoque in genere prima fuerit, praescribi, ut τούς συμβουλευτικούς, ἐπιτροπικούς etc. Recte quidem id, quod Reiskins putat apud Lysiam quoque ejusmodi titulos inveniri, sed multae orationes quamquam eidem titulo subjectae tamen per se suam quaeque inscriptionem retinebant. De lectionis χρημάτων veritate recte Bremius dubitare mihi videtur; si δημευθέντων legeretur, non obloquerer. Sed tota inscriptio qualis nunc est a grammaticis exorta esse prorsusque rejicienda videtur. Fortasse leg. Πρὸς τὸ δημόσιον περὶ τῶν Ἐράτωνος χρημάτων. Minus mihi placet Foertschii conjectura: Περὶ δημοσίων ἀδίκων χρημάτων.

Argumentum orationis accuratissime exposuit Meierus (de bon. damn. p. 190 sqq.) ut mihi nihil nisi eum exscribere restet. Erato actoris avo duo debebat talenta et usuras creditori ejusque heredi religiose pependerit omnibusque obligationis legibus satisfecerat; ipso autem mortuo filii tres quos reliquerat, Erasiphon, Erato, Erasistratus (de similitudine vocum cf. Boeckh. O. c. II. p. 235.) aeri alieno non amplius satisfaciebant. Qui, dum belli causa privata judicia non haberentur (cf. Boeckh. O. c. I, 254), in jus vocari non poterant; restitutis autem cum pace judiciis privatis pater actoris Erasistrato, qui unus tom fratrum in urbe erat, de universa pecunia credita litem παραβάσεως συμβολαίων (cf. Meier. Proc. p. 510.) intenderat et Xenaeneto praetore Ol. 94, 4. causam obtinerat (§. 3.). Hinc actor vel potius pater ejus agrum Sphettium, qui Erasistrato ex hereditate adjudicatus erat (§. 6.) occupavit, de agro autem Cicynnoensi et de domo cum Erasiphonte et Eratone filio in judicio certavit; apud Thesmothetas primum res fuit dijudicanda; rei vero exceptionem (παραγραφήν. cf. Schoem. Proc. 644. 648.) quod essent mercatores opposuerunt; tum res ad nautodicas delata nondum erat diremta (cf. Schoem. Proc. 694.). Postquam autem per tres annos agrum Sphettium pater actoris occupavit (§. 5, 8.), populo placuit omnia Eratonis mortui bona publicare, qua occasione etiam quae actor tenet in indicem bonorum Eratonis publicandorum referuntur. Litem igitur acratio (διαδικασίαν cf. Schoem. Proc. p. 574.)

mouet orator Ol. 95, 3. 39 $\frac{1}{2}$ (cf. Meier. l. l., Krueger. ad Clot. p. 101., Franz. ed. Lys. p. 251., Westermann.) et populo quidem duas bonorum Eratonis partes, quarum pretium erant 45 minae, committit, sibi vero ut tertia, Erasistrati quae antea fuerat quindecim minis aestimata (cf. Boeckh. O. c. I, 68.), concedatur postulat. Iudicio praesunt *σύνδικοι*, magistratus extraordinarii (§. 10. cf. Boeckh. O. c. I, 170. Meier. d. b. d. 203. Proc. p. III.). Quis fuerit actor, non magis quam qui Erato ejusque filii fuerint, scimus. Cum Erasistratus quidam (Xen. H. II, 3, 2.) inter XXX tyrannos receusatur, Meiero non plane a vero abhorrere videbatur, ob hanc tyrannidis sorietatem bona universae domus Eratonis publicata esse, cum non liquidum sit, hunc non fuisse illius patrem. Haec vero sententia quare plane a vero abhorrere videatur, mihi, opinor, non exponendum est.

18. *Περὶ δημεύσεως τοῦ Νικίου ἀδελφοῦ ἐπίλογος.*

Galenus in Hippocr. de med. off. I, 3. (Tom. 18. P. 2. p. 657. Kühn.): *Α. κατὰ Πολιούχου*. „ἐκεῖνος γὰρ ὅσα τῇ ἑαυτοῦ γνώμῃ χρώμενος ὑπὲρ τοῦ ἡμετέρου πλήθους ἐπραξέ, πανταχοῦ φανήσεται πολλῶν μὲν καὶ ἀγαθῶν αἴτιος τῇ πόλει γενόμενος, πλεῖστα δὲ καὶ ἄχρηστα τοῦς πολεμίους ἐργασάμενος” (vid. §. 2.).

Ex hoc testimonio Taylorus inscr. mutavit in *Α. κατὰ τοῦ Πολιούχου* idque retinuit Reiskius quamquam in Varr. lectt. „debat, inquit, Poliarchi nomen a Tayloro non mutari”. Nomen *Πολιούχος* nullus codex Lysiae habet, et ubi Dobsonus §. 13. retinuit, *Πολίαρχος* habent Ald., Steph., Ang., Bekk., Brem., Foertsch., Franz.; item cod. Vindob. Ceteri vero Codd. alii alias formas habent, *Πολίαχος* cod. Steph., Coisl., Bessar. et C., *Πολίαχος* X. Titulus autem orationis qualem exhibui codicum erat et edd. ante Taylorum. Bekkerus antiquam lectionem revocavit codicum auctoritate qui praeter unum τῆς addunt ante *δημεύσεως*. Taylorum locutio *δημεύεσθαι* de homine usurpata offendit; eam autem haec Graecam esse, proscribere aliquem, pro ejus bona publicare, monuit Reiskius; hic autem legi vult *ἀδελφιδοῦ* pro *ἀδελφοῦ*, quod Angerius recepit; sed orator non pro se solo, sed pro fratre quoque loquitur neque de suis, sed de patris bonis.

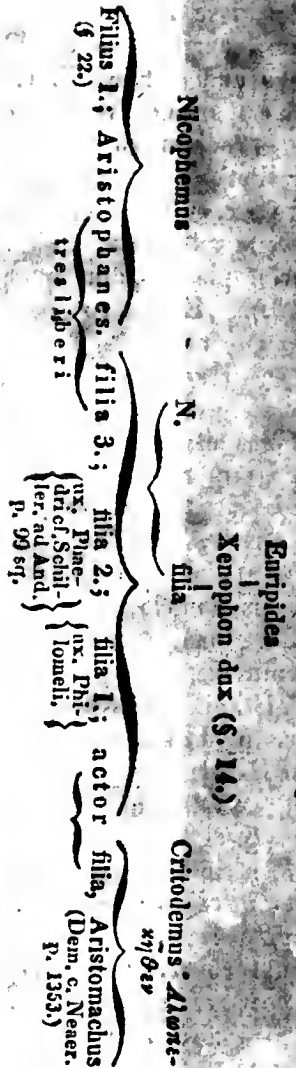
Antiquam igitur inscriptionem retineamus. Negari quidem non potest, titulum *κατὰ Πολιάρχου* bene se habere, quia oratio non est *διαδικασία πρὸς τὸ δημόσιον*, sed accusatio Poliarchi *παράνομων*, sed quia ea ipsa ex publicatione bonorum exorta neque coram archontibus dijudicata est, antiqua inscriptio mihi melius argumentum indicare videtur. Illud autem nomen § 13. *Πολιοχος* scribi vult Bergkius (ad. calc. Andoc. Schiller. p. 140.), quod Harpocratio *Πολιοχος καὶ Πολυάλης ὀνόματα κύρια*; eadem leguntur ap. Photium atque haec formam olim nostro loco scriptam fuisse jam Taylorus conjectit eandemque Aristophani *Lysist.* 344. pro *Πολιουχος* restituendam esse statuit Bergkius. Sed nomen *Πολιάρχου* magis nobis notum est; nomen enim erat filii Themistoclis (cf. Bossler. de fam. Att. sac. p. 42. Meier. de gentil. p. 49.) et saepius occurrit (cf. Schoem. ad. Is. p. 179.). An nomen *Πολιοῦχος* fuerit usitatum, nescio; servat Schol. Arist. (V. III. p. 506. Dind.): *Πολιοῦχος (Περικλῆς?) οὗτος ἔταξε καὶ βουλευτικὸν μισθὸν καὶ διδασκικόν (δικαστικόν?)*.

Poliarchus quidam, de quo nihil scimus nisi eum inter exules Phyleenses fuisse, prius hominem quendam, qui contra jus ut Encratis, fratris Niciae, bona publicarentur, apud populum retulerat, accusaverat isque ut mille drachmis (cf. Meier. de bon. damn. p. 209.) multaretur, effecerat (§. 14.). Tum vero ipse plebisciti auctor fuit, ut illa bona publica fierent; id quod populum jam decrevisse apparet ex §. 14: *νυνὶ νενίκηκε*. Adversos eum extiterunt filii Encratis *παράνομων* eum accusantes (§. 14.). Quis primariam orationem habuerit incertum est, quamquam cogitari potest de fratre actoris (§. 21.). Nostra oratio est *δευτερολογία*, quod prima verba jam indicant, et quidem *ἐπιλογος* (§. 24.); testimonia igitur non profertur. Orator de Poliarchi rogatione paula tantum disputat, quia jam a primo accusatore tractata erat; sed familiae suae gloriam virtutemque iudicibus in memoriam revocat, Niciae primum, clarissimi ducis qui multa reipublicae profuerit, quamvis aliorum culpa interdum in calamitatem inciderit, deinde Encratis Niciae fratris qui post pugnam navalem ad Aegos flumen commissam ab *ἔταιροις* (cf. in Erat. §. 43.) ad rempublicam evertendum provocatus dominationis XXX virorum particeps esse noluerit, sed mortem oppetierit; tum Nicerati, filii Niciae, aeque ac illi populo faventis et a XXX viris necati (— §. 6. De familia cf. Boeckh. O. c. 11, 13.); Diognestum denique Niciae et Encratis fratrem (cf. Brem. prooem.) quamvis per sycophantas ejectum, rei tamen publicae favere

non destituisse neque post reditum sub XXX viris manere esse functum enarrat (— §. 9.); eundem tum Nicerati filium et Eucratis ambos filios (i. e. actorem ejusque fratrem) Pausaniae Lacedaemoniorum regi produxisse ejusque misericordiam erga cives et odium in tyrannos agitasse (— §. 12.). Postremo orator Poliarchum rogatione sua nihil nisi famam quandam captare ex ejus agendi priore ratione probare studet (— §. 14.) judicesque adhortatur ne pacta quae cum Lacedaemoniis composuerint pluris quam quae inter se ipsos sunt pacti aestiment (§. 15.). Etiam reipublicae nihil emolumentum esse ex bonis publicatis, utpote quae qui reipublicae augendae speciem prae se ferant inter se dividant (cf. Boeckh. O. c. I, 426. Meier. d. b. d. p. 211.). Hoc vero ipso tempore nihil exoptatius esse quam concordiam inter cives (— §. 19.). In epologo orator enarrat, quantam utilitatem ipse sui que cognati civitati sint allaturi, et iudicibus supplicat ut propter majorum certe virtutes sibi faveant. — Causa igitur quae hic agitur est accusatio Poliarchi *παράνομων*. De ejusmodi quidem causis archontes iudicio praeesse solent; in nostra vero *σύνδικοι* (§. 26.), magistratus extraordinarii, de quibus jam saepius dixi, praefuere. Vero enim dissimile esse, *συνδίκους* publicos intelligi qui Poliarchi legem adjuvent, recte monuit Meierus (Proc. p. 111.). Orationem esse habitam Ol. 95, 4. suspicantur Kroegerus (ad Clint. p. 101.), Franzius (ed. Lys. p. 251.), Westermannus. Exules quum rediveront actor erat *παῖς* (§. 10. 22.), quare conjicias orationem paullo post Ol. 95, 4. scriptam esse, provocans etiam ad verba §. 19: *τοσοῦτω χρόνῳ ὑστερον*; sed ibid. et §. 18. dicit orator: *νεωστὶ κατ' ἑλληνόφων*, atque orationem ante bellum Boeotium s. Coethium conscriptam esse optime elucet ex §. 15: *οὐκοῦν αἰσχρὸν, εἰ ἂν μὲν Λακεδαιμονίοις συνέθεσθε βεβαιώσετε — καὶ τὰς μὲν πρὸς ἐκείνους συνθήκας κυρίας ποιήσετε — καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις "Ἐλλήσιν ὀργίζοισθε, εἴ τις Λακεδαιμονίους ὑμῶν περὶ πλείονος ποιεῖται, ὑμεῖς δ' αὐτοὶ φανήσεσθε πιστότερον πρὸς ἐκείνους ἢ πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς διακείμενοι*. Oratio igitur habita esse videtur Ol. 95, 4. vel Ol. 96, 1.

19. Τριῶ τῶν Ἀριστοφάνους κλημάτων πρὸς τὸ δημόσιον.
 Hæus orationis expositioni præmittit stemma personarum quæ in ea occurrunt:

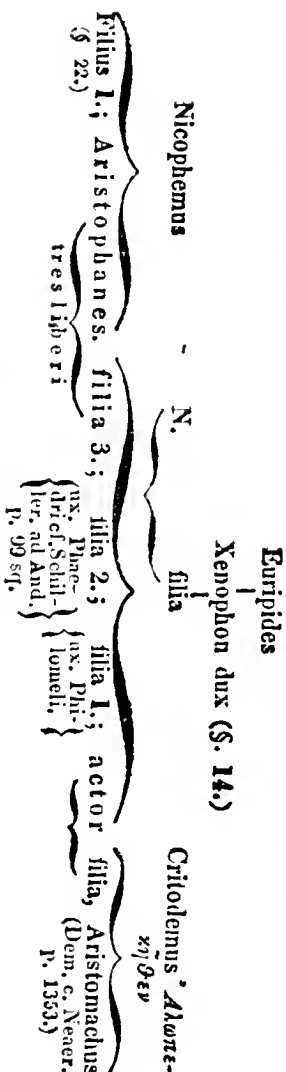
Aristophanes Cononis amicus vir popularis atque insignis serorem viri nobilitatis oplentique qui hanc orationem habuit, c. Ol. 96, 4. vel 97, 1 (cf. §. 12.) in matrimonium duxerat. Vir erat impiger et rempublicam suamque gloriam studebat augere; rebus igitur publicis totum se dedit. Cononis sensu cum Eunucho et Lyxia (vid. supra p. 27.) Ol. 97, 3. ad Dionysium Syracensium se contulit persuasurus, ut cum Euagora affinitate se devinceret, Lacedæmonisque inimicus, Atheniensibus amicus feret (§. 19. 20.). Re perfecta (cf. Meier. de bon. damn. p. 52.) Aristophanes reversus legatis Cypris quum publice decem naves traditæ essent, non suam solum pecuniam obtulit, sed etiam multam ab amicis, fratre, actoris patre collectam (§. 21. 22.), in universam triginta milia drachmarum (§. 43. cf. Boeckh. O. c. II, 130.) Ol. 97, 3. E Cypro a patre censor factus omnia abunde ipsi fatura legatas abiit omnia quæ posset impendere

et Euagoræ gratificari paratus (§. 23.). Per eandem tريمem quæ Aristophanem Cyprum transvexerat omnia restituta sunt. Qualem deinde Aristophanes se præbuerit nescimus. Brevi post Nicophemus et Aristophanes deprehensi atque indicta causa necati sunt. Meiorus (de bon. damn. p. 194.) eos proditionis esse damnatos putat, quod actor (§. 7.) ne sepulturam quidem iis concessam dicat; sepulturam enim perdoctibus tantum et sacrilegis negari solitam esse, et hoc verisimillimum est; si non fuisset condemnatio, actor certe eam impugnaret (cf. fragm. 1.). Proditionis crimen Aristophani intenditum pro-

pterea quod decem naves Enagorae auxilio missae a Telentia Lacedaemonio captae sint (Xen. H. IV, 8, 24.) et l. 1. pro Φιλοκράτει τῷ Ἐφιάλτου legendam esse, *Ἀριστοφάνει τῷ Νικοφάνει* Meierus coniecit; quod equidem non concedam (cf. §. 24.). Deprehensi igitur illi et interfecti sunt, eorum bona publicata. Quo autem tempore? Ol. 97, 4. Antipatro archonte, respondent Meierus (l. 1. p. 193.) et Clinton (p. 109.). Divitiarum enim Aristophanis originem ex pugna navali ad Cnidam (*ναυμαχία ἐπὶ Εὐβοῦλου ἀρχοντος* Ol. 96, 3. mens. Iul. v. Aug. 394.) deducendam esse orator dicit §. 28; per quattuor autem vel quinque annos plus divitiarum posse acquiri, quam in indice publicatorum honorum inventam sit negat; utriusque igitur damnatio Ol. 97, 4. accidit. Bona publicata cum hominum opinione inferiora esse viderentur (cf. Boeckh. O. c. I, 426.), socer Aristophanis in suspicionem talentorum quattuor (§. 34.) subductorum venit ejusque etiam bona in indicem publicandorum relata sunt (*ἀπογραφή* cf. Meier. d. h. d. p. 201 sqq. Proc. 254. 257 sq. 197.). Quis *ἀπογραφὴν* sit conatus, nescimus (§. 2. cf. Meier. Proc. p. 258.); falsam vero eam esse Aristophanis socer contendit. Lite instituta illi qui *ἀπογεγραφοῦσι* accusatores existunt (§. 2, 3. cf. Meier. Proc. p. 259.). Pro patre reo filius orationem hanc Lysiacam habuit, atque quidem ex computationibus Meieri, Clintonis, cui tamen dubia est, Franzii (ed. Lys. p. 252.), Westermanni, Kruegeri (hist. phil. Studien. p. 263.) Ol. 98, 1. Equidem vero Schneidero (ad Xen. H. V, 1, 25.) concesserim, Diotimum, quem noster exhibeat, ejusque expeditionem eandem esse quam Xenophou (V. 1, 7. 35.) enarret. Diotimus Ol. 98, 1. cum Iphicrate Nicolochum Abydi obsedit; quos Antalcidas quumprehendisset aggredi statuit; quomodo hoc sit nactus, videsis diversas narrationes ap. Schneider. ad Xen. H. V, 1, 27. Antequam cum navibus rediisset, peculatus accusatus est, tum reversus se defendit et absolutus est (§. 50. 51.); id quod nuperrime (*ἐναγχος*) accidisse orator dicit. Quodsi Diotimus Ol. 98, 1. accusatus est, oratio nostra Ol. 98, 2. scripta esse videtur (cf. Clinton. p. 108. 109.). Haec autem rationi non obstant quae orator de Aristophanis damnatione exponit; nam etiamsi Ol. 97, 4. deprehensus est, tamen factum esse potest, ut per annum in vinculis haereret; quod quidem orator non enarrat, sed calamitates quas Aristophanes ejusque necessarii perpessi sunt aliae majores fuerunt, quam ut leviores sibi enumerandas putaret actor. Pro patre filius in Heliastarum judicio, cui *σύνδικοι* praefuerunt (cf.

19. Ὑπὲρ τῶν Ἀριστοφάνους κλημάτων πρὸς τὸ δῆμόσιον.

Hujus orationis expositioni praemitto stemma personarum quae in ea occurrunt:

Aristophanes Cononis amicus vir popularis atque insignis sororem viri nobilissimae opulentique qui haec orationem habuit, c. Ol. 96, 4. vel 97, 1 (cf. §. 12.) in matrimonium duxerat. Vir erat impiger et rempublicam suamque gloriam studebat augere; rebus igitur publicis totum se dedit. Cononis suam cum Eunomo et Lysia (vid. supra p. 27.) Ol. 97, 3. ad Dionysium Syracensium se contulit persuasurus, ut cum Euagora affinitate se devinceret, Lacedaemonisque inimicus, Atheniensibus amicus feret (§. 19. 20.). Re perfecta (cf. Meier. de bon. damn. p. 52.) Aristophanes reversus legatis Cypris quam publice decem naves traditae essent, non suam solum pecuniam obtulit, sed etiam multam ab amicis, fratre, actoris patre collectam (§. 21. 22.), in universum triginta milia drachmarum (§. 43. cf. Boeckh. O. c. II, 130.) Ol. 97, 3. E Cypro a patre certior factus omnia abunde ipsi futura legatos abijt omnia quae posset impendere

et Euagorae gratificari paratus (§. 23.). Per eandem triremem quae Aristophanem Cyprum transvexerat omnia restituta sunt. Qualem deinde Aristophanes se praebuerit nescimus. Brevi post Nicophemus et Aristophanes deprehensi atque indicta causa necati sunt. Meierus (de bon. damn. p. 194.) eos proditionis esse damnatos putat, quod actor (§. 7.) ne sepulturam quidem iis concessam dicat; sepulturam enim perduellibus tantum et sacrilegis negari solitam esse, et hoc verisimillimum est; si non fuisset condemnatio, actor certe eam impugnaret (cf. fragm. 1.). Proditionis crimen Aristophani intentum pro-

pterea quod decem naves Enagorae auxilio missae a Telentia Lacedaemonio captae sint (Xen. H. IV, 8, 24.) et l. l. pro *Φιλοκράτει τῷ Ἐριάλτου* legendum esse *Ἀριστοφάνει τῷ Νικοφῆμον* Meierus coniecit; quod equidem non concedam (cf. §. 24.). Deprehensi igitur illi et interfecti sunt, eorum bona publicata. Quo autem tempore? Ol. 97, 4. Antipatro archonte, respondent Meierus (l. l. p. 193.) et Clinton (p. 109.). Divitiarum enim Aristophanis originem ex pugna navali ad Cnidum (*ναυμαχία ἐπ' Εὐβούλου ἄρχοντος* Ol. 96, 3. mens. Iul. v. Ang. 394.) deducendam esse orator dicit §. 28; per quattuor autem vel quinque annos plus divitiarum posse acquiri, quam in indice publicatorum honorum inventam sit negat; utriusque igitur damnatio Ol. 97, 4. accidit. Bona publicata cum hominum opinione inferiora esse viderentur (cf. Boeckh. O. c. I, 426.), socer Aristophanis in suspicionem talentorum quattuor (§. 34.) subductorum venit ejusque etiam bona in indicem publicandorum relata sunt (*ἀπογραφὴ* cf. Meier. d. h. d. p. 201 sqq. Proc. 254. 257 sq. 197.). Quis *ἀπογραφὴν* sit conatus, nescimus (§. 2. cf. Meier. Proc. p. 258.); falsam vero eam esse Aristophanis socer contendit. Lite instituta illi qui *ἀπογεγράφασι* accusatores existunt (§. 2, 3. cf. Meier. Proc. p. 259.). Pro patre reo filius orationem hanc Lysiacam habuit, atque quidem ex computationibus Meieri, Clintonis, cui tamen dubia est, Franzii (ed. Lys. p. 252.), Westermanni, Kruegeri (hist. phil. Studien. p. 263.) Ol. 98, 1. Equidem vero Schneidero (ad Xen. H. V, 1, 25.) concesserim, Diotimum, quem noster exhibeat, ejusque expeditionem eandem esse quam Xenophou (V. 1, 7. 35.) enarret. Diotimus Ol. 98, 1. cum Iphicrate Nicolochum Abydi obsedit; quos Antalcidas quum deprehendisset aggredi statuit; quomodo hoc sit nactus, videsis diversas narrationes ap. Schneider. ad Xen. H. V, 1, 27. Antequam cum navibus rediisset, peculatus accusatus est, tum reversus se defendit et absolutus est (§. 50. 51.); id quod nuperrime (*ἐναγχος*) accidisse orator dicit. Quodsi Diotimus Ol. 98, 1. accusatus est, oratio nostra Ol. 98, 2. scripta esse videtur (cf. Clint. p. 108. 109.). Huic autem rationi non obstant quae orator de Aristophanis damnatione exponit; nam etiamsi Ol. 97, 4. deprehensus est, tamen factum esse potest, ut per annum in vinculis haereret; quod quidem orator non enarrat, sed calamitates quas Aristophanes ejusque necessarii perpessi sunt aliae majores fuerunt, quam ut leviores sibi enumerandas putaret actor. Pro patre filius in Heliastarum iudicio, cui *σύνδικοι* praefuerunt (cf.

Meier. d. b. d. p. 215.), quos hoc tempore nondum fuisse extinctos docemur, orationem nostram habuit, qua crimine bonorum Aristophanis subductorum se defendere conatur. Prooemio igitur, quod Andocideo cuidam (de myst. §. 6 — 8. cf. Spengel. *συγγ.* p. 108. Meier. ind. lectt. Hal. 1832. p. 6.) simillimum est, praemisso de calamitatibus, quae suae Aristophanisque superstiti familiae immineant, queritur brevibusque verbis patris sui in rempublicam merita significat (— §. 11.). Tam de sororum suarum concubiis loquitur ut patrem nunquam divitiarum, sed probi generis rationem habuisse probet (— §. 17.) et Aristophanes affinis quanto reipublicae augendae studio neque suis neque cognatorum pecuniis pepercerit depingit (§. 18 — 26.). In re privata eum fuisse simplicem, sed *τεμπραχίας*, choregias et *εισφοράς* religiosissime praestitisse (cf. Boeckh. O. c. II, 59.) atque fieri vix posse, ut intra quattuor vel quinque annos tantis officiis servatis majores opes quam Aristophanes colligas (— §. 30.). Ut vero ipse vel cognati sui nihil ex Aristophanis bonis publicatis eriperent inde apparere quod pecunia multa numerata sit reperta ipsique iurejurando firmare parati sint, tantum abesse, ut ex Aristophanis bonis quidquam possideant, ut dos viduae illius septemque minae, quibus a genere acceptis Aristophanes abierit, bonis publicatis sint adnumeratae (— §. 33.). Iterum deinde exponit actor, vix credibile esse, Aristophanem majores opes quam repertae sint reliquisse; enim enim partim in civitatis gratiam divitias suas solvisse, partim reliquisse quattuordecim talenta et dimidium, cum Coo, quem Nicophemo praefectum reliquisse minimum decaplum credideris, ex testamento nihil nisi quadraginta talenta possederit (— §. 44.). Quam saepe opiniones quae vulgo diffusae sint de hominum opibus post mortem illorum falsissimae apparuerint, plura exempla profert actor (cf. Boeckh. O. c. lib. IV, cap. 3.). Denique de se suoque patre orator loquitur; se a foro et iudiciis per totam vitam abstinuisse; patrem nunquam bonorum fuisse cupidum, sed per quinquaginta annos omnia boni civis officia splendidissime praestituisse, novem talenta et duo milia drachmarum reipublicae contulisse, in ludis Isthmicis et Nemeis vicisse, pauperum civium filias sororesque dotibus douasse, alios ex hostium manibus solvisse, alios sepeliendos curasse, in privata vero vita uode gloriam non comparare potuerit, fuisse simplicissimum. Iudices igitur ne sibi suoque patri bona eripiant ut habeant unde reipublicae prosint (§. 55 — 64.) orat.

20. Ὑπὲρ Πολυστράτου δήμου καταλύσεως ἀπολογία.

Harp. v. Πολύστρατος. Ἀσσίας ἐν τῷ κατὰ Θρασυβούλου, εἰ γνήσιος· Πολύστρατος αἰτίαν ἔχων τοὺς Ἑρμαῖας περικόψαι ἀνηρέθη ὑπὸ Ἀθηναίων· ἕτερος δ' ἂν εἴη Πολύστρατος ὑπὲρ οὗ λόγος ἐστὶ Ἀσία ἐπιγραφόμενος ὑπὲρ Πολυστράτου δήμου καταλύσεως ἀπολογία· ἄλλος δ' ἂν εἴη Πολύστρατος οὗ καὶ Δημοσθένης μνημονεύει ἐν τοῖς Φιλιππικοῖς, λέγων αὐτὸν ποτε ἐν Κορινθῷ ξενικὸν τρέφειν· μηποτε μὲντοι ἐνταῦθα δεῖ γράφειν Πολύτροπον, ἀντὶ Πολυστράτου· παρὰ μηδενὶ γὰρ φησιν ὁ Δίδυμος εὐρηκεῖναι τὸν Πολύστρατον ἠγχαίμενον τοῦ ἐν Κορινθῷ ξενικοῦ· τὸν Πολύτροπον μὲν οὖν ἐν τῇ ἔκτῃ τῶν Ἑλληνικῶν Ξενοφῶντος εὔρου· ἀλλ' οὔτε τὸ ξενικὸν τοῦτο ἔφησεν ὁ Ξενοφῶν τρέφεσθαι ὑπὸ Ἀθηναίων οὔτε αὐτὸς Ἀθηναῖος ἦν ὁ Πολύτροπος. Phot. p. 441, 15. et Suid. v. Πολύστρατος· οὗτος αἰτίαν ἔχων — Ἀθηναίων· οὗ Ἀσσίας μέμνηται· ἕτερος δὲ ἐστίν, ὑπὲρ οὗ λόγον ἔγραψεν ὁ αὐτὸς Ἀσσίας· ἄλλος δ' ἂν εἴη κ. τ. λ.

Hæc oratio memorabilis est; historiam enim tyrannidis virorum CCCC illustrat eademque ipsâ abolita poenas quæ illis viris sunt irrogatæ, præcipue explanat. Marklandus et Meierus (de bon. damp. p. 182.) capite eam carere putaverunt; hoc vero cui Schoemanno (ad Is. p. 454.) non concesserim, cum mihi δευτερολογία potius esse videatur. Polystratus pater πρωτολογίαν, si quid video, habuit; filius hanc δευτερολογίαν. Filius enim ubi de patris moribus ejusque magistratu loquitur, nullum testem producit, de sui ipsius vero fratrumque moribus testimonia affert. Polystratus inter CCCC viros fuit, sed si oratori fides habenda est, bene se gessit. Cum enim esset inter καταλογέας s. συγγραφέας, decem conscriptoris plena cum potestate creatos, qui dominatum CCCC virorum iustituerent (cf. Krueger. comm. de Thuc. hist. part. post. p. 375. sq. Hermann. antt. Gr. p. 364.), ut civibus gratificaretur, pro 100 consignavit novem milia civium. Invitus inter quadringentos electus per octo dies in senatum venit, tum vero Eretriam profectus in pugnis navalibus excelluit et CCCC virorum dominatu jam abolito Athenas revertit (§. 13. 14.). Extempore autem accusatus est illoque tempore (§. 11: ἐν ταῖς πρότερον κατηγορίαις etc.) familiaritatem inprimis Phrynichi ei objectam esse orator testatur; hoc vero crimen falsum esse ex utriusque studiis (cf. Krueger l. l. p. 372.) probat. Sed

res quae saepius in iudicium venerat (§. 11. *ταῖς κατηγορίαις*), postremo ita iudicata est, ut Polystratus multa pecunia mulctaretur (*ὥφλε χρήματα τσσαῦτα* §. 14. 18.). Jam vero cum iterum res ad iudicium delata esset, Polystratus se defendit *πρωτολογία* et filius eum adjuvit *δευτερολογία*. Quomodo vero factum sit, ut res quae jam iudicata erat et per multam impositam fuita videbatur, iterum in iudicium delata sit, id explicare me non posse cum Meiero confiteor. Priorem damnationem ob facinus quoddam a Polystrato commissum accidisse Meierus potat; equidem vero non video, quare non propter dominatus communionem Polystratus condemnatus esse possit. Quadringentorum enim virorum alii effugerant (§. 21.), alii vero remanserant; quorum ii qui accusatores in logistarum iudicio auro corruperant absoluti (§. 7, 10. cf. Boeckh. O. c. I, 204. Meier. de bon. damn. p. 112. Proc. 218.), ii autem qui accusatoribus non pecuniam obtulerant puniti sunt, non quidem poena legitima *τυραννίδος*, de qua thesmothetae iudicassent, sed mulctis ab *enthuyis* (*λογιστήριον* §. 10.) dictis. Jam vero iterum Polystratus accusatus est; cuius rei, mihi non apparet. Orator dicit §. 5: *κατηγοροῦσι μὲν αὐτοῦ ὡς πολλὰς ἀρχὰς ἤρξεν*, §. 16: *νεωτερίζειν εἰς τὸ ὑμέτερον πλῆθος*, §. 30: *ὁ πατήρ διαβέβληται*; de poena vero quae immineat, §. 6: *II. δίκην δίδωσι*, §. 19: *ἡμῖν δὲ οὐ δώσετε ἡμᾶς αὐτοὺς ἐπιτίμους ὑμῖν γενέσθαι*, §. 32: *περὶ ἡμῶν γὰρ ἐστὶ ψῆφος ὑμῖν καὶ οὐ περὶ χρημάτων*, §. 35: *ἡμεῖς δὲ τὸν πατέρα τουτονὶ καὶ ἡμᾶς ἐξαιτούμεθα, μὴ ἡμᾶς ἀντὶ μὲν ἐπιτίμων ἀτίμους ποιήσητε, ἀντὶ δὲ πολιτῶν ἀπόλιδας*. — *εἰ δὲ ἡμᾶς ἀδίκως ἀπολεῖτε, πῶς ἢ οὗτος ἡμῖν ἠδέως συνέσται ἢ ἡμεῖς ἀλλήλοις ἐν τῷ αὐτῷ ὄντες ὑμῶν τε ἀνάξιοι καὶ τῆς πόλεως*; §. 36: *ἐλέησαντες ἀποψηφίσασθε καὶ μὴ ἡμᾶς βουλομένους εὖ ποιεῖν τὴν πόλιν ὑμεῖς κωλύσητε*. Ex hisce locis si titulus orationis recte se habet, accusatio *καταλύσεως δήμου* levior erat; cum enim crimen *κατ. δήμ.* plerumque morte puniretur (cf. Meier. Proc. p. 343.), Polystrato nihil nisi *ἀτιμία* cum exilio conjuncta imminebat; miror autem eandem poenam etiam liberis irrogari, actorem vero crimen nullo loco a se avertere studere; quod quibus in causis acciderit equidem nescio (cf. Hermann. antt. Gr. §. 124, not. 12.). Oratio habita esse videtur ante *Euclidem* archontem; nullo enim loco actor triginta viros, quorum vix potuisset mentionem praeterire, commemoravit; tum officia quae ipse fratresque reipublicae praestiterint, enomérat, quae ipsa omnia

autem ante Ol. 94. incidernnt; denique Polystratus senex est quum oratio haberetur (§. 10, 35.), sed etiam CCCC viris senex jam additus est (§. 3.). Kruegerus (ad Clat. p. 85.) accuratius tempus definiuit, a. 410. (Ol. 92 $\frac{2}{3}$.); ejus vero argumenta mihi non satis probabilia esse videntur. Nisi vir sagacissimus primum §. 22.: *Π. ὑμῖν δίκην δέδωκεν εὐθὺς μετὰ τὰ πράγματα, ὅτε ὑμεῖς τε μάλιστα ἐμέμνησθε τῶν γενομένων*, sed verborum tempora indicare mihi videntur, illa ad priorem Polystrati accusationem referenda esse; tum §. 29. pugnam ἐν Ἑλλησπόντῳ, qua actoris frater natu maximus excelluisse dicitur, intelligendam esse putat pugnam ad Cynossema; sed proelium ad Cynossema Ol. 92, 2. paullo antequam CCCC viri imperio privati sunt, dimicatum est; orator vero, ni fallor, §. 4. dicit: se intra CCCC virorum dominatum in Sicilia, fratres vero in Boeotia abfuisse. Aliam igitur pugnam intelligi crediderim; nescio vero quamnam; multa enim proelia illo tempore in Hellesponto commissa sunt. Fuga qua Polystrati filius natu minimus excelluisse dicitur §. 28, illa est, qua exules ex CCCC viris magistratu dejectis Deceleam se receperunt. — Postremo orationis formam consideremus. In oratione adv. Erat. quam Ol. 94, 2. habuit Lysias testator: οὐτ' ἐμαντοῦ πάποτε οὔτε ἀλλότρια πράγματα πράξας νῦν ἠνάγκασμαι τούτου κατηγορεῖν. Haec verba si de orationibus scriptis explaentur (cf. Boeckh. in Mus. Rhen. 1827. p. 71.), orationem pro Polystrato non esse Lysiae sequetur; sed de orationibus habitis possunt intelligi, ita ut ex illo loco nihil de nostra oratione colligi liceat. In ea vero sententiarum nexus tam confusus est, ut quamvis nihil insit, quod historiae veritatem laedat, vix mihi persuadere possim eam Lysiae esse adjudicandam. Qua occasione habita esse videatur, supra dixi. De Polystrato nihil nisi ex hac oratione comperi, ubi de ejus vita loquitur filius §. 11 — 14; cumque Oropi archontem fuisse addit (§. 6. cf. Boeckh. O. c. I, 437.). Habuit tres (§. 4, 28, 29, 35.) filios, quorum unus orationem Lysiacam habuit; idem in Sicilia primum in Atheniensium exercitu, tum post cladem apud Catanaeos fortem se gessisse testatur (§. 24 — 27.); alter filius in proelio navali in Hellesponto commisso excelluit (§. 29.); tertius in CCCC viris fugandis strenuus fuit (§. 28.). Lycius quidam Polystrati s. dux equitum Atheniensis commemoratur a Xenophonte (Aob. III. 4, 20.); qui fortasse filius nostri Polystrati habendus est. Natu igitur maximus filius orationem Lysiae habuit, cujus hoc est argumentum: „Orator iudices adhortatur, ne CCCC vo-

mini, sed quorundam sceleribus succenseant; alios enim reipublicae male, alios bene voluisse (§. 1.) atque inter hos fuisse Polystratum, cujus optimam fuisse voluntatem inter tribules electores constiterit (§. 2.). Neque erat, quod Polystratus dominationem paucorum desideraret; senectus eum deterrebat (§. 3.) conscientiaque se nihil mali commisisse, ut sibi liberisque qui etiamtum non aderam, timendam esset (§. 4.) Sed Polystratus multis muneribus esse functus accusatur; hoc vero non est probrum nisi eum male administrasse demonstraveris (§. 5.). Fuit autem primum archon Oropi neque prodidit neque aliam reipublicae formam instituit, quamquam ceteri urbem prodiderunt (cf. Krueger. de Thuc. hist. part. post. p. 281.). Ceteri se peccasse sibi conscii auferunt, ille vero sibi persuasum habens se optime se gessisse Athenis remansit atque jam poenas luit (§. 6.). Accusatores illos qui auro corruperant dimittant; qui nihil offerunt, eos invadant. Polystratus vero nihil quod populum laedat in senato dixit (§. 7.); CCCC virorum adversarii effugerunt aut necati sunt (cf. Krueger. l. l. p. 377.). Polystratus quietum se tenuit, quod omnino non vituperandum est (§. 9.). Intra septuaginta annos nihil peccavit; intra octo solum dies erravit; attamen qui per totam vitam mali erant, in rationibus reddendis boni, mali contra qui semper boni erant videntur esse (§. 10.). In prioribus judiciis Polystratus etiam familiaritatem cum Phrynicho habuisse accensatus est; sed hoc falsum esse ex utriusque diversis studiis indeque elucet, quod pro Phrynicho condemnato non pecuniam solverit Polystratus; Polystratum autem Phrynichi fuisse curialem iueptum est probrum (§. 12.). Inter *καταλογέας* electus civibus fuit gratus, inter CCCC viros electus per octo tantum dies dominationis fuit particeps. Nihilominus tanta muleta est punitus (§. 14.). Quadringentos malos fuisse dicunt; sed illi soli mali fuerunt, qui reipublicae fuerunt noxii; Polystratus si rebus oovis studisset, non Eretriam profectus esset (— §. 16.); neque quisquam enim in civium bona peccasse atque avaritia ductum eo abuisse probabit. Accusatores qui illo tempore obtulerunt nunc declamant eorundemque metu nemo Polystratum juvare audeat (§. 18.); liberi soli extiterunt anxii (§. 19.); sed propter scelera CCCC virorum non ii puniendi sunt qui aberant (§. 20.); injusti se ipsos condemnantes auferunt, Polystratus vero remansit atque muletatus est (§. 22.). Hic reipublicae utilis fuit, stipendia meruit, liturgias vectigaliaque extraordinaria praestitit (§. 23.), unum filium (qui orationem habet) expeditioni Siculae addidit; hic autem eques ad Syracusas

reipublicae, sua virtute gloriam auxit, exercitū victo Catanam se recepit atque ex praeda capta etiam Minervae decimam partem transmisit (cf. Boeckh. O. c. I, 352.), tum inter hoplites insignis ne pactum cum Syracosanis fieret auctor fuit: quo ipso tempore etiam pater in epistola ad filium transmissa bonam voluntatem erga patriam declaravit (§. 27.). Fratres quoque oratoris ambo in proeliis fuerunt conspicui (§. 29.). Propter haec in civitatem merita patrem filiosque absolvi decet; inde respublica etiam emolumentum capiet; alii enim ut civitati prosint incitabuntur (§. 32.). Orator iudicibus supplicans: „Ὅτι σαepius reos si liberos flentes in curiam produxerunt absolvistis, ita nobis nostrum ipsorum causa quorum erga vos studium cognovistis, benevoli sitis; terribile enim foret si ad hostes cogemur effugere” orationem concludit.

21. Ἀπολογία δωροδοκίας ἀπαράσημος.

Ex hac oratione auctoris nomine omissa laudat Suidas v. τέως: Οἱ ρήτορες ἐπὶ τοῦ πρότερον ἢ πάλαι. Μέχρι τοῦ τέως. Ἀντιφών κ. τ. λ. Καὶ ἐπὶ τοῦ ἐν τοσοῦτω. Καὶ αὐθις κ. τ. λ. Καὶ ἐν τῇ ἀπολογίᾳ τῆς δωροδοκίας. „Δέομαι ὑμῶν τὴν αὐτὴν γνώμην περὶ ἐμοῦ ἔχειν, καὶ ἐν τῷ τέως” (negligenter exscr. ex §. 19.).

Meierus (Proc. p. 253. 351.) orationem hanc non esse ἀπολογίαν δωροδοκίας, sed ἀπογραφὴν πρὸς τινα conjecit, et multa sane ei insunt quae huic sententiae faveant. Accuratam vero sententiam vix dicere ausim, quia oratio non πρωτολογία, sed ἐπίλογος est, ut ex initio apparet: περὶ μὲν τῶν κατηγορημένων ἱκανῶς ὑμῖν ἀποδέδεικται. Argumentum hoc est: „Orator ab initio merita sua in rempublicam laudibus effert, trierarchias, choregias, arrhephorias, εἰσφοράς etc. enumerat atque in has ab Ol. 92, 2. usque ad Ol. 94, 2. decem talenta et triginta sex minas (14575 Thlr. cf. Boeckh. O. c. I, 491 sqq. II, 121.) se compendisse contendit (— §. 5.); naves a se optime exornatas et a ducibus electas esse; ex pugna ad Aegos flumen ex omnibus (cf. Isocr. c. Callim. cap. 23. Clinton. p. 90.) quae servatae sint, se duas naves hostium manibus eripuisse (— §. 10.). Tum iudicibus ne se suis bonis spolient supplicat; se liturgias splendidissime praestitisse; liturgias autem certissima publica vectigalia esse (cf. Boeckh. O. c. II, 6.); rempublicam ex bonis publicis sibi potius aliquid debere tradere; privatam enim vitam parcam, publicam

vero profusam fuisse (— §. 17.); nunquam male se reipublicae consuluisse. Quam ob rem iudices bonam de se opinionem retineant orat. (§. 19.); accensatores vero impios esse Cinesiaque ignaviores. Ne igitur ipsum donorum acceptorum condemnent; satis apparere ex illis quae de officiis in civitatem praestitis dixerit ejusmodi crimen ineptissimum esse (— §. 23.). Nunquam in reipublicae periculis domns memorem se fuisse; gratiam iudices ipsi reddant neque calamitates". Dicit actor, se δωροδοκίας accusatum esse §. 21: ὑμῶν δέομαι μὴ καταγνώμαι δωροδοκίαν ἐμοῦ κ. τ. λ. §. 22: ἐπὶ δὲ τῷ τῆς πόλεως κακῷ παρὰ τῶν ἄλλων δωροδοκοῖην; aliis vero locis bona sua tabulis esse tradita seque publicorum bonorum eraptorum accusatum esse indicat, ut §. 16: ἡγοῦμαι πολὺ ἂν δικαιοτέρον ὑμᾶς ὑπὸ τῶν ζητητῶν ἀπογραφῆναι τὰ ἐμὰ εἶχειν ἢ ἐμὲ νυνὶ κινδυνεύειν ὡς τοῦ δημοσίου χρήματα έχοντα. Quod quomodo cum illis conveniat nescio; ab Atheniensium inimicis fortasse bona publica actori tradita erant eamque ob causam δωροδοκίας est accusatus. Periculum quod sibi imminet, multis locis commemorat, §. 11: μὴ στερηθῆναι τῶν ἐμαντοῦ, τὰ ὄντα ἀπολέσαι, §. 14: ἐὰν δ' ἐμὲ πένητα ποιήσητε, §. 25: εἰ ἀναγκασθῶμεθα ἐπὶ τοιαύτας αἰτίας ἄτιμοι γενέσθαι, ἢ [καὶ?] στερηθέντες τῶν ὑπαρχόντων πένητες εἶναι καὶ πολλῶν ἐνδεεῖς ὄντες περιμέναι; sed ex his locis de actione nihil colligi potest, quia et eum qui in παραγωγῇ ceciderat, et eum qui δωροδοκίας condemnatus erat, attingunt (cf. Meier. Proc. p. 352. Lelyveld. de infam. p. 83 sq.). Orationem denique Ol. 94, 3. habitam esse statuit Franzins (ed. Lys. p. 251.), quod verum esse videtur; orator enim, obi loquitur de choregiis etc. quas praestiterit, nullam post Euclidem archontem oblatam commemorat; breve demum tempus praeteriisse ex quo pax composita sit, apparere videtur ex verbis §. 25: ὑμᾶς νυνὶ ἐν τῷ θαρραλέῳ ὄντας. De actore postremo ejusque adversariis nihil notum est; hoc tantum scimus, illum Ol. 87, 4. (429.) natum esse, Ol. 92, 2. (411.) inter ephebos receptum, tum quum orationem habuerit, 27 annorum aetatem egisse atque praemature (§. 24) uxorem duxisse.

22. Κατὰ τῶν σιτοπωλῶν.

Bekk. An. p. 77, 15: Ἄξιον ἀντὶ τοῦ εὐωνοῦ. Ἄ. ἐν τῷ κατὰ τῶν σιτοπωλῶν (§. 8.); Suid. v. ἄξιον. Τὰτ-

τουσι δὲ τὸ "Ἄξιον καὶ ἐπὶ τῶν ὠνίων, ὅταν εὐώνον τι πιπράσκηται. Α. ἐν τῷ κατὰ τῶν σιτοπωλῶν. „Ἐσοῦσι ὡς ἐπ' εὐνοίᾳ τῆς πόλεως ὠνούνται τὸν σίτον, ἢ ὡς ἀξιώτατον ἡμῖν πωλώσιν" (parum accurate ex §. 11.).

Legem aliquam, qua cautum erat ne quis plus frumenti quam quinquaginta φομούςς (cf. Boeckh. O. c. I, 89.) coemeret, dardanarii violaverant. Quare quidam per εἰσαγγελίαν (cf. Matthiae de judic. Athen. p. 232. Schoem. de comit. p. 198. Hestier. p. 221., Meier. Proc. p. 260. 264. 55.) eos detulerant ad prytanes, qui deinde rem in sevatu judicandam curaverunt. Pravitate dardanariorum cognita complures statim Undecimviris eos tradendos esse censuerunt; cui vero sententiae is qui orationem Lysiacam habet, se opposuit atque effecit, ut res thesmothetis (cf. Meier. Proc. p. 265) traderetur, qui Heliastas convocaverunt. Quorum in iudicio ipse senatusconsulti illius auctor ut rumorem de bona erga dardanarios voluntate refelleret, eorundem accusator extitit atque orationem nostram habuit. Causa igitur ex qua senatusconsulti auctor factus sit et ex qua nunc extiterit, exposita dardanarios vel potius unum eorum per interrogationes impugnat. Leges quidem se violasse isti non negant, sed jussu τῶν σιτοφυλάκων (quorum tunc temporis tres fuerunt, postea X. cf. Boeckh. I, 90 sq.) frumenti plus quam licitum sit se coemisse contendunt (§. 5.). Quod vero falsum esse orator demonstrat (— §. 9.). Etiam si vero, pergat orator, frumentum coemere jussi erant a magistratibus, hoc nihil refert; leges enim superiores sunt magistratibus (§. 10.). Rei se excusent fortasse eo quod rei publicae saluti se coemisse contendunt; sed etiam hoc esse fictum obloquitur orator atque jam summam istius faecis pravitatem disertis verbis delegit (cf. Boeckh. I, 90.); nequitiam enim eorum tam infamem esse, ut quamquam omnium ceterorum venalium legem οἱ ἀγορανόμοι tueantur, dardanarii propriis σιτοφύλαξι subjecti sint; eorundemque fallaciam tantam esse, ut saepius magistratibus in iudicio fuerint superiores hisque ipsis ut supplicium decretum sit effecerint. Denique orator exponit, etiam mercatorum causa dardanarios damnandos esse." Orationem esse habitam Ol. 95, 4. statuit Fraozius (ed. Lys. p. 251.). Hoc vero falsum esse apparet ex §. 15., ubi tum bellum geri dicitur: ἐν τούτοις τοῖς καιροῖς ἐπιβουλεύουσιν ἡμῖν, ἐν οἷσπερ οἱ πολέμιοι. Quorum verborum major est auctoritas quam eorum quae §. 14. leguntur: τὰς συμφροῶς λογοποιῶσιν, τὰς σπονδὰς μέλλειν ἀπορρηθῆσθαι. Kruegerus (ad Clint. p. 109.) Ol. 98, 1.

paullo ante pacem Antalcideam or. scriptam esse coniecit, qua in re relegavit ad §. 14, ubi quid hanc sententiam confirmet equidem nescio. Orator dicit: οὕτω δ' ἄσμενοι τὰς συμφορὰς τὰς ὑμετέρας ὁρῶσιν, ὥστε τὰς μὲν πρότερον τῶν ἄλλων πυνθάνονται, τὰς δ' αὐτοὶ λογοποιούσιν· ἢ τὰς ναῦς διεφθάρθαι τὰς ἐν τῷ Πόντῳ, ἢ ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐκπλεούσας συνειληφθῆναι, ἢ τὰ ἐμπόρια κεκλιῆσθαι, ἢ τὰς σπονδὰς μέλλειν ἀπορρηθῆσεσθαι, quibus verbis, ni fallor, et de πρότερον πυνθάνεσθαι et de τῷ λογοποιεῖν bina exempla affert; quod si constat, verba ἢ τὰ ἐμπόρια — ἀπορρηθῆσεσθαι praetereamus; quatenam autem sit historia navium in Ponto amissarum equidem nescio; naves vero in itinere ab Lacedaemouiiis captas cum commemoratur respicere videtur orator ad illas naves, in Cyprum ad Euagorae auxilium missas, quas Teletias interceptit Ol. 97, 3. brevique post oratio fortasse scripta est. Quam autem incerta sit haec conjectura, satis apparet.

23. Κατὰ Παγκλέωνος ὅτι οὐκ ἦν Πλαταιεύς.

Civis quidam Atheniensis Panleonem fullorem qui sibi contumelias intulerat in jus vocavit. Panleo vero civem se esse Plataico-Atheniensem (de his cf. Westermann. de publ. Ath. honor. p. 36.) atque Deceleensem demotum ex phyle Hippothoontide, cujus ad dietetas (cf. Hndtwalcker. de diaet. p. 5, 65.) Panleonem deinde in jus vocavit actor. In tonstrionam se contulit prope Hermarum porticum, quam Deceleenses frequentabant; Deceleenses autem se Panleonem nosse negaverunt. Sed actor Panleonem jam saepius esse accusatum apud Polemarchum certior factus etiam ad Polemarchum eum vocat (— §. 3.). Panleo vero cum exceptione fori uteretur (παραγραφῆ cf. Schoem. Proc. 647 sq. 628 sq.) actor adiit Euthycritum Plataeensem natu maximum et interrogavit, num quem nosset Hipparmodori filium, Panleonem Deceleensem Hipparmodorum quidem ille se nosse respondet, sed non Hipparmodori filium. Ceteri quoque Panleonem non voverunt atque suaserunt ut si quam accuratissime vellet doceri in forum casearium postremo mensis die veniret, quo Plataeenses se congregarent. Cum die stato perveniret, nemo quidem Panleonem Plataeensem novit, sed unus ex iis sibi fuisse servum Panleonem eumque effugisse affirmat. Paulo post, cum actor

Pancleonem a Nicomede in servitotem vindicari videt (cf. Meier. Proc. p. 395 sqq.), accedunt quidam Pancleonis amici atque fratrem ejus esse affirmant, qui eum in libertatem asseriturus sit. Quam ob rem Nicomedes vadimonio praestito eum dimisit (— § 9.). Postridie Pancleo et de hac in libertatem assertionem et de fori exceptione defendi debebat; sed neque frater aderat ad hanc rem neque alius quidem quisquam, sed femina suam Pancleonem esse servum contendens. Quae dum cum Nicomede altercabatur, Pancleo a familiaribus abductus est. Ex quibus satis apparet, multum abesse, ut Plataeensis sit, ut ne ingenuus quidem sit (cf. Boeckh. O. c. I, 405 sq. Meier. Proc. 546.). Jam priore tempore Pancleo ab Aristodico quodam ad Polemarchum in jus vocatus erat, Pancleo vero cum παραγραφὴν deferret, Aristodicus per διαμαρτυρίαν Pancleonem esse non Plataeensem (cf. Schoem. Proc. p. 644. 639.) asseveravit. Deinde Pancleo testem quidem pro actionis injustitia produxit, sed deseruit ipse Thebasque abiit. Quod videtur testimonium satis inculentum eum Plataeensem non esse. Hisce argumentis fretus actor Pancleonem quod ejus παραγραφὴν falsa sit impugnat. Titulus orationis, ex grammaticorum calami exortus, legendus est: κατὰ τῆς Παγκλέωνος παραγραφῆς. Orationem habitam esse Franzius (ed. Lys. p. 251.) quidem statuit Ol. 95, 4, sed nequit tempus definiiri.

24. Πρὸς τὴν εἰσαγγελίαν περὶ τοῦ μὴ δίδοσθαι τῷ ἀδυνάτῳ ἀργύριον.

Harp. Ἀδύνατον Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου. οἱ ἐντὸς τριῶν μῶν κεκτημένοι τὸ σῶμα πεπηρωμένοι. ἔλαβαν δὲ οὗτοι δοκιμασθέντες ὑπὸ τῆς βουλῆς δύο ὀβολοὺς τῆς ἡμέρας (οἱ μὲν φασιν ἐκάστης Cod. E.), ἢ ὀβολὸν, ὡς φησὶν Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ ὡς δὲ Φιλόχορος φησὶν ἐννέα, δραχμὰς κατὰ μῆνα. ἔστι δὲ καὶ λόγος τις Ἀσίου περὶ τοῦ ἀδυνάτου, ἐν ᾧ ὡς ὀβολὸν λαμβάνοντος μέμνηται. — Snid. Ἀνάπληρος, ὁ ζωλὸς ὁ κατὰ ὑπερβολὴν πεπηρωμένος μέλει τινὶ τοῦ σώματος. Ἀσίας ἐν τῷ περὶ τοῦ διδομένου τοῖς ἀδυνάτοις ὀβολοῦ. „Καὶ τί καλῶν ὑμᾶς μὲν ὠφελεῖσθαι τὸν ὀβολῶν, ὡς ὑγιεῖς ὄντας· τούτῳ δὲ ψηφίσασθαι ἰσάνας ὡς ἀνάπληρον (pariim accurate ex §. 13.).” — „Ὁ δὲ δέσιμος ἐς μέσον παραγίνεται, ὅτι καὶ ὡς ἀνάπληρος παιγνίων τε γεγονώς

παρανάλωμα" (neque nostrae orationis neque Lysiae omnia esse videntur haec verba.). — Bekk. An. p. 345, 15 — 21: Ἀδύνατοι, οἱ μέρος τι βεβλαμμένοι τοῦ σώματος, ὡς μηδὲ ἐργάζεσθαι· οἱ καὶ ἐχρηγοῦντο τὰ πρὸς τὸ ζῆν παρὰ τῆς πόλεως, μισθοφοροῦντων αὐτῶν τῶν ἐντὸς τρωῶν μῶν περιουσίαν κεκτημένων, ἐδοκιμάζοντο δὲ οἱ ἀδύνατοι ὑπὸ τῆς τῶν φ' βουλῆς, καὶ ἐλάμβανον τῆς ἡμέρας, ὡς μὲν Λυσίας, ὄβολον ἓνα, ε'. Ἀριστοτέλης δὲ β' ἔφη.

Orationis titulus qualem Suidas exhibuit falsus est; neque qualis est apud Harpocr. recte se habet; sed scribendum foret ὑπὲρ τ. α. Inscriptio quae nunc est optima est neque Taylorus debebat scribere: πρὸς τὴν εἰσαγγ. περὶ τοῦ διδοσθαι τῷ μὴ ἀδύνατῳ ἀργύριον. De egentium inopia publice levanda cf. Boeckh. O. c. I, 260 — 263, ubi lexicographorum locos correctos invenies, et Wachsmuth. ant. Gr. II, 1, 124. Civium pauperum, qui publice nutriebantur, unus fuit ille, qui orationem Lysiacam habuit. Accusatus est per εἰσαγγελίαν non ἀδύνατος esse, quod artem exerceret atque equitaret, ideoque beneficio publico privandus esse. Accusationem non fuisse εἰσαγγελίαν quam proprie vocamus, sed indicationem (μῆνυσιν) Bremius statuit; atque omnino in oratione nulla est mentio εἰσαγγελίας; tamen habet litis formam. Neque oratio habita esse videtur in δοκιμασία. Εἰσαγγελίας autem actio non in gravioribus solum criminibus, sed in illis etiam levioribus deferendis erat, de quibus leges nullae extabant (cf. Schoem. de com. p. 197. Meier. Proc. p. 262.). Res dijudicatur in senatu; nam tum demum si senatus reum damnaverat neque ex sua auctoritate punire volebat, ad Heliastas res deferrebat, sicuti vidimus in or. adv. dardanarios. Nostra vero oratio in senatu habita est. Orator invidia adversario objecta falsas esse insimulationes probat. Patrem dicit sibi nihil reliquisse, matrem a se nutritam ante hos tres annos esse mortuam neque sibi liberos esse; artis quidem se peritum esse, sed non servum qui ipsum adjuvet se possidere, beneficium igitur publicum, de quo jam lis, unicum esse quae-stam, quo extincto se fame necatum iri. Neque se senem aegrumque illo beneficio, quo vel robustiores fruuntur, privent, petit ex iudiciis, percipi ab adversario, qui si ipse ἀντίδοσιν offerret decies choreiam tragopidis praestandam offerre quam semel ἀντίδοσιν accipere mallet (— §. 9.). Tum orator exponit, se non superbia, sed necessitate ductum interdum equitare; si enim dives esset, mula veheretur; pauperem vero

et duobus fulcris in itinere innixum non nisi longius proficiscatur se ad equos commodatos adscendere; duobus scipionibus quod utator mehercule, quamvis ceteri uni incitantur, non robusti esse. Si validus esset, non archontatu excluderetur (cf. Boeckh. O. o. II, 44. Schoem. de comitt. p. 312. Hermann. progr. ad natal. elect. Hass. celebr. 1836. p. 35.). Deinde (§. 15.) tertium crimen se esse insolentem violentumque a se avertere studeat orator; neque enim pauperum neque invalidorum nec senum esse vim aliis inferre. — (§. 18.). Denique actor accusaverat, in rei domum levium hominum turbam convenire; hoc vero reus probat sibi non esse opprobrium, opifices enim coivis licere adire. — (§. 20.). Omnibus igitur criminibus gravioribus refutatis, levioribus autem praetermissis atque vita sua quam legitima semper fuerit exposita orator iudicibus de beneficium sibi subtrahant supplicat. — (§. 27.). — Oratio faceta est atque orator quamvis corpore invalidus tamen mente validus a saons est; qua ex causa Boeckh. V. Cl. (Oec. civ. I, 261.) statuit eam exercitationem esse. Contra quem verum ἀγῶνα esse putant Schoemannus (de com. p. 198.) et Bremius (proem. ad h. or.), quibuscum me consentire confiteor. Athenienses enim monuit Boeckh. in egentibus adiuvandis non morosos fuisse, oratori igitur non ad querelas effugiendum fuit. Quamvis in aliis Lysiae orationibus gravitas vel potius tranquillitas elucet, tamen qui ubicunque τὸ ἐκάστῳ πρέπον elegit, hic quoque optime egisse videtur. Quo tempore oratio habita sit incertum est. Orator dicit se sub XXX virorum domiuitu Athenis effugisse (§. 25.) quamquam sibi rempublicam capessere licitum fuerit; illo igitur tempore non senex pauper aegerque, sed post exulum reditum demum primo accepisse beneficium videtur. Inde vero jam multum temporis praeterlapsam (§. 22.) seque primo quum nondum senex fuerit publice donatum esse testatur (§. 8.). Oratio igitur multis aonibus post Euclidem archontem habita esse videtur, ex Franzii (ed. Lys. p. 251.) sententia Ol. 96, 4.

25. Δήμου καταλύσεως ἀπολογία.

Haec orationem in δοκιμασία in Heliastarum iudicio habitam esse Meierus (Proc. p. 208.) coniecit. Quae sententia mihi verisimilissima esse videtur. Oratio enim quamquam in hoc

nulla est, ex hae autem causa plerumque dilucide potest cognosci, ut igitur de nostra oratione accurata sententia vix dici possit, tamen nonnulla sunt quae Meieri sententiae favent. *Δήμου* enim *κατάλυσις* (cf. Meier. p. 343.) plerumque morte, certe gravissima poena puniebatur. Qui vero nostram orationem habet, de tanta poena nihil loquitur, sed se nihil nisi *δίκην δίδοναι* periclitari dicit (§. 32) atque accuratius §. 3.: *ὑμέτερον δὲ τοῖς μηδὲν ἀδικοῦσιν ἐξ ἴσου τῆς πολιτείας μεταδίδοναι*; id quod indicare videtur, senatum crimen accusatoris qui erat magistratus designatus tanti aestimasse, ut dijudicandum Heliastis tradiderit. Quod autem majoris est momenti, in cansis *δήμου καταλύσεως* actio erat solennis *εἰσαγγέλια*, cujus nulla in oratione mentio est facta. Itaque qui orationem habet magistratus videtur electus, sed in examine ab adversariis accusatus esse quod rempublicam evertisset. Remanserat enim ille sub XXX virorum dominio in urbe ideoque populo certe erat suspectus. Quod vero crimen reus hac oratione a se avertere studet. Primum igitur accusatores aggreditur. „Istorum, ait, opprobria falsa sunt; non omnes enim qui in urbe remanserant, illi accusant neque omnia quae XXX viri perpetrare facinora mihi obijciunt; accusant eos qui nihil peccarunt; hos vero eorum loco qui peccaverunt, punire vos dedecet” (— §. 6.). Hoc prooemio praemisso orator se defendit: „Omnes, ait, illam reipublicae formam habent optimam, quae sibi ipsis maxime prosit; qua ex causa respublica a CD viris usque ad reditum exulum Phyleosium toties mutata est. Itaque qui in democratia *ἄτιμοι* vel alio modo inhoneste tractati erant, civitatem conati sunt mutare; qui vero populo nihil mali, multum boni attulerunt, iis gratia nec criminatio est reddenda (— §. 12.)”. Tum orator qualem et populo et paucis dominantibus se gesserit, enarrat: „Sub populi dominio nihil calamitatum sum expertus, quinque trierarchias, multas *εἰσφοράς*, alias liturgias praestiti, in quattuor pugnis navalibus dimicavi; sub XXX virorum vero dominio, quia popularis videbar, omnibus meis opibus sum privatus, nullo munere functus, qua ex re mentiri accusatores apparet (— §. 14.). Illoque tempore civium ne unum quidem vexavi neque aliquid boni amicis praebui, quos tunc lubricum erat adjuvare, neque aliquem in civium tabulas inserui neque arbiter civium ullum condempnavi; a nemine denique ut absolverem pernitium accepi. Nam si ae in oligarchia quidem peccavi, nunc certe bonis civibus ut adsumerer studebo (— §. 17.). Non illi hostes sunt putandi, qui sub XXX viris nec vexati sunt neque aufugerunt, sed ii,

qui populum graviter offenderunt (§. 18.). Triginta viri quia dum populus rempublicam gubernabat crebro falsis accusationibus erant nisi ac pecuniis corrupti, universum populum vexarunt; illis quidem iudices succensebatis; nunc vero idem quod ipsi passi graviter tulistis, justum habere aliis inferentes vos dedecet (— §. 20.)". Deinde ex concordia in republica jam omnia pendere orator explicat: „Trigintaviris dominantibus tum demum cum cives in urbe inter se esse discordes certiores essetis facti, animo viguistis, concordiam igitur hoc quoque tempore conservetis neque discordia neque fide sycophantis habita exulum fiduciam augetis (— §. 24.). Quadringentis viris munere abrogatis Epigenes, Demophanes, Clisthenes sycophantae se ipsos locupletantes civitatem civibus insontibus falso acrusatis damnatisque in summum discrimen adduxerunt, vos vero exules excepistis, ἀτιμοῖς omnia civium jura reddidistis, aliis de concordia tenenda iurajuranda dedistis; per sycophantas enim populi dominatio evertitur (— §. 27.). Concordiam saepius insigniores exulum Phyleensium nobis commendarunt; cum e contrario hi sycophantae discordiam suadeant, ex pauperibus divites facti, nullius muneris rationes reddentes, pro pace bellum excitantes, nobis fidem Graecorum eripientes neque omnino a XXX viris diversi. Illi igitur qui peccaverunt poenae sunt expertes, qui vero sycophantas non auro corruperunt, accensantur (— §. 32.). Ejusmodi homines pessimi ex periculis exulum Phyleensium praetexta nequitiarum suarum sumunt; alios autem quominus republicae bene faciant impediunt; ne occultant quidem suam agendi rationem, sed pudet istos non improbos haberi. Nos autem quamquam iurajuranda observamus, si calamitatum auctores videmus poenas luere ignoscimus; si vos illos qui non peccarunt punietis quasi peccaverint, eodem iudicio nos omnes" — Oratio h. l. mutila est *) eoque magis hoc detrimentum est dolendum quo splendidiorem quam hanc ipsam vix invenies orationem Lysiae. Dilucida enim est in omnibus partibus; pauca tantum hanc ob rem mihi sunt addenda. Quis reus fuerit nescimus. Accusatores videntur fuisse sycophantae quos vocat Epigenes, Demophanes et Clisthenes; pro Epigene Meierus (de bon. damn. p. 177.) conjecit Epi-

*) Verba ἡμεῖς δὲ, ὡ ἄνδρες κ. τ. λ. (§. 34) usque ad v. τῆ αὐτῆ ψήφῳ πάρας ἡμῶς εἰς ἕνα (sic) cum oratione sequente connectit eaque conjungit hoc modo: εἰς ἕνα ἄλλος ἡγούμενος. ἀκριβῶς εἶν κ. τ. λ. bibl. Laur. plut. 74. cod. 12. teste Bandinio cat. bibl. Laur. t. III. p. 101. Male.

orationem esse scribendam enimque eundem in quem extat Lysiae oratio; de Demophane nihil comperi nisi eum cum Elpagona oratione Isaei (cf. Westerm. hist. eloq. Gr. p. 294.) accusatum esse. Clisthenes est Silyrtii filius, de quo cf. Arist. Acharn. 118. Eq. 1374. Nub. 353. Av. 831 etc. Fritzscher quaest. Arist. I. p. 279. Quando oratio sit habita incertum est; tamen Franzii (ed. Lys. p. 252.) sententia scriptam eam esse Ol. 96, 1. a veritate non abhorrere videtur. Certe ante Ol. 96, 2. scripta est; orator enim saepius (§. 6, 20, 24.) de viris post anarchiam exulibus, nullo vero loco de bello quod geratur loquitur.

26. Περὶ τῆς Εὐάνδρου δοκιμασίας.

Cum Leodamas quidam sorte archon creatus examine instituto per Thrasylulum, ut videtur, Colytsensem (cf. Arist. rhet. II. 26.) cecidisset, in ejus locum Evander quidam creatus erat, quem archontem Regem fuisse designatum et priores putaverunt atque etiam nunc Heisterus (Gerichtsverf. p. 100. 192.). Hanc vero opinionem satis refutavit Schoemannus (de com. p. 325. cf. Meier. Proc. p. 208.), cujus argumentis accedit, quod orator dicit §. 8. πότερον εὐσεβέστερον τὸν βασιλέα καὶ etc., quomodo si de Rege examinando fuisset consultatio, orator non potuisset loqui. Evander examen metuens thesmothetis (cf. Schoem. l. l.) ut differret in penultimum anni diem persuasit (§. 7. cf. Schoem. de com. p. 324. Meier. Proc. p. 153.). Sed adversarius extitit juvenis, qui post XXX viros expulsos inter viros demum receptus erat, atque Evandrum accusavit, quod sub XXX viris inter equites stipendia meruerit (§. 10.) multosque civium vel interfecerit vel patria expulerit (§. 2, 10, 12, 13.). Simul omnia argumenta quibus Evandem defendi possit refellit, primum Evandrum liturgias quidem praestitisse, has vero propter scelera quae perpetraverit nihili esse aestimandas (§. 4.), tum in democratia quidem tranquillam eum fuisse, sed hujus rei non ipsum esse auctorem, sed eos qui illum coercuerint, in oligarchia vero ubi ex arbitrio agere eidem fuerit licitum injustissima quaeque eum perfecisse; deinde ne juribusjurandis nitatur quae inter exules Phyleenses eosque qui in urbe remanserint valeant; ad eos solos illa pertinere, qui in oligarchia populo favorint posteaque exulum in gratiam redierint; denique autem Evandrum ut iudicibus per-

suadeat ne se rejiciant, prolaturum esse, si ipse caderet non tempus futurum esse alius archontis creandi atque hoc modo fore, ut sacra patria rite peragi nequirent (§. 16.); sed quod archontis designati loco Rex ceterique archontes sacra agerent esse melius quam quod Evander hoc munere fungeretur. — Hanc orationem esse habitam Ol. 95, 2. statuit Kruegerus (ad Clint. p. 99.), Ol. 96, 1. Franzius (ed. Lys. p. 252.). Utraque sententia est incerta. Qui archon Ol. 99, 3. fuit Evander, reus fortasse fuerit. Quod si verum est sequitur et accusationem nihil valuisse et Thrasybulum significari Colyteusem. Ipsa autem oratio nulla argumenta praebet. Evander au etiam aliis locis commemoretur nescio; de homine quodam ejusdem nominis qui fortasse idem fuit tradit historia Demosthenes (in Mid. p. 571.). Actor de se nonnulla enarrat §. 21. 22.

27. Κατὰ Ἐπικράτους καὶ τῶν συμπρεσβευ-
τῶν ἐπίλογος.

Epicrates qui hac oratione accusatur, juvenis jam propter ingentem quam alebat barbam ab Aristophane irridebatur et σακεσφόρος vocabatur (cf. Eccl. 71. Rao. 866. Epp. Socr. 13. Meinek. q. s. II. 23. Wachsmuth. aut. Gr. I, 2, 163.). Postea quidem non excellit, sed quia inter exules Phyléenses fuit, a Demosthene tanquam ἀνὴρ σπουδαῖος καὶ πολλὰ χρήσιμος τῇ πόλει laudatur. A Timocrate illum et Cephalum auro corruptos esse quod tradit Pausan. III, 9, 4. (cf. Wachsmuth. I, 2, 233.), in nostra oratione §. 3. (cf. §. 16.) significari Franzius videtur putare. Quod vix credibile est. Tithraustis enim pecuniis bellum Boeoticum conflatum est atque Athenae creverunt neque auri a Timocrate accepti Epicratem accusare jure poterant. Quid vero est quod orator dicit, Epicratem jam prius δωροδοκίας accusatum esse? Epicrates legatus est missus ad Persarum regem teste Plutarcho (Pelop. 30.): Ἄλλ' εἰκεν οὐχ ἡ δωροδοκία μάλιστα παροξύναι τοὺς Ἀθηναίους. Ἐπικράτους γοῦν ποτὲ τοῦ σακεσφόρου, μήτ' ἀρνούμενου δῶρα δέξασθαι παρὰ βασιλέως, ψήφισμά τε γράφειν φάσκοντος, ἀντὶ τῶν ἐννέα ἀρχόντων χειροτονεῖσθαι κατ' ἐνιαυτὸν ἐννέα πρέσβεις πρὸς βασιλεία τῶν δημοτικῶν καὶ πενήτων, ὅπως λαμβάνοντες εὐπορώσιν, ἐγέλασεν ὁ δῆμος. Demosthenes vero (de fals. leg. p. 430. 431.) enarrat, Epicratem capitis esse damnatum atque

in exilium effugisse. Num uterque unam eandemque rem respexerit? Hoc statuit Wachsmuthius (a. g. I, 2, 281.); mihi vero vix est probabile. Plutarchus enim l. l. Timagoram, qui Ol. 103½ ab Atheniensibus eodem tempore quo Pelopidas a Thebanis ad Artaxerxem erat legatus, tradit capitis esse damnatum „εἰ μὲν ἐπὶ τῷ πλήθει τῶν δωριῶν, ὀρθῶς καὶ δικαίως”; causam autem damnationis veram fuisse quod Pelopidas plus Timagora apud regem effecerit; tum breviter addit historiam de Epicrate, ut probet δωροδοκίας Athenienses non solitos esse punire. Quid? Plutarchus ut sententiam suam affirmet exemplum attulerit, quod illi fuit contrarium? Wachsmuthius dirimere quidem studet rem, sed Demosthenes dicit, illos viros esse condemnatos *καταψευδομένους τῶν συμμάχων καὶ δῶρα λαμβάνοντας*. Itaque his Epicratem legatum fuisse statuerim neque alio modo quae Lysias dicit: *τούτου δὲ ἀποψηφίσασθαι* explicare scio. De Epicrate peculiarem commentationem se scripturum esse Meierus jamdudum promisit (de bon. damn. p. 177.), quam nondum prodidisse valde doleo. Quare ipse uodum explicare studii nostramque orationem in alia causa ac illa quam Plutarchus attingit habitam esse poto. Nostra oratio est *ἐπίλογος*, cujus primariam quoque orationem Lysias scripsisse videtur; ad eam enim retulerim quae Bekk. Anecd. p. 103, II. habent: *Καταδιῶξαι Ἀσίας κατὰ Ἐπιχράτους*; quae enim extat oratio non mutila esse videtur. Qui denterologiam habuit, praesertim Epicratem ejusque collegas accusavit quod pecunias publicas surripuerit; alia commemoraverat qui primariam habuerat orationem. Quae omnia bene cum Demosthenis verbis congruunt; falsae legationis omnino sunt accusati. Orationem esse habitam Ol. 97, I. statuit Franzius (ed. Lys. p. 252.); ex oratione ipsa nihil colliges.

28. Κατὰ Ἐργοκλέους ἐπίλογος.

Ergocles fuerat inter exules Phyleenses (§. 12.). Quos cum Thrasybulus reliquis civibus praetulisse videatur in imperio Ergocles quamquam alio modo excelloisse non videtur, amicus intimus Thrasybuli factus erat eique cum Telementibus debellaturus cum quadraginta navibus mitteretur, collega additus. Sed si adversarii orationi fides habenda est, male se gesserunt. Accusati enim sunt perduellionis (*πόλεις προ-*

δεδικώς §. 1, 11.), peculatus (κλέπτων καὶ δωροδοκῶν §. 3.), repetundarum (§. 17. *Ἀλικαρνασσεῖς καὶ οἱ ἄλλοι οἱ ὑπὸ τούτων ἠδικημένοι*) per *εἰσαγγελίαν* (cf. Schoem. de com. p. 194. Meier. de hon. damn. p. 194.). Quam rationes pecuniarum publicarum reddere iuberentur, Ergocles Thrasymbulo persuasit, ut Byzantium caperet et Senthæ filiam in matrimonium duceret; quod factum est, ut accensationes sycophastarum delerent. Hoc ipso tempore mortuus est Thrasymbulus atque jam Ergocles solus in iudicio stetit. In quo habita est nostra oratio quæ quamquam *ἐπιλογος* tamen pulcherrimis mihi adscribenda videtur. Thrasymbulum quidem acerbè orator impugnat, sed grato animo conuictetur, eundem eximie reipublicæ bene fecisse atque diuinitus esse factum, ut hoc ipso tempore sit mortuus. Ergoclem vero omni vi oratoria aggreditur. Enumerat quæ peccaverit, quam malum consilium dederit Thrasymbulo, auditores ne auro neve verbis Ergoclis se inter exules fuisse corrumpantur admonet, sed ut justam poenam petant. Oratio statim post Thrasymbuli mortem habita est sub finem a. 3. Ol. 97. Gravissima lis intendita est Ergocli, accusatores enim non solum extiterunt inter cives Athenienses, sed etiam Halicarnassenses aliique socii Athenas venerant, ut repetundarum crimina in Ergoclem proferrent. Accusationi punitio par fuit. Tria quidem talenta Ergocles largitus est, ut oratores ipsum defenderent; sed illi non ausi sunt nihilque egerunt. Populus *εἰσαγγελίαν* accepit. Res ad iudices venit; quorum ipsorum quingentos ex Piræo et mille sexcentos ex arce corruerat. Attamen capitis est condemnatus ejusque bona publicata (cf. Lys. adv. Philocr. §. 2.). Quod bene perspexit Schneiderus ad Xen. H. IV, 8, 24; paullo vero post addit sui immemor: „magna pecunia multatum fuisse Ergoclem, discimus ex Demosthene”; quod si Demosthenes dixisset, Lysias et Demosthenes inter se pugnarent. Sed verbis Demosthenis (de fals. leg. p. 398): *ὅσοι διὰ ταῦτ' ἀπολώλασι παρ' ὑμῖν, οἱ δὲ χρήματα πάμπολλ' ὠφλήκασιν, οὐ χαλεπὸν δεῖξαι, Ἐργόφιλος, Κηφισόδοτος, Τιμόμαχος, τὸ παλαιὸν ποτε Ἐργοκλῆς, Διονύσιος, ἄλλοι* — nihil potius inesse, quod nos doceat, Ergoclem a Demosthene non ad τοὺς μὲν, sed ad τοὺς δὲ relatum esse optime movuit Meierus (de bon. d. p. 194 sqq.). Hinc falsa quæ addit Schneiderus: „cum multa irrogata ei ex opibus multo minoribus non posset redigi, quaestione instituta accusatus est a Lysia Philocrates”; cum deberet dicere: „cum publicata Ergoclis bona omnium spe miuora essent, Philocrates quod multa surri-

puerit ex bonis publicatis accusatus est." Ad hanc accusationem pertinet oratio proxime sequens.

29. Κατὰ Φιλοκράτους ἐπίλογος.

Philocrates Ephialtae filius, Iphicratis frater (quem ipsam liti de Hermis mutilatis institutae fuisse implicitum summo jure mihi videtur conjecisse Droysen. de Arist. Av. et Herm. p. 35.) paullo antea auxilium decem navium triremium cum peltastis Euagorae submissum duxerat (Xen. H. IV, 8, 24., ubi lectionem vulgatam Meierum voluisse mutare supra [p. 93.] vidimus); quas naves interceptit Teleutias, adversus quem Thrasybulus missus est. Thrasybulus deinde et Ergocles accusati sunt; Ergoclis bona publicata quum omnium spe minora essent, quia Ergocles quod triginta talenta surripuerit accusatus erat, in suspicionem bonorum Ergoclis occultorum (cf. Boeckh. O. c. I, 426. Meier. Proc. 257. 259.) venit Philocrates, qui Ergoclis fuerat quaestor et amicus (cf. Boeckh. I. 195. Meier. d. b. d. p. 194. 213.). Quod crimen ut a se averteret, Ergoclis inimicum se fuisse simulavit Philocrates; ab oratoribus tria talenta quae ab Ergocle acceperant, minis rededit (§. 6.) atque testes produxit, inter se et Ergoclem summam discordiam extitisse (§. 7.). Multos etiam argento corruptit, qui se accusaturos esse comminati erat. Orator igitur noster dicit: ὁ ἀγὼν ἐρημότερος γεγένηται ἢ ἐγὼ προσεδόκων, πολλοὶ γὰρ ἦσαν οἱ ἀπειλοῦντες καὶ οἱ φάσκοντες Φιλοκράτους κατηγορήσειν· ὧν οὐδεὶς νυνὶ φαίνεται. Quibus ex verbis apparere videtur, nostram orationem non esse ἐπίλογον; sed tam brevis est, ut iode non suspicer eam primariam esse. Orationem esse habitam sub initium n. 4. Ol. 97. crediderim. Philocrates legatus missus esse ad Lacedaemonios dicitur a Demosthene (adv. Aristocr. p. 659.); quo tempore hoc sit factum, mihi incertum est. Ceterum cf. frgm. 129.

30. Κατὰ Νικομάχου γραμματέως εὐθυνῶν κατηγορία.

Harp. ἐπιβολὴ ἢ ζημία — παρὰ Ἀσσία ἐν τῷ κατὰ Νικομαχίδου, εἰ γνήσιος ὁ λόγος. Legitur v. ἐπιβολὴ in nostra or. §. 3. atque in eadem §. 11. Νικόμαχος vocatur

Νικομαχίδης; primitivum enim et patronymicum nomen in eadem persona saepius obtinent (cf. Hemsterb. ad Lucian. Tim. §. 44. n. 31. et quos citat Schoemannus ad Is. p. 344, qui recte Foertschii explanationem, exemplis similibus non probatam, respuit). — Nicomacho post expulsos Quadringentos munus Solonis leges recognoscendi (*ἀναγράφειν*) traditum erat ea condicione ut quattuor mensibus rem persolveret; sed iste pro IV. mensibus per sex annos munus obtinuit (§. 2.). Cum autem videatur usque ad Athenas a Lysandro Ol. 93, 4. (vere a. 404.) captus hoc magistratu functus esse (§. 3.), paucis mensibus post Quadringentos ejectos id accepit, quod scelestissime ad arbitrium suaeque solum avaritiae serviens administravit (§. 10 sqq. cf. Schoem. Proc. 660.), ita ut magistratos poenam ad eo repeteret (§. 3.). Attamen cum XXXviri imperium usurpassent in exilium ejectus (§. 15.), illis expulsis rediit (§. 16.). Libertate recuperata Tisamenus (de quo cf. Droysen. ad Arist. Acarn. 603.) soasit, ut antiquae Solonis leges recensereatur atque populo probatae confirmataeque sub tutela Areopagitarum essent. Electi sunt nomothetae, quibus ut leges conscriberent uno mense, est mandatum (cf. And. de myst. §. 83. Schoem. de com. p. 270.). Ex eorum numero videtur Nicomachus fuisse; quare ab oratore non solum sicuti Tisamenus *νομοθέτης* (§. 28.) vocatur, sed etiam (§. 3.) id quod mandatum erat intra triginta dies perficere jussus esse dicitur. Nomothetae munus legum recognoscendarum dispartiti erant; Nicomachus id accepisse videtur, ut ea quae ad sacra spectarent renovaret (§. 17.). Hoc quoque munus summa cum licentia gessit; neque solum sumtus maximos in sacra fieri in summa pecuniae penuria jussit (cf. Boeckh. O. c. I, 227. II, 132. 127. Morell. ad Arist. Leptin. p. 173. ed. Grauert.), sed iterum magistratum suo arbitrio in IV annos prorogavit (§. 4.); neque unquam ejus rationem reddere voluit (§. 5.). Tandem ab eo, cui Lysias orationem conscripsit, in jus est vocatus; itaque nostra oratio habita est Ol. 95, 2. Aliam rationem Bremius, quocum fere concinnant Marklandus et Augerus, iniiit, ex qua conjecit orationem habitam esse Ol. 94. post ejectos XXX viros atque quidem anno minimum spatio praeterlapso; quid? quod Frauzius (de Lys. p. 8.) eam Ol. 94, 1. conscriptam esse contendit. Reiskius a veritate non tantopere abhorret. Sed rationem, qua Bremius comparavit quae §. 2. de sex et §. 4. de quattuor annis per quos magistratum obtinuisse fertur reus, legimus, ne de Wachsmuthio dicam, qui (ant. Gr. I, 2, 269.) hanc differentiam prorsus praetermisit, luculenter

refutavit Bergkins (ad calc. Andoc. Schiller, p. 141 sqq.). Non enim solum verba ἐπειδὴ ἐκείνων — καὶ νῦν (§. 4.), quibus utrumque munus distinguitur (cf. §. 25. Krueger. ad Clint. p. 99.), obstant, sed etiam quae orator §. 22. profert, clare nos docent, post XXX viros ejectos munus reum administrasse (cf. Bergk. p. 144.). Nec mirum, oratorem iu prius rei negotium accuratius iquirere; quod eo consilio tantum fieri, ne reus ex priore vita publica excusationem expromat, minime vero ut ipse inde accusatioem instituat orator latetur (§. 15.). Quare ad alterum solum magistratum quam scelestissime sit administratus demonstrandum testes producit (§. 20.). Bis igitur Nicomachos munere legum conscribendarum functus est; sed ad hanc rem non cum Bergkio (p. 145.) illa quoque retulerim quae orator §. 29. profert; verbum enim δις ἢ πολὺν χρόνον oppositum de duobus continuis annis (cf. Boeckh. O. c. I, 203.) intelligendum est neque apparet cur pluribus annis praeterlapsis eundem scribam iterum eidem magistratui assignari non licitum sit (cf. Heflier. Gerichtsverf. p. 33.). De priore Nicomachi vita Bergkios (p. 146.) doctissime multa exposuit. Lysias cum ipsum vocat δημόσιον (§. 6. 27.) rem amplificat; ipse inter φράτορας quamvis sero erat inscriptus (§. 2.), pater vero fuit δημόσιος (cf. Boeckh. O. c. I, 199. Bergk. p. 147. sq., cujus argumentatione Meieri [de bon. damn. p. 62.] et Bremii sententiae cadunt). Collegae Nicomachi in munere legum conscribendarum intra tempus iustum id quod sibi erat impositum expleverant, ut ex And. de myst. §. 85. apparet. Itaque illa quae in nostra or. §. 29. leguntur τοὺς αὐτοὺς ἕατε etc. non ad illos referenda, sed ex oratorum exaggerandi modo de Nicomacho solo (cf. §. 5.) explicanda sunt. — De actione certius quidquam dicere non ausim. Praesertim quidem ἀλογίου accusatur, qua de causa logistae ἡγεμονίαν δικαστηρίου habent (cf. Meier. Proc. p. 361 sqq.), aliis vero locis καταλύσεως τοῦ δήμου arguitur (§. 30. 35), quod crimen thesmothetae iudicandum curant; Heliastae iudicant. Titulum orationis a grammaticis esse corruptum notavit Meierus (Proc. p. 214.).

31. Κατὰ Φιλωνος δοκιμασίας.

Philo Acharneusis quidam (§. 16.) a XXX viris urbe expulsus aliquamdiu in agro vivebat; quum exules Phyleenses

in Piraeem convenirent, opibus suis coactis Oropum (Oropus illo tempore Atheniensibus non erat subiecta (cf. Hermann. antt. Gr. §. 117.) se contulit ibique inquilinus neque exulum neque adversariorum partes quamvis validus secutus est neque alteros armis pecuniisve adjuvit, sed agros pervagans civibus pauperibus invalidisque omnia quae ipsis erant spoliabat (§. 8 — 19.); in privata quoque improbus erat vita, ita ut mater nullam ei fidem habens apud Antiphanem quendam deponeret tres minas (cf. Boeckh. O. c. I. 126.), ut ipsam sepeliendam curaret (§. 20 — 23.). Attamen Philo non solum Athenas reverti, sed senator sorte electus examen sustinere ausus est (§. 2.). Quam ob rem a senatore quodam in examine ipso in senatū accusatur. Actor igitur postquam se non odium privatum satiaturnum, sed ut iurijurando senatorio obsequatur produsse est professus collegasque adhortatus ut si quid scelerum Philonis ipse praetermisisset explerent (§. 5.), sententiam eonstat, omnes qui ibi patriam esse ubi bene sibi sit contendant summum commodum patriae praeferre (— §. 7. cf. Moret. varr. lectt. II, 3.); ex hisce esse Philonem, qui quomodo hanc sententiam tota vita et privata et publica probaverit deinde exponit (§. 8 — 23.). „Fortasse, pergite orator, ad ea quae in posterum acturus sit provocabit, sed beneficiorum praeteritorum, non futurorum gratia est reddenda; iste si crearetur, vel boni cives civitati officia servare desisterent. Quicumque stationem vel navem vel castrum, ubi cives sunt, prodidit, morte et bonorum publicatione et sepultura in patria negata punitur (cf. Meier. de bon. damn. p. 11.); quam ob rem Philo minimum in servitutem redigi meretur. Ejusmodi sceleri quod ex lege non poena imposita sit ne obtendat; tale enim facinus posse committi mente prospici nequivit; levissima poena foret ἀτιμία (— §. 29.). Nec fieri potest ut qui urbem nihili habuerit bonum quidquam civitati suadeat (— §. 32.). Si vero qui nunc pro eo supplicabunt, prius eum ut reipublicae prodesset rogarent oportuit; se ipse enim honore quem nunc desiderat, privavit”. — Actio qua Philonem aggredi potuit orator simillima est ei qua Leocratem persectus est Lycurgus; Philo aequae ac Leocrates *γραφαις λειποταξίου, προδοσίας, δήμου καταλύσεως, γονέων κακώσεως* in iudicium potuit vocari; cum igitur singularis lex de omnibus his facinoribus non extaret, reus per *εἰσαγγελίαν* erat accusandus (§. 27.). Solo eos qui in seditionibus alterutrius partis non essent, ignominia notaverat; sed quia ἀμνηστείαν verisimile est non solum inter cives ἐκ Πειραιῶς ex altera parte atque cives ἐξ ἄστως ex altera

valuisse, sed ad omnes qui illo fere tempore non ἀτιμία fuerint notati pertinuisse, illa lege orator non utitur; sed ut proditoris poena legitima Philoni imponenda in ἀτιμίαν mitteretur postulat. Senatus in hac actione dijudicanda erat iudicium; actori autem unam tantum orationem habere licebat (§. 16.). De Philone nihil nisi ex nostra oratione comperi. Philonem quendam post XXX viros expulsos falsae legationis esse accusatam, sed solum commemoravit Isocrates (c. Callim. c. 11.), is vero est ἐξ Κοίλης; alius Κυδαθηναίος athltheta legitur in inser. (ap. Boeckh. O. c. II, 165.); alius est Aeschinis oratoris affinis (Dem. de cor. §. 234.); alius P. ὁ Αἰξονεύς (Dem. c. Polycl. p. 1221.). Orationem nostram scriptam esse Ol. 94, 4. Kraegerus (ad Clot. p. 97.), Ol. 96, 1. Franzius (ed. Lys. p. 252.) conjecerunt; equidem alteram sententiam alteri praeferre non ausim.

32. Κατὰ Διογείτονος.

Oratio haec a veteribus laudibus summis effertur atque a Dionysio et Photio ejus partes accuratissime exponuntur. Ἔστι δὲ ὁ λόγος, inquit Dionysius (vit. Lys. §. 22.), ἐκ τῶν ἐπιτροπικῶν ἐπιγραφόμενος κατὰ Διογείτονος· ὑπόθεσιν δὲ ἔχων τοίανδε· Διόδοτος κ. τ. λ.; hypothesi enarrata prooemium εἰ μὲν μὴ μεγάλα κ. τ. λ., narrationem ἀδελφοὶ ἦσαν ὧ ἄνδρες δικασταὶ κ. τ. λ., expositionem fidei qua dignus sit actor (πρῶτον μὲν οἶν τούτων ἀνάβητέ μοι μάρτυρες), indignus vero reus (ἀξιῶ τοίνυν ὧ ἄνδρες δικασταί), omnia virtutibus oratoris referta esse probat. Θαυμάζονται μέντοιγε, ait Photius, αὐτοῦ (Λυσίου) ἄλλοι λόγοι καὶ δὴ καὶ ὁ πρὸς Διογείτονα ἐπιτροπῆς· πιθανὴν τε γὰρ καὶ καθαρὰν τὴν διήγησιν ποιεῖται. Ἄλλ' οὐκ εὐθὺς ἐπὶ τὰς αὐξήσεις καὶ τὰς δεινώσεις, ὅπερ πολλοὶ πάσχουσιν, ὑπάγεται κ. τ. λ. Dionysius et Photius omnia quae de hac oratione scripserunt exscribere piget, cum duas tresve paginas illorum verbis explerem. Argumentum laudat Maximus Planudes (schol. Herm. T. V. p. 546. W.): Διόδοτος Διογείτονος τοῦ ἀδελφοῦ θυγατέρα γήμας καὶ σῶν ἐξ αὐτῆς παιδας, ἐξῶν ἐπὶ πόλεμον ἐν τοῖς Πελοποννησιακοῖς ἐπιτροπον καταλιμπάνει τῶν παιδῶν τὸν ἀδελφόν, καὶ μαχόμενος ἐν Ἐφέσῳ τελευτᾷ τὸν βίον. Ἀθηναίων δὲ τις γήμας τὴν Διοδότου μὲν θυγατέρα, Διογείτονος δὲ

θυγατρίδην, ἐγράψατο Διογείτονα κακῆς ἐπιτροπῆς τῶν
 παιδῶν, ᾧ Λυσίας γέγραφε τὸν κατὰ Διογείτονος λόγον.
 Verba ἀδελφοὶ ἦσαν — ὁμοπάτριοι laudantur ab eodem
 (p. 381. Ald. T. V. p. 452. W., Cod. Ven. — ὁμομήτριοι).
 Non immerito tantopere haec oratio laudatur, venustissima enim
 est atque inprimis πιθανότητος Lysiaca exemplum; vebe-
 menter ideo dolendum quod in fine mutila est. Titulus a
 Dionysio laudatur, uti nunc legitur, κατὰ Διογείτονος; vitu-
 perandus autem est criticus Halicarnassensis quod in argumenti
 expositione scripsit: ἐγράψατο κακῆς ἐπιτροπῆς (cf. Moeris
 p. 143.). Photius iuscripsit πρὸς Διογείτονα ἐπιτροπῆς;
 ἐπιτροπῆς recte se habet, sed πρὸς Δ. perversum est, ut ex
 argumento apparet; quod est hoc: Diodotus et Diogiton fratres
 germani res mobiles inter se partiti, immobilibus conjunctim
 usi sunt (cf. Meier. Proc. p. 378.). Diodoto, quum faculta-
 tes suas mercatura multo anxisset, Diogiton filiam in matri-
 monium dedit, ex quo filia et duo filii geniti sunt. Postea
 Diodotus cum Thrasylo stratego τῷ ἐπὶ τῶν ὀπλιτῶν (cf.
 Boeckh. O. c. II, 178. Schoem. de com. p. 314. Meier. Proc.
 105.) Ol. 92, 3. ut Samum proficisceretur conscriptus est.
 Tum fratri suo eidemque socero tutelam liberorum concessit
 (cf. Meier. Proc. p. 447.) atque apud eum deposuit quinque
 talenta et testamentum; praeterea foenore nautico probavit col-
 locata sibi esse septem talenta et quadraginta minas, in Cher-
 soneso debita duo millia drachmarum. Cum fratri demaudasset,
 ut si quid ipsi accidisset, uxori talenti dotem (cf. Meier. Proc.
 p. 410. Boeckh. O. c. II, 49.) omniaque quae in aedibus
 essent daret, filiae autem talentum, uxori vero viginti minas
 et triginta stateras Cyzicenos reliquisset, abiit ac brevi post
 Ephesi mortuus est (cf. Diod. 13, 64.). Diogiton primum
 quidem filiam mortem celavit et testamentum obsignatum unde
 foenora nautica cognosceret surripuit. Brevi vero post morte
 nonciata honoribusque sepulcralibus confectis per annum in
 Piraeo habitaverunt. Tum fratris viduam Hegemoni in ma-
 trimonium ac quinq̄ue milia drachmarum dotem dedit Diogiton,
 quae prima fuit fraus; talentum enim dotem dari voluerat Dio-
 dotus. Liberi Diodoti in urbem missi sunt indeque Diogiton
 tutelam scelestissime exercuit, ut omnia undecunq̄ue acciperet
 liberis ex secunda uxore procreatis corraderet (§. 17.) Neque
 enim liberorum domum elocavit neque agrum emit, quorum ex
 redditibus eos nutrire (cf. §. 23. Boeckh. O. c. I, 158. Meier.
 Proc. 295. 451.), sed eum trierarchiam cum Alexide praesta-
 ret (§. 24. cf. Boeckh. O. c. II, 87. 120.) ad eamque se

quadraginta octo minas dedisse contenderet, infantibus, quamquam popilli trierarchia liberi sunt etiam per annum postquam sui juris facti sunt, dimidium expensum tulit; rationibus vero trierarchiae pensitatae comparatis deprehensus est nihil nisi viginti quattuor minas expendisse easdemque ab infantibus solvendas curasse (§. 26. 27.). Praeterea navem in mare Adriaticum navigantem duobus talentis operavit liberorum periculo (§. 25. cf. Boeckh. O. c. I, 148. Meier. Proc. p. 451.); quum vero mercatura duplum reddidisset (cf. Boeckh. O. c. I, 65.), suas esse pecunias contendit. Porro trium liberorum ὄψον quotidie quinque obolis constituisse, calceamenta et impensas fullonicas tonsoriasque per octo annos pluris quam talento (§. 20. cf. Boeckh. O. c. I, 111. 125.) dixerat. Ex patris exsequiis quae ne viginti quinque quidem minis constiterant, 2500 drachmas, ad Dionysiaca agni pretii quod sedecim drachmas (cf. Boeckh. O. c. I, 83.) fuisse dixit, octo drachmas, ex aliis festis quadraginta minas, denique alia multa expensa fecit infantibus. Quibus omnibus non occultis, multis autem aliis incognitis, filius Diodoti natu major quam inter ephebos reciperetur, Diogiton (§. 9.) liberos domo ejecit nihilque nisi viginti minas et triginta stateras a patre esse relicta atque adhuc sua pecunia infantes se nutrisse mentitus est. Lacrimantes matrem adierunt; actore consulto Diogitoni ut res coram cognatis (§. 12.) ageretur vix persuaserunt. Ibi mater liberorum, filia Diogitonis, patrem ipsum argenti impiissime subducti accusavit; conjugem suum probavit quinque talenta reliquisse, testamentum a liberis repertum sibi que traditum esse, Diogitonem centum minas foenori datas accepisse aliasque viginti minas multamque suppellectilem; frumentum quotannis ex Chersoneso (cf. Boeckh. O. c. I, 85.) liberis mitti. Splendidis verbis femina depinxit omnia, ut qui affuerunt lacrimas effunderent (§. 18.); sed Diogiton in nequitia perseveravit atque liti implicari quam pecuniam reddere maluit (§. 2.); denique quidem (§. 28.) Diodotum septem talenta et quadraginta minas reliquisse concessit, quorum vero non nisi viginti minas et triginta stateras (§. 9.) superesse. — Litem fuisse γραφήν ἐπιτροπῆς Boeckhius V. Cl. (O. c. I, 380.) statuit, sed Hesterus (Gerichtsv. p. 251.) et Meierus (Proc. p. 293.) δίκην ἐπιτροπῆς recte mihi videntur intellexisse. Γραφή enim ἐπιτροπῆς tum demum potuit institui, si liberi non erant sui juris, sed ex Diodoti liberis unns jam in suam tutelam pervenerat. Summum quidem periculum (τοὺς ἐσχάτους κινδύνους (§. 2.) Diogitoui imminere actor dicit: at in actione tu-

telaē privata de reddenda tantum pecunia litigatum esse constat; quamobrem haec ex hyperbole oratoria dicta intelligenda sunt. Quamdiu tutela gerebatur, tamdiu ratio non reddebatur; in nostra vero oratione Diogiton (§. 19.) rationem reddidisse fertur. Ex hac quoque causa oratio nostra *δίκη* intelligenda est. *Δίκη* autem *ἐπιτροπῆς* a liberis ipsis tutela finita iustituebatur. Accipiamus igitur actorem vel tanquam *κύριον* uxoris prodiisse simulque ejus fratrum nomine dixisse vel tanquam *συνήγορον* hanc *δευτερολογίαν*, ex Diodoti autem filiis natu majorem *πρωτολογίαν* brevem habuisse. Orationem esse habitam Ol. 96, 1. conjecit Franzius (ed. Lys. p. 252.); rectius vero Ol. 94, 4. statuerunt Kruegerus (ad Clint. p. 97.) et Westermannus. Ol. 92, 3. abiit Diodotos et paullo post mortuus est; per octo autem annos Diogiton tutor fuisse dicitur (cf. §§. 9, 20, 29.). Primum in amicorum concilio statim post tutelam finitam accusatus est, tum in Heliastarum judicio, quod paullo post esse factum non video cur possit negari. Franzium id videtur offendisse, quod filius natu minor nondum erat sui juris. Sed tum quum major Diodoti filius inter ephobos esset receptus Diogiton utrumque domo sua ejecit (§. 9.) itaque tutelam deposuit; major enim filius matura sua aetate ipsa tutor fratris factus est. Ol. igitur 94, 4. filius Diodoti major Diogitonem accusasse, *δευτερολογίαν* autem sororis maritus videtur habuisse. Qui ab initio dolorem declarat, quod agnatus reus sibi faciendus sit, sed Diogitonis culpam tantam esse, ut nihil sibi sit reticendum. Tum Diogitonis tutelam qualem exposui depingit atque sine tutorem ex talentis septem et minis quadraginta minimum sex talenta et viginti minas debere reddere (cf. Boeckh. O. c. I, 125.) probat. Diogiton Acharnensis *ταμίας τῶν ἱερῶν χρημάτων τῆς Ἀθηναίας καὶ τῶν ἄλλων θεῶν* commemoratur in inscr. ex Ol. 95, 3. (ap. Boeckh. C. J. I. p. 231.); hic idem esse videtur qui in or. adv. Neaer. p. 1360. laudatur ideoque ex facili temporum computatione diversus a nostro Diogitone.

33. Ὀλυμπιακός.

Λόγος πανηγυρικός, ἐν ᾧ πείθει τοὺς Ἕλληνας ἀγομένης Ὀλυμπιάσι τῆς πανηγύρεως ἐκβάλλειν Διονύσιον τὸν τύραννον τῆς ἀρχῆς καὶ Σικελίαν ἐλευθερῶσαι, ἄρξασθαι τε τῆς ἔχθρας αὐτίκα μάλα, διαρπάσαντας τὴν

τοῦ τυράννου σκηνὴν χρυσῶ καὶ πορφύρα καὶ ἄλλω
 πλούτῳ πολλῶ κεκοσμημένην· ἐπέμπε γὰρ θεωροὺς εἰς
 τὴν πανήγυριν ὁ Διονύσιος ἄγοντας θυσίαν τῷ θεῷ·
 μεγαλοπρεπῆς τε καταγωγὴ τῶν θεωρῶν ἐγένετο ἐν τῷ
 τεμένει καὶ πολυτελής, ἵνα θαυμασθεῖη μᾶλλον ὁ τύ-
 ραννος ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος· ταύτην λαβὼν τὴν ὑπόθεσιν
 τοιαύτην πεποιήται τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου· Ἄλλων κ. τ. λ.
 (Dion. Hal. Lys. 33.). — Rem narrat et Olympiacam lau-
 dant Diodorus XIV, 109. et Plutarchus (vit. Lys. p. 326.).
 Neque ostentationis causa eum scriptum esse significat Hermo-
 genes (de form. p. 146. 147. T. III. p. 395. W.): Ἴσοκρά-
 τος καὶ Λυσίου Ὀλυμπικοὶ τε καὶ Παναθηναϊκοὶ καὶ
 αὐτὸ τοῦτο πανηγυρικοὶ, κἂν ἐπιγράφονται οὕτω Πανη-
 γυρικοὶ δῆλόν ἐστι ὡς ἄλλο τι βούλονται· μετρίως γὰρ
 πως ἔχουσι τὸ πανηγυρικὸν καὶ ὅσον τάχα ἂν καὶ συμ-
 βουλή τις ἢ δικανικὸς λόγος δέξαιτο. Laudat Harp. v.
 Ἴόνιος· Α. ἐν Ὀλυμπιακῶ. τὸν Ἀδρίαν καλούμενον
 οὕτως ὠνόμαζον ἐνίοτε οἱ παλαιοί. Errat autem Taylorus
 Olympiacum Theonem (I, 18.) respicere putans (cf. supr. p.
 52.). Habita est oratio festis Olympicis a. 388. Ol. 98, 1.,
 non Ol. 98, 2. (Franz. Lys. p. 252.).

34. Περὶ τοῦ μὴ καταλῦσαι τὴν πάτριον πο-
 λιτείαν Ἀθήνησι.

Plebe ex Piraeo reversa quum viri oligarchici ne ipsos
 deo populus vexaret accensationibus timerent, Phormisius ad
 populi auctoritatem coercendam legem tulit ut nemini nisi agro-
 rum possessoribus reipublicae gervudae participi esse liceret
 (cf. Wachsmoth. antt. Gr. II, 2, 268.). Quae si rata fuisset,
 quinque milia civium rebus publicis exclusa essent. Sed exti-
 tit in Phormisium adversarius, cui nostram orationem scripsisse
 Lysias fertur. Quae nom habita sit jam Dionysius fuit incer-
 tus; qualis nobis est tradita, de illa re dijudicari nequit; ni-
 hil enim habemus nisi fragmentum a Dionysio servatum; frag-
 mentum istud certe dubitationem non adjuvat. Legem Phormisii
 injustam et periculosam esse orator demonstrat inque ea re
 provocat ad Argivorum et Mantineensium exempla (cf. Clinton.
 f. H. p. 431 sq. 424. Kr.). Oratio conscripta est Ol. 94, 2.

35. Ἐρωτικός.

Lysiae Eroticus nobis servatus est in Platonis Phaedro, cujus argumentum accurate expositum invenimus a Gregorio Corinthio (ad Hermog. *περὶ μεθ. δεινот.* T. VII. p. 1162. W.), quod breviter attingit Philostratus (epp. VII. p. 918. Olear.): τὸ μὲν μὴ ἐρῶντι χαρίζεσθαι Λυσίου δόξα· τὸ δὲ ἐρῶντι δοκεῖ Πλάτωνι· σὺ δὲ (Ἀθηναῖς) καὶ ἐρῶντι καὶ μὴ ἐρῶντι· τούτο δὲ σοφὸς μὲν οὐδεὶς, Λαῖς δὲ, οἶμαι, ἐπῆνει. cf. Theon. II, 18. Maxim. Plaud. ad Herm. form. p. 400. Ald. T. V. p. 513. W. Galen, de Hippocr. et Plat. phil. IX, 5. At in hoc festivo argumento Plato non subsistit, sed in eloquentiae naturam altius inquirat. Quod autem maxime ut orator observet postulat, hoc esse veritatem (cf. Haenisch. comm. de anctor. Amator. p. 17.) recte intellexit Scholiasta quidam Hermogenis. (p. 120. Ald. T. IV. p. 297. W.), sicuti in aliis quoque dialogis idem statuit. Haec est summa, quam ex posteriore dialogi parte colligimus quaeque omnes illius temporis oratores insectatur. In priore vero parte Lysiam solum impugnat: Socrates ab initio Lysiae sententiam „τῷ μὴ ἐρῶντι χαρίζεσθαι δεῖ” ironice comprobatur atque quae idem sentiat orationem amatoriam habet. Jam vero Lysiae sermonem perplexum ac plane membrorum junctura destitutum exprobrat; ethicum orationis Lysiacae argumentum praetermittens dictionem impugnat (cf. Plat. de audiend. c. 13. Lucian. de domo §. 4. Diogen. Laert. III, 25. Fronton. de laudd. fumi et pulveris p. 256. Procl. ad Parmen. p. 23. Consin.), neque orationem vilem et humilem esse negari potest. (Accuratius hoc exposuit Haenischius in comment. edit. Amatorii suae praemissa). Quare Taylorus ad illum sobriam quem finxit, eam pertinere contendit; illum vero orationis apud Platonem non auctorem esse posse, sed si nostrum negliges quoniam tempora obstant, tertium esse fingendum optime Spengelius (*συναγ.* p. 132.) statuit. Dicas fortasse Taylori sententiam Lysiam nostrum non esse auctorem, loco Joannis Siciliotae (schol. ad Herm. form. T. VI. p. 324.) defendi, quem hic apponem: Οἱ παλαιοὶ γυμνάζοντες ἑαυτοὺς παλαιαῖς ὑποθέσεσιν ἐξήσκουν τὴν τέχνην. διὸ καὶ μετὰ καὶ ἄλλων πολλῶν τοὺς ἐρωτικούς ἐμελείων λόγους, ὁποῖους ἂν τις φαιή πρὸς τὸν ἐρώμενον. καὶ οὐκ ἀμαθῆς ὁ ἔρωτος ἦν ἀπὸ γε τῆς τοῦ Πλάτωνος δόξης, ὅπου γε μὴδὲ γυναικὶ συνώκησε καὶ τοῦ Δημοσθένους μῆ ἀρεσθέντος, ἀλλὰ σώφρων καὶ ἀπαθῆς. γέρονται

οὐκ ἄρα λόγοι τῆς ῥητορικῆς ἰδέας, τοῦ τε Πλάτωνος καὶ τοῦ Δημοσθένους· ὁ μὲντοι Λυσίας πρὸς γυναῖκας ἦν ἐρωτικός, οἱ πρὸς τὴν ἐναντίαν μοῖραν καὶ βδελυκτὴν· διὸ μετὰ τὸν Ὅμηρον πρῶτος ἐρωτικῶν λόγων δημιουργὸς ἐστὶν ἐν πεζῷ λόγῳ· χοῖται δὲ τῇ περὶ τοῦτον τὸν λόγον οἰκονομία ἀτάκτῳ καὶ ἀναρμόστῳ, καίτοι καλὰς ἔχων ἐννοίας καὶ τὴν ἄλλην ὕλην αἰς καὶ Πλάτων χοῖται, ὡς ὁ λόγος δεικνύσι, ταῖς αὐταῖς, μετὰ πολλῆς δὲ τῆς ἀρμονίας καὶ ἀκριβοῦς. Sed scriptor Lysiae vitam et orationes negligenter confudit et verba: Λυσίας πρὸς γυναῖκας ἦν ἐρωτικός κ. τ. λ. ad ejus vitam tantum referenda sunt. Multi inter veteres scriptores nostrum Lysiam esse intelligendum auctorem orationis apud Platonem testantur (cf. Haensch. comm. l. Epp. Socr. 27.). Ex hac ipsa, ut dicam, rixa inter Platonem et Lysiam exorta Dionysii Halicarnassensis impetus explicandus est, quo in Platonem irruit. Non enim solum Platonis orationem multo inferiorem esse quam Demosthenis affirmat (ep. ad Cu. Pomp. §. 1.), sed etiam ejus elocutionis simplicem quidem partem et facilem contendit esse et suavem, illam vero quae ad loquacitatem (περιπτολογίαν) fertur, obscuram fieri, latam, verbis novatis instructam, ineptam quoque et ingosam (ep. ad Cu. Pomp. §. 2. de comp. verb. c. 25. p. 208. de Demosth. dic. vi §. 23.) atque hoc iudicium ad Phaedrum ipsum referendum esse (ad Cu. Pomp. §. 2.); summopere certe Platonem peccasse quod Lysiam perstrinxerit atque honoris solummodo et aemulationis studio perductum contra Lysiam orationes cum scripsisset. Neque Dionysius solus talia de Platone iudicavit, sed etiam Caecilium eadem sensisse Longinus (de subl. 32, 8.) testatur, neque Longino credendum est, Caecilium odio Platonis majore quam Lysiae amore imbutum atque opinione Lysiae orationem esse omni peccato liberam (ἀναμάρθητον et καθαρὰν) infectum fuisse, quia supra (p. 39.) docuimus, accuratam censuram egisse Caecilium; Longinum vero sublime dicendi genus amasse, subtile a Lysia tractatum despexisse (cf. I, 4. et diss. crit. de Longio. p. CXXI. ed. Weisk.) nunquam obliviscamur; neque Dionysium caeco Platone odio habuisse, plures loci testantur (cf. de Dinarch. §. 8. p. 645. ep. ad Cu. Pomp. p. 751.). Omnino teneandum est, Phaedrum primum esse opus a Platone conscriptum (Ol. 93, 2.) ideoque a Platonis priore sentiendi modo etiam nunc poetico quodam colore ornatum. Tum autem si in quaestionem subtilius inquiremus, et Platonem et Lysiam excusandum esse intelligemus. Plato enim ex industria ut oratio-

nis Lysiacae jejunitatem ostendat, Socratis orationem maxime illo loco, ubi de animae itineribus loquitur, exornavit, id quod et ipse declaravit p. 257. A.: *αὐτή σοι, ὦ φίλε Ἐρως, εἰς ἡμετέραν δύναμιν ὅτι καλλίστη καὶ ἀρίστη δέδοται τε καὶ ἐκτέτυται παλινοῦδία, τὰ τε ἄλλα καὶ τοῖς ὀνόμασιν ἠναγκασμένη ποιητικοῖς τισι διὰ Φαῖδρον εἰρησθῆαι*, et Aristoteles (rhet. III, 7.): *διὸ καὶ τῇ ποιήσει ἤρμοσεν ἐνθεὸν γὰρ ἡ ποίησις· ἢ δὴ οὕτω δεῖ ἢ μετ' εἰρωνείας, ὅπερ Ἰσογίας ἐποίει καὶ τὰ ἐν τῷ Φαίδρῳ*. Sed non mirum est Platonem malum iudicium de Lysia tulisse. Illo enim tempore Lysias Thuriis modo reverterat neque judiciales orationes hucusque scripserat; leviora vero orationum genera, ut epistolica, amatoria, alia quae nulla adhibita cura (*μετὰ παιδιᾶς*) composuerat, minoris erant, ut Dionysius ipse fatetur, momenti; quare immerito critici veteres falsi iudicii Platonem accusaverunt. Sed quo minus Lysiae auctoritas Platonis iudicio diminuta videatur, hoc tenendum est, ne orationem quidem esse Lysiae quem Plato servavit Eroticam. Spengelius et Franzins eodem tempore (utriusque libri a. 1828. prodierunt) contenderunt, *λόγον ἐρωτικόν* epistolam esse ad amatam conscriptam, in qua iudicanda non eadem leges quibus justam orationem metimur, adhibendae sint. Spengelius quomodo haec sententia et oratione ipsa optime firmetur et testimoniis M. Cornelii Frontonis, Hermiae Scholiastae, Photii, Suidae, tam praeclare exposuit, ut equidem in ejus auctoritate acquiescam, illa vero quae Haeuischius (p. 30 sqq.) Lysiae objecit cadant (cf. etiam Westermann. quaestt. Demosth. II. p. 54.). Phaedrus Myrrbinusius Pythoclis f. quum Socrati obviam venit, Lysiae recentem *λόγον ἐρωτικόν* secum fert; neque igitur est quare eum Ol. 93, 2. scriptum esse negemus. Eundem Phaedrum, mutam personam agentem, reperimus in Platonis Protagora, ubi Hippiam de signis coelestibus colloquentem audire dicitur (p. 315. b.) eundemque in Plat. symp. et ap. Lysiam ipsum in or. de Arist. bon. §. 15. Qui plura de eo cupit discere adeat Theod. Bergkii diss. ad calc. Andoc. Schiller. p. 132 sqq. et Droysen. de Arist. Av. et Herm. p. 34. Ceterum Clitophon dialogus Pseudo-Platonicus idem fere initium eodemque modo Lysiam memoratum habet, ac Phaedrus, sed ad Platonis libros de republica est referendus (cf. Synesii Dion. p. 57. ed. Petav.).

P a r s IV.

Orationum Lysiae deperditarum fragmenta.

I. Κατ' Αἰσχίνου περὶ τῆς δημεύσεως τῶν
Ἀριστοφάνους χρημάτων.

Ἐπειδὴ τοίνυν τοὺς Χύτρος ὁ Δημόρατος ἐάλω προ-
δοῦς". (Tayl., Bekker., Foertsch., Franz. I., Westerm. 36.).

Ex Harp. v. Χύτροι, ubi additur: πόλις ἔστιν ἐν Κύ-
πρῳ οὕτω καλουμένη, καθά φησι Ξεναγόρας ἐν ταῖς
Νήσοις, ad quae verba cf. Maussac. p. 247. ed. Lips. —
De hoc fragmento dissernit Meierus de bon. damn. p. 103 sq.:
Nicophemum et Aristophanem proditionis damnatos esse videri,
cum actor or. de Aristoph. bon. §. 7. ne sepulturam quidem
iis commissam dicat; sepulturam enim perduellibus tantum et
sacrilegis negari. Qualis haec fuerit proditio, verisimiliter nos
esse scituros si haec or. adv. Aesch. de Arist. bon. publ. ad
nostram pervenisset aetatem; in Cypro enim quum res gestae
Nicophemi et Aristophanis postremae potissimum continerentur,
in illa oratione accuratius de ipsius proditionis natura disputa-
tum esse vero videri simillimum. Fortasse, pergit Meierus,
proditionis crimen Aristophani intendebatur, cum decem naves
ab Atheniensibus Enagorae auxilio missae a Telentia Lacedae-
monio captae essent. Quod quidem mihi non probabile esse
videri, supra (p. 93.) dixi; ceteris vero Meieri verbis nihil

habeo quod addam. De Aeschino nihil mihi notum est; neque ille est unus ex XXXviris (Xen. H. II, 3, 2.) a collegis cum Aristotele Spartam legatus (Xen. H. II, 3, 13.), neque de Selli filio viro populari (Arist. Av. 823. Vesp. 338. 459. 1220. 1267.) cogitandum esse videtur; majori jure intelligas Aeschinem Lusiensem (Is. de Apoll. hered. §. 18.).

2. Πρὸς Αἰσχίνην βλάβης. (Westerm. 37.)

„Οὗτος ἐμοὶ βλάβης δεδίκασται”. —

Ex Bekk. An. 132, 23: δικάζω, ἀντὶ τοῦ ἐγκαλῶ, δοτικῆ· καὶ ἐπὶ τοῦ κρίνειν. Λυσίας κ. τ. λ.

De actione βλάβης, quam plerumque thesmothetae judicandam curabant, cf. Meier. Proc. p. 475 sqq. Hoc esse fragmentum or. contra Aesch. Socrat. Westermannus putat; quod equidem nullo modo concesserim. Nam si eadem essent oratt., nomini Aeschinis haud dubie nota Socratici addita esset; tum autem actiones βλάβης multiplicis sunt generis atque etiamsi ad pecuniam creditam repetendam spectant (cf. Meier. Proc. p. 511. 638.), tamen ab actione χρέους diversae esse videntur.

3. Πρὸς Αἰσχίνην τὸν Σωκρατικόν.

(Tayl. 2 — 6, Bekk., Foertsch., Frauz. 2., Westerm. 37.).

De hac oratione nuper disseruit Welckerns V. Cl. (in Museo Rhen. a. 1834. p. 391 — 410.) atque nonnulla fragmenta, ab editoribus Lysiae et a Westermanno confusa, distinxit. Quae tota disputatio mihi tam probata est, ut eam in hac fragmentorum collectione sim secutus. Distinguo igitur

A. Πρὸς Αἰσχίνην τὸν Σωκρατικὸν χρέως*).

De ipsa actione cf. Meier. Proc. p. 498. 510. 523. Orationis vero nostrae magnum fragmentum servavit Athenaeus (XIII. p. 611. D. sqq.): Οὐδὲν γὰρ ἐστὶ τῶν καλουμένων φιλοσόφων ἀφιλοσοφώτερον. Τίς γὰρ ἤλπισεν Αἰσχίνην τὸν Σωκρατικὸν τοιοῦτον γεγενῆσθαι τοὺς τρόπους, ὁποῖόν φησι Λυσίας ὁ ῥήτωρ ἐν τοῖς τῶν συμβολαίων λόγοις; ὃν ἐκ τῶν φερομένων ὡς αὐτοῦ διαλόγων θαυμάζομεν ὡς ἐπιεικῆ κ. τ. λ. Ἀλλ' ὃ γε Λυσίας ἐν τῷ ἐπιγραφο-

*) Χρέως legendum esse demonstravit Lobeckius (ad Phryn. p. 391.).

μένω λόγῳ οὕτωςι „πρὸς Αἰσχίνην τὸν Σωκρατικὸν χοίως” — ἀπομνημονεύσω δ' ἐγώ, εἰ καὶ πολλὰ ἐστὶ τὰ λεχθέντα, διὰ τὸν βρῆνθον ὑμῶν τὸν πολὺν, ὃ φιλόσοφος — ἀρχεται δ' οὕτως ὁ ῥήτωρ.

„Οὐκ ἂν ποτ' ᾤηθην, ἄνδρες δικασταί, Αἰσχίνην τολμήσαι οὕτως αἰσχρὰν δίκην δικάσασθαι, νομίζων οὐκ ἂν ῥαδίως αὐτὸν ἑτέραν ταύτης συκοφαντωδεστέραν ἐξευρεῖν. οὗτος γὰρ, ὡς ἄνδρες δικασταί, ὀφείλων ἀργύριον ἐπὶ τρισὶ δραγμαῖς Σωσινόμῳ *) τῷ τραπέζιτη καὶ Ἀριστογείτονι προσελθὼν πρὸς ἐμὲ ἔδειτο μὴ περιδεῖν αὐτὸν διὰ τοὺς τόκους ἐκ τῶν ὄντων ἐκπεσοντα. κατασκευάζομαι δέ, ἔφη, τέχνην μυρεψικὴν ἀφορμῆς δὲ δέομαι, καὶ οἶσῶ δέ σοι ἐννέα ὀβολοὺς τῆς μᾶς τόκους”.

Καλὸν γε τὸ τέλος τῆς εὐδαιμονίας τῷ φιλοσόφῳ ἢ μυρεψικῇ τέχνῃ, ἀκόλουθός τε τῇ Σωκράτους φιλοσοφίᾳ, ἀνδρὸς τοῦ καὶ τοιαύτην χοῆσιν τῶν μύρων ἀποδοκιμάσαντος. Σόλωνος δὲ τοῦ νομοθέτου οὐδ' ἐπιτρέποντος ἀνδρὶ τοιαύτης προϊστασθαι τέχνης κ. τ. λ. Ἐξῆς δὲ τούτους ὁ ῥήτωρ ταδε λέγει

„Πεισθῆεις δ' ὑπ' αὐτοῦ τοιαῦτα λέγοντος, καὶ ἅμα οἰόμενος, τοῦτον Αἰσχίνην Σωκράτους γεγονέναι μαθητὴν καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἀρετῆς πολλοὺς καὶ σεμνοὺς λέγοντα λόγους οὐκ ἂν ποτε ἐπιχειρήσαι οὐδὲ τολμήσαι, ἅπερ οἱ πονηρότατοι καὶ ἀδικώτατοι ἀνθρώποι ἐπιχειροῦσι πράττειν”.

Καὶ μετὰ ταῦτα πάλιν καταδρομὴν αὐτοῦ ποιησάμενος ὡς ἐδανείσατο, ὡς οὔτε τόκους οὔτε ἀρχαῖον ἀπεδίδου, καὶ ὅτι ὑπερήμερος ἐγένετο γνώμη δικαστηρίου ἐρήμην καταδικασθῆεις, καὶ ὡς ἠνεχυράσθη οἰκίτης αὐτοῦ στιγματίας καὶ πολλὰ ἄλλα κατειπὼν αὐτοῦ ἐπιλέγει ταῦτα:

„Ἀλλὰ γὰρ, ὡς ἄνδρες δικασταί, οὐκ εἰς ἐμὲ μόνον τοιοῦτός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἅπαντας τοὺς αὐτῷ κεκορημένους. οὐχ οἱ μὲν κάπηλοι οἱ ἐγγὺς οἰκοῦντες, παρ' ὧν προπόσεις λαμβάνων οὐκ ἀποδίδωσι, δικάζονται αὐτῷ συγκλείσαντες τὰ καπηλεῖα; οἱ δὲ γείτονες οὕτως ὑπ' αὐτοῦ δεινὰ πάσχουσιν, ὡστ' ἐκλιπόντες τὰς αὐτῶν οἰκίας ἑτέρας πόρρω μισθοῦνται. ὅσους δ' ἐράνους συνείλεται, τὰς μὲν ὑπολοίπους φορὰς οὐ κατατίθουσιν, ἀλλὰ περὶ τοῦτον τὸν κάπηλον ὡς περὶ στήλην διαφθεῖρονται. Τοσοῦτοι δὲ ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἅμα τῇ ἡ-

*) sic A., Σωσίμῳ P. V. L. cf. Dem. pro Phorm. p. 959.

μέρα ἀπαιτήσονται τὰ ὀφειλόμενα ἔρχονται ὥστε οἴεσθαι τοὺς παριόντας ἐπ' ἐκφορὰν αὐτοὺς ἦκειν τούτου τεθνήκωτος. οὕτω δ' οἱ ἐν τῷ Πειραιεῖ διακίενται, ὥστε πολὺ ἀσφαλέστερον εἶναι δοκεῖν εἰς τὸν Ἀδοίαν πλεῖν ἢ τούτῳ συμβάλλειν. πολὺ γὰρ μᾶλλον ἢ ἂν δανείσῃται αὐτοῦ νομίζει εἶναι ἢ ἂν ὁ πατήρ αὐτῷ κατέλιπεν. ἀλλὰ γὰρ οὐ τὴν οὐσίαν κέκτηται Ἑρμαίου τοῦ μυροπώλου, τὴν γυναῖκα διαφθείρας ἑβδομηκοντα ἔτη γεγонуῖαν; ἧς ἔραν προσποιησάμενος οὕτω διέθηκεν, ὥστε τὸν μὲν ἄνδρα αὐτῆς καὶ τοὺς υἱοὺς πτωχοὺς ἐποίησεν, αὐτὸν δὲ ἀντὶ καπήλου μυροπώλην ἀπέδειξεν. οὕτως ἐρωτικῶς τὸ κόριον μετεχειρίζετο τῆς ἡλικίας αὐτῆς ἀπολαύων, ἧς ῥᾶον τοὺς ὀδόντας ἀριθμῆσαι [ὅσου ἐλάττους ἦσαν] ἢ τῆς χειρὸς τοὺς δακτύλους. καὶ μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες. ὁ μὲν οὖν βίος τοῦ σοφιστοῦ τοιοῦτος”.

Ὁ μὲν οὖν Ἀσσίας οὕτως.

Ad eandem orationem pertinet illud de ann dictom, quod Demetrius de eloc. §. 128. 262. servavit: „Ἡς ῥᾶον ἂν τις ἀριθμήσειε τοὺς ὀδόντας ἢ τοὺς δακτύλους, et: „Ὅσας ἄξιος ἦν λαβεῖν πληγὰς, τσαύτας εἴληχε δραχμὰς”; ap. Suid. Ρᾶόν τις τοὺς ὀδόντας ἠρίθμησεν (ἂν) ἢ τοὺς δακτύλους. Ἐπὶ γερόντων. (cf. Phot. p. 483, 21. Pors.), deinde verba: ἄστικτον χωρίον, quae Harpocratio Lysiae esse in oratione πρὸς Αἰσχίνην τὸν Σωκρατικόν contendit, τὸ μὴ ὑποκείμενον δανειστῇ explicans; eamque attingit Aristides (or. 46. p. 407. Dind.): Οὐ Ἀσσίας Πλάτωνα σοφιστὴν καλεῖ καὶ πάλιν Αἰσχίνην;

Si fragmentum illud ex Athenaeo expromptum respicimus, quae errorem quidem chronologicum aut iudicium sapiant non reperimus; usuras enim quae memorantur ternas scilicet centesimas Athenis saepius esse expetitas Boeckhins (O. c. I, 135. 144.) docuit, ἀφορμὴν autem et ἄστικτον χωρίον propria in re usuraria esse verba ex Harp., Suid., Etym. M., Bekk. Anecd. (455, 20.), aliis discimus. Si hoc igitur solum respicias, quin oratio genuina sit non dubitabis, neque dubitarunt editores Lysiae et Atheaei nec Luzacius (de digam. Socr. p. 116.). Sed Welckerns optimo jure mihi statuisse videtur, istam vitam, quam reo objicit actor, philosophum peregrisse vero dissimillimum esse; quae vero testimonia veterum de Aeschinis vita V. D. collegit, equidem repetam non est necesse. Aeschinem nuguenta fabricando victum quaesivisse quamvis non sit cur eum hoc potuisse negotium agere negemus (cf. Boeckh. O. c. I, 49.), tamen a veterum onllo alio nisi ab hujus ora-

tionis auctore traditor. Quibus vero relictis illa quae de philosophi vinolentia dicuntur, tam ridicula sunt atque tantopere ab ejus severitate, quam omnes scriptores testantur, abhorrent, ut non possim quin haec non esse ficta a Lysia, sed a posterioris temporis rhetore Welckero concedam. Nec profecto cum Demetrio consentio, qui istam de rei cum anu amoribus narrationem ἀστεϊσμούςσ οὐδέν διαφέροντας σκωμμάτων οὐδέ πόρρω γελωτοποιίας habet. Tales historias ne comici quidem poetae in philosophos contulerunt, fabula vero hic exposita imitationem loci cujusdam in Aristophanis Pluto maguopere redolet. Aeschines orationes quoque scripsisse et Lysiam in dialogo qui Telauges est inscriptus impugnasse traditor. Lysiam a rhetoribus summi esse aestimatum supra exposui; vel Platonem quia in ejus eloquentiam impetum fecerat, Dionysius et Caecilius acerbo odio sunt persecuti. Eo verimilios, etiamsi illa de Aeschinis sententiis ethicis dicta, quae sophistam indicant, praetermittam, mihi videtur esse, alios rhetores ut Lysiam contra Aeschinis tela defenderent, huic ut futilem hominem depingerent studuisse. Qua ex contentione haec oratio exorta est. Aeschinis paupertas multas ejusmodi fabulas fingendi copias praebet. Veluti philosophus quia ὑπὲρ χρημάτων in Siciliam ad Dionysium tyrannum migrasse fertur (Philostr. vit. Apoll. I, 35.), rhetorum unus eum ob aes alienum Athenis fugisse fabulam poterat conformare. Itaque hanc totam orationem non a Lysia scriptam esse credamus. Minime vero negandum est, odium quoddam inter Lysiam et Aeschinem extitisse et Lysiam in Aeschinem aliam orationem composuisse. Haec erat.

B. Πρὸς Αἰσχίνην τὸν Σωκρατικὸν περὶ
συκοφαντίας.

Quam laudat Diogenes Laertius (II.) et ex eadem verbum Ἀσπασία citat Harpocratio, cujus verba recte restituit Maussacus. Utrum ex hac an ex illa de aere alieno composita v. καταπλήξ i. e. ὁ συνεχῶς πεπληγμένος citet Harpocratio, incertum est. Aeschines dialogum Ἀσπασία composuerat (de quo cf. Welcker. l. l. p. 406 sqq.), in quo Aspasiam cum Lysicle demagogo consuetudinem habuisse (cf. Plut. Pericl. 24. Harp. v. Ἀσπασία), feminas Ionicas meretricio more vivere narraverat (cf. Athen. V. p. 220.); Aspasiam ergo conviciis consecutus est. Quare Lysias illam videtur defendisse; λόγος πρὸς Αἰσχ. qui laudatur λόγος ἐρωτικὸς atque jocosa videtur fuisse actio κακηγορίας, non συκοφαν-

τίας (cf. Schoem. de com. 232. Meier. Proc. p. 335.). Miror Tayloram hunc λόγον cum or. in Aeschinem de bon. Arist. publicat. confudisse (ad Lys. de Arist. bon. p. 618. §. 10.); rectius Aldobrandius, Stanleius, Meursius, Menagius, Maussacus eandem quam modo πρὸς Ἀ. τὸν Σωκρ. χρέως vocavi, esse putaverunt (cf. Meier. Proc. 244.); sed utraque oratio distinguenda est. Diogenes quidem Laert. orationem κατ' Αἰσχ. vocat, Harpocrates vero πρὸς Αἰσχ., sed in hujusce vilis generis orati. subtilitas juridica non observatur.

4. Πρὸς Ἀλεξίδημον, εἰ γνήσιος.
(Tayl. 7, Westerm. 38.)

„Δατειῶσαι”.

Ex Harp. v. Δατειῶσαι, τὸ μερίζεσθαι. οἱ δὲ δατηταὶ οἰονεὶ μερισταί. τὸ δὲ εἰς δατητῶν αἵρεσιν εἶδος τι δίκης ἐστίν. ὁπότε γὰρ κοιωνοῖεν τινες ἀλλήλοις καὶ οἱ μὲν βούλοιντο διανέμεσθαι τὰ κοινὰ, οἱ δὲ μὴ, ἐδικάζονται οἱ βουλόμενοι τοῖς μὴ βουλομένοις, προσκαλούμενοι εἰς δατητῶν αἵρεσιν. Αὔσιας etc. Eadem Phavor. v. δατειῶσαι. Idem fere habent Cramer. Anecd. Oxou. II. p. 482, 5. Lysiae nomine addito, titulo autem orationis omissio, s. v. Διαιτηταί; de cujus cum v. δατηταί confusione cf. Meier. Proc. p. 378. De Alexidemo nihil comperi. Etiam qualis causa fuerit, in qua haec oratio sit habita, incertum est. Δατηταί erant iudices in judiciis divisoriiis (cf. Hudtwalcker. de diaet. p. 69. Meier. Proc. p. 377 sqq.), quae ad hereditates plerumque spectabant; iudices igitur ab archonte electi. Apud eos de causis pari modo ac apud diaetetas publicos, ex quibus electos eos putat Meierus, quaesitum esse videtur. Apud hos autem orationes esse habitas Hudtwalckerus (p. 81.) negavit; quod si de datetis quoque intelligi licet, λόγος πρὸς Ἀλεξ. non coram datetis, sed in iudicio est habitus.

5. Πρὸς Ἀλκιβιάδην, εἰ γνήσιος.
(Tayl. 8. 9., Bekk. 3., Foertsch. et Franz. 3 — 4, Westerm. 39.)

„Ναυτοδίκα” [Harp. Αὔσιας ἐν τῷ πρὸς Ἀλκιβιάδην, εἰ γνήσιος ὁ λόγος κ. τ. λ.]. — „Λευκὴ ἀκτὴ” [Harp. Αὔσιας ἐν τῷ πρὸς Ἀλκιβιάδην πλειόνων οὐσῶν Λευκῶν, ὡς Δημήτριος ὁ Μάγνης δηλοῖ, ἔοικε τῆς ἐν Προποντιδί μνημονεύειν ὁ ῥήτωρ νῦν; Phot. p. 217, 3. et Suid. „Λευκὴ ἀκτὴ” Πλειόνων οὐσῶν Λευκῶν Αὔσιας

τῆς — μνημονεύει]. — Harp. Παρακαταβολή καὶ παρακαταβάλλειν κ. τ. λ. περὶ μὲν οὖν τῶν δημοσίων πολλοῦ εἶρηται τῷ Λυσία, ὡς περ ἐν τε τῷ πρὸς Ἀλκιβιάδην περὶ οἰκίας. — Smid. Αἰσθάνεσθαι ἐπὶ τοῦ ὑποπτεῦν, καὶ οὐκ ἐπὶ τοῦ βεβαίως εἶδεναι. Λυσίας ἐν τῷ πρὸς Ἀλκιβιάδην φησὶν „Οἶμαι μὲν τοίνυν καὶ ἐκεῖνο ὑμᾶς αἰσθάνεσθαι, ὅτι Ἀρχεβιάδης οὐκ ἄλλα τι ἐζητεῖ κομίσασθαι, ἀλλὰ τῶν ἐμῶν ἠμφορβήτει”. Eadem Phavor. v. αἰσθάνεσθαι. Zonaras v. Αἰσθάνεσθαι titulum or. omisit. Bekk. An. 359, II: τὸ αἰσθάνεσθαι κατὰ ἀλήθειαν οἱ παλαιοὶ ἐπὶ τοῦ εἶδεναι. τι ἔταξαν, οὕτως Ἀντιφῶν καὶ ἐπὶ τοῦ ὑποπτεῦν, ὡς Λυσίας. — Athen. XII, p. 534. f. sq.: Λυσίας δὲ ὁ ῥήτωρ περὶ τῆς τροφῆς αὐτοῦ [i. e. Ἀλκιβιάδου] λέγων φησὶν „Ἐκπλεύσαντες γὰρ κοινῇ Ἀξιοχὸς καὶ Ἀλκιβιάδης εἰς Ἑλλήσποντον ἐγημαν ἐν Ἀβυδῶ δύο ὄντε Μεδοντιάδα τὴν Ἀβυδηνὴν καὶ ξυνωκίτην. ἐπεὶ αὐτοῖν γίνεται θυγάτηρ, ἣν οὐκ ἔφαντο δύνασθαι γνῶναι ὀποτέρου εἶη. ἐπεὶ δὲ ἦν ἀνδρὸς ὠραία, ξυνεκοιμῶντο καὶ ταύτη· καὶ εἰ μὲν χρῶτο καὶ ἔχοι Ἀλκιβιάδης, Ἀξιοχὸν ἔφασκεν εἶναι θυγατέρα, εἰ δὲ Ἀξιοχὸς, Ἀλκιβιάδου”. cf. Athen. XIII. 574. d.: ὑπὸ τῆς Ἀγίδος ἀγαπώμενος (Ἀλκιβιάδης) γυναικὸς ἐπὶ τὰς τῶν ἐταιρίδων θυρας ἐκώμαζεν, ἀπολιπὼν τὰς Λακκαίνας καὶ τὰς Ἀττικὰς. Μεδοντίδος γοῦν τῆς Ἀβυδηνῆς ἐξ ἀκοῆς ἐρασθεὶς ἔστερξε καὶ πλεύσας εἰς Ἑλλήσποντον σὺν Ἀξιοχῷ, ὃς ἦν αὐτοῦ τῆς ὠρας ἐραστής, ὡς φησι Λυσίας ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ κατ' αὐτοῦ λόγῳ, καὶ ταύτης ἐκοινώνησεν αὐτῷ.

Hæc orationem non confuendam esse enim or. Lys. κατ' Ἀλκιβιάδου λειποταξίου apparet; v. quidem λευκὴ ἀκτὴ eodem sensu in or. κατ' Ἀλκ. §. 27. legitur, quam ob rem fortasse Harpocratio in titulo orationis afferendo erravit, etsi vox in utraque oratione extare potuit. Valesius (ad Harp. p. 205. s. p. 356. ed. Lips.) orat. πρὸς Ἀλκ. et κατὰ Ἀλκ. distinguere videtur noluisse; nam s. v. Ναυτοδίκαι legendum esse statuit πρὸς Ἀρχεβιάδην. Cum Westermanno Harpocratiois verba v. παρακαταβολή ad hanc orationem pertinere poto; nam vox περὶ οἰκίας est additamentum ex argumento depromptum, quale in forensi orationum titulo inscribi non solet. Quod si statuimus, Alcibiades aut ex bonis publicatis ejusdem domum quondam sibi vindicaverat aut auctor orationis de bono quodam ex bonis publicatis contra aerarium litem instituit, in qua Alcibiades ὁ ἀπογράφων fnerat. Hæc

sunt verba Meieri (de bon. damn. p. 223. cf. Proc. p. 492. Boeckh. O. c. I, 386.). Alcibiades quem orator impugnat, junior est, ut ex chronologia vitae Lysiae apparet Indicem bonorum publicandorum plerumque accusator faciebat; nonnumquam quoque amicus aliquis accusatoris (cf. Meier. de bon. damn. p. 203 sq.). Archebiales et Alcibiades quorum amicitia ex or. adv. Alcib. *λειποταξ.* §. 27. nota est, etiam illum qui banc or. habuit, conjunctim persecuti sunt. Fragmentum quod servavit Athenaeus quin ex nostra oratione sit non est cur dubitemus; nam verba quidem ex Antiphontis oratione adv. Alcibiadem *λοιδορίας* sumpta esse (cf. Athen. XII. 525. b.) facillime credideris, sed mores Alcibiadis etiam in oratione adv. ejus filium esse depictos jam vidimus. Lysias igitur suo jure in oratione de domo contra filium patris mores ut gentem cunctam esse nequam probaret exposuit. Fragmentum alterum ex Athenaeo quod exscripsi ex oratione dicitur de promptum *κατ' Ἀλκιβιάδου*, sed quia easdem quas prius continet res, scriptor ille in titulo significando non accurate videtur egisse. Taylorus igitur et Westermannus etiam quae Athenaeus IX. p. 408. a. servavit: *Ἀττικοὶ δὲ [τὸ χερνίβιον] χερνίβιον λέγουσιν, ὡς Ἀσίας ἐν τῷ κατὰ Ἀλκιβιάδου, λέγων οὕτως „Τοῖς χουσοῖς χερνίβιοις καὶ θυματηρίοις”*, quae verba etiam Eustathius attingit (ad. Odyss. α, 137. p. 1401, 10.): *Ὁ δὲ ἡμεῖς ἐν τῇ συνηθείᾳ χερνίβιον φασιν, Ἀττικοὶ χερνίβιον φασιν. Ἀσίας „χουσοῖς χερνίβιοις”*, nostrae orationis esse conjecerunt; sed haec verba Andocidi reddenda esse videntur, qui in or. *κατ' Ἀλκιβιάδου* ea habet. Lexicographi ubi de orationibus quae ad Alcibiadem Clipiae vel filium spectant loquuntur saepius indiligenter disputant; de nullo enim homine opinor tam multum et in orationibus forensibus et in exercitationibus declamatum esse, quam de Alcibiade. Axiochus Clipiae frater levis homo esse videtur neque ac Alcibiades; etiam liti de mysteriis profanatis implicitus est ab Agariste delatus (cf. Droysen. de Arist. Av. et Herm. p. 37.). Insanias amatorias ab Athenaeo uterque post consuetudinem cum Agidis uxore ab Alcibiade dimissam exercuisse dicitur; quod vero falsum est, si alia quae Athenaeus enarrat, vera sunt; iter igitur Abydum susceptum esse ante Niciae pacem apparet, libidinem autem cum amatae Abydenae filia c. Ol. 92, 3 — 93, 2. exercitam. Ceterum Abydenorum vita libidinoso fuit famosa (cf. Pampbil. ap. Athen. XIII. 572. e.). In oratione Lysiaca *κατ' Ἀλκιβ. λειποτ.* nihil de lite quam

de mancipio Alcibiades habuerit dicitur, quam ob rem post illam nostra oratio videtur scripta esse.

6. Πρὸς Ἀλκίβιον.

(Tayl. 10, Foertsch. et Frauz. 5., Westerm. 39.)

Phot. p. 370, 26: Παλαιὸν οἱ ῥήτορες ἐχρήσαντο τῷ παλαιὸν ἐπὶ ἀργυρίου ἐκ δανείσματος ὀφειλομένου· οὕτως Α. ἐν τῷ πρὸς Ἀλκίβιον· „Καὶ τοι εἰ ἀποδεδώκει τῷ Κτησικλεί τὰς ἑ παλαιάς, ὥσπερ οὗτος φησι.”

Ex Photio habet Suidas v. Παλαιόν, ubi B. C. habent Ἀλκιβιδιον et mox ἀπεδώκει; C. Ἀλκύβιον; Vales. ad Harp. p. 351. (p. 516. ed. Lips.) legit πρὸς Ἀρχίβιον. Fabricius et Westermannus hanc orationem eandem esse cum praecedente putaverunt sine causa, quamquam confusio vocum Ἀλκίβιος et Ἀλκιβιάδης obveit (e. g. cf. Endoc. p. 299. v. Μέναιχμος). Nescio quare Franzius orationi inscriptionem dederit κατ' Ἀλκίβιον; in Foertschii editione error typographicus est κατ' Ἀλκίβιον.

7. Περὶ τῶν ἀνακαλυπτηρίων, εἰ γνήσιος.

(Tayl. 12., Westerm. 41.)

Theo II, 14: Ἦδη δὲ τινα καὶ παρὰ ῥήτορσιν εἰρη-
ται θετικὰ κεφάλαια καὶ δὴ καὶ ὅλοι λόγοι νομίζοντ' ἂν
σχεδὸν εἶναι θέσεως, ὡς ὅτε περὶ τῶν ἀνακαλυπτηρίων
ἐπιγραφόμενος Λυσίου καὶ ὁ περὶ τῆς ἀμβλώσεως — ἐν
μὲν γὰρ θατέρῳ ζητεῖται, εἰ τὰ δοθέντα ἀνακαλυπτήρια
γυναικὶ γαμουμένη βεβαίως ἔχειν αὐτὴν δεῖ· — Λυσίου
μὲν οὐ φασιν εἶναι τούτους τοὺς λόγους, ὁμῶς δὲ οὐκ
ἀχάριστον τοῖς νέοις γυμνασίας ἕνεκα καὶ τούτοις ἐντυ-
χάνειν. Quo in Theonis loco in editionibus prioribus, sicuti
in Cod. Med. legebatur βιαίως, quod sensu caret; ex marg.
Vict. βεβαίως receperunt Finckhins et Walzius. — De ἀνα-
καλυπτηρίοις i. e. repositis (ὀπτήρια Ἀττικῶς, ἀνακαλυ-
πτήρια Ἑλληνικῶς Moeris p. 288.) cf. Harp., Hesych. v.,
Bekk. An. 200, 6. 390, 26. Intpp. ad Callion. Dian. 74,
Meurs. exerc. crit. P. II. p. 184., Maussac. ad Harp. p.
44. (p. 92. Lips.), Wessel. ad Diol. V, 2., Toup. ad Lon-
gin. IV, 5. p. 250. Wsk. In oratione quaesitum est, num
numera quae data sunt a viro uxori cum primum nupta est
propria certaque ipsius sint nec auferri inde possint neque ab
ipso neque ab heredibus; id enim valet aliquid ἔχειν βεβαίως,

ita possidere, ut firma rataque possessio sit. cf. Victor. lectt. var. 27, 3. p. 774. ed. Argentor. Meier. Proc. p. 418. Spengelius (συναγ. p. 137.) orationem fuisse exercitationem suspicatur.

8. Πρὸς Ἀνδοκίδην ἀποστάσιον, εἰ γνήσιος.
(Tayl. 13, Bekk. 4, Foertsch. et Franz. 6, Westerm. 42.)

Poll. VII, 14: τὸ δὲ ἀνατιμᾶσθαι, καὶ τὸ τῷ πλείον ἰσχυρῶς θέλειν πιπράσκειν, πληστηριάζειν ἂν λέγοιτο, ὡς Ἰσαῖος ἐν τῷ πρὸς Ἀνδ. εἰπὼν „Οὐ τιμῆς τεταγμένης πωλοῦσιν, ἀλλ' ὡς ἂν δύναιντο *) πλειστηριάζαντες πλείστου ἀπέδοντο”. Haec verba quamquam Pollux ex Isaei oratione citat, tamen ex Lysiaca esse videntur, quod statuerunt Taylorus, Bekkerus, Foertschius, Franzius, Westermannus, Meierus (de bon. dam. p. 35. not. 99.); nam vocem πλειστηριάζαντας (ap. Poll. vulgo πληστηρ. legitur) laudat Harpocr. πλ., ἀντὶ τοῦ ὑπερβαλόντες ἐν τῇ τιμῇ τῶν πιπρασκομένων. Λυσίας ἐν τῷ πρὸς Ἀνδοκίδην, εἰ γνήσιος. Photius p. 433, 8., Suid. et Cramer. Anecd. Oxon. II. p. 498, 19: πλειστηρ. κ. τ. λ. Λυσίας καὶ Πλάτων ὁ κωμικός. cf. Hesych., Etym. M., Moschop., Bekk. An. 296, 17. Bachmann. An. I, 343, 29. Moeris p. 303. — Harp. Ἐπίγνον, Λυσίας ἐν τῷ πρὸς Ἀνδοκίδην ἀποστάσιον, εἰ γνήσιος: τὰ προμνήσια ἐπίγνα, ἔλεγον. Qui liberti, ait Meierus (de bon. damn. p. 35.), diversum a manumissore προστάτην elegerant aut alio modo contra patronos ingratos se exhibuerant, contra hos dabatur actio ἀποστασίου, quae ut omnes actiones contra inquilinum ad jurisdictionem Polemarchi pertinebat; si liberti in iudicio causam vicerant, tum nullum amplius intercedebat vinculum inter patronum et libertum suum, sed hic ordinem aliorum inquilinorum occupabat; convicti autem liberti in servitatem revocabantur, enjas? non liquet. cf. Meier. Proc. p. 473 sq. Heffter. Gerichtsv. p. 249; locis auctorum ibi enumeratis adde Bachmann. An. p. 376, 18,

9. Κατ' Ἀνδροτίωνος.
(Tayl. 14, Westerm. 43.)

Harpocr. „Σηράγγιον”, Λυσίας ἐν τῷ κατ' Ἀνδροτίωνος. χωρίον τι τοῦ Πειραιέως οὕτως ἔκαλεῖτο. μνημο-

*) Pro δύναιντο vulg. δύνανται. v. Scheibe l. l. p. 57. et Franke in Actt. Antiq. Darmst. 1837, p. 268.

νεύει δ' αὐτοῦ καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Γεωργοῖς (fr. 18. Dind.). Serangium locus in Piræo. cf. Schoem. ad Isae. p. 339. Apud Platonem (Protag. p. 315. b. Gorg. p. 93. c.) Andro quidam, Androtionis filius, auditor Hippiae dicitur; cuius Andronis filius (cf. Endoc. p. 59.) videtur fuisse Androtio, Isocratis discipulus, quem accusavit Demosthenes; inter Isocrateos erat. summa auctoritate atque in foro et dicendi usu vitam transegerat (cf. Dem. c. Andr. p. 594.) atque ἀναίδης καὶ θρασύς καὶ κλέπτης καὶ ὑπερήφανος (p. 607.) vocatur; quum ab Demosthene accusaretur, uerario Minervae erat praefectus (cf. Boeckh. O. c. I, 176.) atque illo tempore jam per triginta annos reipublicae gerundae particeps fuisse dicitur. Quam ob rem eum esse suspiceris quem Lysias accusaret; sed Demosthenes addit, eum quamvis ἱεροσυλία καὶ ἀσεβεία καὶ κλοπῇ καὶ πᾶσι τοῖς δεινωτάτοις ἔνοχον (p. 615.) usque ad illud tempus in iudicium non vocatum fuisse (p. 611. 613.). Itaque de alio Androtione videtur rogandum esse. De loco ceterum Apostolii quodam cf. infra frgm. 24.

10. Κατ' Ἀντιγένους ἀμβλώσεως, εἰ γνήσιος.
(Tayl. II, Westerm. 40.)

Lexicon pone Porson. Phot. p. 669, 20: Ἐπιτίμιον (τὴν cf. Scheibe l. l. p. 53.) κατὰ τῶν σιωπησάντων γραφῆν Ἀυσίας ἐν τῷ κατὰ Ἀντιγένους ἀμβλώσειωσ· „σκέψασθε δὲ καὶ ὡς Ἀντιγένης πεποίηκεν· οὗτος γραφάμενος τὴν μητέρα ἡμῶν ἀξιοὶ λαβεῖν τὴν ἀδελφὴν· καὶ ἀγωνίσασθαι μὲν ἵνα μὴ ἀποτίσῃ τὰς χιλίας δραχμὰς ἄς δεῖ ἀποτίνειν, ἐὰν τις μὴ ἐπεξέλθῃ γραφάμενος·” τὸ δ' αὐτὸ φησι καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Θεοκρίνου. — Theo ubi de or. περὶ τῶν ἀνακαλυπτηρίων (fr. 7.) loquitur post verba βεβαίως ἔχειν αὐτὴν δεῖ περὶ: ἐν θατέρω δὲ ζητεῖται, εἰ τὸ ἐτι ἐγκνούμενον ἀνθρώπος ἐστὶ καὶ εἰ ἀνεύθυνα τὰ τῶν ἀμβλώσεων ταῖς γυναῖξι. — Auctor prolegg. στάσεων ex cod. Monac. nro VIII. fol. 133. a. ap. Spengel συναγ. p. 137. s. p. 218: Ἡ μέντοι ζήτησις ἢ περὶ τῆς βλαβῆς πολιτικῆ· ἐνταῦθα μέντοι δεῖ τὸν μελετῶντα τοῖς ἐπισταμένοις ἀνατιθέναι τὰς αἰτίας καὶ ὁ Ἀυσίας ἐν τῷ περὶ ἀμβλώσεως κρίνων φόνου αἰτίων βιάζεται ζῶον τὸ βρέφος ἀποδεικνύει καὶ πανταχοῦ φησὶν ὡσπερ οἱ ἰατροὶ καὶ αἱ μαῖαι ἀπεφῆναντο. — Sopater schol. ad Hermog. art. T. V. p. 3. W.: ἔργα δὲ ῥήτορος, νόησις, εὔρεσις, διάθεσις· νόησις μὲν ὅτι δεῖ τρία ταῦτα

νοῆσαι· πρῶτον μὲν, εἰ ἰατρικόν ἐστὶ τὸ ζήτημα· εἰς γὰρ καὶ ἰατρικὰ καὶ φιλοσοφὰ ζητήματα· καὶ ἰατρικοῦ μὲν ζητήματος παράδειγμα, ὃ καὶ μεμέληται [μεμελέτηται?] τῷ *Λυσία*· εἰ ὁ ποιήσας ἐξαμβλῶσαι (Cod. ἐξαμβλῶναι, γυναῖκα φόνον ἐποίησεν· δεῖ γὰρ γνῶναι πρῶτον, εἰ ἐστὶν, πρὶν ἐτεῖσθαι· ὅπερ φυσικῶν καὶ ἰατρικῶν ἐστίν. — Apostol. prov. II, 16: *Ἀμφιδρομίαν ἄγει· τὴν πέμπτην ἀγούσιν ἐπὶ τοῖς βρέφεσιν ἐν ἧ ἀποκαθαιρόνται τὰς χεῖρας αἱ νησάμεναι τῆς μαιώσεως· τὸ δὲ βρέφος φέρονσι παρὰ τὴν ἐστίαν τρέχοντες καὶ δῶρα πεμπουσιν οἱ προσήκοντες· ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πολυπόδας. Λέγεται ἐπὶ τῶν καθαιρομένων, καὶ *Λυσίας* ἐν τῷ περὶ ἀμβλώσεως· ἡμέρα τις ἤγετο ἐπὶ τοῖς νεογνοῖς παιδίοις, ἐν ᾗ τὸ βρέφος παρὰ τὴν ἐστίαν ἐτροχον φέροντες καὶ παρὰ τῶν οικίων καὶ φίλων πολυπόδας καὶ σηπίας ἐλάμβανον. Eadem habet Arsen. violet. p. 52 sq. — Harp. et Phavor. „ἀμφιδρόμια“, *Λυσίας* ἐν τῷ περὶ τῆς ἀμβλώσεως, εἰ γνήσιος ὁ λόγος· ἡμέρα τις ἤγετο — ἐλάμβανον. — Harp. v. „θεμιστεύειν“, ἀντὶ τοῦ χρησμοδεῖν. *Λ.* ἐν τῷ περὶ τῆς ἀμβλώσεως, εἰ γνήσιος. Eadem habent Phot. p. 83, II. Suid. et Etym. M. s. v. sine or. titulo. — Harp. v. ὑπόλογον. *Λ.* περὶ ἀμβλ. εἰ γνήσιος „οὐχ ὑπόλογον ὄντα“, ἀντὶ τοῦ οὐκ ἐν λόγῳ. Phot. p. 629, 5. et Suid. ὑπόλογον. *Λ.* φησὶν· „οὐχ ὑπόλογον ὄντα“. — Poll. II, 7: καὶ ἀμβλώσις, ὡς *Λυσίας*.*

Quaerebatur apud veteres, utrum foetus qui in utero versetur homo sit necne. Alii enim negabant, alii asserebant. cf. Arist. polit. VII, 14, 10. Vales. ad annot. Mauss. ad Harp. p. 222. (422. ed. Lips.), Mancker. ad Antoniu. Lib. p. 284. ed. Koch. Quibus ex opioionibus diversis diversa etiam erat sententia ntrum abortus sit homicidium necne. Abortus autem vocatur ἀμβλώσις, ab Hippocrate plerumque ἀποφθορά (cf. Schol. Ar. Nub. 138. Intpp. ad Thom. Mag. v. ἐξαμβλῶσαι, ad Moer. p. 62. Foës. Oec. Hipp. s. v. Lob. ad Phryn. p. 208 sqq. Schoem. ad Isae. p. 396.). Qui si ex orationis Lysiacae fragmentis colligi aliquid licet, non habebatur homicidium (cf. Meier. Proc. p. 310.). Argumentum enim orationis, ni fallor, hoc fuit: Agebatur de caede infantis. Quem quod interfecisset Antigones accusatus est; Antigonis enim infans fuit atque sororis actoris. Antigones quidem se excusavit, quod femina medicamentis foetum abegerit. Sed actor probat feminam non esse in culpa, infantem vivum fuisse, etiam ad aram apportatum. Quae interpretatio mea voce ἀμ-

φιδρόμια nititur, de qua cf. Hesych., Schol. Plat. Theaet. p. 360. Bk. Eudoc. p. 39. Bekk. An. 207, 13. Maussac. ad Harp. p. 19 et 92. (p. 86 et 176. Lips.), Vales. aenet. ad Mauss. p. 222. (p. 422. Lips.), Wachsmoth. aett. Gr. II, 2, 290. Boettiger. Amalthea I, p. 55. Notandum est Antigoni ejusdam uxorem ex abortu peperisse foetum admirabilem dici ab Hippocrate de morb. vulg. lib. II. sect. VII. p. 1014. (ed. Koës. Genev. 1657.) et ap. Galen. comm. in Hippocr. epidem. II. 21. cf. III. 12. Quibus locis eandem historiam esse intelligendam verisimillimum est. Lysiaene fuerit oratio Theo et Harpocratio dubitaverunt; fortasse fuit μελέτη. (cf. Speogel. συναγ. p. 137.). Antigenes quidam fuit archon Ol. 93, 2.

11. Περὶ τῆς ἀντιδόσεως.
(Tayl. 15, Westerm. 44.)

Harp. et Phavor. „Εννεάκροννον”, *Λυσίας ἐν τῷ περὶ τῆς ἀντιδόσεως. κρήνη τις ἦν ἐν Ἀθήναις. πρότερον δ' ἐκαλεῖτο Καλλιρρόη.* Persnasum mihi habeo, *Ἰσοκράτης* scribendum esse, qui vocem habet de permut. p. 124. Orell. ed. min. De voce cf. Hemsterb. ad Lucian. Tim. p. 173. Fritzsche quaestt. Arist. I, p. 275 sqq.

12. Ὑπὲρ τῆς Ἀντιφῶντος θυγατρὸς.
(Tayl. 16, Westerm. 45.)

Plutarch. vit. Antiph. p. 310: [Antiphon quadringentis viris munere ejectis captus, necatus] *ἄταφος ἐρρίφη καὶ σὺν τοῖς ἐπιγόνοις ἄτιμος ἐνεγράφη. οἱ δὲ ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἀνηρῆσθαι αὐτὸν ἱστοροῦσιν, ὡς περ Ἀσσίας ἐν τῷ ὑπὲρ τῆς Ἀντιφῶντος θυγατρὸς λόγῳ. ἐγένετο γὰρ αὐτῷ θυγάτριον, οὗ Κάλλαισχος ἐπεδικάσατο. ὅτι δὲ ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἀπέθανεν, ἱστορεῖ μὲν Θεόπομπος ἐν τῇ πεντεκαίδεκάτῃ τῶν Φιλιππικῶν· ἀλλ' οὗτός γε ἂν εἴη ἕτερος, Ἀσιδωνίδου πατρὸς, οὗ Κρατῖνος ἐν Πυτίνῃ ὡς πονηροῦ μνημονεύει· πῶς γὰρ ἂν ὁ προτεθνεὺς καὶ ἀναιρεθεὶς ὑπὸ τῶν τετρακοσίων πάλιν ἐπὶ τῶν τριάκοντα εἴη; — Phot. bibl. p. 486. A. 33: [Antiphon quadringentis viris magistratu abrogatis mortuus est], *Ἀσσίας δὲ τουναντίον ἱστορεῖ· φησὶ γὰρ μᾶλλον αὐτὸν ὑπὸ τῶν ὅ ἀνηρῆσθαι.**

Plutarchus vehementer laborat de variis viris quibus nomen Antiphon fuit atque bis angustiis se liberare lepore studet.

Antiphon Rhamnusius magistratu quadringentorum fuit tristissimum fatum auctore Theramene (cf. Lys. in Erat. §. 67.) expertus est. (cf. Rohken. de Antiph. c. II. Meier. de bon. damo. p. 182. Krueger. de Thac. hist. part. post. p. 389.) Alius est Lysidonidae filius (cf. Wytttenbach. eclog. hist. p. 404.). Ab utroque est diversus A. filius Pylampis et Perictionae, Charmidis sororis, quae secundo matrimonio nupsit Aristoni Aristoclis cum eoque Platonem, Glaucosem, Adimantum, Perictionem Spousippi matrem peperit. Hic Antiphon (cf. Plat. Parm. p. 126. Jons. de scr. hist. ph. P. II. p. 246.) a XXXviris est necatus atque de ejus filia Callaeschrus quidam litigasse videtur (cf. Droysen. de Arist. Av. et Herm. p. 39.). Critiae enim gens cum Pylampe erat cognata. Callaeschrus qui litem habuit, filius Critiae unius ex trigintaviris fuisse videtur. Rohkenius vero et Wytttenbachina Lysidonidae filiam Antiphontem intellexerunt. Alios Antiphontes hic enumerare longum est. cf. Jonsinm.

13. Κατ' Ἀπολλοδώρου.

(Tayl. 17, Westerm. 46.)

Harp. v. πρόπεμπα, *Λυσίας ἐν τῷ πρὸς τὴν Μιξιδήμον γραφῆν, εἰ γνήσιος, καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ Ἀγνίου κλήρου. Δίδυμος, μήποτε, φησὶν, ἄλλα τινὰ ἐστὶν ἐπιτίμια τὰ πρὸ τῆς καταβολῆς. εἰσὶ γὰρ οἱ τὰ πέμπα τῶν τιμημάτων παρακαταβάλλεσθαι φασιν, ὡς Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Ἀπολλοδώρου ὑποσημαίνει, εἰ μὴ ἄρα πρόπεμπα ὡς Δημοσθένης πρὸς ἡμέρας πέντε. ταῖς γὰρ μεγάλας δίκαις οὐκ ἔρκει μία ἡμέρα πρὸς τὴν κρίσιν.* Locus est corruptus cf. Vales. in not. Mauss. p. 323. (494. Lips.), Boeckh. O. c. I, 386. Sermo est de παρακαταβολῇ quae in litibus de bonis publicatis quintam pretii partem continebat. Quis fuerit Apollodorus nescio; vulgare nomen est (cf. Jons. II, 17, 1.) atque plures Apollodori illius temporis commemorantur; nonnullos lectori suppedito, primum Socratis discipulum (cf. Xen. Mem. III, 11, 17., Plat. symp., Aelian. v. h. I, 16. Athen. XI, 506. a.), secundum Isocratis discipulum, tertium Megarenses Phrynicho percusso civem factum (Lys. c. Agor. §. 71.), quartum ap. Dem. c. Neaer. 1346. (cf. Boeckh. O. c. I, 194.), quintum de cuius hereditate Isaei oratio extat filium Thrasylli, sextum ibidem commemoratum Eupolidis f. Apollodori quinti patrualem, septimum, contra quem habita est oratio Isaei a liberto quodam (cf. Westerm. hist.

eloq. p. 293. Meier. de bon. damn. p. 37.). Hec vero loco Demosthenis orationem pro Phormione contra Apollodorum esse intelligendam, quamvis dictioni Lysiae eam simillimam esse atque facillime ut Lysiaca putetur fieri posse distincte Dionysius Hal. (de Dem. dic. vi. §. 13.) affirmat, vetat et temporis ratio et oratio ipsa, quae nihil quod ejusmodi opinioni favere continet.

14. Πρὸς Ἀρίσανδρον.
(Tayl. 18., Bekk. 5., Foertsch. et Franz. 7., Westerm. 47.)

Harpocr. et Phavor. v. Ἐκλογεῖς, οἱ ἐκλέγοντες καὶ εἰσπράττοντες τὰ ὀφειλόμενα τῷ δημοσίῳ. Ἀντιφῶν κ. τ. λ. Ἀσσίας ἐν τῷ πρὸς Ἀρίσανδρον. „Νῦν δὲ πρὸς τοὺς ἐκλογεῖς τοῦ φόρου ἅπαντα ἀπογραφόμεθα“. — Harp. „Ἀπαρτιλογία“. Ἀ. ἐν τῷ πρὸς Ἀρ. καὶ Ἡρόδοτος ἀντὶ τοῦ ἀπηρτισμένου καὶ πλήρης ἀριθμὸς. Eadem titulo or. omisso habent Bekk. An. 416, 20. et Cramer. An. Oxon. II. p. 490, 3.; Suid. ἀπαρτιλογία ἀπηρτ. καὶ πλ. ἀρ. καὶ λόγος. οὕτω Ἀσσίας καὶ Ἡρ.; Suidas duas glossas confudit. De ἐκλογεῦσι cf. Boeckh. O. c. I, 169.

15. Κατ' Ἀρισταγόρου ἐνδείξεως, εἰ γνήσιος.
(Westerm. 48.)

Harp. „Ἀμωσγέπας“ ἀντὶ τοῦ ἐνὶ γέ τιμι τρόπῳ. Ἀσσίας ἐν τῷ κατ' κ. τ. λ. De voce cf. Mauss. ad Harp. p. 39. (p. 88. Lips.).

16. Πρὸς τὴν Ἀριστοδήμου γραφὴν διαμαρτυρία, εἰ γνήσιος.
(Tayl. 19. 20. Westerm. 49.)

Harp. „Ἀνθήνη“, Ἀ. ἐν τῇ πρὸς τὴν Ἀρ. γραφῇ, εἰ γνήσιος. πόλις τῆς Λακωνικῆς. — Id. ἀποστασίον, δίκη τις ἐστὶ κατὰ τῶν ἀπελευθερωθέντων κ. τ. λ. πολλάκις δ' ἐστὶ παρὰ τοῖς ῥήτορσι, παρὰ τῷ Ἀσσία ἐν τῷ πρὸς Ἀριστοδήμον καὶ Ὑπερίδῃ κ. τ. λ. — Id. v. Διαμαρτυρία καὶ διαμαρτυρεῖν. τρόπος τις ἢ παραγραφῆς ἢ διαμαρτυρία κ. τ. λ. ἐπεσκήπτοντο δὲ ψευδομαρτυριῶν καὶ ταῖς διαμαρτυρίαις ὡσπερ καὶ ταῖς μαρτυρίαις. Ἀ. ἐν τῇ πρὸς Ἀριστοδήμον διαμαρτυρία, εἰ γνήσιος ὁ λόγος. — Id. ἀνάκρισις ἐξέτασις ὑφ' ἐκάστης ἀρχῆς γινο-

μὲν πρὸ τῶν δικῶν περὶ τῶν συντετινόντων εἰς τὸν ἀγῶνα. ἐξετάζουσι δὲ καὶ εἰ ὅλως εἰσάγειν χρῆ, nisi Cod. D. pro χρῆ habet δεῖ et addit: πολλάκις δὲ ἐστὶν παρὰ τοῖς ῥητοροῖν, ὡσπερ καὶ Λυσίας ἐν τῷ πρὸς Ἀριστοδήμον. — In orationis titulo constituendo Westermanum sum secutus. Aristodemus eum qui Lysiae or. habuit, γραφῇ persecutus est; rens vero usus est διαμαρτυρία, de qua cf. Schoem. Proc. p. 638 sqq. Ex Harpocrate colligi, causam fuisse ἀποστασίου, vetat inscriptio or. γραφῇ, nam ἀποστασίου erat causa privata. Aristodemus Cydathœuacensis illius temporis mihi notus est, ὁ μικρὸς καὶ ἄδιος vocatus; occurrit ap. Plat. symp. p. 173. B. Phaedr. p. 229. A. Xen. Mem. I, 4, 2. Porro Aristodemus is quoque vocabatur, pro quo filius orationem a Demosthenē cōscriptam contra Leocharem habuit.

17. Πρὸς Ἀριστοκράτην περὶ ἐγγύης ἐράνου, εἰ γνήσιος.
(Tayl. 21, Westerm. 50.)

Harp. „Ἐρανοστής” μέντοι κυρίως ἐστὶν ὁ τοῦ ἐράνου μετέχων καὶ τὴν φορὰν ἢν ἐκάστου μηνὸς ἔδει καταβάλλειν, εἰσφέρων. τὸ δὲ ὄνομα παρὰ Δ. ἐν τῷ κ. τ. λ. — Aristocrates quidam societatem cujus erat particeps, accusaverat, quod ipsi non vadimonium fecerit; quare illa se defendit in thesmothetarum curia. De δίκαις ἐρανοκαῖς cf. Schoem. Proc. p. 540 sqq. Hoc loco de Aristocrate Scelliae f. (Heind. ad Plat. Gorg. p. 86.), uno ex quadringentis viris (Lys. in Erat. §. 66. Kroeger. de Thuc. hist. part. post. p. 384. 331.), tum ex decem ducibus (Xen. H. I, 4, 21. I, 5, 16.), deinde inter exules Phyleenses (Dem. c. Theocr. p. 1343.), non videtur cogitandum esse.

18. Κατ' Ἀρίστωνος.
(Tayl. p. 42, et lectt. Lys. p. 707. R., Westerm. 51.)

Lex. pone Parson. Phot. p. 665, 19: Ἀργίας δίκη. Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Ἀρίστωνος φησιν, ὅτι Δράκων ἦν ὁ θεὸς τὸν νόμον, αὐτῶν δὲ καὶ Σόλων ἐχρήσατο, θάνατον οὐχ ὀρίσας, ὡσπερ ἐκείνος, ἀλλ' ἀτιμίαν, εἴαν τις (l. εἴαν τρεῖς) ἀλῶ, τίσαι. ἂν δ' ἀπαξ, ζημιουῖσθαι δραχμὰς ἑκατόν. De γραφῇ ἀργίας, quae ab Areopagitis Archonte praeside dijudicabatur cf. Meier. de bon. damo. p. 130. Proc. p. 298 sq. Lelyveld. de infam. p. 177 sqq. Aristonum temporis

Lysiae mihi noti sunt Aristo quidam inter decem milia Graecorum, qui cum Cyro contra Artaxerxem sunt profecti (Xen. Anab. V, 6, 14.), et Aristo Byzantius qui cum aliis Alcibiadi Byzantium prodidit; quare post pugnam ad Aegos flumen commissam Athenas effugerunt, ubi cives sunt facti (Xen. H. I, 3, 18. II, 2, 1. cf. Schneider. ad X. H. V, 1, 28.). Denique Aristo etiam ille appellabatur, qui orationem Demosthenicam contra Cononem habuit. Lelyveld. p. 181. orationem Lysiae quam jam tractamus eandem esse cum or. *κατὰ Νικίου ἀργίας* putat; quae vero opinio quibus argumentis nitatur non liquet.

19. *Πρὸς Ἀρμόδιον περὶ τῆς εἰκόνης.*
(Tayl. 22. et 68., Westerm. 52.)

Post Harmodium et Aristogitonem Cononi primo statua aënea decreta est (cf. Dem. c. Lept. p. 477 sq. Boeckh. O. c. I, 265.); postea ut Iphicrati quoque extreretur, quod Lacedaemoniorum moram delevisset Ol. 96, 4., amicus ducis sententiam tulit. Quod etiam decretum quidem est (cf. Aesch. in Ctes. §. 243. Dem. c. Aristocr. p. 663. c. Lept. p. 482. Corn. Nep. Iphicr. 3., Wessel. ad Diod. T. I, p. 712. Muret. var. lectt. VIII, 22. Schoem. de com. 336.). Sed antea illum accusavit *παράνομων*, ut videtur in Iphicratis *εὐθύναις* (cf. Meier. Proc. p. 214.), Harmodius quidam ex genere prisca Harmodii. Qui apud Isaeum (cf. Schoem. Is. p. 289.) occurrat Harmodius et apud Demosthenem (de fals. leg. p. 431.), idem videtur esse (de eo autem, cujus Lysias mentionem facit de caed. Erat. §. 41. non affirmaverim). Contra eum igitur defendit amicum seque ipsum Iphicrates. Pro quo orationem scripsisse Lysiam dicit Plutarchus (p. 326: *συνέγραψε δὲ λόγῳ καὶ Ἰφικράτει, τὸν μὲν πρὸς Ἀρμόδιον, τὸν δὲ προδοσίας κρίνοντι Τιμόθειον καὶ ἀμφοτέροις ἐνίκαι*) et Paulus Germicus (ap. Suid. v. *Παῦλος* et Eudoc. p. 353.). Sed oratio quia gratia careat se in suspicionem de auctore venisse atque examine instituto reperisse a Lysia eam abjudicandam Dionysius Hal. (Lys. §. 12.) testatur. Orationem dicit septem annis post Lysiae mortem quam in Ol. 100 $\frac{1}{2}$ (a. 378.) ponit, scriptam esse Ol. 102 $\frac{1}{2}$ (371.) (cf. Clifton. p. 121.). Quam sententiam si sequimur, neque est cor dubitemus, oratio a Lysia non conscripta est. Auctor vero ex Dionysii opinione Iphicrates ipse erat; oratio enim si critici iudicio fides habenda est militarem quendam et insolentem colorem habebat neque

protervia carebat. Iphicrates autem aliis quoque locis eloquens vocatur. Scriptores igitur veteres, qui hanc litem commemorant, Lysiam orationem conscripsisse plerique non indicant; de auctore dubitatum esse optime elucet ex Aristide. Nonnulla conservavit Aristoteles (rhet. II. 23. p. 1397. B. l. 27. Bk.): Ἰφικράτης ἐν τῇ πρὸς Ἀρμόδιον, ὅτι „Εἰ πρὶν ποιῆσαι ἡξίου τῆς εἰκόνος τυχεῖν, ἐὰν ποιῶ, ἔδοτε ἄν· ποιήσαντι δ' ἄρ' οὐ δώσετε; μὴ τοίνυν μέλλοντες μὲν ὑπισχνείσθε, παθόντες δ' ἀφαιρείσθε *). Idem (II, 24. p. 1398. A. l. 27.): καὶ ὡς Ἰφικράτης ὅτι γενναϊότατος ὁ βέλτιστος, „Καὶ γὰρ Ἀρμόδιῳ καὶ Ἀριστογείτονι οὐδὲν πρότερον ὑπῆρχε γενναῖον πρὶν γενναῖον τι πράξαι“. καὶ ὅτι συγγενέστερος αὐτός: „Τὰ γοῦν ἔργα συγγενέστερά ἐστι τὰ ἐμὰ τοῖς Ἀρμόδιου καὶ Ἀριστογείτονος ἢ τὰ σά. Eadem historiam attingere videtur rhet. I, 7. p. 1365. A. l. 28: καὶ ὁ Ἰφικράτης αὐτὸν ἐνεκωμίαζε λέγων ἐξ ὧν ὑπῆρχε ταῦτα (sc. καὶ οἱ καιροὶ καὶ αἱ ἡλικίαι καὶ οἱ τόποι καὶ οἱ χρόνοι καὶ αἱ δυνάμεις ποιοῦσι μεγάλα.). — Plutarch. apophth. Iphicr. no. 5: Ἰφ. πρὸς τὸν Ἀρμόδιον τὸν τοῦ παλαιοῦ Ἀρμόδιου ἀπόγονον, ἔφη „Τὸ μὲν ἐμὸν ἀπ' ἐμοῦ γένος ἄρχεται, τὸ δὲ σὸν ἐν σοὶ παύεται“. Eadem servat Arsenius viol. p. 308. — Stob. flor. 86, 15: Ἰφικράτης ὄνειδιζόμενος εἰς δυσγένειαν, Ἐγὼ ἄρξω, εἶπε, τοῦ γένους. — Ulpian. ad Dem. Mid. p. 655. ed. Wolf. Πρῶτος [sic ser. pro πρῶτον] γὰρ Ἰφικράτης τιμῶν ἔτυχεν, ὡς Ἀρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων. Κόωνος μὲν γὰρ πρῶτον χαλκοῦς ἀνδρίας ἔσθη, ἀλλὰ τούτῳ μόνῳ ἐτιμήθη. Ἰφικράτης δὲ καὶ τὰς ἄλλας δωρεὰς τὰς ἐκείνοις ψηφισθεῖσας ἔλαβεν ὥστε καὶ τινὰ τῶν ἀπ' Ἀρμόδιου δικάσασθαι τῷ Ἰφικράτει περὶ τῶν δωρεῶν, ὡς ἀναξίως λαβόντι. Καὶ ἐστὶ Λυσίου λόγος εἰς Ἰφικράτην ἀναφερόμενος, ἔχων τὴν ἐπιγραφὴν περὶ τῶν αὐτοῦ δωρεῶν. ἐν ᾧ σκωφθεὶς εἰς δυσγένειαν παρὰ τοῦ κατηγοροῦ φησὶν ὅτι „τὸ μὲν ἐμὸν γένος ἀπ' ἐμοῦ τὴν ἀρχὴν γνωρίζεσθαι λαμβάνει, τὸ δὲ σὸν μέχρι σοῦ τὴν δόξαν ἔστησεν“. — Aristid. or. 49. de paraph. p. 518 sq. Dind.: Καὶ δὴ τὸν μὲν Σωκράτη, εἰ βούλει, παρήμι· τὸν δὲ

*) Quo loco Anonymus (in Aristot. rhet. Paris. 1593. p. 44. A.) mire ἡξίου et ἐὰν ποιῶ legit atque interpretatur: καὶ ἀξιοῖ I. στήσαι τοῖτοις (Harmodio et Aristogitoni) εἰκόνας· καὶ φησιν, εἰ πρὸ τοῦ φονεῦσαι αὐτοὺς τὸν Πεισίστρατον ὁ δῆμος ἡξίου καὶ ὑπισχνεῖτο εἰκόνα στήσαι, ἐὰν ποιῶσῃ ἤτοι φονεῦσῃ· οὐ δώσετε δὲ τὸ ὑποσχεθὲν τῷ ποιήσαντι τὸν φόνον.

Ἰφικράτη σκόπει, ἄνδρα οὐ μεθόριον δῆτορος καὶ στρατηγού, ἀλλ' ἀμφοτέρων ἐφικνούμενον. ἀρ' οὖν διηλθὲς ποτ' αὐτοῦ τὴν ἀπολογίαν τὴν ὑπὲρ τῆς δωρεᾶς; καίτοι τίθει μὲν, εἰ βούλει, Λυσίου τὸν λόγον εἶναι, τίθει δ' Ἰφικράτους, εἰ τοῦτο αἰρεῖ. ἔστι τοίνυν οὐδὲν οὕτω τοῦ παντός ἀγῶνος ἐπιφανές ὡς τὸ φρόνημα, ὃ δὴ καὶ ποιεῖ χοεῖττω Λυσίου τῶν πολλῶν εἶναι τὸν λόγον· λέγει γὰρ ἄλλα τε δὴ τοῖς Ἀθηναίοις οὐ τῆς σῆς ψυχῆς, καὶ „εἰ, φησὶν, ἑπτα ὑμῖν ἦσαν τοιοῦτοι στρατηγοὶ οἷός ἐγώ, ἀοίκητος ἂν ἦν ἡ Λακεδαιμῶν”. Καὶ μνησθεὶς Ἀρμόδιον καὶ Ἀριστογείτονος, οὓς Ἀθηναῖοι πρώτους ἀπαντῶν τῶν εὐεργεσιῶν ἦγον, ἢ παραλαβεῖν ἂν αὐτοὺς φησὶν, ἢ ὑπ' ἐκείνων παρακληθῆναι, εἰ κατ' ἐκείνους ἐγένετο. „Καὶ ὑμεῖς μὲν, φησὶν, οἴεσθε, ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παρ' ὑμῶν ταῦτά μοι γράμματα καὶ τὴν στήλην εἶναι τι σεμνόν· ἐμοὶ δὲ στήλη οὐρανομήκης ἔστηκεν ἐν τῇ Πελοποννήσῳ μαρτυροῦσα τὴν ἀρετὴν”. Εἰς τοσοῦτον ἀφικνεῖται τῆς παρρησίας ὥστ' ἀμφοτέροις ἑαυτὸν ἀντιξέταξι τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοῖς τῶν πολιτῶν καὶ τοῖς τῶν πολεμίων. — Hujus orationis fuisse duos libros (βιβλία β') Paulus Germicus tradidit, quem πρωτολογίαν εἰ δευτερολογίαν significasse equidem crediderim.

20. Πρὸς Ἀρχεβιάδην.

(Tayl. 23., Bekk. 6., Foertsch. et Franz. 8., Westerm. 53.)

Dionysius Hal. (de Isae. §. 10.) ubi prooemia comparat orationis Isaeicae ejusdam (ἀμφισβητήσεως ὑπὲρ χωρίου τοῦ ὑπὸ τῶν δημοτῶν κατεσχημένου) et orationis Lysiacae πρὸς Ἀρχεβιάδην, „uterque, ait, sumit hominem adolescentem, privatum, abhorrentem a negotiis et praeter institutum et ingenium in judicio dicere coactum. Lysias sic: „Ἐπειδὴ ταχιστα ἔλαχέ μοι ταύτην τὴν δίκην Ἀρχεβιάδης, ὡ ἄνδρες δικασταὶ, προσήλθον αὐτῷ λέγων ὅτι νέος καὶ ἀπείρορος ἦν πραγμάτων καὶ οὐδὲν δεόμενος εἰσιέναι εἰς δικαστήριον. ἐγὼ οὖν σε ἀξίῳ μὴ εὐρημα ἡγεῖσθαι τὴν ἡλικίαν τὴν ἐμὴν, ἀλλὰ παραλαβόντα τοὺς φίλους καὶ τοὺς σαντοῦ διηγῆσασθαι περὶ τοῦ χρέους ὅθεν γεγένηται. κὰν δοκῆς ἀληθῆ λέγειν ἐκείνοις, οὐδὲν σοι δεήσει πραγμάτων, ἀλλὰ λαβὼν ἄπει τὰ σαντοῦ. δίκαιος δὲ εἰ μοι μηδὲν παραλιπεῖν, ἀλλ' εἰπεῖν ἅπαντα, ἐπειδὴ νεώτερός εἰμι τοῦ συμβουλευεῖν, ἵνα ἀκούσαντες περὶ ὧν οὐκ ἴσμεν βουλευσώμεθα περὶ ὧν σὺ λέγεις, ἑάν πως φανερόν

γένηται, πάτερον ἀδίκως τῶν ἐμῶν ἐρίεσαι ἢ δικαίως
 τὰ σαυτοῦ ζητεῖς κομισάσθαι ταῦτ' ἐμοῦ προκαλουμένου
 οὐδεπώποτ' ἠθέλησας συνελθεῖν, οὐδέ λόγον περὶ ὧν
 ἐνεκάλει ποιησάσθαι οὐδέ διαίταν ἐπιτρέψαι, ἕως ὑμεῖς
 τὸν νόμον τὸν περὶ διαιτητῶν ἔθεσθε". *Eurema* legitur
 ap. Reisk.; *eurema* scripsit Bekkerus ex cod. Bodlei.; *eurema*
 enim vulgari Graecitati proprium est, non Atticis. cf. Intpp.
 ad Thom. Mag. h. v., Lob. ad Paryu. p. 445, contra quem
 disputat Osaan. ad Philem. p. 288; de sensu vocis cf. Krue-
 ger. ad Xen. Anab. p. 109., Schoem. ad Isae. p. 420. —
 Ἄπει conj. Reisk. pro vulg. ἐπί; Toup. ad Longin. p. 252.
 Weisk. conj. ἄπειδι. — Δικαίος δὲ εἰ μοι est conj. Reisk.
 pro vulg. δικαίος δὲ εἰμι, quam retinuerunt Bekkerus et
 Franzins. cf. Scheibe l. l. p. 45. — Ἐνεκάλει Bekk., vulg.
 ἐνεκαλεῖτο. — Ab eo qui orationem habuit, Archebiades mu-
 tuum repetiit; an hic is Archebiades fuerit, qui ab Andromacho
 in lite de mysteriis profanatis iustituta ad iudicium delatus ef-
 fugit atque Alcihiadis videtur cognatus fuisse (cf. Lys. in Alc.
 §. 27., frgm. 5. Droysen. de Arist. Av. et Herm. p. 33.)
 nescio. Jam reus de mutuo nihil se scire confessus est seque
 saepius ex Archebiade postulasse, ut compromissum instituere-
 tur et res a diaeteticis privatis dijudicaretur (cf. Hadwaleker.
 de diaet. p. 174.); adversarium vero hoc negasse. Jam agi-
 tur in thesmothetarum curia Heliastis iudicibus. Accurata in-
 scriptio sine dubio est: πρὸς Ἀ. χρέους. cf. Meier. Proc.
 p. 498.

21. Πρὸς Ἀσιώνα περὶ τῆς τῶν βιβλίων κλο-
 πῆς, εἰ γνήσιος.
 (Tayl. 24, Westerm. 54.)

Harp. „*Αυφιγνοεῖν*“ ἀντὶ τοῦ ἀγνοεῖν ἢ ἐνδοιάζειν.
 περὶ τῆς γνώσεως, ὡς καὶ Ἀσίου ἐν τῷ πρὸς κ. τ. λ.
 Valerius ad Harp. p. 8. (p. 266. Lips.) scribendum putat
Ἀσιώνα eumque secutus Jonsius (l. 7, 2) qui mirum in mo-
 dum disputat; Aesionem enim condiscipulum Demosthenis (cf.
 Soid. vv. *Δημ.* et *Ἀσι.*, Plut. Dem., Arist. rhet. III, 10. p.
 1411. A. 25.) significari statuit; orat. igitur Lys. potius ju-
 niori Lysiae tribaeodam esse; tum eheu! pergit: „Sed quis-
 quis hujus orationis auctor fuerit, non parum lucis ea attu-
 lisset historiae librorum deque spuris et genuinis scriptis nos
 certiores reddidisset“. Cogitat Jonsius de furto quod nostrates
 appellant literarisehen Diebstahl. Utrum vero hoc loco de sci-

alis literis impletis an non impletis cogitandum sit non apparet (cf. Boeckh. O. c. I, 51.). Furti actiones dijudicandas curabant Undecimviri (cf. Meier. Proc. p. 356.).

22. Περὶ (ὑπὲρ) τοῦ ἀσπίδοποιουῦ.
(Tayl. 25, Westerm. 55.)

Poll. VII, 15: Τὰ δὲ καταβάλλομενα ὑπὲρ τῶν πρᾶσκαμένων τέλη ἐπώνια λέγουσι. τῆς δὲ ἰσωνίας Ἀυσίας εἶρηκεν ἐν τῷ περὶ ἀσπίδοποιουῦ. — Poll. VII, 155: Ὁ δὲ ἐπὶ τῶν ὀπλων στρατηγός (haec verba delenda esse mihi videntur), ἀσπίδοποιός — Ἀυσία (Ἀυσίου summo jure manvlt Jangerm.) δὲ καὶ λόγος ὑπὲρ τοῦ ἀσπίδοποιουῦ.

23. Πρὸς Ἀσωπόδωρον περὶ οἰκίας.
(Tayl. 26, Westerm. 56.)

Harpor. παρακαταβολή κ. τ. λ. (cf. fr. 5.) περὶ μὲν οὖν τῶν δημοσίων πολλαχοῦ εἴρηται τῷ Ἀυσία, ὡσπερ ἐν τε τῷ πρὸς Ἀλκ. περὶ οἰκίας καὶ ἐν τῷ πρὸς Ἀσωπόδωρον περὶ οἰκίας. Asopodorus aut ex bonis publicatis cujusdam domum sibi vindicaverat aut ὁ ἀπογράφων fuerat, contra aerarium autem litem de domo ex bonis publicatis instituit is qui orationem habuit (cf. Boeckh. O. c. I, 386. Meier. de b. d. p. 223. Proc. p. 492.). Ante Bekk. legebatur Ἀσωπίδωρον. Quod nomen Ἀσωπίδωρος mihi ignotum est; Ἀσωπόδωρος quidam ob corporis brevitatem ab Aristophanē (Av. 17.) irrisus esse fertur.

24. Κατ' Αὐτάνδρου.
(Tayl. 27., Westerm. 57.)

Harp. v. „Ἀρχιδάμιος πόλεμος“, Ἀυσίας ἐν τῷ κατ' Αὐτάνδρου καὶ Πυθίου ξενίας. τὰ πρῶτα δέκα ἔτη τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου Ἀρχιδάμιος ἐκλήθη πόλεμος, ὡς εἶρηκεν, ἀπὸ τοῦ τὸν Ἀρχίδαμον εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐμβαλεῖν, κατὰ Θουκυδίδης καὶ Ἐφορος καὶ Ἀναξιμένης φασίν. Maussac. ad Harp. p. 100 (130. Lips.) scribendum esse pntat Ἀυσίας ἐν τῷ κατ' Αὐτάνδρου, Δείναρχος κατὰ Πυθίου ξενίας; eique assentitur Taylorus. Quos ego quoque secutus sum. Pytheam adversarium Demosthenis in lite Harpalica accusasse ξενίας Dinarchus pluribus locis fertur (cf. Westerm. hist. eloq. p. 312. Demosth. ep. 3. p. 1481.).

Apostolias prov. IV, 30: Ἀρχιδάμειος πόλεμος ἐπὶ τῶν
 λιαν πικρῶν πολέμων. Ἀρχιδάμειος δὲ ἐκλήθη ἀπὸ —
 καὶ Ἀναξιμένης καὶ Ἀσσίας ἐν τῷ κατὰ Ἀνδροτίωνος
 καὶ Πυθίου ξενίας. Eadem Arsenius p. 77. Phavor. v.
 Ἀρχοδάμιος (sic!) πόλεμος Harpocratonem excripsit, sed
 pro Ἀυτάνδρου praebet Ἀνδροτίωνος. Apud hos vero re-
 scribendum esse ceuseo *Α. κατ' Ἀυτάνδρου, Δειναρχος κατὰ*
Πυθίου ξενίας. Ἀρχιδάμιος πόλεμος vocabatur prima
 belli Peloponn. pars, quam Niciae pax finivit; quod sequeba-
 tur Decelicum appellabatur; Bekk. An. p. 234, 27. et Zonar.
 p. 474. totum bellum utroque nomine vocantes confandunt,
 cf. Wessel. ad Diod. 13, 9. Krueger. de Thuc. hist. part.
 post. p. 246.

25. Κατ' Ἀυτοκλέους, εἰ γνήσιος.

(Tayl. 28., Bekk. 7., Foertsch. et Franz. 9., Westerm. 58.)

Poll. VII. 200: Εἰ δὲ Ἀσίου ὁ κατ' Ἀυτοκλέους
 λόγος, ἐν ᾧ γέγραπται „ψηφοπαικτοῦσι τὸ δίκαιον” εἶη
 ἂν ὁ ψηφοπαικτῆς ἐν τέχνῃ*). Verisimile est Autoclem
 Strombichidis a XXXviris necati filiam intelligendum esse (cf.
 Schneider. ad Xen. H. VI, 3, 2.). Autocles erat μάλα δο-
 κῶν ἐπιστρεφῆς εἶναι ῥήτωρ, (Xen. H. VI, 3, 7.) i. e. se-
 lectissimus orator, ἀγγίνους δὲ ἂν καὶ ἐπιστρεφῆς (Damasc.
 ap. Phot. p. 1031.). Ejus orationem contra Mixidemidem
 laudat Aristoteles (rhet. II, 23.), cf. Ruhnk. hist. crit. p. 60.
 Unus erat legatorum, qui Ol. 101, 2. pacem cum Lacedaemoni-
 is composuerunt (Xen. H. VI, 3, 7 — 9.). An idem sit,
 quem Lysias c. Simon. § 12. commemorat, nescio. Alius ille
 esse videtur, qui Ol. 104, 3. dux erat in Hellesponto (Dem.
 c. Polycl. 1210.); hunc verisimile est eum fuisse, qui ab Apol-
 lodoro Pasionis filio accusatus est (Dem. pro Phorm. p. 961.);
 orationem conscripsit vel Lycargus, (Suid. v. μηλόβοτος,
 Max. Planod. ad Hermog. inv. p. 366. Ald. T. V. p. 407.
 W.) vel Hyperides (cf. Westerm. hist. eloq. p. 308.). Deni-
 que Ἀυτιάς Ἀυτοκλέους commemoratur in inscr. ex Ol.
 108, 4. (ap. Boeckh. C. I. I. p. 132.).

*) Ψηφοπαικτοῦσι cum quibusdam Mss. scribi vult Lobeck. ad
 Phryg. p. 241.

26. Κατ' Αὐτοκράτους μοιχείας.

(Tayl. 29. Bekk. 8. 9. 10., Foertsch. et Frauz. 10—12., West. 59.)

Poll. IX, 57: καὶ συνθίντες δὲ τὴν μῆν ἔλεγον ὡς περ Ἡρόδοτος — δῖμνος — ὁ δὲ Α. ἐν τῷ κατὰ Αὐτοκράτους „τετύχηκε δὲ μοι καὶ εἰκοσίμνως ἔρανος“. — Poll. VII, 44: *Λυσίας* δ' ἐν τῇ κατὰ Αὐτοκράτους „μεταλλαξαμένη χιτῶνα“; ubi Falckenb. habet ἀῦσοκράτους; pro τῇ recte malunt τῷ Seb. et Jung. — Bekk. An. 110, 29: Ὀψίζεσθαι Α. κατὰ Αὐτοκράτους μοιχείας „τοῖς ὀψιζομένοις ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐπιτιθέμενοι, τὰ ἱμάτια ἀποδύονται“. — Bekk. An. p. 82, 21: Ἀκολουθεῖν μετ' αὐτοῦ ἀντὶ τοῦ αὐτῷ *Λυσίας* „τὸν παῖδα τὸν ἀκολουθοῦντα μετὰ αὐτοῦ“. Phryn. p. 353: „Τὸν παῖδα τὸν ἀκολουθοῦντα μετ' αὐτοῦ“. Α. ἐν τῷ κατ' Αὐτ. οὕτω τῇ συντάξει χρῆται. Ἐχρῆν δὲ οὕτω εἰπεῖν, τὸν ἀκολουθοῦντα αὐτῷ. Τί ἂν οὐ φραῖη τις ἀμαρτεῖν τὸν *Λυσίαν* ἢ νοθεύειν καινοῦ σχήματος χρῆσιν, ἀλλ' ἐπεὶ ξενικὴ σύνθεσις, πάντη παραιτητέα ῥητέον δὲ ἀκολουθεῖν αὐτῷ; ubi cf. not. Lobeckii, qui ostendit, illam dicendi formam usitatissimam esse et Phrynichum errasse, cf. Schaefer. ad Dem. c. Androt. p. 608, 13. Dobrens ad Arist. Plut. 824. et Bekk. An. 368, 3: ἀκολουθεῖν μετ' αὐτοῦ οὕτω συντάττουσιν οἱ Ἀττικοὶ ἀντὶ τοῦ ἀκολουθεῖν αὐτῷ καὶ γὰρ *Λυσίας* οὕτω κέχρηται καὶ Πλάτων κ. τ. λ. Lysias in oratt. utraque dicendi forma usata est, (cf. in Erat. §. 12. [Epitaph. §. 27.]. de caed. Erat. §. 8. 18., frgm. 93.). De actione μοιχείας cf. Meier. Proc. p. 327 sqq. Autocrates quidam commemoratur a Lysia (de obtrect. §. 15.); hujus nominis erat etiam antiquae comediae poeta. cf. Meinek. Q. s. II. p. 74.

27. Ὑπὲρ Ἀχιλλεΐδου φόνου.

(Tayl. 30., West. 60.)

Longinus (Pseudo-Aristides) de inv. p. 725, 7. Ald. T. IX. p. 591 sq. W.: Κινήσει δὲ ἔλεον καὶ ὑποδεικνύωμεν τὸ πάθος τὸ συμβεβηκὸς περὶ τινος τῶν οἰκείων τοῦ κρινομένου ἢ τοῦ θενειώτος. Ὑπερίδης ἐν τῷ κατὰ Ἀρχεστράτου ἐπέξεισι λέγει γὰρ πού τὰ συμβεβηκότα τῇ τοῦ Ὀνειδου μητρὶ καὶ ὁ *Λυσίας* ἐν τῷ ὑπὲρ Ἀχιλλεΐδου τὸ πάθος τὸ τῆς ἀδελφῆς συμβᾶν αὐτοῦ. λέγει γὰρ ὡς ἀκρατῆς λύπης γενηθεῖσα αὐτὴν ἀπέκτεινε. — Poll. IX, 50. [de partibus urbis]. *Λυσίας* δὲ ἐν τῷ ὑπὲρ

'Αχιλλείδου φόνου εἶρηκεν, ἰπποστάσιον. — Poll. IX, 154; ἐπὶ τούτου [τοῦ ἀρκεί κ. τ. λ.] τὸ ἐκποιεῖ εἶρηκεν ἐν τῷ ὑπὲρ 'Αχιλλείδου φόνου *Λυσίας*. Achillides quidam homicidii accusatus hac oratione se defendit; qua iudices eo commovere studuit, ut enarraret, sororem suam se ipsam interfecisse ablatam maerere; maerere cuiusnam rei non liquet; fortasse Achillides moechum apud sororem deprehensum necaverat.

28. Ὑπὲρ Βακχίου καὶ Πυθαγόρου, εἰ γνήσιος.
(Tayl. 31., Westerm. 61.)

Harp. „Κύπασσις”. *Α.* ἐν τῷ ὑπὲρ Βακχίου καὶ Πυθαγόρου, εἰ γνήσιος. οἱ γλωσσογράφοι χιτῶνος εἰδός φασιν αὐτὸν εἶναι τὸν κύπασσιν, οἱ μὲν γυναικείου, οἱ δὲ ἀνδρείου. — Id. „Πύγελα”. *Α.* ἐν τῷ ὑπὲρ Βακχίου, εἰ γνήσιος· πόλις ἐστὶ ἐν τῇ Ἰωνίᾳ τὰ Πύγελα κ. τ. λ. — Id. „Σκυθικαί”. *Α.* ἐν τῷ ὑπὲρ Βακχ. καὶ Πυθ. εἰ γνήσιος. εἰδός τι ὑποδήματός εἰσιν αἱ Σκυθικαί. — Ex his locis de oratione nihil colligere possum; nomina Bacchii et Pythagorae mihi ignota sunt neque Attica esse videntur.

29. Περὶ τοῦ Βατράχου φόνου.
(Tayl. 32., Westerm. 62.)

Harp. „Φηγοῦσιον”. *Α.* ἐν τῷ περὶ τοῦ Βατράχου φόνου. Φηγοῦς δῆμος τῆς Ἐρεχθίδος. Eadem Photius p. 645, 22. Suidas, (codd. omnes mss. praebent *βατράχων*), et Phavor., qui recte *Βατράχου* habet. Valesius legi vult ὑπὲρ τοῦ κ. τ. λ. — Batrachus quidam pessimus erat sycophanta sub XXXvirorum dominatu (Lys. in Erat. §. 48.), tum post exilium reditum in aliam urbem se contulit (or. in Andoc. §. 45.) atque quo tempore oratio (Lysiae) in Andocidem habebatur videtur iam mortuus esse (ὤκει §. 45.). Num idem est quem Archippus comicus τὸν πάρεδρον τὸν ἐξ Ὀρεοῦ vocavit (ap. Athen. VII. 329. c.)? Neque scio, an hic is Batrachus sit, ad quem nostra oratio spectat.

30. Πρὸς Βοιωτὸν, εἰ γνήσιος.
(Tayl. 33., Westerm. 63.)

Harp. „ἀνάγειν” τὸ μνηύειν τὸν πεπρακότα καὶ ἐπ' ἐκεῖνον ἰέναι. *Α.* ἐν τῷ κ. τ. λ. Eadem Phavor., qui *Βοίωνα* praebet, Suid. et Zonar.: ἀνάγειν, τὸ μνηύειν —

ἔναι· οὕτω *Λυσίας καὶ Δείναρχος*. Apud Harp. *Βοιωτούς* cod. A., *βοίωνα* Codd. F., O. (Morell.) et Cantabr. *), *βίωνα* cod. B., *μίωνα* cod. C. — Orationem Demosthenicam πρὸς Βοιωτὸν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος *Lysiaca* dictione impletam esse atque facillime putari pro opere *Lysiaco* Dionysius Hal. (de Dem. dic. vi §. 13.) asseruit; quia autem in or. Dem. v. ἀνάγειν non extat, titulus or. *Lys.* mutandus esse videbatur. Maussaco (ad Harp. p. 40. s. p. 89. Lips.) in πρὸς *Δίωνα* atque haec or. c. fragm. 42. confundenda. Meierus coniecit (Proc. p. 529.) nomen in *Μικίωνα* mutandum esse atque litem ad eam spectare, de qua in *Isaei* oratione de *Dicaeogenis* hered. sermo esset. Quae omnia valde dubia sunt; equidem igitur cum Bekkero titulum servavi πρὸς Βοιωτὸν, quem praebeant codd. Bekk. E, G, H, J, K, L, M, N. Uti *Lysias*, sic etiam *Isaens* et *Dinarchus* orant. contra *Boeotum* scripsisse dicantur (cf. Westerm. p. 293. 315.). Occurrit nomen ap. Demosth. adv. Mid. p. 537.

31. Πρὸς Γλαύκωνα περὶ τοῦ Δικαιογένους κλήρου.

(Tayl. 35., Bekk. 11. 12., Foertsch. et Franz. 13. 14., Westerm. 64. 68. 69.)

„Καὶ μὲν δὴ οὐδὲ τοῦτο ἂν ἔχοι Γλαύκων εἰπεῖν, ἢ ἄλλος τις τῶν Δικαιογένους συγγενῶν, ὡς ὅτε μὲν προὔκειτο, ὠκνον καὶ ἠσχύνοντο λόγους περὶ αὐτοῦ ποιῆσθαι, ἐξενεχθέντος δὲ ἢ περὶ τῶν χρημάτων τινὰ μνείαν ἔχετε ἢ τὰς θυγατέρας ἀξιούτε διαιτᾶσθαι”. [Snid. v. προὔκειτο καὶ προὔθεντο· Ἐπὶ τῶν τετελεστηκότων χρῶνται τῇ λέξει οἱ ῥήτορες, τῶν πρὸ τοῦ τεθάρθαι κειμένων ἐπὶ τῆς οἰκίας παρόντων τῶν οἰκείων. A. ἐν τῷ πρὸς Γλαύκωνα· „Καὶ μὲν κ. τ. λ.”; pro Δικαιογένους habet cod. e Διογένους, et pro τῶν V ὠν.]. — „Δικαιογένης δὲ τέως μὲν ὠκει παρ’ ἡμῖν, δοκιμασθεῖς δὲ ἔγημε”. [Snid. v. Τέως· ἐν τῷ πρώτῳ περὶ τοῦ Δικαιογένους κλήρου· „Δικαιογένης κ. τ. λ.”; ubi ex antecedentibus *Lysiae* nomen supplendum est (cf. Westerm, hist. eloq. p. 277)]. — Harpocr. ἡλιαία καὶ ἡλιασις. Ἡλιαία μὲν ἐστὶ τὸ μέγιστον δικαστήριον κ. τ. λ. *Λυσίας* μὲν ἐν τῷ πρὸς Γλαύκωνα τὴν Ἡλιαίαν πολλάκις ὀνομάζει. Cum Tayloro,

*) qui semper fere consentit cum Gronov. Med. cf. praef. Phot. Porson. p. XX.

Bekkerō, Foertschio, Franzio in unam orationes πρὸς Γλαύκωνα et περὶ τοῦ Δικαιογένους κλήρου confudi; quod ut rectum sit ex fragmento primo apparere mihi videtur. Quinam ipsi fuerint. Glanco et Dicaeogenes incertum est; Glanco vulgare nomen est; de Dicaeogenis porro hereditate oratio Isaei quae extat cum Lysiaca confundenda non est. Quantum ex fragmentis apparet post mortem Dicaeogeois qui in oratoris domo vixerat et inter ephebos receptus uxorem duxerat (cf. Meier. Proc. p. 408.), de hereditate oratori Glanco litem intendit, in qua plures orationes sunt habitae.

32. Ὑπὲρ Δεξιῶ ἀποστασίου.

(Tayl. 36, Bekk. 13. 14., Foertsch. et Franz. 15, 16., West. 65.)

Bekk. An. p. 129, 15: Αἰπολῶ. δοτικῆ. Α. ἐν τῇ ὑπὲρ Δεξιῶ ἀπολογία. „Καθίστησιν αὐτὰν ἐπὶ τὰς αἰγὰς καὶ ἠπόλει αὐταῖς”. — Bekk. An. 129, 18: Ἀντιδικῶ, δοτικῆ. Α. ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ „Ἐχρῆν τὸν Κλειτοφῶντα καὶ τοὺς ἀντιδικαῦντας αὐτῷ”. — Harp. Στρομβιχίδης, Α. ἐν τῷ ὑπὲρ Δεξιῶ ἀποστασίῳ, ὄνομα κύριον. — Strombichides, Diotimi f., vir popularis, sub XXX virorum domiuato necatus (cf. Lys. in Agor. §. 13., in Nicom. §. 14.) quid in hac oratione sibi volnerit, nescio. Clitopho est obscurus homo, quem perstringit Aristophanes (Ran. 998.).

33. Κατὰ Δημοσθένους ἐπιτροπῆς, εἰ γνήσιος.
(Tayl. 37., Bekk. 15., Foertsch. et Franz. 17, West. 67.)

„Εἰ γὰρ τι ἐγκαλεῖς τῷδε τῷ μειρακίῳ καὶ τῶν σῶν τι ἔχει, δικασαὶ αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους· εἰ μὲν χωρίου ἀμφισβητεῖς, καρποῦ· εἰ δὲ οἰκίας, ἐνοικίου, ὡσπερ οὗτος σοὶ νῦν ἐπιτροπῆς δικάζεται”. Itaque Harpocr. v. Καρποῦ δίκη. Α. ἐν τῷ κατὰ Δημ. ἐπιτροπῆς, εἰ γνήσιος. ABC om. εἰ γνήσιος. Eadem omissis γν. εἰ γνήσιος habet Photius p. 133, 13. Suid. v. καρποῦ δίκη. Οἱ γῆς ἀμφισβητοῦντες ὡς προσηκούσης αὐτοῖς λαγχάνουσι τοῖς διακρατοῦσιν. εἶτα ἐλόντες λαγχάνουσι καὶ περὶ ἐπικαρπίας. τοῦτα καρποῦ δίκη καλεῖται. Καὶ Α. ἐν τῷ κατὰ Δημ. ἐπιτρ. „Εἰ γὰρ τι κ. τ. λ.”. — Harpocr. v. Ἐλεοκόπων. Α. ἐν τῷ ἰ κατὰ Δημοσθένους ἐπιτροπῆς. „πέντε μῆσὶ μετὰ τῶν ἐλεοκόπων διαιτώμενος.” ἐλεοκόπους λέγουσι ἂν ὁ ῥήτωρ τοὺς τὰ ἔλη κόπτοντας, ταῦ ἔ παρεμβε-

βλημένου· ὡς τὸ „ἐλεόθρεπτόν τε σέλινον” παρ’ Ὀμήρω· μήποτε δὲ παρὰ τὸ ἔλεον, ὅπερ ἐστὶ σκεῦος ξύλινον, γηγένηται τούνομα. Suid. ἐλεοκόπους· Ἀσσίας τοὺς τὰ ἔλη κόπτοντας τοῦ ἔ παρεμβεβλημένου. Zoosr. ἐλεοκ. τοὺς τ. ε. κ. οὕτως Ἀσσίας κ. τ. λ. Etym. M. ἐλεοκ. Ἀσσίας τοὺς τ. ε. κ., ὡς τὸ ἐλεόθρεπτον σέλινον τὸ ἐν ἔλει τεθραμμένον. — Harpocr. Ἀδοκίμαστος. δοκιμασθῆναι λέγεται τὸ εἰς ἄνδρας ἐγγραφῆναι, καὶ ἀδοκίμαστος ὁ μήπω ἐγγεγραμμένος, παρὰ Ἀσσία ἐν τῷ κατὰ Δημ. ἐπιτρ. εἰ γνήσιος. Suid. ἀδοκίμαστος δὲ ὁ μήπω ἐγγεγραμμένος, Ἀσσίας οὕτως. (Locī ex Lys. oratt. snperst. in ed. Suidae Gaisford. annotati non quadrant.). Zonar. Ἀδοκίμαστος· δοκιμασθῆναι — ἐγγεγραμμένος. οὕτως Ἀσσίας. — Harpocr. v. Αἰδέσασθαι, ἀντὶ τοῦ μεταπεισθῆναι. Δ. ἐν τῷ κατὰ Δημ. ἐπιτρ. εἰ γνήσιος. Eadem sine or. inser. habent Suidas, Zonaras, Phavor. Bekk. An. p. 354, 33., Cramer. Anecd. Oxon. II. p. 488, 23. — Harpocr. Ἐπισίτια, τὰ εἰς τροφήν καὶ εἰς τὸ σιτεῖσθαι διδόμενα. Ἀσσίας ἐν τῷ κατὰ Δημ. ἐπιτρ. ταῦτα δὲ ἐνίοτε ἐκάλον καὶ σιτίον. — Harpocr. v. Μειαγωγῆσαι δὲ ἐστὶ τὸ ἐπιδοῦναι τοῖς φράτορσι τὸ μείον, ὡς Ἀσσίας ἐν τῷ κατὰ Δημ. ἐπιτροπῆς.

Quis fuerit Demosthenes hac oratione tutelae male exercitae accusatus, ex fragmentis non apparet. Accusatus vero est a pupillo ipso simulac sui juris est factus, actione igitur privata; id quod apparet ex frgm. I., in quo cum de actore tanquam de tertia persona sermo sit, fragmenta ex δευτερολογία sumta sunt, quamobrem sic scribendum putaverim ap. Harpocr. v. ἐλεοκόπων — Ἀσσίας ἐν τῷ δευτέρῳ, etsi Bekkerus i' delevit. Secundum fragmenta orator multa de tutela dixisse videtur. μεῖα deinde sunt hostiae quae Cureotide Apaturiorum die III. festo adducebantur diis curialibus (τῶν φρατριῶν) praesertim Jovi mactandae, et μειαγωγός dicebatur quisquis eam hostiam et iofantem adducebat. (cf. Meier. de gentil. p. 15 sq. Raspe de Eupol. δημ. p. 43 sqq. Hermann. in Act. Antt. Darmst. 1835. p. 1140 sq. De δοκιμασία εἰς ἄνδρας cf. Boeckh. ind. lectt. no. Berol. 1819.) Tutor ille malus fraude pnero ex bovis paterois aliqua surriperat; quod quidem non negavit, sed sibi compensare asseruit sua quaedam quae adolescens possideret. „Si hoc verum”, respondet actor, „tu illum si res controversa ager erat, δίκη καρπού, si autem domus, δίκη ἐνοικίου accusare debebas”. His enim actionibus possessor condemnabatur, ut sive

fruges, sive mercedem actori traderet eundemque hac ipsa ratione possessorem declararet. Quo sensu verba fr. I. intelligenda sunt cum Meiero (Proc. 750.), non cum Hirtwalckero (de diaet. p. 142.) de actione n^ores jam iudicata exigeretur.

34. Κατὰ Διογένους.
(Tayl. 39., Westerm. 71.)

Harp. Ἐπιτιμητάς. οἱ μὲν τὸ πρῶτον τιμώμενοι τιμηταὶ ἑκαλοῦντο, οἱ δὲ τοῖς ἐξῆς ἔτεσι τὰ αὐτὰ τιμώμενοι ἐπιτιμηταί. Α. ἐν τῷ κατὰ Διογένους. Hanc orationem Westermannus cum or. πρὸς Διογένην περὶ χωρίου in usam confudit.

35. Περὶ τοῦ Διογένους κλήρου.
(Tayl. 40., Foertsch. et Franz. 18. 19., Westerm. 70.)

„Διογένει δὲ οἰκειότατα πάντων ἀνθρώπων ἐχρῶμεθα. καὶ ἕως γε ὑγίαιεν, ἐξ ἀγροῦ ὅτε ἔλθοι παρ' ἡμῖν διητάτο". [Priscian. 18, 25. T. II. p. 230. Krehl.: Antiquiores tamen ὅτε ἔλθοι de praeterito dicunt: Ἀσσίας ἐν τῷ ὑπὲρ Διογένους. Καὶ πρῶτ' Διογένει δὲ οἰκειοτάτω πάντων κ. τ. λ.]. — Priscian. ibid. p. 210: Virgilius in primo Aeneidos: „Una cum gente tot annos bella gero". Et „tot annis" dicitur. Ἐτη γεγόνως τοσαῦτα καὶ ἐτῶν τόσων δέ, Ἀσσίας ἐν τῷ περὶ τοῦ Διογένους [κλήρου]. „Ἦν γὰρ αὐτῆ υἱὸς ἐκ τοῦ προτέρου ἀνδρὸς ἐτῶν γεγόνως ἑκαταίδεκα". — Harpocr. Μόλπις. Α. ἐν τῷ περὶ τοῦ Διογένους φησὶ „Μόλπις ὁ τῶν ἐν Πειραιεῖ". οἱ δ' ἄρα μετὰ τοὺς λ' δέκα ἄρχοντες ἤρχον ἐν Πειραιεῖ, ὧν εἰς ἦν ὁ Μόλπις, ὡς Ἀνδροτίων ἐν γ' Ἀτθίδος. — Harpocr. et Phavor. Δέκα καὶ δεκαδοῦχος. Ἰσοκράτης ἐν τῇ πρὸς Καλλιμαχὸν παραγραφῇ „ἤρχον μὲν γὰρ οἱ ι', οἱ μετὰ τοὺς λ' καταστάντες". περὶ τῶν μετὰ τὴν κατάλυσιν τῶν λ' Ἀθηνησὶ χειροτονηθέντων ἀνδρῶν ι' καὶ τῶν ἐξῆς εἴρηκεν Ἀνδροτίων ἐν τῇ γ'. ἐκαλεῖτο μέντοι τούτων ἕκαστος τῶν ἀρχόντων δεκαδοῦχος, ὡς δῆλον ποιεῖ Ἀσσίας ἐν τῷ περὶ τοῦ Διογένους κλήρου. Etym. M. δεκαδοῦχος] δέκα μὲν ἤρξαν μετὰ τοὺς τριάκοντα καταστάντες. ἐκαλεῖτο μέντοι τούτων ἕκαστος τῶν ἀρχόντων δεκαδοῦχος, ὡς δηλοῖ Ἀσσίας. — Foertschius et Franzius fragmentis quae Harpocr. servavit omissis illis duobus ex Prisciano erutis titulum ὑπὲρ Διογένους tribuerunt. Equidem

cum Taylora et Westermanno titulum ap. Harp. extantem retinui eidemque fragmenta a Prisciano tradita subjeci; ex hisce enim jam apparere mihi videtur, inscriptionem ap. Priscianum mutandam esse. Sed cod. Mouac. Spengelio (ad Varron. p. 631.) teste jam perspicue praebet *Λυσίας ἐν τῷ περὶ τοῦ Διογένους κλήρου*, nec vero καὶ *πρωί*, uti editores scripserunt; tam *οἰκειότατα* habet nec vero *οἰκειοτάτω*, sicuti Kreblius scripsit; denique pro *ὅτι ἔλθοι* praebet *ὅπότε ἔλθοι*. In secundo Prisciani loco κλήρου esse addendum jam articulus indicat. De Xviris jam supra (p. 26.) dixi. Diogenes traegodas potissimum notus est, vocatus *Οἰνόμαος* (cf. Suid. v. *Διογένης*, Plut. de and. poet. c. 7, Juliau. or. 7. p. 210. Sphm. Droysen. de Arist. Av. et Herm. p. 33.), qui cum actore tragico (Aelian. v. h. III, 30, VI, 1. cf. Valeken. diatr. p. 182. a.) idem esse videtur. De ejusdem hereditate in hac oratione fortasse disputatum est.

36. *Πρὸς Διογένην περὶ χωρίου, εἰ γνήσιος.*
(Tayl. 38., Bekk. 16., Foertsch. et Franz. 20., Westerm. 71.)

„*Ἄρα οὐκ (ἂρ' οὖν?) ἀπράγμων εἶναι δοκεῖ ὑμῖν Διογένης, ὃς ἐπιδικάζεται μὲν τῶν κλήρων, ἀμφισβητεῖ δὲ τοῖς ὀρφανοῖς ὧν αὐτοῖς οἱ πατέρες κατέλιπον;* [Bekk. An. p. 145, 8: *Ἐπιδικάζομαι, γενικῇ Ἀ. ἐν τῷ πρὸς Διογ. περ. χωρ.* „*ἄρα — κλήρων*”; pro ὃς Cod. ὁ. Bekk. An. p. 120, 14: *Ἀμφισβητῶ, γενικῇ Λυσίας ἐν τῷ πρὸς Διογ. π. χωρ.* „*ἀμφισβητεῖν — κατέλιπον*” *]). — Harpocr. et Phavor. γ. *ἀποτιμηταὶ καὶ ἀποτίμημα καὶ ἀποτιμᾶν, καὶ τὰ ἀπ' αὐτῶν. οἱ μισθούμενοι τὰς τῶν ὀρφανῶν οἰκίας παρὰ τοῦ ἀρχοντος ἐνέχυρα τῆς μισθώσεως παρέιχοντο· ἔδει δὲ τὸν ἀρχοντα ἐπιπέμπειν τινὰς ἀποτιμησομένους τὰ ἐνέχυρα κ. τ. λ. Λυσίας ἐν τῷ πρὸς Διογ. ὑπὲρ μισθώσεως οἴκου, εἰ γνήσιος.* — Harp. v. *Σθένελος. Ἀ. ἐν τῷ πρὸς Διογένην. καὶ ἐν ταῖς διδασκαλίαις εὐρίσκειται ὁ Σθένελος τραγωδίας ποιητής. ἐκωμῶδει δὲ αὐτὸν ὁ τοῦς Πλάτωνος Λάκωνας* (cf. Meinek. q. s. II, 19.) *γράφας ὡς τὰ ἀλλότρια ἔπη σφετεριζόμενον.*

Quae omnia fragmenta unius ejusdemque orationis esse cum Westermanno puto. Diogenes quidam orborum domum

*) Bekkerum qui duo fragmenta in unum conjunxit et ἀμφισβητεῖ pro ἀμφισβητεῖν scripsit, cum Foertschio et Franzio secutus sum.

conduxisse videtur (cf. Meier. Proc. p. 295. Platner. Proc. II. p. 281 sqq. Schoem. ad Is. p. 205), agrumque hypothecam obligavit (ἀποτιμημα, cf. Boeckh. O. c. I, 158. ind. lect. un. Berol. 1821.); quamobrem cum conducti pretio non soluto ager orbis commissus esset, Diogenes intercessit, et actor pro liberis hanc orationem habuit (cf. Meier. Proc. 492.). Sthenelus poeta tragicus qui commemoratur ab Aristophane (Gerytad. fr. 8.) et Platone (in Σκευαίς) irridetur (cf. Schol. Ar. Vesp. 1312. Tyrwhitt. ad Arist. poet. c. 37.).

37. Κατὰ Διοδότου.
(Tayl. 41., Westerm. 72.)

Harp. *Αὔλια*. *Α.* ἐν τῇ κατὰ Διοδότου καὶ Διοσχίνης κατὰ Κτησιφῶντος. ἦτοι ἀντὶ τοῦ ἑπαύλεις ἢ ἀντὶ τοῦ μικροῦς αὐλάς. — Bekk. An. 463. 16. *Ἀύλια*. ἀντὶ — αὐλάς. οὕτω *Α.* καὶ *Α.* — *Αύλια* θύρα πυλῶν καὶ ἡ αὐλιος. ἢ ἀντὶ — Διοσχίνης. — Zonar. *Αὔλια*. ἀντὶ τοῦ ἑπαυλος. οὕτως *Α.* καὶ *Α.* Phavor. *Αὔλια* ἀντὶ τοῦ ἑπαυλις. οὕτω *Α.* καὶ *Α.* — Lectio ap. Harp. omnia fere codd. Bekker., quorum unus tantum habet *Διοδήτου*, est *Διοδότου*. *Διοδώρου* Taylora teste cod. Cantab. praebet. Diodotos vocabatur filius Eucratis demagogi (Thuc. II. 41. Schol. Ar. Equit. 831.), de alio caede oratio Antiphontis περὶ τοῦ χορευτοῦ habita est, atque apud Lysiam ipsum nomen occurrit fratris Diogitonis; Diodori nomen extat ap. Lys. de obtrecht. atque ap. Xen. Mem. II, 10. et Diod. XIII, 68. Ceterum αὐλεως θύρα occurrit etiam or. de caed. Erat. §. 16. cf. Koch. ad. Moer. p. 81.

38. Πρὸς Διοκλέα ὑπὲρ τοῦ κατὰ τῶν ῥητόρων νόμου.
(Tayl. 42., Westerm. 73.)

Theo II, 15: Εὐπορήσομεν δὲ καὶ νόμων ἀνασκευῆς πολλαχοῦ μὲν παρὰ πλείστοις τῶν ῥητόρων, ἐντελέστατα δὲ παρὰ Δημοσθένει ἐν τε τῷ κατὰ Τιμοκράτους καὶ Ἀριστοκράτους καὶ πρὸς Λεπτίνην· κατασκευῶν δὲ παρὰ τε ἄλλοις καὶ παρὰ Ἀυσία ἐν τῷ πρὸς Διοκλέα ὑπὲρ τοῦ κατὰ τῶν ῥητόρων νόμου. — Harpocr. εἰάν τις γραψάμενος μὴ μεταλάβῃ τὸ ἐ μέρος τῶν ψήφων, ὀφλισκάνει χιλίας καὶ πρόσσειν ἀτιμία τις. Ἀυσίας ἐν τῷ κατὰ τῶν ῥητόρων νόμου διείλεκται περὶ τούτων καὶ Θεόφραστος

ἐν τοῖς περὶ τῶν νόμων. Haec Harpocratonis verba ante Bekkerum cum verbis antecedentibus δῶρων γραφή κ. τ. λ. cohaerentia ad fragmentum a Theone traditum pertinere Valesius (p. 91. s. p. 297. Lips.) coniecit, eumque secuti sunt Taylorus et Westermannus. Quod mihi quoque verisimillimum est. Valesius quidem addit: „Lex enim erat Athenis ut cum quis novam legem ferret qua vetus abrogaretur, pro veteri lege quidam publice constitutus diceret”; nihilominus autem quid haec oratio sibi voluerit incertus sum. Diocles quidam Demosthene teste (c. Timocr. p. 713.) legem tulit, ut omnes leges ante Euclidem in democratia latae vel sub Euclide latae et conscriptae legitimae essent, post Euclidem autem latae et in posterum ferendae legitimae essent ab illo die, quo singula quaeque ferretur, nisi quibus adscriptum esset tempus, nempe quota praetura agenda sit, autequam ratae esse coepissent, atque oporteret scribam intra diem a lata hac Dioclis lege trigesimum adscribere legi cuique jam validae, eam jam obtinere, sive Euclide esset vetustior, sive recentior. Num Diocles hac lege causam παρανόμων funditus voluerit delere, non apparet (cf. Harpocr. v. ῥητορικὴ γραφή); quod si constaret, contra illam legem antiquam defendisse Lysiacae orationis actorem verisimile est. Equidem fere crediderim, Iphicratem habuisse orationem, si nostrum Dioclem eundem fuisse, qui ab Demosthene Pitthensis vocatur (c. Mid. p. 534; ex nobili gente cf. Isaac. de Ciron. hered. §. 19.) statui licet. Alia est Dioclem Melitensium gens (cf. Bossler. de fam. Att. p. 7. 42.).

39. Κατὰ Διοκλέους ὕβρεως.

(Bekk. 17., Foertsch. et Franz. 21., Westerm. 74.)

„Ὁ ἀδελφὸς ὁ ἐμὸς καὶ Κτήσων, οἰκεῖος ὢν ἡμῖν, συντυγχάνουσι τῷ Ἐρωῶνι ἐν βοθύνοις ἀπιόντι.” [Bekk. An. p. 173, 26: συντυγχάνω, δοτικῇ Α. ἐν τῷ κ. τ. λ.]. — Diocles Phlyeenses in lite de Cironis hereditate ejus, qui Isaei orationem dixit, fuit adversarius, nefarius homo videtur fuisse. Ibidem enim §. 3. vocatur Ὀρέστης; ex Aristophae novimus quendam Orestem Timocratis f., cui cognomentum hoc, non proprium nomen fuisse videtur, infamem illo tempore grassatorem nocturnum (cf. Schol. Ar. Av. 712. 1487. Aristotelis fratrem? cf. Droysen. de Arist. Av. et Herm. p. 54.), furorem quendam simulantem. Fieri igitur potuisse, ut etiam Diocles aliquando furiosus fuerit, ideoque Ὀρέστης sit appellatus coniecit Schoemannus (ad. Is. l. l.). Quod dubium relinqnam;

ceterum ob hasce Isaei facetias Diocles *λωποδύτης* audit apud Themistium (or. 26. p. 398. Dind.). Porro Diocles ab Isaeo §. 44. in adulterio deprehensus atque sive privatim, sive in curia punitus esse dicitur. Denique τὸν μὲν τὴν πρεσβυτέραν (ἀδελφὴν αὐτοῦ) ἔχοντα κατοικοδομήσας καὶ ἐπιβουλεύσας ἠτίμωσε καὶ γραφὴν ὕβρεως γραφεὶς οὐδέπω τούτων δίκην ἔδωκε (§. 41.): Diocles igitur hoc loco ὕβρεως accusatus esse dicitur; sed causa nondum in foro iudicata erat ac Diocles omni modo eam subvertere studuit. Nam orator dicit §. 44: τοῦτον μὲν οὖν οἶός ἐστι καὶ νῦν ἀκούετε καὶ αὐτὸς ἀκριβέστερον. πείσεσθε, ὅταν κατ' αὐτοῦ τὴν δίκην ἡμεῖς εἰσῶμεν. Hac igitur lite de hereditate dijudicata orator iterum Dioclem accusare voluit, et revera ὕβρεως accusavit. Nam erat Isaei oratio κατὰ Διοκλέους ὕβρεως (cf. Westerm. hist. eloq. p. 294., adde Theon. I, 18.), ab Harpocrate omnibus fere locis κατὰ Διοκλέους citata, uno v. *Ἀμαζόνιον, πρὸς Διοκλέα*, accuratius autem eadem v. *καταδικασάμενος* et a Theone κατὰ Δ. ὕβρεως. In hac oratione omnia Dioclis facinora accuratissime erant exposita; verbum *κατοικοδόμησεν*, quod saepe numero ibidem extabat, pertinuisse videtur ad narrationem huius in alterius sororis maritum facinoris (cf. Schoem. ad. Is. p. 399 sq.). *ἠτίμωσε* verbum, quod in oratione Isaei superstitite occurrit (v. s.), de stupro intelligendum esse putat Meierus (Proc. p. 320.) per vim illato, quo facto is, qui stupratus sit, *ἄτιμος* sit factus. Quae opinio summo jam Schoemanno incredibilis esse videtur, quocum equidem verbum *ἠτίμωσε* acceptum velim pro: gravi et infami contumelia affecit. Voces singulae, quas Harpocratio citat, *σταφυλοβολεῖον*, *ἐκπλωθεύσας* et *τοπεῖα*, et quod Theo profert Demosthenem in orationem adv. Midiam ex Isaei or. κ. Δ. ὕβρεως multa hausisse, indicare mihi videntur Schoemanni sententiam verisimillimam esse. Historia, quae exposita est, simillima ei fuisse videtur, qua Alcibiades Agatharchum pictorem in sua domo inclusisse fertur; atque verbum *ἠτίμωσε*, si conjecturam audaciorem proferre licet, propria fere significatione ab oratore adhibitum est; ille enim, qui in domo inclusus erat, hac re ipsa a civium conciliis exclusus, a Diocle igitur quasi iudice infamia notatus erat. Sed ne longius progrediar, extabat apud veteres Isaei oratio κατὰ Διοκλέους ὕβρεως. Haec a lexicographo Bekkeriano habita est Lysiae; (neque enim est dubium quin eadem sit; prorsus, alia erat Hyperidis oratio, quae laudatur a Galeno in Hippocr. de med. off. I, 3.), sed ex plerisque aliorum locis a Lysia videtur ab-

judicanda esse. Verba supra allata corrigenda esse putat Meierus (l. l.) vel in: *ἐν βοθύνω ἰόντι*, qua in lectione locus quidam prope Athenas in via sacra intelligendus sit, vel in: *ἐς βοθύνου ἀπιόντι* atque lusum quendam (*ἐς βοθύνου ἱενα παιδιὰ τις* Bekk. An. 85, 4.) significari. Harpocratio et Suidas v. *βοθύνος*, τόπος τις ἰδίως οὕτω καλούμενος ἐν τῇ ἱερᾷ ὁδῷ laudant Ἰσαῖον ἐν τῷ πρὸς Ἑρμῶνα περὶ ἐγγύης, de quo fragmento cf. Schoem. ann. ad Isao. p. 493. Mirum est quod in hoc or. Lysiacae fragmento cum v. *βοθύνος*, tum nomen Ἑρμῶν occurrit; quare Meierus totum locum corruptum et mutilum esse conjerit, et equidem confiteor me hasce obscuritates illustrare non posse. Secunda, quam profert Meierus, emendatio mihi non satis placet, primam praetulerim; fortasse ἐν εὐθύναις legendum est.

40. Ὑπὲρ Διοφάντου περὶ χωρίου.
(Tayl. 43., Westerm. 75.)

Poll. VII, 17: Τοῦ δὲ ἀλείπτου οὐκ ὄντος ἐν χρήσει, ἀλείπτριαν εἰρήχασιν οἱ μέσοι κωμικοὶ καὶ Δ. ἐν τῷ Διοφάντου περὶ χωρίου. Vulg. lectio est ἐν τῷ Διοφάντου, Kubnius conj. πρὸς Διοφ., Westerm. κατὰ, equidem cum Taylora, Meiero (Proc. p. 493.), Westermanno scripsi ὑπὲρ Διοφ., quae fuerit lectio ante Inogerm., qui ipse negliger videtur dicere. Diophaῖti nomen saepius cum apud Isaenm, tum apud Demosthenem occurrit, ita ut de oratione Lysiacae nihil conijcere ausim; notissimus Diophaῖtorum est D. Sphettius (Isae. de Pyrrh. her. §. 22. Dem. c. Lacrit. p. 925.). De actionibus de peculio institutis cf. Meier. Proc. p. 492.

41. Πρὸς Διοχάρη, εἰ γνήσιος.
(Tayl. 44., West. 76.)

Harp. Μεταλλεῖς, Δ. ἐν τῷ κ. τ. λ. οἱ τὰ μέταλλα ἐργαζόμενοι μεταλλεῖς ὀνομάζονται. cf. Bekk. An. 280, 11.

42. Πρὸς Δίωνα.
(Tayl. 45., Westerm. 77.)

Harp. Φάσκωλον. πῆρα τις οὕτως ἐκαλεῖτο παρ' αὐτοῖς Δ. ἐν τῷ κ. τ. λ. — Phot. p. 641, 26: φάσκ. πῆρα — ἐκαλεῖτο, ὡς Ἰσαῖος καὶ Δυσίας; eadem habent Suidas et Etym. M. Dionis nomen extat ap. Platonem in Me-

noxeno et in Epp. Soer. 21. Dio quidam, Cono, Hermogenes, Callisthenes, Callimedon legati ad Tiribazum missi sunt quum moris Athenarum a Conone restauratis Spartani Aotalsidam ad satrapam legarent (Xen. H. IV, 8, 13). Hyperidis adv. Dionem or. citatur ab Ulpiano ad Dem. Mid. p. 472.

43. Περὶ τῆς ἐγγυθῆκης.

(Tayl. 46., Bekk. 18., Foertsch. et Frauz. 22., West. 78.)

Athen. V. p. 209. f.: Καὶ λόγος τις εἰς Ἀυσίαν ἀναφέρεται τὸν ῥήτορα περὶ ἐγγυθῆκης ἐπιγραφόμενος. οὗ ἡ ἀρχή: „Εἰ μὲν δίκαιον ἔλεγεν, ἢ μέτριον, ὧ ἄνδρες δικασταί, Ἀυσιμένης.” ἐν ᾧ προελθὼν φησιν „Οὐκ ἂν ἐσπούδαζον περὶ αὐτῆς τῆς ἐγγυθῆκης δικαιολογεῖσθαι (δικολογεῖσθαι Bekk.), ἢ οὐκ ἔστιν ἀξία τριάκοντα δραχμῶν.” ὅτι δὲ ἡ χαλκῆ ἦν ἡ ἐγγυθῆκη ἐξῆς φησιν „Πέρουσι δὲ ἐπισκευάσαι αὐτὴν βουλόμενος ἐξέδωκα εἰς τὸ (sic Reisk. Bekk. Franz.; Volg. εἰς τι) χαλκεῖον· ἔστι γὰρ συνθετὴ καὶ Σατύρων ἔχει πρόσωπα καὶ βουκεφάλια . . . ἄλλο ἔτι μέγεθος τὸ αὐτό. ὁ γὰρ αὐτὸς τεχνίτης πολλὰ σκεύη ταῦτα καὶ ὅμοια ἐργάζεται.” ἐν τούτοις ὁ Ἀυσίας εἰπὼν ὅτι καὶ χαλκῆ ἦν ἡ ἐγγυθῆκη, σαφῶς παρίστησιν, ὡς καὶ ὁ Καλλιξένος εἶρηκε, λεβήτων αὐτὰς υποθήματα εἶναι. — Harp. et Phanor. ἐγγυθῆκη. φέρεται τις λόγος ὡς Ἀυσίου ἐπιγραφόμενος „περὶ τῆς ἐγγυθῆκης”. εἴη δ' ἂν σκευὸς τι πρὸς τὸ κρατῆρας ἢ λέβητας ἢ τι τούτων οὐκ ἀλλότριον ἐπικεῖσθαι ἐπιτήδειον εἶναι. — De incitegis (ἐγγυθῆκαις) cf. Casanb. ad Athen. l. 1, Bekk. An. 245, 25; de pretio earum Boeckh. O. c. 1, 118.

44. Περὶ τῆς εἰσφορᾶς.

(Tayl. 47., Westerm. 79.)

Harp. Ἐπιγραφέας τοὺς καθεστηκότας ἐπὶ τῶν γραφῶν ὅποσον ὀφείλουσιν εἰσφέρειν εἰς τὸ δημόσιον. Ἀυσίας κ. τ. λ. Cum his verbis comparat Taylorius Said. v. ἐπιγραφόμενῶ· ἰδιοποιουμένῶ· οικειουμένῶ· „Εἰ καὶ δόξαν ἐμελλε φέρειν τὰ ὑπ' ἄλλων εὐρημένα ἐπιγραφόμενῶ,” quae esse verba Lysiae putat. De ἐπιγραφῆσει cf. Boeckh. O. c. II, 70.

45. Περὶ τῆς Ἐπιγένους διαθήκης.
(Tayl. 48., Bekk. 19., Foertsch. et Frauz. 23., West. 80.)

„Ἐπειδὴ τοίνυν Ἐπιγένης ἀσθενὴς τριηραρχεῖν ἠναγκάζετο, ἀνάργυρος ὢν καὶ τῆς γῆς τῶν πολεμίων κρατούντων.” [Suid. v. Ἐπιγένης· ὄνομα κύριον. „Ἐπειδὴ κ. τ. λ.” et v. Ἀνάργυρος· ὁ ἀργύριον μὴ κεκτημένος, εἰ καὶ εἶη αὐτῷ ἰκανὴ οὐσία ἐξ ἑτέρων κτημάτων· Ἄ. ἐν τῷ περὶ Ἐπιγ. διαθ. „Ἐπειδὴ κ. τ. λ.”]. Phavor. v. ἀναργ. habet eadem usque ad v. διαθήκης. cf. Bekk. An. 216, 9. Plures viri nominis Epigenis apud veteres occurrunt, e. g. Epigenes sycophanta ap. Lysiam, Antiphontis Cepbisii f. Socratis discipulus (Plat. apol. p. 33. Xen. Mem. III, 12, 1.), Epigenes Cydathenaeensis Niciae pater (C. J. I. no. 213.), E. Endii f. ap. Demosth. (adv. steph. I. p. 1104.) et E. Metagenis f. in inscr. (Boeckh. O. c. II, 216.); quorum avi intelligi possunt; de Epigene vero qui apud Isaem (pro Eumathe p. 161. Schoem.) occurrit, non cogitandum est.

46. Πρὸς τοὺς ἐπιτρόπους τῶν Βοῶνος παίδων.

(Tayl. 34., Westerm. 81.)

Harp. et Phavor. ἐπιτροπήν. Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Ἀφόβου α' κ. τ. λ. ἀντὶ τοῦ διαιτητῆς αὐτοὺς αἰρεῖσθαι — Ἀυσίας δ' ἐν τῷ πρὸς κ. τ. λ. „Ἐπέτρεψεν, εἶπεν, ἀνδράσιν” ἀντὶ τοῦ ἐπιτρόπους κατέστησεν. Suid. ἐπιτρέπειν τοῖς οἰκείοις. Δημ. ἀντὶ τοῦ δικαστῆς αὐτοὺς αἰρεῖσθαι. Ἀυσίας δὲ „Ἐπέτρεψεν κ. τ. λ. Eadem Zonaras. De hac locutione cf. Meier. Proc. 442. Tutores liberorum Boonis litem alicui intenderant, qui hac oratione se defendit (cf. Meier. p. 443.).

47. Ὑπὲρ τοῦ Ἐρατοσθένους.

(Tayl. 49., Westerm. 82.)

Harp. Ἀυθέντης. Ἀυσίας ἐν τῷ ὑπὲρ τοῦ Ἐρατοσθένους. Quo sensu vox a Lysia adhibita sit, non apparet; Phrynicebus enim dicit (p. 120. Lob.): αὐθέντης μηδέποτε χρῆσις ἐπὶ τοῦ δεσπότου ὡς οἱ περὶ τὰ δικαστήρια ῥήτορες, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ αὐτόχειρος φονέως. (cf. Bekk. An. 463, 4. Valcken. diatr. Eurip. p. 189.) Lobeckius addit: αὐθέντης intersector ap. Herod., Thucyd., Antiph., quem ple-

rique veterum oratorum *αὐτόχειρα* (cf. Spohn. ad Isocr. Pa-
neg. §. 111.) dicere maluerunt. De orat. titulo cf. infra fragm.
65. Eratosthenes vero hicce est ignotus.

48. Πρὸς Ἐτεοκλέα περὶ χρημάτων, εἰ γνήσιος.
(Tayl. 51., Westerm. 83.)

Harp. Ἐβδομευόμενον Α. ἐν τῷ πρὸς κ, τ, λ. τοῖς
ἀποτεχθεῖσι παιδίοις τὰς ἐβδομάδας καὶ τὰς δεκάτας
ἦγον καὶ τὰ γε ὀνόματα ἐτίθεντο αὐτοῖς οἱ μὲν τῇ
ἐβδόμῃ, ὡς καὶ ὁ ῥήτωρ λέγει, οἱ δὲ τῇ δεκάτῃ. Ἀριστο-
τέλης δ' ἐν θ' περὶ ζῶων ἱστορίας γράφει ταυτί· „τὰ
πλείστα δὲ ἀναιρεῖται πρὸ τῆς ἐβδόμης, διὸ καὶ τὰ ὀνό-
ματα τότε τίθενται, ὡς πιστεύοντες ἤδη τῇ σωτηρίᾳ”.
Plerique veterum statuunt, liberis die decimo nomina dari solita
esse, cf. Maussac. ad Harp. p. 137. (p. 176. Lips.). Πρὸς
Ἀυτοκλέα legendum esse coniecit Iagermannus (ad. Poll. VII.
200.). Eteochlis nomen extat ap. Cratin. p. 71. (cf. Bergk.
ad calc. Andoc. Schiller. p. 119.).

49. Περὶ τῶν ἰδίων ἐνεργεσιῶν.
(Tayl. 52., Bekk. 20., Foertsch. et Franz. 24., West. 84.)

Harp. Κεῖοι. Ἀσσίας κ. τ. λ. „οἱ Κεῖοι μὲν πόλις
τοσαύτη”. Κεῶς μία τῶν Κυκλάδων νήσων, παρακειμένη
τῇ Ἀττικῇ. τὴν νῆσον δὲ πόλιν ὠνόμασεν ὁ ῥήτωρ. Phot.
p. 167, 5. Κίος· νῆσος μὲν μία τῶν Κυκ. παρακ. τῇ
Ἀττ. πόλιν δὲ τὴν νῆσον Ἀσσίας ἐκάλεσεν· ἀλλὰ καὶ
ἄλλοι πολλάκις τῶν ῥητόρων τὰς νήσους πόλεις ὀνομά-
ζουσι. — Harp. μεταπύργιον Α. ἐν τῷ π. τ. ι. ε. τὸ ἐν
μέσῳ οἰκοδόμημα τῶν ἐπὶ τοῦ τείχους πύργων μετα-
πύργιον ἐλέγετο· οὕτω καὶ Θουκυδίδης πολλάκις, ὡσπερ
ἐν τῇ γ'. Phot. 262, 8: μεταπύργιον. ἐν μέσῳ — ἐλέ-
γετο· οὕτω Θουκ. καὶ Ἀσσίας. eadem Suidas. — Harp.
Φηγαεῦσι Α. ἐν τῷ π. τ. ι. ε. Φηγαίης δῆμος τῆς
Αἰαντίδος, ὡς φησι Διόδωρος. — De Ceo insula cf. Iutpp.
ad Antou. Lib. p. 100. Koch. de ν. μεταπύργιον Lob. ad
Phryn. p. 489. Oratio nostra in actione ἀπογραφῆς mihi
videtur esse habita; eam ad actionem ἀχαριστίας spectare
fortasse suspiceris, sed talem causam non fuisse summo jure
viri docti contendunt (cf. Meier. Proc. p. 489.).

50. Ὑπὲρ τῶν δημοπράτων πρὸς Εὐθίαν.
(Tayl. 53., Westerm. 66.)

Poll. X, 96: πρὸς δὲ καὶ Λυσία λόγος ἐστὶν εἰρη-
μένος ὑπὲρ, κ. τ. λ. Nescio an hic Euthias fuerit ille qui
Phrynen meretricem accusavit; contra eum extitit Hyperides;
τῶν ἐπὶ συχοφαντίᾳ διαβεβλημένων ἦν ὁ Εὐθίας, dicit
Harpocratio.

51. Κατ' Εὐθυδίκου.
(Tayl. 54, Bekk. 21, Foertsch. et Frauz. 25, Westerm. 85.)

Harpocr. ἀμφιδέαι εἰς περισκελίδες τινές· Ἀριστο-
φάνης Θεσμοφοριαζούσαις. ἰδίως δὲ Λυσίας ἐν τῷ κατ'
Ε. φησὶν· „Ὁ δύναμενος δ' ἐκβαλεῖν διὰ τὸ ἀμφιδέαις
δεδέσθαι τὰς θύρας.” Eadem habet Suid. v. ἀμφιδέαις
(om. δ'). — De variis Euthydicis ex Demosthenis tempore
cf. Schmidt. ad Dinarch. adv. Dem. §. 33. De nostra or-
disputat Gronovius (ad Harp. p. 26. s. p. 222. Lips.): Hand
dubie agitur de causa privata, ubi vel maritus uxorem, vel alius
alium voluit domo expellere, quod facere non potuit quia ter-
tius in eadem domo id futurum praevidens fores catenis obse-
raverat; et fortassis ne domus quidem intelligenda est, sed
modo taberna, ut ap. Iuvenal. III, 304. Quibus Gronovii
verbis neque assentiri, neque obloqui volo; nihil enim nisi con-
jecturae sunt atque affirmatione: „sine dubio” juste carere
debeant.

52. Ὑπὲρ Εὐθύνου.
(Bekk. 22, Foertsch. et Frauz. 26. Westerm. 87.)

„Καὶ τοῦτο ἐποιήσαμεν οὐκ αὐτοτελῶς, ἀλλ' ἀκρι-
βῶς”. Bekk. An. 467, 32. habent: αὐτοτελῶς. σημαίνει
μὲν τὸ πλείως. Λυσίας δὲ ἀντὶ τοῦ ὡς ἔτυχεν ἐχρήσατο·
ὡς ἂν τῷ ὑπεθύνου καὶ τοῦτο κ. τ. λ. Ex his corruptis
verbis Bekkerus titulum ὑπὲρ Εὐθύνου effecit. Cogitari licet
vel de Euthyuo (Εὐθύνοῦς, Εὐθύνος), contra quem Isocrates
orationem conscripsit, vel de alio Euthyuo (Εὐθύνοῦς) qui
dicitur a Demosthene (adv. Mid. p. 337.) Sophilam athle-
tam interfecisse; quae caedes quamquam Sami perpetrata est,
tamen Athenis dijudicata. Etiam Euthyus quidam homo ele-
gans ab Antiphane irrisus est (Athen. VIII, 342. c.).

53. Κατ' Εὐκλέους χωρίου ἐξούλης.
(Tayl. 55, Westerm. 86.)

Harp. „αὐτομαχεῖν” τὸ δι' ἑαυτοῦ δικάζεσθαι, ἀλλὰ μὴ δι' ἑτέρου. οἷον ἐάν τις εἰς πρατῆρα ἀνάγη, πρὸς ἐκείνον ἀποφαίνει τὴν δίκην οὖσαν· καὶ ἐάν τις παρέχη τὸν διαμαρτυροῦντα μὴ εἰσαγωγίμον εἶναι τὴν δίκην, αὐτὸς μὲν οὐκέτι ἀγωνίζεται, πρὸς δὲ τὸν διαμαρτυρήσαντα ὁ ἀγὼν ἐστι. *Λυσίας κ. τ. λ.* Ante Bekkerum Iegebatur *Εὐθυκλέους*. Codd. quidam Mauss. hoc viro docto teste habent *Εὐκλέους* atque Maussacus nostram orationem fortasse confundendam esse cum ea quam Pollux κατ' *Αὐτοκλέους* citat opinatus est. Cum vero etiam codd. Bekkeriani omnes nulla varietate adnotata *Εὐκλέους* praebeant, hanc formam adscivi. De verbo αὐτομαχεῖν cf. Meier. Proc. 527 sq., Schoem. ib. p. 650; de δίκη ἐξούλης s. actione rei iudicatae Hotdwalcker. de diaet. p. 134 sqq., Hefster. Gerichtsv. p. 456 sqq., Meier. Proc. p. 485 sqq., Schoem. ibid. p. 749 sqq., Lelyveld. de iofam. p. 208 sqq.

54. Ὑπὲρ Εὐκροῖτου διαμαρτυρία, εἰ γνήσιος.
(Tayl. 56, Bekk. 23, Foertsch. et Franz. 27, West. 88.)

Harp. „Ἀδηφάγους τριήρεις” *Λυσίας* λέγει ἐν τῇ ὑπὲρ *Ε.* διαμαρτυρία, εἰ γνήσιος ὁ λόγος, καὶ ἀδηφάγον πεντηκόντορον Φίλιστος· λέγοιεν δ' ἂν τὰς ἐντελομισθούς καὶ πολλὰ ἀναλισκούσας· ἔοικε δὲ ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἵππων τῶν τελείων καὶ ἀγωνιστῶν λέγεσθαι, οἷτινες εἰ-
ώθασιν ἔδμεναι ἄδδην κατὰ τὸν ποιητὴν. Ἀλκαῖος δὲ ἐν τῇ κωμωδοτραγωδία τοὺς πότας λύχνους ἀδηφάγους εἶπεν. Phavor. v. ἀδηφάγος, *Α.* ἐν τῇ ὑπὲρ *Ε.* μαρτυρία, τὴν ἐντελομ. κ. τ. λ. Pollux I, 121: πληρώματα δὲ ἐν-
τελῆ, ἀκριβῆ, κατεσκευασμένα, εὐδόκιμα, ἐντελομισθὰ, τὴν δὲ τοιαύτην ναῦν *Λυσίας* καὶ ἀδηφάγον εἶρηκε. Photius p. 9, 21: Ἀδηφάγοι, ἀγωνισταὶ ἵπποι κ. τ. λ. ἀλλὰ καὶ ἀδηφάγον εἶπεν *Λυσίας* τὴν τέλειον μισθὸν λαμβάνουσαν τριήρη. Ἀλκαῖος δὲ ὁ κωμικὸς καὶ τοὺς πότας λεγομένους λύχνους ἀδηφάγους ἔφη χαριεντισάμε-
νος κ. τ. λ. Hesych. v. ἀδηφάγοι. *Λυσίας* δὲ κατὰ μετα-
φορὰν ἐν τῇ ὑπὲρ Εὐκροῖτου μαρτυρία (1. διαμαρτυρία) τὴν ἐντελομισθὸν ναῦν. Ἀλκαῖος δὲ κ. τ. λ. Ap. Hesych. cum Heins. et Albert. suppl. ἀδηφάγον τριήρη. Eustath. ad Hom. Od. α. p. 24, 33: *Λυσίας* δὲ καὶ ναῦν ἀδηφά-

γον φησὶ τὴν τὸν μισθὸν λαμβάνουσαν ἐντελῆ κ. τ. λ. cf. Apost. prov. I, 49. Vocem ἀδηφ. simplici δ̄ scribendam esse docet Eustathius; ntrum spiritu aspero ao leni notanda sit, ei dubium est. Ἀδηφάγος τριήρης proprie est Photio teste (p. 9, 11.) τρ. μεγάλη ἢ ἔχουσα τὰ πληρώματα ἐντελῆ. cf. Bekk. An. 343, 27. 203, 19, quare uaves Paralia Salaminiaque διὰ τὰ εἰς αὐτὰς ἀναλώματα ἀδηφάγοι τριήρεις appellabantur (Moeris 192, 9. Bekk.). Litem, in qua Eucritus sive actor sive reus erat, testis aut licitam aut illicitam esse hac oratione probavit (cf. Schoem. Proc. p. 639.).

55. Πρὸς Εὐπείθην.

(Tayl. 57, Westerm. 89.)

Harp. „Δερμηστής”. Α. ἐν τῷ πρὸς Ἐ. Δίδυμος μὲν ἀποδίδωσι τὸν σκώληκα οὕτω λέγεσθαι τῷ Σοφοκλεῖ ἐν Νιόβῃ, ἐν ζ τῆς ἀπορουμένης λέξεως, Ἀρίσταρχος δὲ τὸ Σοφοκλείον ἐξηγούμενος τὸν ὄφιν ἀπέδωκε. μήποτε δὲ μᾶλλον ἂν εἴη ὅστις τὰ δέρματα ἐσθίει δερμηστής, ὡς ὑποσημαίνεται καὶ ἐν σὶ Μιλησιακῶν Ἀριστείδου. Etym. M., Zonar., Phavor. Δερμηστής. Λυσίας μὲν τὸν σκώληκά φησιν οὕτω λέγεσθαι. Ἀρίσταρχος δὲ τὸν ὄφιν εἴη δ' ἂν μᾶλλον ὁ τὰ δέρματα ἐσθίων. ἐκ τοῦ ἔδω. cf. Hesych. h. v., Bekk. An. p. 240, 14. — Eupithes quidam senator in inscr. ante Euclidem facta (ap. Boeckh. O. c. II, 199.) commemorator. In Harp. Codd. legitur δερμιστής, quam formam quamvis Gronovius (ad Harp. p. 52. s. p. 240. Lips.) tueatur, Bekkerus cum Taylora ex alior. lexiogr. locis correxerunt.

56. Κατ' Εὐφήμου.

(Tayl. 58, Westerm. 90.)

Harp. „Λαμπάς.” Α. ἐν τῷ κ. Ἐ. τρεῖς ἄγουσιν Ἀθηναῖοι ἑορτὰς λαμπάδας, Παναθηναίους καὶ Ἡφαιστείους καὶ Προμηθεῖους κ. τ. λ. — Harp Πυελίδα τὸ ἐφ' ἡμῶν λεγόμενον σφραγιδοφυλάκιον. Α. ἐν τῷ κ. Ἐ. καὶ Ἀριστοφάνης Ἡρωσιν (fr. 15). Phot. p. 472, 18: πυελίδα, τὸ κ, τ. λ. οὕτω Α. καὶ Ἀ; eadem Suidas. Poll VII, 179: τὸ δὲ ἵνα ὁ λίθος ἐναρμόζεται, πνελός τι καὶ πνελίς, ὡς ἔφη Λυσίας. cf. Hesych. h. v., Bekk. An. 295, 10. — Euphemi plures commemorantur, E. legatus ap. Thuc. VI, 75. (Arist. Vesp. 599?), diversus ab E. Teleclis f. Calliae fratre

in lite de Hermis truncatis instituta a Dioclido denunciato (cf. Droysen. de Arist. Av. et Herm. p. 49. 52.); diversi etiam fortasse sunt pater Callicratis (Dem. c. Androt. p. 611.) et gener Mantitheï, qui oratt. c. Boeot. habuit (cf. Dem. c. Boeot. de dote p. 1011.). Euphemus contra ταμίας qui in inscr. ex Ol. 88, 3. vel sequentibus anais (ap. Boeckh. C. I. I. p. 189.) laudatur; idem esse videtur, quem Thucydides commemorat. Ceterum de decursionibus cum facibus factis cf. quos citat Schoemann. ad Is. p. 350.

57. Περὶ τοῦ Ἡγησάνδρου κλήρου.

(Tayl. 59., Bekk. 24. 25., Foertsch. et Franz. 28. 29., West. 91.)

Priscian. 18, 25. p. 221. Kr.: Illi (Attici) μέλλω ποιεῖν καὶ ποιῆσαι καὶ ποιήσειν. *A.* ἐν τῷ περὶ τοῦ Ἡγησ. κλ. „Ὡς ἐμελλεν ἐπὶ τε τοὺς βωμοὺς εἶναι καὶ νομιζόμενά γε ποιήσειν”. Ceteri Prisciani codd. quum περὶ τοῦ Ἡγησάνδρου κλήρου ὡς praebeant, cod. Monac. (Spengel. ad Varron. p. 631.) recte genitivum habet. Tum Reisk. et Krebl. habent εἶναι, Bekkerus, Foertschins, Franzius εἶναι, sed Spengelius cod. Mon. secutus defendit εἶναι. — Priscian. 18, 23. p. 187. Kr.: Juxta et prope et dativo et accusativo junguntur. Plato: τούτων ἐγγύτατα. *A.* ἐν τῷ περὶ τοῦ Ἡγησάνδρου (ante Krebl. Ἀγησάνδρου) „πρὸς τοὺς ἐγγύτατα γένους συνοικιή”; sic legunt Reiskius, Bekkerus, Franzius; Kreblius autem et Foertschins: καὶ τούτοις ἐγγύτατα γένοιο συνοικῶν. Codex vero Monac. (Spengel p. 632.) praebet ΚΑΝΡΟΥ ΤΟΥΣ ΓΕΝΟΙΣ ΚΥΝΩΚΟΙΝ; Spengelius ex verbo ΚΑΝΡΟΥ elicit v. κλήρου optime (quid enim articularius nudus sibi vellet?) et ex codicis vestigiis συνώκων, atque initio τοῖς scribi mavult. — Harp. κακώσεως δίχης ὀνομά ἐστι ταῖς τε ἐπικλήροις κατὰ τῶν γεγαμηκότων, καὶ κατὰ τῶν παίδων τοῖς γονεῦσι, καὶ κατὰ τῶν ἐπιτρόπων τοῖς ὑπὲρ ὄρφανῶν. Δημοσθένης κατὰ Τιμοκράτους καὶ Λυσίας ἐν τε τῷ περὶ τοῦ Ἡγησάνδρου κλήρου καὶ ἐν τῷ ὑπὲρ τοῦ Πυράνδρου κλήρου. ὅτι δὲ ἐξῆν καὶ παντὶ τῷ βουλομένῳ γράφεσθαι κακώσεως γονέων καὶ ταῖς ἐπικλήροις βοηθεῖν, δηλοῦνται ἐν τε τῷ προειρημένῳ λόγῳ Ὑπερίδου καὶ ἐν τῷ Λυσίου κατὰ Φιλωνίδου βιαίων, εἰ γνήσιος. ἦν δὲ καὶ ἄνευ ὕδατος. Photius p. 126, 1. et Said. κακώσεως: δίχης — ὄρφανῶν. οὕτω Δημοσθένης καὶ Λυσίας καὶ Ὑπερίδης. Lis fuisse videtur ἐπιδικασία de filia Hegesandri herede. Ceterum cf. infra frgm. 115.

58. Πρὸς Θεοπέιθην ἐπιτροπῆς ἐπίλογος.
(Tayl. 61, Westerm. 92.)

Harp. Ἐπιδιατίθεσθαι. Ἄ. ἐν τῷ πρὸς Θ. ἐπιτρ. ἐπίλογῳ. ἐπιδιατίθεσθαι ἴσθι τὸ συνθήκας τινὰς ποιῆσθαι κατατιθεμένους τι ῥητὸν ἀργύριον παρά τινι τῶν μεταξὺ γινομένων, ὅσπερ ἐγγυᾶται ἑατέρῳ ὥστε εἰ ἢ πρᾶξις γένοιτο, θάτερόν πάντως τὸ ὁμολογημένον ἀργύριον ἀποδοῦναι. τὸ δὲ πρᾶγμα αὐτὸ λέγεται ἐπιδιαθήκη, ὡς ὁ αὐτὸς ῥήτωρ ἐν τῷ ὑπὲρ Νησοκλέους δηλοῖ. — Accusatus quidam ob tutelam male gestam a Theopithe hac oratione se defendit, inprimis de argento deposito disputans. De ἐπιδιαθήκῃ cf. Hudtwalcker. de diaet. p. 53. sqq.

59. Κατὰ Θεοπόμπου αἰκίας.
(Tayl. 62, Westerm. 93.)

Athen. II. p. 67. f.: λεκτέον δὲ ὀξύγαρον διὰ τοῦ ὕ, καὶ τὸ δεχόμενον αὐτὸ ἀγγεῖον ὀξύβαρον. ἐπεὶ καὶ Ἄ. ἐν τῷ κ. Θ. α. εἶρηκεν. „Ἐγὼ δ' ὀξύμελι πίνω.” — Theopompos quidam aliquem verberaverat, quare ab eo δίκη αἰκίας accusatur, de qua cf. Meier. Proc. p. 547. sqq.

60. Περὶ Θεοπόμπου κλήρου.
(Tayl. 63, Westerm. 94.)

Harp. Ὅργεων ἀντὶ τοῦ ὀργεῶνων Ἀσσίας ἐν τῷ περὶ Θ. κλήρου. Suid. et Phavor. Ὅργεων (sic) ἀντὶ τοῦ ὀργεῶνων. Ἀσσίας. De vocis ὀργεῶνες significatione viri docti inter se dissentiunt. Schoemannus enim (ad Is. p. 208. sqq.) automat fuisse hoc sodalitium earum familiarum quae, quamvis nulla gente illarum 360 continerentur, tamen essent naturali inter se cognatione conjunctae et a communi quodam progenitore oriundae, eosdem necessario θεοὺς πατρῶους, eadem ἱερὰ πατρῶα colerent. Cui sententiae quae opponi possunt attulit Meierus de gentil. Att. p. 24. et 26. qui aequae ac Wachsmuthius (ant. Gr. I, I, 236.) statuit inter γεννήτας et ὀργεῶνας nullum fuisse discrimen. Utri virorum doctorum equidem assentiar adhuc in dubio sum; Schoemanni sententiam Meierus quidem mihi videtur subvertisse, sed etiam Meieri sententia mihi valde incerta est, quia cum apud Isaenum non solum l. I. de Menecl. her. §. 14, cui loco Schoemannus annotationem suam subjuoxit, sed etiam §. 45. vox eodem nexu occurrit, tum memorabilis est Photii locus p. 345, 7: ὀργεῶνες.

σύνταγμα τι ἀνδρῶν· ὡς τῶν γεννητῶν καὶ φροτῶρων· ὀνομασθέν ἀπὸ τοῦ κοινῆ ὀργιάζειν· οἷον θύειν καὶ εὐχεσθαι (cf. Hermann. in Actt. Antt. Darmst. 1835. p. 1147.). Theopompi nomen vulgare est; ex Lysiae tempore praesertim huc spectare crediderim illum Theopompum qui apud Isaeum in or. de Dicaeog. her. commemoratur (cf. stemma ap. Schoem. p. 287.); quae oratio Schoemanno probante (p. 292.) Ol. 97, 3. habita est; actores postquam avunculi Dicaeogenis secundi hereditatem Dicaeogeni tertio eriperent, Theopompi liberi fortasse Dicaeogenem tertium ob bona patria inter tutelam male disjecta (vid. §. 10.) accusaverunt. Ad hanc actionem sine dubio orationem referrem, si modo titulus concederet.

61. Κατὰ Θεοσδοτίδου.
(Tayl. 60, Westerm. 95.)

Pollux VIII, 46: προβολαὶ δὲ γίνονται τοῦ δήμου ψηφισαμένου καὶ τῶν εὐνουσιάτων τῆ πόλει, ὡς Α. ἐν τῷ κατὰ Θεοσδοτίδου, περὶ ἀμφοῖν. Ad haec verba Schoemannus (de comit. p. 232.) annotat: „Quid? iis tantum suffragium dabatur, qui bene de republ. sentirent et illud περὶ ἀμφοῖν quid significet? Putavi aliquando rescribendum esse κατὰ τῶν ἐπισταμένων τῆ πόλει — καὶ περὶ τῶν ἀρχῶν, de iis qui republ. adversarentur et de magistratibus. Nunc autem haec probabilior videtur sententia, omnia illa verba descripta esse ex narratione quadam Lysiae in or. adv. Theosd., sed sine mutilata aut scribae culpa aut aliquo casu. Oratori certam aliquam causam narranti dicere licuit, omnes eos qui civitatis amantes essent, suffragium in ista causa tulisse, sed in προβολῆς definitione inepta est ea observatio.” Hac annotatione acuta Schoemannus nos arcuit, quomodo aliquid certi de causa qua oratio habita sit constituamus. Theosdotides vero quidam commemoratur ap. Demosth. adv. Mid. p. 533.

62. Κατὰ Θρασυβούλου, εἰ γνήσιος.
(Tayl. 64, Westerm. 96.)

Harp. et Phavor. Ἀναξίβιος. Α. ἐν τῷ κατὰ Θρ. Ακακιδαιμονίων δὲ ἦν στρατηγός. — Ibid. Δικαιοπόλις. Α. ἐν τῷ κ. Θρ. εἰ γνήσιος. πόλις ἐν τῇ Θράκη πλησίον Ἀβδήων. τυχὸν δὲ καὶ ἕτερα τίς ἐστι Δικαιοπόλις. — Ibid. Ἐπιπέτους ἑορτάς. Ἰσοκράτης Ἀρεοπαγικῶ. τὰς μὴ

πατρίους ἄλλως δ' ἐπιψηφισθείσας ἐπιθέτους ἐκάλουν. ἐλέγετο δὲ παρ' αὐτοῖς καὶ ἄλλα ἐπιθέτα τινα, ὅποσα μὴ πάτρια ὄντα ἢ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλή ἐδίκαζεν, ὡς σαφὲς ποιεῖ Λυσίας ἐν τῷ πρὸς τὴν Μιξιδήμου γραφῆν. ἐπιθέτους δὲ ἐπιστολὰς Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Θρ. τινὰς ὀνομάζει, λέγει δ' ἂν τὰς δοθείσας τισὶν ὥστε διακομίσαι. λέγειν γὰρ ἦν εἰδισμένον „ἐπέθηκεν ἐπιστολήν” ἀντὶ τοῦ παρέδωκεν, ὡς Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Χουσίππου πρὸς τὴν Φορμίωνος παραγραφῆν. Κρατῖνος δ' ἐν Τροφώνιῳ. Etym. M.: Ἐπιθέτους ἰσοτάς. Ἰσοκράτης — ἐδίκαζε. Λυσίας δὲ ἐπιθέτους ἐπιστολὰς λέγει τὰς δοθείσας τισὶν, ὥστε διακομίσαι. καὶ ἐπιθεῖναι ἐπιστολὰς, ἀντὶ τοῦ παραδοῦναι· καὶ ἐπέθηκεν ἀντὶ τοῦ παρέδωκε· ῥητορικῆ. Idem brevius Zonaras. — Harp. Ἰσμηγίας. Δ. ἐν τῷ κ. Θρ. εἰ γνήσιος· εἰς τῶν παρ' Ἀθηναίους ἦν πολέμαρχος ἐπιφανής. — Harp., Phot., Smid. v. Πολύστρατος, vide supra orat. XX. init. — Harp. Πύρρα. Δ. ἐν τῷ κ. Θρ. εἰ γνήσιος· Πύρρα μία πόλις ἐστὶ τῶν ἐν Λεῖσβῳ, ὡς μαρτυροῦσιν οἱ τοὺς περιόδους γράψαντες. — Id. Σεύθης. Δ. ἐν τῷ κ. Θρ. ἐστὶ δὲ εἰς τῶν ἐν Θράκῃ βασιλέων. — Id. Στρούθης. Δ. ἐν τῷ κ. Θρ. σατράπης τις βασιλέως ἦν.

Haec oratio ab Harpocratiōne pluribus locis Lysiae abjudicatur; quibus ex causis, hoc vix nobis conijcere licet. Thrasybulum Stiriensem scimus ob legem quam pro Lysia tulerat *παρὰ νόμων* ab Archino accusatum esse; factum igitur non videtur, ut Lysias contra talem amicum orationem conscriberet. Sed suspicaris Thrasybulum Colyttensem, Thrasonis filium, intelligendum esse, inimicum illum Alcibiadis; legimus enim apud Demosthenem (c. Timocr. 742.), eum bis vinculis injectum fortasse per *ἀπαγωγήν* et damnatum esse. Sed voces omnes quas ex Pseudo-Lysiae oratione affert Harpocratio, opinionem affirmant, de Thrasybulo Stiriensi vel de ejus genere debere cogitari. Anaxibius Lacedaemoniorum dux illo tempore quum decem millia Graecorum ex Assyria redirent ad Byzantium castra habuit (v. Xen. Anab. VII, 1, 2. V, 1, 4. 9, 16. VI, 4. 13. Diod. XIV, 30.); Thrasybulo mortuo in Hellepontum missus brevi post ab Ipbicrate impugnatus occidit (Xen. H. IV. 8, 32. 39.). De Ismenia nihil amplius comperi. Polystratus vero qui propter Hermas mutilatos necatus esse dicitur, ab Andocide (de myst. §. 13.) commemoratur (cf. Droysen. de Arist. Av. et Herm. p. 33.; de alio militum mercenariorum in bello Corinthio duce cf. Voemel. ad Dem. Philipp. I. p. 182.). Seuthes est Odrysarum imperator navalis,

ejus filiam Ergochis suasu (Lys. c. Ergoch. §. 5. cf. Meier. de bon. damn. p. 235.) uxorem duxit Thrasybulus; et quem cum Amadoco (Medoco ap. Diod.) rege Odrysarum reconciliaverat Ol. 97, 1; iode a quo tempore uterque Atheniensibus erat amicus (Xen. H. IV, 8, 26. Diod. XIV, 94.); decem vero illa Graecorum milia reversa Senthis castra sequebantur. Struthes denique est satrapa regis Persarum. Jam autem quo tempore Thrasybulus Stiriensis accusatus sit nescio. Schneiderus quidem (ad Xen. H. IV, 8, 24.) Thrasybulum ante Ergochis reditum a Lysia esse accusatum conjecit; haec vero opinio falsa est. Uterque quidem Ol. 97, 3. revocabatur ut peconiarum publicarum rationes redderet consumptarum, sed antequam redibant Thrasybulus ab Aspendiis occisus est. Itaque equidem crediderim, hanc orationem spectare ad Thrasybuli filium. Demosthenes enim dicit de fals. leg. p. 431: *τί οὖν; ὧ ἀνδρες Ἀθηναῖοι; ὑμεῖς — ὑπομενεῖτε — πρῶην Θρασύβουλον ἐκείνον τὸν Θρασυβούλου τοῦ δημοτικῷ καὶ τοῦ ἀπὸ Φυλῆς καταγαγόντος τὸν δῆμον τάλλατα δέκα ὠφληκένας;* quo in loco explicando nihil praebent intpp. in Schaeferi Apparatu. Thrasybulus igitur Stiriensis ducis insignis filius falsae legationis accusatus est; quo tempore nescio; nam tota res mihi aliunde ignota est. Contra eum Lysiam orationem conscripsisse vero dissimillimum est; hoc certe ex amicitia quae erat inter ejus patrem atque oratorem colligi licet. Quare nam genuina sit oratio summo jure Harpocratio videtur dubitasse.

63. Πρὸς Ἰπποθέρηην.
(Tayl. 65., Westerm. 97.)

Harpocr. et Phavor. ἀφανῆς οὐσία καὶ φανερά. ἀφανῆς μὲν ἢ ἐν χρήμασι καὶ σώμασι καὶ σκεύεσι, φανερά δὲ ἢ ἔγγειος. *Α. ἐν τῷ πρὸς Ἰππ.* Suid. et Bekk An. 468, 23: ἀφανῆς οὐσία λέγεται ἢ ἐν — ἔγγειος. Οὕτω *Λυσίας.* — Harp. *Ἰερώνυμος. Α. ἐν τῷ πρ. Ἰππ.* Ἰερώνυμον τοῦ στρατηγήσαντος Ἀθηναίων ἄλλοι τε μνημονεύουσι καὶ Ἐφορος ἐν τε τῇ ιη' καὶ ἐν τῇ ιθ'. ἕτερος δ' ἐστὶν Ἰερώνυμος Μεγαλοπολίτης, οὗ μνημονεύει Δημοσθένης κ. τ. λ. Hieronymus hicce mihi aequae ac Marxio (Ephor. fr. 135. p. 246.) ignotus est; ex Schneideri conjectura idem fuisse videtur quem a Conone Ol. 96, 1. priusquam ad regem abiisset, cum Nicodemo ἐπὶ τοῦ στόλου praefectum esse testatur Diodorus 14. 81. Xenophon eum omisit atque solum Nicophemum (Nicodemum?) memoravit.

64. Πρὸς τοὺς Ἱπποκράτους παῖδας.
(Tayl. 67, Bekk. 26, Foertsch. et Franz. 30, Westerm. 98.).

„Οὐχ ἰκανόν, ὡ ἄνδρες δικασταί, τοῖς ἐπιτρόποις ὅσα πράγματα διὰ τὴν ἐπιτροπὴν ἔχουσιν, ἀλλὰ καὶ διασώζοντες τὰς τῶν φίλων οὐσίας συκοφαντοῦνται ὑπὸ τῶν ὄρφανῶν πολλοί. ὅπερ καμοὶ νῦν συμβέβηκεν. ἐγὼ γάρ, ὡ ἄνδρες δικασταί, καταλειφθεὶς ἐπιτροπὸς τῶν Ἱπποκράτους χρημάτων καὶ διαχειριστὴς ὀρθῶς καὶ δικαίως τὴν οὐσίαν καὶ παραδοὺς τοῖς υἱοῖς δοκιμασθεῖσι τὰ χρήματα ὡς ἐπιτροπὸς κατελείφθην, συκοφαντοῦμαι νῦν ὑπ' αὐτῶν ἀδίκως.” Dionysio Hal. qui haec servavit (Isae. 9. p. 599. R.), teste hoc est principium orationis, quam Lysins pro eo conscripsit, qui a fratribus uxoris tutelae male gestae accensabatur. Hippocratis liberi, de quibus in hac oratione sermo erat, diversi fuisse videntur ab illis quos propter ruditatem immunditiamque Aristophanes et Eupolis irriserunt quosque Schol. Ar. Nub. 988. Demophontem, Periclem, Telesippum vocat (cf. Schol. Ar. Thesm. 273. Athen. III. 96. e. Eupol. δημ. fr. 13. Runkel. Raspe de Eupol. δημ. p. 23 sq. p. 52 Galen. de animi morib. cap. 4.).

65. Πρὸς Ἰσόδημον.

Harp. αὐθέντης. Λυσίας ἐν τῷ ὑπὲρ Ἐρατοσθένους. ἐν τῷ πρὸς Ἰσόδημον ἰδίως ἔταξεν ἐπὶ τῶν λ', οἱ δὲ ἑτέρων ἐργάζοντο τοὺς φόνους· ὁ γὰρ αὐθέντης αἰετὸν αὐτόχειρα δηλοῖ. Ante Bekkerum legebatur: αὐθέντης ὁ αὐτόχειρ ἢ ὁ αὐτὸν ἀναιρῶν. διὸ παρ' Ἰσοκράτει αὐθέντης. Λυσίας δὲ ἐν τῷ ὑπὲρ τοῦ Ἐρατοσθένους πρὸς Ἰσόδημον ἰδίως κ. τ. λ., quare utramque orationem in unam contulerunt Taylorus et Westermannus. Equidem in utraque dirimenda Bekkeri Codd. secutus sum. Respicit ad h. l. Suidas v. αὐθέντης, qui vulg. Harp. lectionem exhibet.

66. Πρὸς Ἰσοκράτην αἰκίας.
(Tayl. 10., Bekk. 27., Foertsch. et Franz. 31., Westerm. 99.)

Photius 614, 10., Suid. et Etym. M. ὑβρις· ἢ μετὰ προσηλακισμοῦ καὶ ἐπηρείας. Αἰκία δὲ, πληγαὶ μόνον· Α. ἐν τῷ περὶ αἰκίας πρὸς Ἰσοκράτην· „Καίτοι τις οὐκ οἶδεν ὑμῶν ὅτι τὴν μὲν αἰκίαν χρημάτων ἔστι μόνον τιμῆσαι, τοὺς δὲ ὑβρίζειν δόξαντας ἔξιστιν ἡμῖν θανάτω

ζημιούν;" — Pollux VIII. 46: *προβολαὶ δὲ ἦσαν καὶ αἰ
της συκοφαντίας γραφαί. Λυσίας ἐν τῷ πρὸς Ἰπποκρά-
την αἰκίας.* — Taylorus secutus est Pollucem in titulo con-
stituendo, Bekkerus vero, Foertschius, Franzius, Westermannus
titulam ex ceteris sumserunt. De *δίκη αἰκίας* cf. Boeckh.
O. c. I, 398. 401. Meier. Proc. p. 547 sqq. 185. 326. de
προβολῇ quae in hac oratione mentionem quidem, sed non lo-
cum habuit, *ibid.* p. 272., Schoem. de com. p. 232. Hippo-
crates si quis hujus nominis in ea lite in qua haec oratio de-
fensoria habita est actor fuit, fortasse est Apollodori f. Phaso-
nis frater (Plat. Protag. p. 310. a., ubi cf. Schlrn.); Hip-
pocrates quidam Hippocratis f. Probalisius testis est in Dem.
or. adv. Neaer. p. 1387. Equidem vero cum Bekkero Iso-
cratem fuisse actorem scripsi. Quis fuerit nescio; etiamsi
autem orator intelligendus est, tamen inimicitia quam inter Ly-
siam et Isocratem fuisse ex Maximo Planude collegit Taylorus,
ad hanc orationem, etiamsi Lysiam ipsum habuisse statuas non
spectat. Taylorus adversarium Isocratis fuisse putat Lysiam
junioem quem effinxit; fictionem autem illam de duobus Ly-
siis rejecimus, itaque inimicitia revera inter oratores celeberr-
mos extitisse videtur; sed loci, quos Taylorus citat, nil prob-
bant. Maximus enim Planudes dicit (T. V. p. 515. W.):
Ἰσοκράτης ἀντισοφιστεύων Λυσία καὶ γοργιάζων; quid
autem haec verba sibi velint, ex praecedentibus elucet: *ὡς οὐ
πρὸς ἀγῶνα, ἀλλὰ πρὸς ἐνδειξιν γραφῶν λόγους, καὶ ἀν-
τισοφιστεύων Λυσία, καὶ γοργιάζων* i. e. Lysias orationes
forenses scripsit, Isocrates contra scholasticas Gorgiae more.
Athenaei locum infra inter epistolas afferam.

67. *Περὶ τῆς Ἰφικράτους προδοσίας.*
(Tayl. 69, Westerm. 100.)

Plutarch. vit. L. p. 326: *συνέγραψε δὲ λόγῳ — ἐνίκῃ
(cf. fragm. 19): ἀναδεξαμένου δὲ Ἰφικράτους τὰς τοῦ
Τιμοθέου πράξεις ταῖς εὐθύναις ἀναλαβὼν τὴν τῆς προ-
δοσίας αἰτίαν ἀπολογεῖται διὰ τοῦ Λυσίου λόγου καὶ
αὐτὸς μὲν ἀπελύθη, ὁ δὲ Τιμόθεος ἐζημιώθη πλείστοις
χρήμασι.* De his verbis nente disputavit Meierus (de bou.
damp. p. 195 sq.). Sermo est de lite, quam Chares et Ari-
stophou Azeniensis Timotheo, Iphicrati, Menestheo intende-
runt Diotimo archonte Ol. 106, 3. In bello enim sociali Me-
nestheo, qui cum Charete summum imperium habuit, Timotheus
et Iphicrates, hic pater, ille socer, in consilium dati erant (cf.

Nep. Tim. 3. Clinton. p. 136.). Quos Chares cum temeraria ipsius consilia adjuvare nolleat, proditiōis accusavit (cf. Wessel. ad Diod. 16. 21.), et in iudicio Timotheus centum talentis est mulctatus, qualis mulcta nemini antea irrogata erat (cf. Nep. Iphicr. 3., Isocr. de perm. p. 75. Orell. Aelian. v. h. III. 47. Dinarch. c. Demosth. §. 14. c. Philocl. §. 17.). Iphicrates in hac causa, ut Isocratis verbis utar, *τας μὲν πράξεις ἀναδέξατο, τὸν δ' ὑπὲρ τῶν χρημάτων λόγον Μενεσθεύς*. Haec verba Plutarchum voluisse exscribere cum Meiero puto; quare legendam coniecit Meierus *πάλιν ἀναδεξαμένου* ac verba *ταῖς εὐθύταις* verbo *ἀναλαβῶν* dirimenda atque cum antecedentibus potius coniungenda et de tempore explicanda esse, tanquam *ἐν ταῖς εὐθύταις, ἀναλαβῶν τὴν τῆς προδοσίας αἰτίαν* intelligendum esse „retractans, corrigens, ἐπανορθῶν”; sensum igitur esse: „Iterum autem Iphicrates cum in rationibus reddendis ut repararet accusationem quam prius Timotheo intenderat, ejus in se facinora reciperet, oratione Lysiae usus ut ipse absolveretur effecit”. Haec quidem explicatio optima est, sed altera quam Meieros protulit, ex qua v. *ἀναλαβῶν* significat „in se recipiens” et verba *ἀναλαβῶν — αἰτίαν* explicationis tantum causa addita sunt, non video quare minus placeat. Si autem minus eluceret, Plutarchum Isocratis verba imitando effinxisse, verba *ἀναδεξαμένου* in hunc quoque modum intelligi possent, ut Iphicrates Timotheo in imperiō suffectus dicatur (cf. Clinton. p. 118.). Pro Iphicrate a Plutarcho Lysias orationem conscripsisse dicitur, quae Dionysii Hal. tempore inter Lysiacas extabat. Eandem vero quamvis aliis in rebus bonam dictionem redolentem gratia Lysiacae caruisse affirmat Dionysius; quare se onm geonina sit coepisse suspicari, tum autem examine accurate iustitūto edoctum esse, ob temporum difficultates eam Lysiae esse abjudicandam. Haec sententia quia vera sit nemo jam dubitavit. Uti orationis contra Harmodinum, ita hujus quoque Iphicratem ipsum fuisse auctorem opinatus est ad dictionem provocans Dionysius. Iphicratem imprimis Aristophon Azeniensis (cf. Westerm. hist. eloq. p. 71.) accusavit. Ex illa oratione nonnulla servata sunt (cf. Rubnken. h. crit. §. 13.). Aristot. rhet. II, 23. p. 1398. A. 3: Ἰφικράτης πρὸς Ἀριστοφῶντα [*Ἀντιφῶντα* habet ridicule Anon. in Arist. Rhet. Paris. 1593. p. 44. A.] ἐπερόμενος εἰ προδοίῃ ἂν τὰς ναῦς ἐπὶ χηρήμασιν οὐ φάσκοντος δὲ, „εἶτα”, εἶπεν, „σὺ μὲν ὦν Ἀριστοφῶν οὐκ ἂν προδοίης, ἐγὼ δ' ὦν Ἰφικράτης;” Id. III, 10. 1411.: Ἰ. εἶπεν „Ἡ γὰρ ὁδὸς μοι

διὰ μέσων τῶν Χάρητι πεπραγμένων ἐστί". Quintil. V, 12, 10: „Quod igitur tu non fecisses, ego feci?" Aristid. or. 49. de paraphr. (vid. frgm. 19.): κακεὶ τὴν φύσιν διεσώσατο, ἐρόμενος γὰρ τὸν Ἀριστοφῶντα, ὡς φασί. „Σὺ δ' αὐτὸς εἰ κύριος ἦσθα τῶν νεῶν, πότερον προὔδωκας ἂν ἢ οὐ; ἐπειδὴ ἀπέφηεν ὁ Ἀριστοφῶν. „εἴτα σὺ μὲν οὐκ ἂν προὔδωκας ὡν Ἀριστοφῶν, Ἰφικράτης δὲ προὔδωκεν; Plut. apophth. Iph. no. 4: κοινόμενος δὲ θανάτου πρὸς τὸν συκοφάντην „Οἷα ποιεῖς ὦ ἄνθρωπε, εἶπε, πολέμου περισιτῶτος τὴν πόλιν περὶ ἐμοῦ πείθων βουλευέσθαι καὶ μὴ μετ' ἐμοῦ;" Plut. πολ. παραγγ. no. 5: (Ἰφικράτης) ὑπὸ τῶν περὶ Ἀριστοφῶντα καταρρητορευόμενος ἔφη „Βελτίων μὲν ὁ τῶν ἀντιδίκων ὑποκριτής, δρᾶμα δὲ τοῦμόν ἄμεινον". Schol. Hom. Il. v. 291. (p. 364. B. 22. Bk.): καὶ ὁ Λυσίας τὸν Ἰφικράτην ποιεῖ λέγοντα „τραύματα ἔχων, οὐχ ἑτέρων ἐπ' ἐμὲ ἐρχομένων, ἀλλ' αὐτὸς ἐπιών." (cf. Meuek. cur. crit. p. 34. et Runkel. Eupol. p. 93.). Themistio auctore (p. 68. Dind.) τῷ δῆμῳ ὑπεύθυνος multa locutus est de χωρίοις πολεμίοις καὶ ποταμοῖς καὶ τενάγῃσι καὶ νάπαισι καὶ τάφροις καὶ χαρᾶκώμασι καὶ ὀπλιτῶν ἐπιθέσει καὶ ἰπποκρατίαισι. — Iphicrates Diodoro teste mulctatus est, sed melius Nepos, Plutarchus, Polyaeus (III, 9, 29.) eum absolutum esse statuunt. Lysiae igitur duae orationes quas pro Iphicrate conscripsisse a pluribus veterum ferebatur, abjudicandae sunt; sed ex hac ipsa opinione falsa colligi licet, amicitiam inter Iphicratem et Lysiam, sicuti inter Timotheum et Isocratem, valuisse; quare sine dubio in iis quae praebent Bekk. An. 467, 28: „Αὐτὸν Σφοκλῆς ἀντὶ τοῦ ἐμαντόν, καὶ Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Ἰφικράτους καὶ πολλοὶ ἄλλοι σημαίνει δὲ καὶ τὸ μέρος" corrigo ὑπὲρ Ἰφικράτους, non quidem discernens, utrum ex or. c. Harmod., an ex or. c. Aristoph. depromptum sit vocabulum.

68. Ὑπὲρ Καλλαισχροῦ.

(Tayl. 70., Bekk. 28., Fuertsch. et Frauz. 32., Westerm. 101.)

Poll. X, 105: καὶ ἀβάκιον δ' ἂν αὐτὸ (i. e. ἄβακα, τῶν τοῦ μαγείρου σκευῶν τι) εἴποις· ἐφ' ἑτέρου μὲν γὰρ εἴρηται ὑπὸ Λυσίου ἐν τῷ ὑπὲρ Καλλαισχροῦ. „μετ' ἀβακίου δὲ καὶ τραπέζιον πωλῶν ἑαυτόν." — Callaeschrum Critiae f. significari vero dissimile est (cf. frgm. 12.). Hyperides porro Callaeschri cuiusdam filius testis est in Dem:

or. de cor. §. 111. Extabat Dinarchi or. adv. Callaesebrum; qui mihi videtur fuisse Diotimi filius cum Demosthene aliisque Thebas delegatus (cf. Dem. de cor. §. 147. adv. Mid. p. 565.).

69. Πρὸς Καλλικλέα.
(Tayl. 71., Westerm. 102.)

Suid. Ἀπόμισθος ἄμισθος, ὁ μισθοῦ ἔργον τι διαπραξάμενος καὶ ἄμισθος ἀφειμένος. Κεῖται δὲ ἡ λέξις παρὰ Λυσία ἐν τῷ πρὸς Κ. Ante Bekkerum haec etiam apud Harpocratonem legebantur. Bekk. An. p. 431, 21: Ἀπόμισθος — Λυσία. cf. p. 215, 31. Callicles quidam Gorgiae socius et discipulus apud Platonem (Gorg.) commemoratur (cf. Plat. ad Apoll. c. 36.). Calliam Ol. 96, 4. cum Iphicrate mercenariorum ducem ex Philochoro et Androtione nominat Harp. v. ξενικόν, ubi Photius praebet Callicidem (cf. Schu. ad Xen. H. IV, 4, 14.).

70. Κατὰ Καλλίου ἐνδείξεως.

Bekk. An. 95, 25: Ἐωνηκῶς, ἀντὶ τοῦ ἔωνημένος. Λυσίας κατὰ Κ. ἐνδ. Hanc orationem eandem fuisse cum proxime sequenti conjecit Westermannus; in re tam dubia equidem cum Meiero (Proc. p. 224. 319.) distinguere malui.

71. Κατὰ Καλλίου ὕβρεως.
(Tayl. 72, Bekk. 29, Foertsch. et Franz. 33, Westerm. 103.)

Poll. III, 76: παιδίσκην δὲ θεραπευίδα Λυσίας ὠνόμασεν. εἰ καὶ ἀμφίβολόν ἐστι τὸ ὄνομα, πότερον ἡλικίας ἢ τύχης. λέγει γὰρ ἐν τῷ κ. Κ. ὕβρεως. „Καὶ ἐξελθοῦσα ἡ παιδίσκη τὴν θύραν ἀνοίγνυσι”. — Quis fuerit hic Callias definiiri nequit; vix enim nomen Atticum reperias, quod hoc saepius occurrat; quare de Callia daducho cogitare audacius est.

72. Ὑπὲρ Καλλίου.
(Tayl. 73., Bekk. 30., Foertsch. et Franz. 34., Westerm. 104.)

Harp. τίμημα ἀντὶ μὲν τοῦ ἐνέχυρον καὶ οἷον ἀποτίμημα Α. ἐν τῷ ὑπὲρ Καλλίου. „οὗτοι δὲ φάσκοντες πλείονα μισθῶσασθαι καὶ τίμημα καταστήσασθαι.” τοῦτο δ' ἐν τοῖς ἐξῆς ἀποτίμημα καλεῖ. Eadem habent titulo or. omisso Photius p. 589, 23. et Suid. v. τίμημα; Lysiae nomen laudant, titulum vero et fragmentum or. omit-

tant Phavor. et Cramer. Anecd. Oxon. Π. p. 499, 22. Errat Maussacus (ad Harp. p. 332, s. p. 241. Lips.) hanc orationem esse eandem cum or. *ὑπὲρ Καλλίου ἱεροσυλίας* dicens.

73. *Πρὸς Καλλιππίδην.*
(Tayl. 74., Westerm. 105.)

Harp. *Λάρκος. Α. ἐν τῷ πρὸς Κ. λάρκος ἐστὶ φορμὸς εἰς ὃν ἀνδρακας ἐνέβαλλον. κέχρηται τῷ ὀνόματι ἄλλοι τε καὶ Ἀριστοφάνης Ἀχαρνεύσιν.* Eadem titulo or. omisso habet Photius p. 208, 19. cf. Hesych. b. v. Isaei quoque oratio erat *πρὸς Καλλ.* (cf. Westerm. hist. eloq. p. 294.). Callippides erat tragoediarum actor redemptem ex Asia Alcibiadem comitatus, cf. Schneider. ad Xen. Symp. III, 11., quem laudat Meinekius q. s. II, 65. Call. vocabatur etiam pater Calliclis, contra quem orationem Demosthenes conscripsit (cf. c. Call. p. 1272.).

74. *Πρὸς Καλλιφάνη ξενίας, εἰ γνήσιος.*
(Tayl. 76., Westerm. 106.)

Harp. *νοθεῖα. τὰ τοῖς νόθοις ἐκτῶν πατρῶων διδόμενα οὕτω καλεῖται, ἣν δὲ μέχρι χιλίων δραχμῶν. Α. ἐν τῷ πρὸς Κ. ξ. εἰ γνήσιος, Ἰσαῖος κ. τ. λ.* Eadem sine or. titulo Photius 301, 10., Suid. et Phavor. h. v. cf. Meurs. lectt. Att. I, 21. Schoemann. ad Is. de Pyrrh. her. §. 49. De γραφῇ ξενίας cf. Meier. d. b. d. p. 94 sqq.

75. *Κατὰ Καλλιφῶντος.*

Haec oratio laudatur in comm. ad Hermog. rhet. in cod. Vat. resc. fol. 335. b. teste A. Maio in exc. Vat. T. II. p. 584. Ab aliis oratio Isaei *κατὰ Καλλιφῶντος* commemoratur.

76. *Πρὸς Κινησίαν ὑπὲρ Φανίου παρανόμων.*
(Tayl. 76. 122., Bekk. 31., Foertsch. et Franz. 35.,
Westerm. 107. 108. 158.)

Harp. *Κινησίας. Λυσίου β' λόγοι εἰσὶ πρὸς Κινησίαν, ἐν οἷς πολλάκις μνημονεύει τάνδρος, λέγων ὡς ἀσεβέστατος εἶη καὶ παρανομώτατος, καὶ ὅτι καὶ οἱ κωμωδοδιδάσκαλοι καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν γράφουσιν εἰς αὐτόν. εἶη δ' ἂν οὗτος ὁ διθυραμβοποιός, οὗ μέμνηται πολλάκις οἱ κωμικοὶ καὶ Στράτις ὅλον δράμα ποιήσας εἰς αὐτόν, ὅπερ ἐπεγράφη Κινησίας, ἐν ᾧ καὶ τὴν ἀσε-*

βειαν αὐτοῦ κωμῳδεῖ. — Athen. XII, 551. D.: Ὅτι δὲ ἦν ὁ Κινησίας νοσώδης καὶ δεινὸς τᾶλλα Λυσίας ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ ὑπὲρ Φανίου παρανόμων ἐπιγραφομένῳ λόγῳ εἶρηκε, φάσκων αὐτὸν ἀφέμενον τῆς τέχνης συκοφαντεῖν καὶ ἀπὸ τούτου πλουτεῖν. ὅτι δὲ ὁ ποιητὴς ἐστὶ καὶ οὐχ ἕτερος σαφῶς αὐτὸς ὦν σημαίνεται ἐκ τοῦ καὶ ἐπὶ ἀθεοτητι κωμωδούμενον ἐμφανίζεσθαι καὶ διὰ τοῦ λόγου τοιοῦτον δεικνυσθαι. λέγει δ' οὕτως ὁ ῥήτωρ. „Θαυμάζω δὲ εἰ μὴ βαρέως φέρετε, ὅτι Κινησίας ἐστὶν ὁ τοῖς νόμοις βοηθός, ὃν ὑμεῖς πάντες ἐπίστασθε ἀσεβέστατον ἀπάντων καὶ παρανομώτατον ἀνθρώπων γεγονέναι. οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοιαῦτα περὶ θεοῦς ἐξαμαρτάνων, ἃ τοῖς μὲν ἄλλοις αἰσχρόν ἐστι καὶ λέγειν, τῶν κωμωδοδιδασκάλων δ' ἀκούετε καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν; οὐ μετὰ τούτου ποτὲ Ἀπολλοφάνης καὶ Μυσταλίδης καὶ Λυσίθεος συνειστιῶντο, μίαν ἡμέραν ταξάμενοι τῶν ἀποφράδων, ἀντινομησιαστῶν κακοδαμονιστὰς σφίσιν αὐτοῖς τὸννομαθήμενοι, πρέπον μὲν ταῖς αὐτῶν τύχαις· οὐ μὴν ὡς τοῦτο διαπραττόμενοι τὴν διάνοιαν ἔσχον, ἀλλ' ὡς καταγελῶντες τῶν θεῶν καὶ τῶν νόμων τῶν ἡμετέρων. ἐκείνων μὲν οὖν ἕκαστος ἀπώλετο ὡσπερ εἰκὸς τοὺς τοιοῦτους. τοῦτον δὲ τὸν ὑπὸ πλείστων γινωσκόμενον οἱ θεοὶ οὕτως διέθεσαν, ὥστε τοὺς ἐχθροὺς αὐτὸν βούλεσθαι ζῆν μᾶλλον ἢ τεθνάναι, παράδειγμα τοῖς ἄλλοις, ἵν' ἴδωσιν ὅτι τοῖς λίαν ὑβριστικῶς πρὸς τὰ θεῖα διακειμένοις οὐκ εἰς τοὺς παῖδας ἀποτίθενται τὰς τιμωρίας, ἀλλ' αὐτοὺς κακῶς ἀπολλύουσι, μείζους καὶ χαλεπωτέρας καὶ τὰς συμφορὰς καὶ τὰς νόσους ἢ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις προσβάλλοντες. τὸ μὲν γὰρ ἀποθανεῖν ἢ καμεῖν νομίμως κοινὸν ἅπασιν ἡμῖν ἐστὶ· τὸ δ' οὕτως ἔχοντα τοσοῦτον χρόνον διατελεῖν καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀποθνήσκοντα μὴ δύνασθαι τελευτῆσαι τὸν βίον τούτοις μόνοις προσήκει τοῖς τὰ τοιαῦτα ἄπερ οὗτος ἐξημαρτηκοσιν”. περὶ μὲν οὖν Κινησίου ταῦτα ὁ ῥήτωρ εἶρηκεν.

Cinesias Paeonis fr. conjux Myrrhinae poeta dithyramborum ex poetis comicis satis notus est. cf. Arist. Lysistr. 850 sqq. 861. Ran. 158. Schol. Nob. 332. Pherecr. Χειρ. fr. 8. Hanov. exerc. crut. p. 49. Platon. ap. Meinek. q. s. II, 14. Apollophanes quoque Cinesiae sodalis fortasse est poeta comicus. cf. Meinek. II. 73; de nomine ei tributo cf. Lob. ad Phryn. p. 79 sqq. Orationi titulūm πρὸς Κινησίαν ex Harp. dedi hac in re Meierum (Proc. p. 283.), Schoemannum (ib. p. 713.), Westermannum secutus. Etiam ex Athe-

nae apparet, haec veram esse inscriptionem; orator enim dicit ab init.: ὅτι Κινησίας ἐστὶν ὁ τοῖς νόμοις βοηθός. Ab Harpocrate edocemur, duas contra Cinesiam fuisse orationes. Alteram negat Schoemannus λόγον ὑστερον fuisse, utpote quem in γραφῇ παρανόμων fuisse licitum omnibus nos destituti simus testimoniis. Schoemannus igitur putat alteram aut συνηγορίαν fuisse aut in diversa causa habitam. Posterior sententia Taylori quoque erat; Westermannus autem non debebat contra Harpocratiouis verba tres c. Cinesiam orati. statnere. Phantias quidam dux erat Atheniensium c. Ol. 98. (cf. Xen. H. V, 1, 26.). Qui si Jousio ionotuisset, huc non vanam conjecturam (I. p. 98.) protulisset, Athenaeo discipulum Aristotelis esse observatum. Adde denique conjecturam Maussaci. Harpocratio dicit: βεβαιώσεως δίκης ὄνομά ἐστιν, ἣν δικάζονται οἱ ἀνησάμενοί τι τῷ ἀποδομένῳ, ἂν ἕτερος μὲν ἀμφισβητῇ τοῦ πραθέντος ὁ δὲ μὴ βεβαιοῖ. ἐνίοτε καὶ ἀρραβῶνος μόνου δοθέντος, εἶτα ἀμφισβητήσαντος τοῦ πεπρακότος, ἐλάγγανε τὴν τῆς βεβαιώσεως δίκην ὁ τὸν ἀρραβῶνα δούς τῷ λαβόντι. Ἀνασίας ἐν δυσι λόγοις. Cum Lysias laudetur simpliciter ἐν δυσι λόγοις, de orationibus c. Cines. habitis haec verba esse intelligenda putat confidenter Maussacus (p. 98 sqq. s. p. 152. Lips.), cf. Taylor. p. 38. R.

77. Πρὸς Κλεινίαν διαμαρτυρία.
(Tayl. 77., Bekk. 32., Foertsch. et Franz. 36., West. 109.)

Suid. v. ὑπὸ μάλης· ὑπὸ μασχάλης· κεῖται δὲ τὸ ὄνομα παρὰ τοῖς ῥήτορσιν· αἰεὶ δ' οὕτως παραλαμβάνουσι μετὰ τῆς προθέσεως· ὡς Δημοσθένης — καὶ Α. ἐν τῷ πρὸς Κλεινίαν· „Ἐπειδὴ πάντες κατέδαρθον, ἐσκευασμένος τῶν χαλκωμάτων ὅσα οἷός τ' ἦν πλείστα, ὑπὸ μάλης λαβὼν ἐξήγαγε ξίφος ἔχων.” καὶ τὸ μὲν ἐνικὸν οὕτω μετὰ τῆς προθέσεως. Vulg. lect. est, ἐσκευασμένοι, συνεσκευασμένος conj. Hemsterh., ἐσκευασμένος habet V., συνεσκευασμένος vel. ἐσκευασμένος conj. Portus. — cf. Phot. p. 629. 9: ὑπὸ μάλης· τὸ ὄνομα μὲν κεῖται παρὰ τοῖς ῥήτορσιν· ὅταν μὲν οὖν ἐνικῶς λέγωσιν, οὕτως αὐτὸ πάντες τὰ τούσιν μετὰ τῆς προθέσεως· ὅταν δὲ πληθυντικῶς λέγωσιν, οὐ μάλας λέγουσιν, ἀλλὰ μασχάλας etc. Schol. Plat. Gorg. p. 347. Bk., Bekk. An. 313, 3., Phryn. p. 196. Lob. — Harp. v. χίλιοι διακόσιοι. Ἰσαῖος κ. τ. λ. οἱ πλουσιώτατοι Ἀθηναίων χίλιοι καὶ διακόσιοι ἦσαν, οἱ

καὶ ἐλειτούργουν. μνημονεύουσι δ' αὐτῶν καὶ ἄλλοι —
Λυσίας δ' ἐν τῷ πρὸς *Κλεινίαν* καὶ *Ἰσαῖος* — τῷ ἀπηρ-
 τισμένῳ ἀριθμῷ ἐχρήσαντο χιλίους εἰπόντες. — Bekk.
 An. 84, 8: βαλάντιον οὐχὶ φασὶ δεῖν λέγειν. ἀλλὰ φά-
 κωλον. *Λ.* ἐν τῇ πρὸς *Κλεινίαν* διαμαρτυρία. — Vocem
 quam Harpocratio citat non de symmeriis ad τριηραρχίας aut
 ad εἰσφοράς praestandas institutis esse explicandam Boeckhius
 (O. c. II, 84.) docuit; quid autem sibi haec verba in Lysiae
 or. voluerint nescio (cf. Hermann. de equitt. Att. p. 38.).
Clinias nomen est fratris *Alcibiadis*.

78. Πρὸς Κλεόστρατον.

(Tayl. 77., Bekk. 33., Foertsch. et Franz. 37., West. 110.)

Priscian. 18. 35. p. 235: Illi (Attici) οὐδαμῶς οὐ,
 τοπικόν. Nos nusquam. *Λ.* ἐν τῷ πρὸς *Κλ.* „Οὐδὲ εἰ τις
 εἰσποίητος πάθοι, οὐκ ἀποστρεῖ τὴν μητέρα αὐτοῦ τῶν
 χρημάτων”. Quae dedi, Krehlius e cod. Mon. scripsit eumque
 secuti sunt Foertschius et Scheibius l. l. p. 54. Putsch.,
 Reisk., Bekk. πάθος οὐδεὶς; Franzius πάθοι οὐδεὶς.

79. Πρὸς Κλέωνα περὶ τοῦ χρυσοῦ τρίποδος, εἰ γνήσιος.

(Tayl. 131., Bekk. 50., Foertsch. 55., Franz. 54.,
 Westerm. 111. 166.)

Athen. VI. 231. h. *Λυσίας* δ' ἐν τῷ περὶ τοῦ χρυ-
 σοῦ τρίποδος, εἰ γνήσιος ὁ λόγος „Ἀργυρώματα τε ἢ
 χρυσώματα ἐτι ἦν δίδοναι”. Οἱ δ' ἐλληνίζοντες λέγειν
 δεῖν φασὶν ἀργυροῦν κόσμον καὶ χρυσοῦν κόσμον. —
Poll. VII, 103: καὶ τὰ χρυσώματα παρὰ *Λυσία* ἐν τῷ
 περὶ τοῦ χρυσοῦ τρίποδος. — *Poll.* X, 174: *Λ.* ἐν τῷ
 πρὸς *Κλέωνα* καὶ ἀργυρώματα καὶ χρυσώματα εἶρηκε. —
Poll. VII, 170: *Κολλυβιστής*, ὡς *Λ.* ἐν τῷ περὶ τοῦ χρυ-
 σοῦ τρίποδος. (s v. περὶ τραπέζιτων.). Titulus quidem
 qualem exhibui non extat apud veteres, sed *Pollux* quia eas-
 dem voces, quas *Athenaens* ex or. *Lysiae* περὶ τοῦ χρ. τρ.,
 laudat ex or. πρὸς *Κλ.*, duas quae videntur orationes cum
Tayloro in unam coninchi, id quod jam *Jungermanno* in inen-
 tem venit. De v. ἀργύρωμα cf. Bekk. An. 79, 18: ἀργύ-
 ρωμα, χρυσώμα. Οὐχὶ ἀργυροῦν, χρυσοῦν. et 442, 6:
 ἀργυρώματα καὶ χρυσώματα, ὁμοίως ὡς ἡμεῖς, *Λυσίας*;
 eademque habet *Suidas*. Exempla *Lysiaco* similia affert *Athen.*

VI. 230. a. ex Sophrone: τῶν χαλκωμάτων καὶ τῶν ἀργυρωμάτων ἐμάρμαιρε ἅ οἰκία, et p. 230. f. ex Theopompo Chio: ἐξ ἀργυρωμάτων δὲ καὶ χρυσῶν πίνει; et p. 231. a. ἀργυρώματα ex Philemone comico et Menandro; ἀργυρώματα Lysias ipse de Arist. bon. §. 27., χαλκώματα fragm. 77. cf. Menag. ad Diog. L. IV, 38. De v. κολλυβιστής cf. Phryn. p. 440. Lob. — Cleo, contra quem hac oratione reus se defendit, num ex gente Cleonis coriarii fuerit nescio. Habuit enim ille filium Cleomedontem, qui Polyarati filiam uxorem duxit; eadem matrimonio secundo Mantiae nupta Mantithenm illum genuit, qui adversus Boeotum fratrem spurium orationes a Demostheue conscriptas habuit (cf. c. Boeot. de dot. p. 1016. 1009.). Num alios quoque filios interque eos unum sui nominis habnerit Cleo non comperi; memini autem in Boeckhii Corp. Ins. me legere Cleonem illius Cleomedontis filium. Sed plures Cleones ex Lysiae tempore commemorantur, ut C. Anaphlystius (Dem. de cor. §. 58.), Cleo adversarius ejus qui Isaei or. de Astyph. her. habuit, C. Meledemi pater (Dem. de cor. §. 111.).

80. Πρὸς Κριτόδημον.
(Tayl. 79., Westerm. 112.)

Harp. ἐπίπεμπτον. Α. ἐν τῷ πο. Κρ. καὶ Πλάτων ἀντὶ ἀπλοῦ τοῦ πέμπτου. Ἀριστοφάνης Δαιταλεῦσιν (fr. 17. Dind.). Zonar. et Phavor. ἐπίπεμπτον. Αυσίας ἀντὶ τοῦ ἀπλοῦ τὸ πέμπτον εἶπεν. De Critodemo Alopecensi, qui in pugna ad Aegos sinu occidit (Lys. de Arist. bon. §. 16. cf. stemma p. 92.) nos cogitare vix licet.

81. Ὑπὲρ Κτησιάρχου.
(Tayl. 80., Westerm. 113.)

Harp. Ἐπισκήψατο ἀντὶ τοῦ ἐνεκάλεσε ψευδομαρτυριῶν· λέγεται δὲ ἐνίοτε κατὰ τὸ σπάνιον καὶ ἐπὶ τοῦ ἐγκαλέσαι φόνου, ὡς Ἀντιφῶν —. τῷ δὲ ἐνεργητικῷ τῷ ἐπέσκηψεν ἀντὶ τοῦ ἐνετείλατο Ἰσαῖος —. τὸ δὲ ἐπισκήπτω ἀντὶ τοῦ μετὰ τινος ἐπιθειαςμοῦ λέγω καὶ οἷον ἐξορκίζω Ἀνδοκίδης — καὶ Α. ἐν τῷ ὑπ. Κτ. εἰρήκασιν. Suid., Etym. M., Cramer. Anecd. Oxon. II, 494, 24: τὸ δὲ ἐπισκήπτω ἀντὶ τοῦ μετὰ κ. τ. λ. Haec vocis significatio saepissime occurrit neque cum juridico sensu confundenda est, de quo cf. Meier. Proc. p. 385.

82. Κατὰ Κτησιφῶντος.

(Tayl. 81., Bekk. 34., Foertsch. et Franz. 38., West. 114.)

Suid. v. ἀπειπεῖν· ἀντὶ τοῦ κελεῦσαι μὴ πράττειν. *Α.* ἐν τῷ κατὰ Κτ. „Καὶ τοὺς μὲν τῶν ἄλλων Ἀθηναίων παῖδας, ὧν οἱ πατέρες βοηθήσαντες ὑμῖν ἔτι ζῶσιν, ἀπειπεῖν ἐν τοῖς νόμοις μῆτε ἄδικον μῆτε δίκαιον λέγειν.” — Cramer. Anecd. Ox. II, 490, 5: Ἀπειπεῖν. Ἀντὶ τοῦ ἀποκαμεῖν. *Α.* καὶ ἀντὶ τοῦ ἀπαρνήσασθαι. — Nomen Κτησιφῶντος occurrit ap. Arist. Acharn. 1001.

83. Περὶ τοῦ κυνὸς ἀπολογία, εἰ γνήσιος.

(Tayl. 82., Bekk. 35., Foertsch. et Franz. 39., West. 115.)

Harp. Καρκίνος. *Α.* ἐν τῇ περὶ τ. κ. ἀπολ. εἰ γνήσιος, „Ἐλυμαίνοντο γὰρ μου τὸν καρκίνον εἰσφοιτῶσαι αἱ κύνες.” καὶ ὅταν ὁ σῖτος ῥιζωθῆ κατὰ τῆς γῆς, κεκαρκινῶσθαι φασί· Φερεκράτης Ἀντομόλοις (fr. 2.). λέγεται καρκίνος καὶ πάθος τι συμβαῖνον ἐν τοῖς σώμασιν, ὃ νῦν καρκίνωμα καλοῦσιν· ἔστι δὲ καὶ κύριον ὄνομα, οὗ μνημονεῖει Ἰσοκράτης· εἴη δ' ἂν οὗτος ὁ Ἀθηναίων στρατηγὸς ὁ πεμφθεὶς περιπλεῦσαι Πελοπόννησον· περὶ δὲ τοῦ τῆς τραγωδίας ποιητοῦ τοῦ Ξενοκλέους υἱοῦ κ. τ. λ. (cf. infra fr. 94.). — Phot. 132, 10: καρκίνος· πυράγρα, et 11: Καρκίνος· Λυσίας „ἔλυμαίνοντο — κύνες.” καὶ ὅτ' ἂν ὁ σῖτος κ. τ. λ. Suid. Καρκίνος· *Α.* „ἔλυμαίνοντο κ. τ. λ.” Ex Pherecratis fragmento addito apparet, καρκίνον in Lys. or. esse segetem radicantem, quae canibus male vexata esse dicitur, quod argumentum possessor canis in defensione affert. Si quid video, canes in frudum alicujus irrupisse et laetam segetem (v. Steph. Thes. v. καρκ.) proculcasse videntur, in quas a domino agri canis Molossa immissa officium praeclare explevit neque gentiles suas leniter tractavit, quamobrem illarum dominus dominium canis βλάβης τετραπόδων accusavit (cf. Meier. Proc. p. 475. 477.). Itaque hanc litem ne cum illa compares, qua in Aristophanis Vespis (894. ubi v. Droysen.) canis accusatur. Mirandum autem pro κύνες Codd. BCG habere γυναῖκες.

84. Κατὰ Λαῖδος, εἰ γνήσιος.

(Tayl. 83., Bekk. 36., Foertsch. et Franz. 40., West. 116.)

Athen. XIII. p. 592. E: Καὶ (ut Strattis) Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Λαῖδος, εἰ γνήσιος ὁ λόγος, μνημονεῖει αὐτῆς

(i. e. *Λαγίσκης*, amatae Isocratis), καταλέγων καὶ ἄλλας ἑταίρας, ἐν τούτοις „Φιλύρα γέ τοι ἐπαύσατο πορνευομένη ἔτι νέα οὔσα καὶ Σκιώνη καὶ Ἰππάφεισις καὶ Θεόκλεια καὶ Ψαμάθη καὶ Λαγίσκα καὶ Ἀνθεία καὶ Ἀριστόκλεια.” — Id. p. 586. F: *Λυσίας* δ' ἐν τῷ πρὸς *Λαΐδα*, εἰ γε γνήσιος ὁ λόγος, ταύτων (ἑταιρῶν) μνημονεύει „Φιλύρα — Ἀνθεία”. μήποτε δὲ δεῖ γράφειν ἀντὶ τῆς Ἀνθείας Ἀντείαν. οὐ γὰρ εὐρίσκομεν παρ' οὐδενὶ Ἀντείαν ἀναγεγραμμένην ἑταίραν, ἀπὸ δὲ Ἀντείας καὶ ὅλου δράμα ἐπιγραφόμενον, ὡς προείπον, *Εὐνίκου* ἢ *Φιλλυλλίου*, Ἀντεία ἐστὶ καὶ ὁ τὸν κατὰ *Νεαίρας* δὲ λόγον γράψας μνημονεύει. ἐν δὲ τῷ κατὰ *Φιλωνίδου* κ. τ. λ. (cf. infra fr. 131.). — Harpocr. *Λαγίσκα*. Λ. ἐν τῷ πρὸς *Λαΐδα* εἰ γνήσιος. Phot. p. 201, 7: *Λαγίσκα* ἑταίρα τις ἦς *Λυσίας* μνημονεύει. — Harp. Ἀνθεία. ὅτι μὲν ἑταίρα, δῆλον· μήποτε δὲ Ἀντεία γραπτέον διὰ τοῦ τ, ἐπεὶ οὕτως εὐρόμεν παρὰ *Λυσία*. — Ex altero loco Athenaei orationi inscriptionem κατὰ *Λαΐδος* cum *Tayloro* dedi; titulus enim πρὸς *Λαΐδα* vero dissimillimus mihi videtur esse. Accusata est *Lais* meretrix; cuius rei, mihi non compertum. Oratio habita est ante Ol. 97, 2. (cf. *Meinek.* q. s. II. 66.). compluresque meretrices in hac oratione sua arte destituisse dicuntur. *Philyra* meretrix ex huius nominis comoedia si servata esset notior nobis foret (v. *Meinek.* q. s. III. 14.); *Theoclea*, *Cornix* (*Κορώνη*) appellata (*Atheo.* XIII. p. 583. e.) ab *Aristophane* *Byzantino* in catalogo 133. meretricum non enumerata, mater erat *Callistus* meretricis, cui nomen *Sus* inditum est (cf. *Machou.* ap. *Ath.* XIII. p. 583. a.). *Lagisca* a seve *Isocrate* amata filiulam peperit (cf. *Hermipp.* ap. *Ath.* XIII. p. 592. d., *Strattid.* ibid. Anon. vit. *Isocr.* p. 45. in *Paneg.* ed. *Baiter.*). *Antea* erat *Laidis* amica (cf. *Anaxandr.* ap. *Ath.* XIII. p. 570. e.), mancipium *Casii Elei* (cf. *Pseudo-Dem.* in *Neaer.*; *Athen.* XIII. p. 593. f.); de dramate *Antea* sive *Eunici* sive *Philyllii* cf. *Schweigh.* ad *Ath.* XIII. 567. c., *Meinek.* q. s. II. 56. — *Lais* ipsa satis nota est, *Hyccaro-Sicula*, in expeditione *Atheniensium* capta, *Corinthum*que missa ubi obiit Ol. 97, 2. Ejus historiam *Lysiam* hac oratione descripsisse censeo, *λογογράφος* enim quod a *Syuesio* (p. 161. *Petav.*) commemoratur his verbis: ἡ γὰρ *Λαΐς*, ἔφη τις ἤδη *λογογράφος*, ἀνδράποδον ἦν Ἰκκαρικόν, ἐκ *Σικελίας* ἔωνημένον κ. τ. λ. de *Lysia* nostro videtur intelligendum esse. *Athenaens* et *Scholastae* *Aristophanis* cum *juniore Laide* semper eam confundunt. Num *Lysias* revera orationem adversus

illam scripserit, nobis discernere non licet; fortasse quia Laï cum Aristippo Socratico consuetudinem habuit, commentum philosopho cuidam Peripatetico vel rhetori originem suam debet; sed ut Demosthenes vel quisquis orationem confecit, Neaeram accusasse fertur, ita Lysias ut Laidem in iudicium vocarit factum esse potest.

85. Πρὸς Λακράτην.

(Tayl. 84., Bekk. 37., Foertsch. et Franz. 41., West. 117.)

Harp. v. ὀβολοστατεῖ ἀντὶ τοῦ δανεῖζει Α. ἐν τῷ κατὰ Νικίδου, εἰ γνήσιος. ἐν δὲ τῷ πρὸς Λακ. διασαφῶν φησὶν „Οὐδ’ ἂν εἰ πολὺ ἐλάττονα τόκον λογίσαιτό τις ἢ ὅσον οὗτοι οἱ ὀβολοστατοῦντες τοὺς ἄλλους πράττονται.” ὀβολοστατάς δ’ ἔλεγον τοὺς δανειστάς. Phot. p. 314, 12. Ὀβολοστατοῖ· ἀντὶ τοῦ δανεῖζοι. Ἀσσίας, Suid. ὀβολοστατεῖ ἀντὶ δανεῖζει, tum uterque fragmentum addit. — Lacrates quidam alicui pecuniam mutuo dederat; de ejus favore lis est.

86. Πρὸς Λεπτίνην.

(Tayl. 85., West. 118.)

Harp. Ἀρδηττος. Α. ἐν τῷ πρ. Α. τόπος Ἀθήνησιν ὑπὲρ τὸ στάδιον τὸ Παναθηναϊκόν, πρὸς τῷ δήμῳ τῷ ὑπένερθεν Ἀργυλέων. ἐν τούτῳ, φασί, δημοσίᾳ πάντες ἄμνηνον Ἀθηναῖοι τὸν ἡλιαστικόν. — Θεόφραστος δ’ ἐν ταῖς περὶ νόμων δηλοῖ ὡς καταλέλυτο τὸ ἔθος τοῦτο. — De jurejurando in Ardetto cf. Schoem. Proc. p. 128. 146. Quamquam pro Λεπτίνην Bekk. Codd. BCFMO et Phavor., qui reliqua eadem quae Harp. praebet, Ἐλπίνην habent, cum Taylora, Bekkero, Westermanno vulg. lectionem retinui. Utrum vero melius sit, equidem cum Manssaco (p. 70. s. 122. Lips.) non dijudicabo; Ἐλπίνην mavult Morell. ad Arist. Leptin. (p. 135. ed. Grauert.). Memorandum est, illum, quo archonte Ol. 106, 1. Leptines impugnatus a Demosthene legem suam tulerat, Elpinem vocari (cf. F. A. Wolf. ad Dem. Lept. p. 64. not.). Lysiam de ipsa immunitate orationem eam quae Demostheni attribuitur, non scripsisse constat; num vero adversus Leptinem immunitati adversantem fecerit, Morellus in incerto reliquit. Ipse Leptines quem accusavit Demosthenes, quis fuerit se nescire constat F. A. Wolfius (ad Dem. Lept. p. 45. ed. Hal.); utrum is sit Λεπτίνης ὁ ἐκ Κοίλης quem

commemoravit Demosth. in Androt. p. 611. an ille quem inimicum Aeschini inducit hunc oratorem mentiens epp. 5. extr., nemo dicat nisi qui divinitus quodammodo compererit. Videri autem, pergat Wolfius, potest idem esse, cujus dictum quoddam refert Aristoteles (rhet. III. 10.), quod pertinere conjicit vir summos ad tempora pugnam Lencricam insecuta; ceterum ratione illa qua Dio Chrysestomus (l. p. 635.) meminit Leptinis, non efficitur, hominem suo tempore obscuram aut ignobilem fuisse. Verisimile potius habet Wolfius hominem in civitate potentem et gratiosum fuisse, ut ejus dignitati parcendum eumque humane et placide tractandum esse Demostheni etiam necesse videri potuerit. Ille enim sicubi in hominem iavelitur, molli brachio facit; nusquam acerbis aut contumeliosis verbis. (cf. p. 461, 12. p. 488.). Quo minus dijudicari potest num Leptines jam prius liti fuerit implicitus aut negari, Lysiam contra illum orationem potuisse conscribere.

87. *Κατὰ Λυσιθέου, εἰ γνήσιος.*

(Tayl. 86., Bekk. 38., Foertsch. et Franz. 42., West. 119.)

„Κάμψαντι τοῦ τείχους, ὡ βουλῆ, ἐστὶ γωνιασμός ἐν ἀριστερᾷ καὶ εὐρυχωρία πάνυ πολλῇ.” Ita Suidas v. γωνία. Ἡ τοῦ οἴκου. Καὶ γωνιασμός. *A.* ἐν τῷ κατὰ *A.* εἰ ἔστι γνήσιος. „Κάμψαντι, φησὶ, τοῦ κ. τ. λ. — Eadem fere Harpocratio v. γωνιασμός. *A.* ἐν τῷ κατὰ *Λυσ.* „Ἐστὶ δὲ κάμψαντι τοῦ τείχους, ὡ βουλῆ, γωνιασμός ἐν ἀριστερᾷ καὶ εὐρυχωρία, ubi codd. D. E. εἰ γνήσιος. — Bekk. An. 95, 1: Ἐλκύνδρια. τὰ μικρὰ ἔλκη. *A.* κατὰ *A.* — Harp. οἶος εἰ καὶ οἶός τε εἰ. τὸ μὲν χωρὶς τοῦ τῆ σημαίνει τὸ βούλει καὶ προήρησαι, τὰ δὲ σὺν τῷ τῆ τὸ δύνασαι. ἀμφοτέροις ἐχρήσατο *A.* ἐν τῷ κατὰ *A.* εἰ γνήσιος. Phot. 323, 1. et Suidas: οἶος εἰ κ. τ. λ. — *Λυσιθίας.* Ad hanc orationem referenda esse putant Taylorius eumque qui secutus est Westermannus, quae Photius p. 323, 5., Suidasque et Bachmann. Anecd. I. p. 314, 20. habent; quae opinio quamquam mihi vero dissimilis esse videtur, tamen verba huc apponam: Οἶος ἀντὶ τοῦ ἔτοιμος. καὶ οἶός τε, ἀντὶ τοῦ ἔτοιμος. καὶ οἶος ἦν, ἀντὶ τοῦ ἔτοιμος ἦν. τίθεται δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ ἐσπούδαζεν. *Λυσιθίας.* „ἐβιάζετό τε γὰρ καὶ οἶος ἦν ἐξενεῖν τὴν θύραν.” Photius addit: σημαίνει δὲ καὶ τὸ ἀνταποδοτικόν. τοιοῦτος οἶος ἦν ὁ πατήρ, — Harp. πλινθειόν, ὁ τόπος ἐν ᾧ πλινθος πλάττεται. *A.* ἐν τῷ κατὰ *A.* Phot. 434, 12. et Suid. πλιν-

Θείον κ. τ. λ. οὕτως Λυσίας. — Harp. στίραξ. *Α. ἐν τῷ κ. Α. στίραξ καλεῖται τὸ κάτω τοῦ δόρατος τραχήλιον ὃ καταπηγνύειν εἰς τὴν γῆν εἰώθασιν.* — Harp. Φάληρον. *Α. ἐν τῷ κ. Α. Φάληρον δῆμος τῆς Ἀντιοχίδος, ἀφ' οὗ ὁ δημότης Φαληρεῖς.* — Ex his fragmentis nihil de argumento orationis possum colligere. Nomen vero Lysithei bis apud Lysiam extat, in or. adv. Theomn. §. 1. et in frgm. or. cont. Cines.

88. *Περὶ Μακαρτάτου κλήρον.*
(Tayl. 87., Westerm. 120)

Harp. Προσπάλτιοι. *Α. ἐν τῷ περὶ Μ. κλ. Πρόσπαλτα δῆμος τῆς Ἀκαμαντίδος.* Ad eandem orationem refero Harp. v. σιπύα. *Α. ἐν τῷ περὶ ἡμικληρίου τῶν Μακαρτάτου χρημάτων. σιτηρὸν ἀγγεῖον ἐστὶν ἡ σιπύα.* Phot. p. 513, 5. *σιπύα· σιτηρὸν ἀγγεῖον. ὡς Λυσίας.* — Macartatus ejus de hereditate lite instituta Lysias orationem scripsisse fertur, quominus ille sit, adversus quem de Hagniae hereditate Eubulides III. orationem a Demosthene scriptam habuit (cf. stemma amplae illius familiae ap. Schoem. ad Is. p. 448. atque ap. Schaefer. app. ad Dem. T. V. p. 83. 84. 97 — 102.), temporum ratio obstat. Verisimile est, intelligendum esse illius avunculum Macartatum, ejus sororem Theopompus qui Isaei orat. de Hagniae her. habuit uxorem duxit ex eaque Macartatum genuit, qui in avunculi domum adoptatus est.

Ἀπόληξις ὁ Προσπάλτιος

Χαιρέλεως. Μακάρτατος. filia Theopompus
Macartatus

Chaereleos reliquit τὸ Προσπαλτοῦ χωρίον (Is. de Hagn. her. §. 49), ejus heres erat Macartatus frater; qui postquam bello extinctus est Theopompus filium ejus adoptavit. Quae de re fortasse quamquam neque Isaens nec Demosthenes ejusmodi quidquam enarrant lis exorta est.

89. *Κατὰ Μαντίου.*
(Tayl. 88., West. 121.)

Harp. Νότιον. *Α. κ. Μ. ὅτι δέ ἐστι χωρίον προκείμενον τῆς Κολοφωνίων πόλεως Θεόπομπος ἐν τῇ ιε'*

φῆσιν. Hic fortasse intelligendus est Mantias orator, quem ἀμφισβητοῦντα πρὸς τὸν υἱόν; commemorat Aristoteles (rhet. II. 23. p. 1398. A. 32.) neque diversus videtur esse a patre Mantitheï, cujus de lite contra Boeotum cf. Meier. de bon. damn. p. 68; cum argumentum or. Demosih. c. Boeot. illum vocet ἓνα τῶν πολιτευσαμένων Ἀθήνησι. Num vero idem sit cum eo Mantia quem Atheniensium ducem Ol. 105. 1. fuisse docet Diodorus (16. 1.) non deceruam,

90. Πρὸς Μέδοντα ψευδομαρτυριῶν.
(Tayl. 89., Westerm. 122.)

Athen. XIII. p. 586. f.: κὰν τῷ πρὸς Μ. ψευδ. [Ἀυσίας μέμνηται] Ἀντικύρας· ἐπώνυμον δέ ἐστι τοῦτο ἑταιρίας· τὸ γὰρ κύριον ἦν Οἶα, ὡς Ἀντιφάνης εἶρηκεν ἐν τῷ περὶ ἑταιριῶν, Ἀντικυραν αὐτὴν φάσκων κληθῆναι ἦτοι ὅτι συνέπεσε παρακινῶσι καὶ μεμνηόσιν ἢ ὅτι αὐτὴν ἀναλαβὼν ὁ ἰατρός Νικόστρατος καὶ ἀποδηήσκων κατέλειπεν αὐτῇ πολὺν ἑλλέβορον, ἄλλο δὲ οὐδέν. Harp. Ἀντικυρα. Α. ἐν τῷ πρὸς Μέδοντα. μήποτ' ἐπώνυμον ἐστίν. Ἀντιφάνης κ. τ. λ. — Harp. ν. ἀπήχεια ἀντὶ τοῦ ἀπέχθεια Α. πρὸς Μέδοντα καὶ Δείναρχος κατὰ Κηφισοκλέους. Suid., Zouar. Ρβαγορ. ἀπήχεια ἀντὶ τοῦ ἀπέχθεια οὕτω Ἀυσίας καὶ Δείναρχος. cf. Bekk. An. 424, 23. 16, 15. Anticyra meretrix memoratur etiam in Menaudri Adulatoribus p. 102, (cf. etiam Meinek. p. 569.). De actione ψευδομαρτυριῶν cf. Meier. Proc. p. 380. Lis in qua haec oratio habita est, fortasse exorta erat ex accusatione Laidis. Ceterum Isaei oratio extabat πρὸς Μέδοντα περὶ χωρίου (cf. Westerm. hist. eloq. p. 295.) et Demosthenis κατὰ Μέδοντος (cf. Westerm. p. 305.).

91. Πρὸς Μενέστρατον, εἰ γνήσιος.
(Tayl. 90., Westerm. 123.)

Harp. προθεσμίας νόμος. Δημοσθένης — τὴν τῶν εἰ ἐτῶν ἂν λέγοι προθεσμίαν ὁ ῥήτωρ, ὡς ἐν τῷ λόγῳ ὑποσημαίνει καὶ Α. ἐν τῷ πρ. Μ. εἰ γνήσιος ὁ λόγος. — Si orationis titulus esset κατὰ Μενεστράτου, illum Menestratum intelligi crederem, qui ab Agorato accusatus cives multos ut vitam suam servaret ad XXX viros detolisse, sed multo post ab Atheniensibus libertate restituta capitis damnatus esse fertur in oratione Lys. adv. Agor.; in qua ipsa orat.

προθεσμίας νόμος adversus Agoratum explicatur §. 83. Inter Hermarum mutilatorum reos a Tencero denunciatos etiam Menestratus commemoratur (And. de myst. §. 35. cf. Droysen. de Arist. Av. et Herm. p. 36.).

92. Πρὸς Μικίνην φόνου.

(Tayl. 91., Foertsch. 43., Franz. 67., Westerm. 124.)

Athen. VIII. 365. b. σύνδειπνον εἶρηκεν ἐπὶ συμποσίου Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Μικίνου φόνου. φησὶ γὰρ ἐκείνον ἐπὶ τὸ σύνδειπνον κεκλημένον. καὶ Πλάτων κ. τ. λ. Phot. p. 551, 21: σύνδειπνα· τὰ συμπόσια· καὶ Λυσίας καὶ ἕτεροι. Athenaei causa Tayloris, Foertschius, Franzius Prisciani (18, 24. p. 194.) verba corrigunt quae Krehlius sic exhibet: „Nos, attinet ad illam rem, ἀνήκει πρὸς τόδε. Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Μικίνου· Φόνον οὐ πρὸς κ. τ. λ.” in: κατὰ Μικίνου φόνου. „Οὐ πρὸς ἑταίρας ἀπίας ἀνήκει δοκοῦντα παραλείπεται.” Quae emendari cum necesse sit, equidem secutus cod. Monac. (Spengel. Varron. p. 631.) scribo: Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Μικίνου· Φόνον οὐ πρὸς ἑτέρας αἰτίας ἀνήκει δοκοῦντα παραλείπεται” (Cod. ΠΑΛΕΙΨΕΤΑΙ). — Alii hanc orationem laudant πρὸς Μικίνην vel Μικρὴν vel Σμικρὴν; quam nominum confusionem neminem crediderim offendere; neque praepositionum varietas ut duas distinguerem orationes me adduxit. Quae enim ex or. πρὸς Μικ. afferuntur, satis indicant, causam eandem fuisse. Auctor hypotheseos orat. Antiph. similem esse tradit Antiphontis tetralogiam Lysiae orationi πρὸς Μικίνην. Quodsi hoc dictum non modo ad causam quae Lysiae erat agenda, sed ad totam orationem et expositionem argumentaque, quae in ea invenimus pertinet, hanc Antiphontem, cujus scripta longam oratoribus copiam suppeditabant, imitatum esse Lysiam verisimile videtur esse Spengelio (συναγ. p. 118.). Haec quidem conjectura satis probabilis est; ne tamen plura inde colligas cave, ut ne in Schoenbornii errores incidas, quales supra commemoravi (de epitaph.). Praeter illos autem laudat orationem Lysiae Schol. Sopater ad Hermog. στασ. (p. 405. Ald. T. IV. p. 405. W.): ἰστέον δὲ ὡς ἡ πιθανὴ ἀπολογία κατασκευάζεται ἐκ τῶν ἀντικειμένων, καθόλου γὰρ τὰ στοιχεῖα δεῖ ὄραν τῆς περιστάσεως, καὶ ἐκ τῶν ἐναντίων τοῖς παροῦσι κατασκευάζειν — τόπον μὲν ὡς ὁ τοὺς ἀποκηρύκτους τρέφων ἐπὶ τοῖς ὀρίοις τῆς γῆς· ἐρεῖ γὰρ, ὡς οὐκ ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ, ἀλλ’ ἐν ἑτέρῳ

ἔθρεψα ἦττον ὑποπτευθήσεσθαι δυναμένω, οἷον οὐκ ἐπὶ τοῖς ὀρίοις, ἀλλὰ πόρρωθεν· οὐκ ἐπὶ τῆς πόλεως, ἀλλ' ἐπὶ ἐρημίας· πρόσωπον δέ, οὐκ ἂν ἐχρησάμην τοῖς συνεργοῖς, ἀλλὰ τοῖςδε τοῖς ἔλαττον ὑποπτευθησόμενοις οἰκέταις ἢ ξενικῇ δυνάμει· τούτῳ καὶ Ἀυσίας ἐν τῷ πρὸς Μικρινην χρῆται. ἔστι δὲ ἀντιληπτικὸν τοῦτο· φήσει γάρ, ὅτι ἐξῆν μοι δι' ἑτέρων τοῦτο πράξαι· τρόπον οὐκ ἂν οὕτως, ἀλλὰ τοῖςδε κ. τ. λ. — Scholiastarum auctoritate qui accuratius de hac oratione loquuntur, inser. πρὸς Μικρινην exhiboi. Micivus vel Micrines quis fuerit nescio; neque scio quamvis nomen investigare diu et frustra studerim loci ubi inveni omnia ad hanc pertineant. Themistius de Theodosii liberalitate loquens dicit (or. 34. p. 462. Diud.): τίνα Κίμωνα οὐκ ἀποφραίνει Σμικρινην; ille igitur Smicrines sordida fuit avaritia: eundemque sordidum fuisse in corporis habita testatur Julianus (Misopog. p. 349. Sphm.): πόλει γάρ προσιών ἐλευθέρα τὸν αὐχμὸν τῶν τριχῶν οὐκ ἀνεχομένη, ὥσπερ οἱ κουρέων ἀποροῦντες, ἀκαρτος καὶ βαθυγένειος εἰσέδραμον· ἐνόμισας ἂν Σμικρινην ὄραν ἢ Θρασυλέοντα, δύσκολον πρεσβύτην ἢ στρατιώτην ἀνόητον, ἐξὸν φανῆναι τῷ καλλωπισμῷ παῖδα ὠραῖον καὶ γενέσθαι μειράκιον. Aleiphron (ep. III, 43.) eum δύστροπον et δύσκολον vocat. Eum crediderim eundem esse, cuius in Menandri et Aspide (p. 29. M. cf. p. 563.) et Δυζκόλω (p. 49.) partes erant. Is autem num vera persona fuerit non apparet (cf. Meiu. ad Menand. p. 64. et p. 565.). Apud alios scriptores nomen me legere non memiui.

93. Πρὸς τὴν Μιξιδήμου γραφὴν ἀπολογία,
εἰ γνήσιος.

(Tayl. 92., Bekk. 39., Foertsch. 44., Franz. 43., West. 125.)

„Καὶ δύο παῖδας αὐτῷ ἀκολούθους εἶναι, ὧν οὗτος τὸν μὲν Μουσαῖον καλεῖ, τὸν δὲ Ἑσιόδον”. Ita Harp. v. Μουσαῖος· Α. πρὸς τὴν Μιξ. γραφὴν εἰ γνήσιος. „καὶ — Ἑσιόδον.” ὅτι μὲν ὁ κρινόμενος ἐπετήδευσε τοὺς οἰκέτας οὕτω καλεῖν δῆλον κ. τ. λ. Eadem habent Photius p. 277, II. et Suid., pro ἐπετήδευσε autem et οὕτω praebeant ἐπετήδευε et τοῦτο. — Harp. διῆροξα ἀντὶ τοῦ διὰ τέλους ηροξα Α. ἐν τῇ πρὸς τὴν Μιξ γρ. ἀπολ. Poll. VIII, 83: διῆροξα ὡς Ἀυσίας (s. v. περὶ ἀρχῆς κ. τ. λ.). Suid. et Cramer. Anecd. Ox. II, 493, I. ex Harp. titulo or. omisso. — Harp. et Phavor. ἐπιδέτους ἑορτᾶς —

ἐν τῷ πρὸς τὴν Μιξ. γραφῆν (vid. fragm. 62.). — Harp. Λεχαιῶν ἐν τῇ Μιξ. ἀπολογία φησὶ Λυσίας ὅτι τὸ Λεχαιῶν ἰάλω Μνασίππου ἄρχοντος. ἔστι δὲ τὸ Λεχαιῶν ἐπίνειον Κορινθίων. quibuscum cf. Phavor. Λεχαιῶν, ὄνομα ὄρους, καὶ Λεχαιῶν ἐπίνειον Κορινθίων, ὅπερ ἰάλω Μνασίππου ἄρχοντος. — Harp. πρόπεμπα (cf. fragm. 13.) — ἐν τῇ πρὸς τὴν Μιξ. γραφῆν, εἰ γνήσιος. — Harp. προχειροτονία· ἔοικεν Ἀθήνησι κ. τ. λ. ταῦτα δ' ὑποσημαίνεται ἐν τῷ Λυσίου πρὸς τὴν Μιξ. γραφῆν. De causa illa ex fragmentis nihil apparet. Lechaenum archonte Moasippo captum quidem dicitur; sed a Lacedaemoniis (cf. And. de pac. §. 18. Isae. de Dicaeog. her. §. 37.) archonte Ebulide (Ebulum eundem vocat Lysias de bon. Arist. §. 28., sed inscr. ap. Boeckh. O. c. II, 311. l. 28. habet Ebulidem) captum esse constat. Quam difficultatem Schneiderus (ad Xen. H. IV, 2, 9.) non amovit. Optime autem Boeckhius probavit (ind. lectt. 1827. p. 5. cf. Krueger. ad Clinton. p. 104.) mirificum profecto oratorem fuisse, qui eundem avum alio loco Moasippi, alio Ebulidis significasset nomine. Moasippus igitur pseudonymus Lysiae certe non est imputandus. Quid quod, pergit Boeckhius, Moasippi nomen ne Atticum quidem est? Μνήσιππον enim dicunt Athenienses; neque ἐπὶ Μνασίππου ἄρχοντος dixit grammaticus, sed Μνασίππου ἄρχοντος, quod referri ad ducem copiarum potest; commodèque occurrit Moasippus Spartanus dux qui Ol. 101, 3. periit (Xen. H. VI, 2, 31. Diod. XV. 47.); nec quod Praxitas Spartanus Xenophonte teste Lechaenum cepit obstat, quia sub Praxita emeritus tunc Moasippus, fortasse lochagus, opera sua in Lechaeno capiendo aliquid perfecit. Mixidemides adversus quem hac oratione se defendit reus, fortasse idem est, quem in foro impugnasse Autocles ab Aristotele dicitur rhet II, 23. p. 1398. B. 25: τὸ εἰς Μιξιδημίδην εἶπεν Ἀυτοκλῆς, εἰ ταῖς μὲν σεμναῖς θεαῖς ἰκανῶς εἶχεν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ δίκην δοῦναι, Μιξιδημίδη δ' οὐ. Quae verba si ex nostra oratione sumta essent (id quod non videtur verisimile esse) oratio Autocli (cf. fragm. 25.) auctori foret adjudicanda ideoque Harpocrationis dubitatio de genuina orationis origine explicanda; Μιξιδημος enim et Μιξιδημίδης unius ejusdemque personae sunt nomina.

94. Πρὸς Μνησίραχον.
(Tayl. 93., Westerm. 126.)

Harp. v. Καρκίνος (vid. fragm. 82.) — . περὶ δὲ τοῦ τῆς τραγωδίας ποιητοῦ τοῦ Ξενοκλέους υἱοῦ Α ἐν τῷ πρὸς Μν. φησὶ „συντίθεται δὲ τούτοις καὶ Καρκίνος ὁ ποιητῆς εἰπὼν „οὐ κείνος ἐξέστησε· τὰς γὰρ ἐμφύτους ὀρθῶς παγείσας μὲν φρένας οὐδεὶς ἐπαίρει καιρὸς ἐξαμαρτάνειν”.

Quos versus ita legit Valesius:

νοῦ κείνος ἐξέστησε· τὰς γὰρ ἐμφύτους
ὀρθῶς παγείσας μὲν φρένας
οὐδεὶς ἐπαίρει καιρὸς ἐξαμαρτάνειν.

Pro νοῦ κείνος Bekkeros οὐκ οἶνος conj., quod probabile est; negationem certe nullo modo crediderim a Lysia esse omissam, nptote quae ad verba quae sequuntur intelligenda necessaria sit. Sed me dimeter inter duos trimetros positus offendit, cum talem licentiam num sibi sumserit Carciaus nesciam; cum vero vocabulum quoque μὲν nude positum sit aliquid quod cum v. παγείσας cohaeserit putaverim excidisse. Carcinum poetam tragicum diversum esse a duce qui Peloponnesum circumnavigare iussus est adnotat Harpocratio; at inter Carcinos quoque tragicos poetas distinguendum est, alius enim est Xenoclis f., qui a Lysia commemoratus est. alius Theodectis f., alius Agrigentinus; de illo quem hic locus assert cf. Meier. de bon. damn. p. 84. not. 278. Mnesimachi nomen etiam inter poetas scenicos occurrat; et illud quidem inter poetas mediae comoediae (cf. Meinek. q. s. III. 57.).

95. Κατὰ Μνησιπτολέμου.
(Tayl. 94., Westerm. 127.)

Phot. bibl. cod. 262: μάλιστα γὰρ τούτους (qui Lysiam amplificationes oratorias adhibere negant) ὁ κατὰ Μνησιπτολέμου διελέγχει. Θανμαστῶς γὰρ τὴν κατηγορίαν πρὸς μέγεθος οὗτος ἠΰξησε. — Id. cod. 265. p. 491. B. 17: [Demosthenis or. c. Aesch. ἀμυδρότητα εἰ κουφότητα in accusando habet neque satis est polita], ἀλλὰ γὰρ οὐχ οὕτω πρόεισιν ὁ Λυσίου κατὰ Μν. λόγος, ἐν πᾶσι δὲ τοῖς δεομένοις μέρεσι τὸ παθητικὸν φυλάξαι, οὐδὲ πανόμιμος τῆς ἐπιφορᾶς ἀπέστη, ἐπέτεινε δὲ μᾶλλον οὐδὲ κατὰ τὸ τέλος τοῖς ἀκροατὰς ἀποστὰς παροξύνειν. — Mnesiptolemus quidam Plotheensis commemoratur ab Isaeo (de Dicaeog. her. §. 18.).

96. Κατὰ Μόσχου.
(Tayl. 95., Westerm. 128.)

Harpocr. δήμαρχος. Α. ἐν τῷ κ. Μ. ἀρχων τις ἦν ὁ δήμαρχος· οὗτοι δὲ τὰς ἀπογραφὰς ἐποιοῦντο κ. τ. λ. Contra Phavoriu: δήμαρχος. Δειναρχος ἐν τῷ κατὰ Μόσχου κ. τ. λ. Moschus pater Aristarchi laudatur a Demosth. adv. Mid. p. 548; a quo diversus est Paeaniensis testis in or. adv. Mid. p. 554.

97. Πρὸς Ναυσίαν περὶ τοῦ τύπου.
(Tayl. 96., Bekk. 40., Foertsch. 45., Franz. 44., Westerm. 129.)

Suid. λιθουργική καὶ λιθοτριβική διαφέρει· ἡ μὲν λιθουργική ἐστίν, ἣν ἐν τοῖς μετάλλοις ἐργάζονται οἱ τέμνοντες τοὺς λίθους· ἡ δὲ λιθοτριβική ἐστίν, ἣν μετῆλθον οἱ καταξαινοντες καὶ κατακοσμοῦντες τοὺς λίθους, ὥστ' ἀπειληθέναι τὴν εὐπρέπειαν ἕκαστον τῶν ἔργων. Α. ἐν τῷ πρ. Ν. π. τ. τ. „Ἀλλὰ διὰ τὸ τρεῖς τέχναις ἐργάζεσθαι, τὴν τε λιθουργικὴν καὶ λιθοτριβικὴν καὶ πρὸς τούτοις τὸ τετραυρημέναι”. cf. Bekk. An. 277, 33. — Poll. VII. 120: καὶ κρηπιδαῖον δέ, μέρος οἰκοδομήματος, Ἀσίου εἰπόντος ἐν τῷ περὶ τοῦ τύπου „Τοῦ γείσου συντετελεσμένου καὶ τοῦ κρηπιδαίου.”

98. Ὑπὲρ Νησοκλέους.
(Tayl. 97., Westerm. 130.)

Harp. ἐπιδιατίθεσθαι — (cf. frgm. 58.) — ἐπιδιαθήκη, ὡς ὁ αὐτὸς ῥήτωρ (Ἀσίας) ἐν τῷ ὑπὲρ Νησοκλέους δηλοῖ. Cod. C. habet νισοκλέους. cod. Cantabr. Νησικλέους.

99. Πρὸς Νίκαρχον τὸν αὐλητὴν, εἰ γνήσιος.
(Tayl. 98, Westerm. 131.)

Harp. ἀκμάξεις ἀντὶ τοῦ τὰ τῶν νέων πράττεις. Ὑπερίδης ἐν τῷ κατὰ Μαντιθέου, Α. ἐν τῷ πρὸς Νικ. τὸν αὐλ. εἰ γνήσιος. Cod. B. habet Νικανδρον τὸν ἀθλητὴν. Suid., Zonar., Phavorin., Cramer. Anecd. Oxon. II, 488, 29: ἀκμάξεις, τὰ τῶν νέων πράττεις. οὕτως Ὑπερ. καὶ Ἀσίας. cf. Bekk. An. 365, 9. — Harp. Ἀντιγενίδας. Α. ἐν τῷ πρ. Νικ. τὸν αὐλ., εἰ γνήσιος· υἱὸς ἦν οὗτος Διονυσίου, ἐνδοξότατος αὐλητῆς (cod. D. ἀθλητῆς). Hunc Antigoni-

dam non diversum esse putaverunt Taylorus (lecti. Lys. XI, 22.) et Jacobsius (ad anthol. Gr. I. 2. p. 57.) ab Antigénida Satyri filio musico Thebauo, quem *αὐλωδὸν Φιλοξένου* et *ὑποδήμασι Μιλησίοις πρῶτον χρῆσασθαι* dicit Suidas. Harpocratonis igitur locum motilum esse coniecit Jacobsius Dionysiique nomen ad Siciliae tyrannum, apud quem Antigénidas cum Philoxeno versatus sit, spectare. Sed Meinekius (q. s. III. 26.) hanc conjecturam refutavit et Antigénidam probavit eundem esse qui commemoratur in Anaxandridis Protesilao. Idem V. Cl. patrem Antigénidae eundem fuisse coniecit, quo in arte musica magistro usus est Epaminondas. Quod si verum est, nostra oratio qua Antigénidam celeberrimum musicum tanquam exemplum commemoratum esse satis verisimile est, ultimis aetatis Lysiae annis scripta est. Tibicines vero Thebani erant celeberrimi, quare eodem fere tempore duos Antigénidas tibicines Thebis vixisse non est quod negemus. Itaque noster quoque fuit Thebauus, id quod inde colligimus, quod non solum in Epaminondae vita, sed etiam cum Ismenia conjunctim (cf. Intpp. ad Appul. Flor. p. 16. Ond.) commemoratur. Nicarchus quoniam modo conjungendus sit cum *συκοφάντα* Aristophaneo (Acharn. 910 sqq.) non liquet.

Jam venimus ad orationes, quas adv. Niciam de inertia; adv. Niciam de inertia, adv. Niciam de caede, adv. Niciam de prodicione, contra Niciam de deposito, pro Nicia conscripsisse Lysias fertur. Auctores qui de his orationibus loquuntur in nominibus saepius discrepant; at ne si inter se consentirent quidem verisimile esset, Lysiam tot orationes contra eundem virum similesve nomine scripsisse. Equidem igitur omnes locos qui ex illis orationibus traditi sunt digessi, Taylorum in hac re praecipue secutus. Ille distinxit tres orationes, pro Nicia Imperatore, contra Niciam quandam de caede et contra Niciam quandam de inertia; illam contra Niciam ab actione inertiae non esse dirimendam persuasum sibi habens. Quae solitaria laudatur *κατὰ Νικίου*, aut ad causam inertiae aut caedis referendam esse statuit; ac potius ut ipsi videtur ad priorem; nam, inquit, ubicunque ab Harpocrate ita laudatur, i. e. sine causae adjectione, ibi Cod. Ms. Cantabr. legit constanter *Νικίδου*, idemque plerumque habent codd. Bekkeriani. Ac Taylorum quidem recte judicasse persuasum mihi habeo; quibus rationibus autem nitam, ex orationum ipsarum ordine apparebit. Equidem igitur primam orationem apponam.

100. Κατὰ Νικιδίου ἢ Νικίδου ἢ Νικίου
ἀργίας, εἰ γνήσιος.
(Tayl. 99 — 101., Westerm. 132.)

Κατὰ Νικιδίου. Harp. διαγράψασθαι. *Α* ἐν τῷ κατὰ Νικιδίου, εἰ γνήσιος· ἀντὶ τοῦ ἀνελεῖσθαι τὸ ἔγκλημα. — Harp. εὐθῦναι (cf. Boeckh. in Mns. Rhean. 1827. p. 71.) *Α* ἐν τῷ κατὰ Νικιδίου, εἰ γνήσιος. Cod. A. habet κατὰ Νικίδου. Hasce voces duas ad Lysiae orationem, κατὰ Νικίου φόνου spectare Westermannus conjecit, sed non video, cur illae voces in or. de caede potius quam de inertia locum habuerint; equidem eas ad orationem, quam Westermannus attulit, κατὰ Νικίου προδοσίας pertinere crediderim. Sed in re tam dubia conjecturam incertam sequi noli. — Κατὰ Νικίδου. Diog. Laert. I, 55. ubi legem de otioso deferendo explicat, Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Νικίδου Δράκοντά φησι γεγραφέναι τὸν νόμον, Σόλωνά δὲ τεθεικέναι. Laert. edd. Stephan. et Basil. habent κατὰ Νικίου. — Harp. Θετταλός. *Α* κατὰ Νικίδου. εἰς τῶν Κίμωνος παίδων Θετταλός ἐκαλεῖτο. Haec vox potius ad or. ὑπὲρ Νικίου mihi pertinere videtur; Nicias enim in oratione umbratica, qua a Syracusanis captus vitam petens effingebatur, Thessali, qui Alcibiadem accusaverat, mentionem poterat facere. — Harp. Ὀβολοστατεῖ ἀντὶ τοῦ δανεῖζει *Α* ἐν τῷ κατὰ Νικίδου, εἰ γνήσιος. Cod. C. Νικίου. — Harp. πτώματα ἐλαιῶν *Α* ἐν τῷ κατὰ Νικίδου. λέγοι ἂν ἦτοι τὸν καρπὸν τὸν ἀποπεπτωκότα τῶν φυτῶν ἢ αὐτὰ τὰ δένδρα κατὰ τινα τύχην πεπτωκότα. cf. Phryg. p. 375. Lob. Hoc loco diversae sunt lectiones ap. Phot. et Suidam. Phot. 471, 6: πτωμ. ἐλ. *Α* ἐν τῷ κατὰ Νικίου κ. τ. λ. Suid. v. πτ. ἐλ. *Α* ἐν τῷ κατὰ Νικίου κ. τ. λ.; ubi Codd. AVEM. Νικίδου. — Κατὰ Νικίδου ἀργίας. Harp. Ποταμός. *Α* ἐν τῷ κατὰ Νικίδου (Cod. C. Νικίδου) ἀργίας. Ποταμός δῆμος τῆς Λεοντίδος, οὗ ὁ δημότης Ποτάμιος. ἐκωμωδοῦντο δὲ ὡς ῥαδίως δεχόμενοι τοῖς παρεγγράπτους, ὡς ἄλλοι τε δηλοῦσι καὶ Μένανδρος ἐν Διδύμοις (p. 47. Mein.). — Κατὰ Νικίου ἀργίας. Harp. Κητοί. *Α* ἐν τῷ κατὰ Νικίου ἀργίας· δῆμος ἐστὶ τῆς Λεοντίδος. Cod. A. Νικίδου. — Κατὰ Νικίου. Harp. Δωροξενία. *Α* ἐν τῷ κατὰ Νικίου. quod fragmentum ad orationem de proditione pertinere crediderim. — Harp. Ἰταῖος. *Α* ἐν τῷ κατὰ Νικίου. δῆμος ἐστὶ τῆς Ἀκαμαντίδος Ἰτέα, ἀφ' ἧς ὁ δημότης Ἰταῖος. Cod. A. Νικίδου. Lex.

pone Porson. Phot. 671, 5: Ἰτσαῖος. Α. ἐν τῷ κατὰ Νικί-
δου κ. τ. λ. — De δίκη ἀργίας et Lelyveldii sententia de
nostra orat. cf. frgm. 18. Taylorus lectt. Lys. p. 299. R.
dicit: „Exstitit olim, dubito annoh Romae extet, in cod.
Ms. Lysiae or. κατὰ Νικίου ἀργίας”. Unde haec habuerit
Taylorus incertum est; eum significare putat Meieros (Proc.
p. 298. not. 5.) codicem oratt. Lys. Palatinum, qui nunc
Heidelbergae asservatur; ubi in indice orationum illis ipsis
praemisso inter oratt. δημ. καταλ. ἀπολ. et περὶ τῆς Εὐάν-
δρου δοκίμ. nominatur or. κατὰ Νικίδου ἀργίας, sed ex
ipsa oratione nihil inveniuntur. Quis fuerit Nicias nescio, neque
scire cupio; quid enim nobis cordi sint tales homunculi qui ni-
hil agendo bonum otium perdiderint ob eamque rem iudicibus
molestandi sint traditi, iudicibus praesertim, qui in rhetorum scho-
lis fortasse locum habuerint. Si Lysiae fuit oratio, nihil nisi
μελέτη fuisse videtur.

101. Κατὰ Νικίου προδοσίας.
(Westerm. 135.)

Hanc orationem laudant Westermannus ex Schol. Hermog.
et Walzian in indice operis sui magoi. Nomen Lysiae non
reperi; cuius vero rei culpam ob duumvirorum doctorum
auctoritatem in negligentiam meam confero. Max. Planck.
σχολ. εἰς τὰ περὶ μεθόδ. δειωτ. p. 416. Ald. T. V. p.
568. W.: Εἰσαγγελία ἐστὶν ἡ εἰσαγωγή τῆς δίκης, ὡς
ἐάν εἶπω, κατηγορῶ Νικίου προδοσίας· φάσις δὲ ἡ ψιλὴ
προσαγγελία κ. τ. λ. Gregor. Cor. ad Herm. de method.
gravit. Tom. VII. p. 1123, 22. W.: Εἰσαγγελία ἐστὶν ἡ
εἰσαγωγή τῆς δίκης ὡς ἐάν εἶπης, κατηγορῶ Νικίου προ-
δοσίας ἢ Αἰσχίνου παραπροσβείας ἢ Θεμιστοκλέους μη-
δισμοῦ. Haec quoque oratio nihil nisi exercitatio videtur
fuisse (cf. fr. 103.).

102. Κατὰ Νικίου φόνου, εἰ γνήσιος.
(Tayl. 102., Westerm. 136.)

Harp. Ἐπιβλήτας· Α. ἐν τῷ κατὰ Ν. φ. εἰ γνήσιος.
ἐπιβλής ἐστὶν, ὡς μὲν Τιμαχίδας φησί, δοκός, ὡς δὲ
φησι Κλείταρχος ὁ γλωσσογράφος, ποιά τις δοκός. cf.
Eustath. in Il. ω', p. 1358.

103. Πρὸς Νικίαν ὑπὲρ παρακαταθήκης.
(Westerm. 134.)

Clem. Al. strom. VI. p. 626. Sylb.: Νικίας ἐν τῷ πρὸς Λυσίαν ὑπὲρ παρακ. Vitium correxit Ruhnkebins (h. crit. p. 40.) in Λυσίας ἐν τῷ πρὸς Νικίαν ὑπὲρ παρακαταθήκης. „Τὴν μὲν παρασκευὴν καὶ τὴν προθυμίαν τῶν ἀντιδικῶν ὁρατε, ὦ ἄνδρες δικασταί”. Eadem leguntur in or. de Arist. bon. §. 2. cf. Westerm. hist. eloq. p. 54. Si quid video, haec oratio est apologia contra Isocraticam adversus Euthynum; Antisthenis enim oratio (cf. Spohn. ad Isocr. Paneg. §. 188. Sauppe in Actt. Ant. Darmst. 1835. p. 407.) non forensis videtur fuisse.

104. Ὑπὲρ Νικίου.
(Tayl. 103., Westerm. 133.)

Theophrast. περὶ λέξεως (ap. Dionys. Lys. 14.): Ἐπιθεσις δ' ἐστὶ τριπλῶς· ὅταν τῷ αὐτῷ τὰ ἐναντία ἢ τῷ ἐναντίῳ τὰ αὐτὰ ἢ τοῖς ἐναντίοις ἐναντία προκατηγορηθεῖη. τοσανταχῶς γὰρ ἐγγωρεῖ συζευχθῆναι. τούτων δὲ τὸ μὲν ἴσον καὶ τὸ ὅμοιον, παιδιῶδες, καθάπερ εἰ ποίημα. διὸ καὶ ἥττον ἀριόττει τῇ σπουδῇ· φαίνεται γὰρ ἀπρεπὲς σπουδάζοντα τοῖς πράγμασι τοῖς ὀνόμασι παιζειν, καὶ τὸ πάθος τῇ λέξει περιαιρεῖν. ἐκλείει γὰρ τὸν ἀκροατὴν. οἷον ὡς ὁ Λυσίας ἐν τῇ τοῦ Νικίου ἀπολογία βουλόμενος ἔλεον ποιεῖν· „Κλαίω τὸν ἀμάχητον καὶ ἀναυμάχητον ὄλεθρον. ἰκέται μὲν αὐτοὶ τῶν θεῶν καθίζοντες, προδότας δὲ τῶν ὀρκῶν ἡμᾶς ἀποφαινόντες, ἀνακαλοῦντες συγγένειαν, εὐμένειαν”.

Theophrastus Dionysio teste morosus erat censor Lysiae eumque comparationis verborum sibi contrariorum atque adaequationis oratoriae amatem fuisse affirmavit; testem produxit τὸν ὑπὲρ Νικίου τοῦ στρατηγοῦ τῶν Ἀθηναίων λόγον, ὃν εἶπεν ἐπὶ Συρακουσίων ἀιχμάλωτος ὢν. Ex quo Dionysius fragmentum nobis tradidit cuius cum vituperandam esse dictionem, tum genuinam orationis originem rejiciendam censet criticus Halicarnassensis. Maxime est dolendum, quod hac occasione rationes suas nobiscum non communicavit, sed ad librum suum de Lysiae oratt. suppositis quem hoc loco promittit se editurum, ablegat. Dictio enim cum non solet argumentum esse, quo Dionysius genuinam orationum originem aut taceatur aut impugnet, ex illo potius sensu naturali quo

poterit venditumque percipimus huc illuc adducitur ut aut orationes genuinas aut spurias esse indicet, deinde argumenta historica quibus sententiam suam firmaret investigavit. Haec igitur verisimile est eum ad hanc quoque orationem a Lysia abjudicandam movisse. Ceterum condicio qua Nicias hanc orationem habuisse dicitur, obstat quomodo forenses putemus (cf. Plut. Nic. 27); quod argumentum cum videatur Dionysius adhibere voluisse, Spengelius (*ouvay.* p. 137 sqq.) Theophrasto auxilio venit et orationem fuisse exercitationem suspicatur. Si Lysiae erat, certe nihil nisi exercitatio erat. Dictio autem cum omnino scholam Sicolorum redoleat, oratio ei temporis videtur ascribenda esse, quo Lysias Thuriis morabatur, statim igitur post cladem Atheniensibus in Sicilia illatam; id quod etiam Tayloros et Spengelius censuerunt. Mirandum sane Lysiam argumentum exercitationis sumsisse ex illo tempore quo scripsit; mirum ex clade eum sumsisse, quae exilii sui causa est facta. Si uno tantum loco Theophrastos Lysiae fecisset mentionem, Dionysium crederem in Theophrasti libello pro Tisia legisse negligenter Lysiam; Tisiam enim talem exercitationem confecisse non offenderet. Sed Theophrastus pluribus locis Lysiam impognavit neque verisimile est, ejus tempore orationes Lysiae fuisse subditas; ex eorum autem numero Peripateticorum qui nulla veritatis ratione habita fabulas effluerunt, Theophrastus videtur esse eximendus. Ei igitur in hac re fidem habeamus, orationem pro Nicia fuisse Lysiae; sed opprobrio certe male rei actae in argumentis pro sententia sua confirmanda eligendis, Theophrastus non poterit liberari. Ceterum cum Lysiae exercitatione pro Nicia ejusdem oratio adversus Niciam de prodicione videtur conjungenda esse, ita ut utraque opus ejusdem fere formae continerit quale confecit Antiphon; nisi conjicere mavis, orationem de prodicione ad litem de Hermis truncatis spectasse; sceleris enim illius se invicem accusasse Nicias et Alcibiades feruntur a scholiastis Hermogenis (e. g. cf. p. 186: 254. Ald. s. T. IV. p. 450. 608. W. Isaei vero orationis pro Nicia (cf. Westerm. hist. eloq. 295.) prorsus aliud ac Lysiacae videtur fuisse argumentum. Cf. Meier. ind. lectt. no. Hal. 1837. p. XIV.

105. *Πρὸς Νικόδημον καὶ Κριτόβουλον.*
(Tayl. 104., Westerm. 137.)

Harp. ξυστις. A. ἐν τῷ πρὸς Νικ. καὶ Κρ. γυναικείῳ
τι ἐνδυμά ἐστιν ἢ ξυστις πεποικιλμένον. cf. Bekk. An.

284. 3. 14. Nicodemus quidam cum Hieronymo Q. 96. 1. Persarum navibus est praepositus (Diod. 14. 81.) qui esse videtur, quem Xenophon (H. IV, 6. 8.) Nicophemum vocat (cf. Krueger. hist. phil. Studien p. 25) Aristophanis patrem, de quo cf. Lys. or. de bon. Arist. diversa vero est ab illo qui oratione Isaei de Pyrrhi her. falsi testimonii accusator, et ab eo, qui per Demosthenem occisisse fertur (cf. Schmidt. ad Dinarch. in Demosth. §. 30.). Critobulus quidam Critonis f. inter Socratis discipulos enumeratur (cf. Plat. apol. p. 33. Euthyd. p. 271. Xen. Mem. II, 6. Aesch. ap. Athen. V, 220. Diog. L. II, 13. Epp. Socr. 4.).

106. Ὑπὲρ Νικομάχης πρὸς Ἐκφαντίδην καὶ Διοφάνην.
(Tayl. 105, Westerm. 138.)

Marcellin. ad Hermog. στασ. p. 130. II. Ald. T. IV p. 325. W.: Μαίωρ (rhetor quidam) τὸ παραγραφικὸν τὸ ἀπὸ τοῦ ὑπερβάλλοντος τότε μόνον θέλει ἐμπιπτεῖν, ὅτι ἂν διάφοροι τῶν στρατηγῶν αἱ πράξεις, ὅτι ἂν δὲ μία ἢ ποιότης ἢ ῥητόρων ἢ νέων οὐκ ἔχει χώραν τὸ κεφάλαιον· ἀμείλει φησὶν ὁ Λυσίας ἐν τῷ ὑπὲρ Νικομάχης διώκων Ἐκφαντίδην καὶ Διοφάνην, οὐκ ἦλθεν ἐπὶ τὸ κεφάλαιον τοῦτο, διὰ τὸ μίαν εἶναι ἀμφοτέρων τῆν ποιότητα. — Diophanes demagogus erat, qui plebem ad bona publicanda provocabat (cf. Meier. de bon. damp. p. 177.). Contra ejus ἀπόγραφὴν fortasse haec erat apologia; Nicomachen autem ἐπικληρὸν fuisse credo.

107. Πρὸς Ξενοφῶντα.
(Tayl. 106., Bekk. 41., Foertsch. 46., Franz. 45., West. 140.)

Phot. 546, 20. et Suid.: Συγκομιδὴ, ὡς ἐπὶ καρπῶν. Θεουκιδίδης — καὶ Λυσίας ἐν τῷ πρὸς Ξ. „συγκομισίας δὲ δῶρα καὶ ἀποδόμενος τὸ ἀργύριον“. Eadem est oratio, quam Phavor. et Etym. M. laudant πρὸς Ξενοκράτην, nihil variantes nisi pro ἀποδόμενος — ἀποδούς. Non igitur recte fecerunt Meursius et Kuesterus, qui duas exinde orationes prouiderunt. Diuarchi quoque laudatur oratio πρὸς Ξενοφῶντα (cf. Meier. de bon. damp. p. 36.).

108. Περὶ τῆς Ὀνομακλείου θυγατρὸς.
(Tayl. 107., Westerm. 141.)

Harp. Πεντακοσιομέδιμνοι. Α. ἐν τῷ περὶ τῆς Ὀν. θυγ. — Harp. Ὑβῆσαι. Α. ἐν τῷ π. τ. Ὀ. θυγ. — Hic Onomacles utrum ille fuerit qui inter CCCC enumeratur cajsusque bona induere illorum finito publicata sunt, domus eversa, an is qui unus erat trigintavirorum, an uterque idem sit, id quod mihi quidem verisimilius, non decernam. Priorem sententiam amplexus est Meierus Proc. p. 458., qui eodem loco orationem ἐπιδικασίαν ἐπικλήρου fuisse coniecit. Quodcumque statuis, ex hac oratione non colliges quod Boeckhii (O. c. II, 42.) sententiae obstet, inde ab Euclide archonte πεντακοσιομέδιμνων ordinem non amplius extitisse.

109. Πρὸς τὴν φάσιν τοῦ ὀρφανικοῦ οἴκου.
(Westerm. 142.)

Phot. p. 641, 8. Suid. et Etym. M. φάσις λέγεται μὲν — λέγεται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ὀρφανικῶν οἴκων. "Ὅτε γὰρ μὴ ἐκμισθώσαιεν οἱ ἐπίτροποι τὸν οἶκον τῶν ἐπιτροπευομένων ἔφαιεν αὐτὸν ὁ βουλόμενος πρὸς τὸν ἄρχοντα, ἵνα μισθωθῇ. ἔφαιε δὲ καὶ εἰ ἐλάττονος ἢ κατὰ τὴν ἀξίαν μεμισθώτο. τῆς περὶ τῶν ὀρφανικῶν οἴκων φάσεως (μαρτυρία ἔνεστιν εὑρεῖν) παρὰ Λυσίᾳ [παρὰ Λυκούργῳ Etym.] πρὸς τὴν φάσιν τοῦ ὀρφανικοῦ οἴκου. Eadem habent Codd. Harpocr. BCDFG. Hunc esse titulum orationis optime statuit Meierus (Proc. p. 247.), Taylorus (p. 38. not.) contra verba de fragmento orationis videtur intellexisse. De causa cf. Meier. l. l. et p. 294 sqq.

110. Κατὰ Πανταλέοντος.
(Tayl. 108., Westerm. 143.)

Poll. IV, 23: ἱκανότης δὲ εἶρηκε Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Π., ἐπὶ τοῦ ἱκανοῦ λέγειν. ὥστε ἐκ τούτου εἴποι τις ἂν, καὶ ἱκανῶς καὶ ἱκανός. Codd. aut. praebet Παντολέοντος; Seb., Jungerm. et Falckenb. legunt Πανταλέοντος, quae forma etiam extat in ed. Dindorfiana. Utramque formam usitatam fuisse docet Lobeck. ad Phryn. p. 690. Altera forma invenitur ap. schol. Lucian., altera in Bekkeri Anecdotis. Schol. enim ad Lucian. Conviv. §. 40: ζηλοτυπεῖν, τουτέστιν περὶ γυναῖκας μαινεσθαι, Α. ἐν τῷ κατὰ Παντολέοντος. Ex Poll.

patet, non tam novitatem vocabuli *ικαν* quam novam eius in facultate oratoria usum notatum esse (Lob. ad Phryn. p. 351.), quare male egit Antiatticista Bekkerianus (100, 16.) notans: *ικανότης. Λυσίας πρὸς Πανταλέοντα*. Is qui habet orationem in Theomnestum dicit, Pantaionem fratrem suum nata majorem eundemque tutorem se opibus privasse patris. Adversus eum haec oratio fortasse habita est, etiam si non propter tutelam male gestam, tamen ob fraudes; eundem enim esse istum hominem, quem comici poetae saepius notaverunt (cf. Athen. I. p. 20. A.), ut Theophetus (Ath. XIV. p. 616. A.) et Theopompus (Poll. X, 41.), praecclare probavit Bergkius (ad calc. Andoc. Schiller. p. 136 sqq.).

111. Πρὸς Πολέμωνα.

(Tayl. 110, Bekk. 42., Foertsch. 47., Frauz. 46., West. 144.)

Snid. ἐπὶ καλάμῃ ἀροῦν. "Ἔθος ἐστὶ τοῖς γεωργοῖς ἐνιαυτὸν ἀρογὴν καταλείπειν τὴν γῆν, ὅπως ἀκεραίους ἐκτρέφῃ τοὺς καρπούς, ὡς μὴ κατ' ἔτος τοῖς σπέρμασι πονοῖτο. Α. ἐν τῷ πρὸς Πολ. λόγῳ διαβάλλων τινὰ τῶν ἀπλήστων γεωργῶν, τὰ ἐν τῇ γῇ καταχρώμενον καὶ κατ' ἔτος ἐξαναλίσκοντα τὴν ἰσχὴν αὐτῆς, φησὶν. „Οὕτοισι δὲ πνυροὺς ἐπὶ καλάμῃ ἀροῖ". Τουτίστιν, αἰὶ σπειρῶν οὐδεμίαν ἀνεσιν τῇ γῇ δίδωσιν. cf. Zonar. h. v., Bekk. An. 216, 25. 291, 23.

112. Περὶ τοῦ Πολυαίνου κλήρου.

(Westerm. 145.)

„Quaeres a me quo jure obtinere possim, quo jure mihi Polyaeus reliquit, praetor (ἀρχων) dedit possessionem? Leges me defendunt, ad te non pertinent; hi veritatem sequuntur". (Rutil. Lup. II, 8: Brachylogia: Hoc fieri solet, cum orator brevitate sententiae praecedat auditoris expectationem. Lysiae: „Quaeres etc.). Rutilius titulum orationis non addit, sed inscriptionem qualem dedi fuisse nemo erit quin concedat Meiero (Proc. p. 457 sq.), quem etiam Westermannus secutus est. Lis est de hereditate Polyaei.

113. Κατὰ Ποσειδίππου.

(Tayl. 111, Westerm. 146.)

Harp. et Phavor. ἀπολαχεῖν ἀντὶ ἀπλοῦ τοῦ λαχεῖν — Α. κατὰ Ποσ., Ἀριστοφάνης Ταγμησταῖς (fr. 7.). Bekk.

Αν. 430, 9: ἀπολ. ἀντὶ τοῦ λαχεῖν. οὕτως Α. καὶ Ἀντιφῶν καὶ Ἀριστοφάνης. Sed Suidas et Zouaras: ἀπολ. ἀντὶ τοῦ διαλαχεῖν. οὕτως Α. καὶ Ἀριστ. καὶ Ἀντ.; ἀπὸ ἑνὸς τῶν τε ἀπολαχεῖν ἀπλοῦ τοῦ λαχεῖν viderunt Kuesterus et Tittmannus; eandem enim significationem intelligunt, in qua constituenda Harpocratiois maxima est auctoritas. Maxime etiam dubium est num ἀπολαχεῖν activa significatione possit dici. Alia est significatio verbi in *Lyg. or. περὶ τρανῆ, ἐκ προν. §. 3:* sorte non eligi inter iudices choris Dionysiis dijudicandis constitutos, quorum decem erant (cf. Hermann. aott. Gr. §. 149. not. 13.). Demosthenis oratio quae laudatur κατὰ Ποσειδίππου κλοπῆς (cf. Westerm. hist. eloq. 315.) adversus illum fortasse habita est, ejus mentionem facit Demosthenes (c. Polyel. 1221.); Isaei oratio κατὰ Ποσειδίππου (Westerm. p. 295.) adversus illum, qui ejusdem oratione de Cleon. her. impugnatur, idemque fortasse oratione Lysiacae accusatus est.

114. Πρὸς Πυθόδημον ἀποστασίον, εἰ γνήσιος.

(Tayl. 109. 112., Westerm. 147.)

Harp. Τῆτες ἀντὶ τοῦ τούτω τῷ ἔτει Α. ἐν τῇ πρὸς Πυθ. ἀπολογία, εἰ γνήσιος. Ad eandem orationem pertinet Poll. VII. 17: ἐστὶ δὲ τούνομα (Θρηπτή pro Θεραπαινίς) καὶ ἐν τῷ Λυσίου πρὸς Πυθόδημον ὑπὲρ ἀποστασίον. Qui titulus est corruptus (cf. Meier. d. b. d. p. 36.). Itaque scripsi πρὸς Πυθ. ἀποστασίον.

115. Ὑπὲρ τοῦ Πυράνδρου κλήρου, εἰ γνήσιος.

Apud Harp. v. κακώσεως, quem locum integram excripsi supra frgm. 57. Lysiae quidem oratio nominatur ὑπὲρ τοῦ Πυρ. κλ.; sed et verba sequentia δηλοῦνται ἐν τε τῷ προειρημένῳ λόγῳ Ὑπερίδου, cujus mentio nulla est facta, et Photii Suidaeque verba οὕτω Δημοσθένης καὶ Λυσίας καὶ Ὑπερίδης probant, ibi esse emendandum Ὑπερίδου ἐν τῷ ὑπὲρ τοῦ Πυράνδρου κλήρου; quam ob rem Westermannus (hist. el. p. 310.) et Meierus (Proc. p. 458.) hanc orationem inter Hyperideas enumerant. Neque enim propter Harpocratiois verba: καὶ Λυσίας ἐν τε τῷ περὶ τοῦ Ἡγῆς. κ. λ. καὶ ἐν etc. nomen Hyperidis ejusque orationis titulum excidisse putaverim.

116. Ὑπὲρ Σατύρου ἐπιτροπῆς πρὸς
Χαρίδημον.

Phot. bibl. cod. 265. p. 491. B. de oratione Demosthenica pro Satyro de tutela contra Charidemum disserens dicit: οἱ μὲν πρὸς τὴν κρίσιν ἔχοντες τὸ ἀσφαλὲς Δημοσθένους λέγουσιν εἶναι, ὁ δὲ Καλλιμάχος, οὐδ' ἰκανὸς ὢν κρίνειν, Δεινάρχου νομίζει. τινὲς δὲ αὐτὸν ὑπεβάλλοντο Λυσία, καίτοι καὶ τὸν χρόνον ἔχοντες αὐτοῖς διαμαχομένῳ καὶ τὸν τύπον ἅπαντα τῆς ἐργασίας καὶ τὰ πράγματα καὶ τὴν ἐρμηνείαν. Deperdita haec oratio Photio teste dictio- nem Demosthenicam habuit; in ea fuisse dicit γοργότητα et ποικιλίαν, virtutes oratorias quae Lysiae abjudicandae sunt, qui igitur auctor non videtur fuisse. Quisam fuerint Satyrus et Charidemus incertum est; cum nullo alio loco haec oratio commemoretur; inter multos qui occurrunt Satyros et Charidemus, hanc orationem ad illos trapezitas pertinere crediderim, quorum conjunctim mentionem fecit Demosthenes (pro Phorm. p. 953. 959.) nisi illum Satyrum intelligere mavis, quem magna laude effert Demosthenes (c. Androt. p. 612.).

117. Πρὸς Σοφοκλία.
(Westerm. 148.)

Bekk. An. 109, 3: Μυκείαν. Α. πρ. Σ. Quisam Sophocles fuerit, contra quem Lysias scripsit apologiam, incertum est. Ille qui inter τοὺς προβούλους atque inter trigintaviros erat (cf. Ruhoken. b. crit. p. 43.) atque orationem habuit pro Enctemone (cf. Westerm. hist. eloq. p. 72.) non videtur intelligendus esse. Quare si noster non est homo obscurus, Sophoclis poetae tragici nepos videtur significari.

118. Κατὰ Στρατοκλέους ἐξούλης.
(Tayl. 113., Westerm. 149.)

Harp. ἐξούλης ὄνομα δίκης κ. τ. λ. ταῦτα δὲ σαφῶς Ἰσαῖος διδάσκει καὶ Α. ἐν τῷ κατὰ Στρ. ἐξ. De ἐξούλης δίκη s. actione rei judicatae cf. Hudtwalcker de dialect. p. 134 sqq. Boeckh. O. c. I, 404 sq. Meier. Proc. 485 sqq. Stratoclis nomen multis locis occurrit; ex Lysiae tempore commemoratur S. ap. Is. de Hagn. her., S. ap. Plut. Amator. 4., S. ap. Isocr. Trapez. c. 5., S. pater Euthydemii (Dem. in Mid. p. 567.).

119. Σωκράτους ἀπολογία.
(Tayl. 114, Westerm. 150.)

Socrates quum omnium sapientissimus esset sanctissimeque vixisset, ita in iudicio capitis pro se ipse dixit, ut non supplex aut reus, sed magister et dominus videretur. eade iudicium. Quinetiam quum ei scriptam orationem disertissimus orator Lysias attulisset, quam si ei videretur edisceret, ut ea pro se in iudicio uteretur, non invitus legit et commode scriptam esse dixit, sed, inquit, ut si mihi calcros Sicyonios attulisses, non uteror, quamvis essent habiles et apti ad pedes, quia non essent viriles, sic illam orationem disertam sibi et oratoriam videri, fortem et virilem non videri. Haec tradit Cicero de or. I, 54. quocum plus minus ceteri qui hanc historiam tangunt, consentiunt, Diog. L. II, 40, Quinctil. II, 15, 30. XI, 1, 9 — 11., Valer. Max. VI, 4. ext. 2. Stob. flor. 7, 56. p. 212. ed. Gaisf. Oxon. Eandem orationem respiciunt Phot. cod. 261., Bekk. An. p. 115, 8: ὑπουργία ἀντὶ τοῦ ὑπηρεσια. Ἀυσίας ἐν τῇ Σωκρ. ἀπολογίᾳ, et schol. Plat. Gorg. p. 330. B. Ἀντιος κ. τ. λ. ἐπεισε μισθῶ Μέλητον ἀσεβείας γραφῆν. δοῦναι κατὰ Σωκράτους. μέμνηται Ἀυσίας ἐν Σωκρ. ἀπολ. καὶ Ξενοφῶν κ. τ. λ. Μέλητος δὲ τραγωδίας φαῦλος ποιητῆς κ. τ. λ. μέμνηται αὐτοῦ καὶ Ἀυσίας ἐν Σωκράτους ἀπολογίᾳ. Plutarchus vit. Lys. p. 324. habet: εἰσι δ' αὐτῶ — καὶ Σωκράτους ἀπολογία ἐστοχαζόμενα τῶν δικαστῶν; quod Xylander vertit: defensio Socratis iugentis iudicium accommodata. Vitium hic delitescere recte Westermanni (comm. de Plut. vit. Xor. p. 6.) coniecit, cum quaevis oratio ita debeat esse comparata, ut ad iudicium ingentia se accommodet; suspicatur igitur negationem excidisse; optima modela atque cum Socratis de oratione sententia congrua. — Rem narratam esse veram non est cur contendere dubitemus. Etiam si enim negares Socratem familiarem fuisse Cephali eandemque amicitiam valuisse inter Socratem et Lysiam, tamen Lysiam quoque aliquid voluisse conferre ut Socrati in vitae periculo prodesset verisimillimum est. De rixa enim inter Platonem et Lysiam quae fabulae circumferuntur, tandem opinor, rejiciendae sunt; quas etsi retinueris, tamen nihil ad Socratem pertinent. Platonem apologiam suam Lysiacae opposuisse equidem tacentibus scriptoribus non crediderim; si autem tale commentum ex eo quod unum idemque argumentum tractavit uterque colligas, etiam fabulas de inimicitia inter Platonem et Xenophontem quae extiterit, jam dudum refutatas revocaveris.

Orationem Lysiae pro Socrate unam esse eandemque cum oratione quae sequitur, adv. Polycratem Meierus quidem in iud. schol. Hal. 1837. p. XIV. existimat, sed historia illa quam ex Cicero excipit, mihi non ficta videtur quia amicitiam inter philosophum et oratorem fuisse est verisimillimum.

120. Ὑπὲρ Σωκράτους πρὸς Πολυκράτην.
(Westerm. 151.)

Ad Aristid. Panath. p. 187, 20: ἀγάλματα ἀνευ τῶν οὐρανίων τῆς πρώτης τέχνης τὰ πρῶτα καὶ παλαιὰ καὶ καινὰ. annotat Schol.: ἀγάλματα διὰ τὸ Παλλάδιον φησὶ τὸ ἀπὸ Τροίας· ὁ γὰρ Δημόφιλος παρὰ Διομήδους ἀρπάξας εἰς τὴν πόλιν ἤγαγεν, ὡς Ἀσσίας ἐν τῷ ὑπὲρ Σωκράτους πρὸς Πολυκράτην λόγῳ. λέγοι δὲ ἂν καὶ περὶ ἄλλων πολλῶν Παλλάδιων, τοῦ τε καταλυομένου τὸν αὐτοχθόνα καὶ τῶν περὶ αὐτῶν γεφυρῶν [τοῦ τε καθιδρυμένου ὑπὸ τῶν αὐτοχθόνων καὶ περὶ τῶν ἀπὸ τῶν λαγύρων Mueller. de Phidia p. 21.] καλουμένων, ὡς Φερεκύδης καὶ Ἀντίοχος ιστοροῦσι· καὶ τῶν κατεστημένων μὲν τῇ τῶν γιγάντων μάχῃ, ὡς ἐν ἀγράφοις ὁ Φίλαρχος φησὶ. Παλλάδιον δὲ ἐκάλου, καθὰ λέγει Φερεκύδης, τὰ βαλλόμενα εἰς γῆν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀγάλματα. πάλλειν γὰρ, φησὶ, τὸ βάλλειν ἔλεγον. ἀνευ δὲ τῶν οὐρανίων, τοῦτέστι τῶν διαπετῶν. Sic. Codd. B. et D. Vol. III. p. 319, 35 sqq. Dind. (103. Fromm.); Cod. varo C. p. 320, 17. sqq. habet: οὐράνια λέγει τὰ διοπετῆ· ἦσαν δὲ τῆς Ἀθηνᾶς ἐν ἀκροπόλει τρία ἀγάλματα· τὸ μὲν ἐν χαλκοῦν, ὃ μετὰ τὰ Περσικὰ Ἀθηναῖοι ἔστησαν. τὸ δὲ ἕτερον ἐκ χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος, παριστῶντα ἀμφὶ τέχνην ὑπερφυῆ. Κατεσκεύασε δὲ τὸ μὲν Φειδίας, τὸ δὲ χαλκοῦν Πραξιτέλης· καὶ τὰ μὲν ἐκ τέχνης ταῦτα ἴστατο δὲ πρὸ τούτων ἕτερον διοπετῆς. ἐν γὰρ τῇ Τροίᾳ φασὶν ἐξ οὐρανοῦ τοῦτ' ἐπεπτώκεναι· λαβόντος δὲ Διομήδους, ἀρπάξας ἀπὸ τούτου Δημόφιλος Ἀθήνας ἤγαγεν, ὡς Ἀσσίας ἐν τῷ ὑπὲρ Σωκράτους πρὸς Πολυκράτην λόγῳ φησὶ. — Ad Aristid. or. περὶ τεττάρων πρὸς Πλάτωνα p. 133, 16. (V. II. p. 180. Dind.): ὥσπερ ἂν εἴ τις τὸν Ὀδυσσεῖα τότε ἠτιάτο θόρυβον ἐν τῷ στρατοπέδῳ ποιεῖν, ὅς τοὺς ἄλλους τοῦ θορυβεῖν ἔπαυεν — annotat Schol. V. III. p. 480. Dind. (180. Fromm.): οὐκέτι αὐτὸν λέγει τὸν Πλάτωνα, ἀλλ' ἕτερον εἰσάγει τινὰ· τοῦτο δ' οὐκ ἀργῶς εἶπεν, ἀλλ' ἐπειδὴ οἶδε τὸν Σωκράτην πρὸς τοὺς νεοὺς αἰεὶ τὸν Ὀδυσσεῖα θαυμάζοντα τὴν τοιαύτην πρά-

ξεν, ὡς Πολυκράτης ἐν τῷ κατ' αὐτοῦ λόγῳ φησὶ καὶ
 Δουσίας ἐν τῷ πρὸς Πολυκράτην ὑπὲρ αὐτοῦ ὁ μὲν συν-
 οτιῶν, ὅτι τὴν δημοκρατίαν ἐκ τούτου καταλύειν ἐπιχει-
 ρεῖ, ἐπαινεῖ τὸν Ὀδυσσεῖα τοῖς μὲν βασιλευσὶν ἐπι-
 νοῦντα λόγῳ, τοὺς δὲ ἰδιώτας τραποντα, οὐδὲν λέγων
 φροντίζειν μᾶλλον αὐτοῦ τῆς τάξεως, διὰ τούτου οὖν καὶ
 αὐτὸς τίθησιν.

Polycrates rhetor, auctor ἐγκωμίου Ἐλένης quod Gorgia ascribitur; Spengelio auctore (συναγ. p. 75.), multas scripsisse videtur orationes, quae in laudandis levissimis rebus versabantur, ut laudationem in mores, in χύτρας, ψήφους (cf. Spengel. I. I. Meier. ind. lectt. qu. Hal. 1837. p. XIII sq. Pfond. de Isocr. p. 19.), porro laudationem Helenae, Agamemnonis, Thrasybuli. A Dionysio quidem Lysiae imitator vocatur, sed eadem illa quae aliter aliud ostendunt (cf. Spengel. p. 76. Westerm. quaesti. Demosth. II. p. IX. et 19.); contra eum Isocrates Busirum scripsit. Meleto a nonnullis libellum adversus Socratem confecisse dicitur, quod falsum esse probavit Spengelius. Idem exposuit, nonnullis annis post Socratis mortem sophistica oratione damnationem defendisse Polycratem (cf. Meier. I. I. p. XIV.) atque in illum Lysiam confecisse defensionem Socratis, hanc igitur diversam esse ab oratione pro Socrate adhuc vivente conscripta. Quae omnia tam praeclare Spengelius (p. 141 sqq. cf. etiam Meier. ind. lectt. Hal. 1831. p. 5.) exposuit, ut nihil habeam quod addam. Ex schol. Arist. apparet, de diis quos Socrates non veritus esse dicebatur Lysiam locutum esse, iusuper etiam de philosophi sententiis politicis. Meierus Polycratem putat hac oratione magis amice reprehensum quam acerbè esse castigatum a Lysia; quod mihi parum probabile est propter illam consuetudinem quam inter Socratem et Lysiam valuisse statui. Neque ex epistola πρὸς Πολυκράτην κατ' Ἐμπεδου, utpote cuius argumentum plane nobis sit ignotum, quidquam colligi potest.

121. Πρὸς Σώστρατον ὕβρειως, εἰ γνήσιος.

(Tayl. 115., Westerm. 152.)

Harp. Ἰσατελής καὶ ἰσοτέλεια. Ἰσαῖος — τιμὴ τις δι-
 δομένη τοῖς ἀξίοις φανέει τῶν μετοίκων, κατ' ἣν καὶ
 τοῦ μετοικίου ἀφείσιν αὐταῖς ἐγένετο, ὡς Α. ἐν τῷ πρ.
 Σ. ὕβρ. εἰ γνήσιος. Si iniquus a iudicio absolutus erat
 aut si jam magistratus ἀπαγωγὴν recusaverat, dabatur reo
 contra actorem actio ὕβρειως; huius argumenti fuisse orationem

Lysias πρὸς Σωστράτον putat Meierus (de hon. dama. p. 45.). Quod num probabile sit non decernam. Si autem verum est, Sostratus fuit inquilinus, mihi ignotus. Alio Sostratus a Lysia ipso commemoratur de caed. Erat. §. 39, pro mil. §. 13; Sostrato porro cuidam saepius insultat Aristophanes (Nub. 366. Thesm. 374.).

122. Κατὰ Τελαμῶνος, εἰ γνήσιος.
(Tayl. 116, Westerm. 153.)

Harp. Εὐνεΐδαι. Α. ἐν τῷ κατὰ Τελ. εἰ γνήσιος, γένος ἐστὶ παρ' Ἀθηναίους οὕτως ὀνομαζόμενον Εὐνεΐδαι, ἦσαν δὲ κιδναρῶδοι πρὸς τὰς ἱερουργίας παρέχοντες τὴν χροΐαν. — Harp. κάθετος ὁ καθιέμενος εἰς τὸ πέλαγος ἄμνος. Α. ἐν τῷ κ. Τ. διειλεχται περὶ τοῦ καθέτου Μελιτών ἐν α' περὶ τῶν Ἀθήνησι γένων. Phot. p. 122, 11. et Suid. et Phavor. κάθετος — ἄμνος οὕτως Ἀσσίας καὶ Μελιτών. Reinesius (observv. in Suid p. 129.) legi vult στάμνος i. e. urna, hydria; male, de victima enim in mare demersa apparet verbum intelligendum esse in ea oratione, qua de genere Attico celeberrimo multa sunt dicta; Bekk. An. 270, 8. habent: κάθετον· βόθν τινα καθιέμενον εἰς τὴν θάλατταν τῷ Ποσειδῶνι θύσιαν. Eunidae erant gens citharoedorum et saltatorum, mudusque eorum praesertim circa pompas erat. De bis et de Cratini fabula Eunidis cf. Ronkel. Cratin. p. 21 sq., Bossler. de fam. Att. p. 50 sq., Meier. de gent. p. 44.

123. Κατὰ Τιμοθέου προδοσίας, εἰ γνήσιος.
(Tayl. 117, Westerm. 154.)

Platarch. vit. p. 326: συνέγραψε δὲ λόγῳ Ἰφικράτει, τὸν μὲν πρὸς Ἀρμόδιον, τὸν δὲ προδοσίας κρίνοντι Τιμόθειον καὶ ἀμφοτέροις ἐνίκαι. Timotheus bis est capitis accusatus, secundo cum Iphicrate (cf. fragm. 67.), primo vero ab Iphicrate ipso et Callistrato Ol. 101, 4. Dux enim creatus Socratide archoote Ol. 101, 3. contra Mnasiptum in Corcyram mittendus, insulas autea adiit, unde naues impleret, (Xen. H. VI, 2, 12.) Athenienses vero tempus opportunum navigando consumi putantes munus ei abrogarunt Iphicratemque susceperunt (Xen. H. I. I. 13.). Anno autem sequente Maemacterione Astio archoute Ol. 101, 4. Callistratus et Iphicrates enim in iudicium vocaverunt. Timotheus ab Jasoue Thessalo et Aleeta

Molossorum rege qui Athenas hoc tempore (non Socrate archonte ut Schneiderus ad Xen. H. VI., 2, 10. opinatur) venerant, ut illi succurrerent, sustentatus est (Xen. H. VI, 2, 7. Dem. adv. Tim. 1157.). Ipse cum iudicium capitis vix effugisset, quaestor tamen ejus Antimachus morte plectitur ejusque bona publicantur (Dem. p. 1197. cf. Meier. d. b. d. p. 195., Schoem. de com. p. 194. Clit. p. 118. 119.). Semper Timotheo ejusque bonis summum imminere periculum (cf. Lys. de Aristoph. bon. §. 34.); sic Aristogiton idem quem Demosthenes persecutus est, orationem *κατὰ Τιμοθέου* scripsit (cf. Suid. v. *Ἀριστ.*, Eudoc. p. 65.); Apollodorus eum ob pecuniam patri suo debitam oratione (Pseudo-) Demosthenica accusavit. Ceterum in lite quam hic tractamus Callistratum orationem primariam habuisse verisimillimum est, Iphicratem autem ipsum *συνήγοριαν* confecisse; Lysiae certe abjudicanda est. De expeditionibus post hanc causam a Timotheo susceptis cf. Schneider. ad Xen. VI, 2, 13. Voemel proll. in Dem. Phil. I, p. 68 sq. De nobis fere annis post Timotheus frustra peregrinitatis crimine Iphicrati intento eidem filiam in connubium dedit (cf. Dem. p. 1204.).

124. Πρὸς Τιμωνα.

(Tayl. 118., Bekk. 43., Foertsch. 48., Franz. 47., West. 155.)

Suid. *ἰσχηματισμένος ὁ προσποιητὸν τρόπον ἔχων καὶ δοκῶν εἶναι κόσμιος ὡς παρὰ Λυσία ἐν τῷ πρ. Τ.* „Οἱ δ' ἀλαζονεύονται μὲν Τιμῶνι παραπλησίως καὶ ἰσχηματισμένοι περιέρχονται ὡςπερ οὗτος”. Zonar. et Phavor. *ἰσχημ.* — *κόσμιος ὡς παρὰ Λυσία.* cf. Bekk. An. 259, 11. Timou ὁ μισάνθρωπος a Phrynico in Menotropo derisus, quamquam paullo provecior erat aetate quam Alcibiades (Plut. Alc. 16.), tamen nostro quoque loco significari videtur [cf. Bergk. apud Fritschium in quaest. Arist. p. 321.].

125. Πρὸς Τιμωνίδην.

(Tayl. 119., Bekk. 44., Foertsch. 49., Franz. 48., West. 156.)

Suid. *διάθεσις καὶ διατίθεσθαι. ἐκάτερον αὐτῶν κέῖται ἐπὶ τοῦ διαθήκας γράφειν. καὶ Α. ἐν τῷ πρ. Τ.* „Πῶς δ' ἂν τῆς διαθέσεως τοῦ τετελευτηκότος ἀμελήσαιμεν, ἢν ἐκεῖνος διέθετο οὐ παρανοῶν οὐδὲ γυναικί πεσθεῖς”; Isaci etiam erat or. *πρὸς Τιμωνίδην* (cf. Westerm. hist. el. p. 295.).

126. Κατὰ Τίσιδος.

(Tayl. 120., Bekk. 45., Foertsch. 30., Franz. 49., West. 137.)

„*Ἀρχιππος γὰρ οὕτως, ὡς Ἀθηναῖος, ἀπέδυσσάτο μὲν εἰς τὴν αὐτὴν παλαιστράν οὐπὲρ καὶ Τίσις ὁ φεύγων τὴν δίκην, ὀργῆς δὲ γενομένης εἰς σκώματα τε αὐτοῖς καὶ ἀντιλογίαν καὶ ἐχθρὰν καὶ λοιδορίαν κατέστησαν. ἔστιν οὖν Πυθίας ἐραστῆς μὲν τοῦ μειρακίου (πάντα γὰρ εἰρήσεται τάληθ' ἡ πρὸς ὑμᾶς), ἐπίτροπος δὲ ὑπὸ τοῦ πατρὸς καταλειμμένος. οὗτος ἐπειδὴ Τίσις πρὸς αὐτὸν τὴν ἐν τῇ παλαιστρᾷ λοιδορίαν διηγήσατο, βουλόμενος χαρίζεσθαι καὶ δοκεῖν δεινός καὶ ἐπίβουλος εἶναι, ἐκέλευσεν αὐτόν, ὡς ἡμεῖς ἐκ τε τῶν πεπραγμένων ἡσθήμεθα καὶ τῶν εὐ εἰδῶτων ἐπυθόμεθα, ἐν μὲν τῷ παρόντι διαλλαγῆναι, σκοπεῖν δὲ ὅπως αὐτὸν μόνον που λήψεται. πεισθεῖς δὲ ταῦτα καὶ διαλλαγῆς καὶ χρωμένος καὶ προσποιούμενος ἐπιτήδειος εἶναι εἰς τοῦτο μανίας τηλικούτος ὧν ἀφίσταται, ὥστε ὅτ' ἐτύγχανε μὲν οὐσα ἵπποδρομία Ἀνακείων, ἰδὼν δ' αὐτὸν μετ' ἐμοῦ παρὰ τὴν θύραν ἀπίοντα (γείτονες γὰρ ἀλλήλοις τυγχάνουσιν ὄντες) τὸ μὲν πρῶτον συνδειπνεῖν ἐκέλευεν, ἐπειδὴ δ' οὐκ ἠθέλησεν, ἰδεήθη ἡκεῖν αὐτὸν ἐπὶ κῶμον, λέγων ὅτι μεθ' αὐτοῦ καὶ τῶν οἰκετῶν πῖετω, δειπνήσαντες οὐκ ἤδη συσκατάζοντες ἔλθόντες κόπτομεν τὴν θύραν, οἱ δ' ἡμᾶς ἐκέλευον εἰσιέναι. ἐπειδὴ δὲ ἔνδον ἐγενόμεθα, ἐμὲ μὲν ἐκβάλλουσιν ἐκ τῆς οἰκίας, τουτονὶ δὲ συναρπάσαντες ἔδησαν πρὸς τὸν κίονα, καὶ λαβὼν μάστιγὰ τις ἐντείνας πολλὰς πληγὰς εἰς οἴκημα αὐτὸν καθείρξε. καὶ οὐκ ἐξήρχεσεν αὐτῷ ταῦτα μόνον ἑξαμαρτεῖν, ἀλλ' ἐξηλωκῶς μὲν τῶν νεωτέρων τοὺς πονηροτάτους ἐν τῇ πόλει, νεωστὶ δὲ τὰ πατρῶα παρελιηκῶς καὶ προσποιούμενος νέος καὶ πλούσιος εἶναι, πάλιν τοὺς οἰκίτας ἐκέλευσεν ἡμέρας ἤδη γενομένης πρὸς τὸν κίονα αὐτὸν μαστιγοῦν δῆσαντας. οὕτω δὲ τοῦ σώματος πονήρως ἤδη διακειμένου Ἀντίμαχον μεταπεμψάμενος τῶν μὲν γεγεννημένων οὐδὲν εἶπεν, ἔλεγε δ' ὡς αὐτὸς μὲν δειπνῶν τύχοι. οὗτος δὲ μεθύων ἔλθοι, ἐκκόψας δὲ τὴν θύραν καὶ εἰσελθὼν κακῶς λέγοι αὐτὸν καὶ τὸν Ἀντίμαχον καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν. Ἀντίμαχος δὲ ὠργίζετο μὲν αὐτοῖς ὡς μεγάλα ἡμαρτηκόσιν, ὅμως δὲ μάρτυρας παρακαλέσας ἠρώτα αὐτὸν πῶς εἰσελθοῖ· ὁ δὲ κελεύσαντος Τίσιδος καὶ τῶν οἰκετῶν ἔρασκε. συμβουλευόντων δὲ τῶν εἰσελθόντων ὡς τάχιστα λῦσαι καὶ τὰ γεγεννημένα*

δεινά νομιζόντων είναι ἀπέδοσαν αὐτὸν τοῖς ἀδελφοῖς. οὐ δυναμένον δὲ βαδίζειν ἐκόμισαν αὐτὸν εἰς τὸ Δεῖγμα ἐν κλίτῃ καὶ ἐπέδειξαν πολλοῖς μὲν Ἀθηναίων πολλοῖς δὲ καὶ τῶν ἄλλων ξένων οὕτω διακείμενον, ὥστε τοὺς ἰδόντας μὴ μόνον τοῖς ποιήσασιν ὀργίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ εἰς πύλιν κατηγορεῖν, ὅτι οὐ δημοσία οὐδὲ παραχρημα τοὺς τὰ τοιαῦτα ἐξαμαρτάνοντας τιμωρεῖται”.

Lin. 13. διαλλαγείς et lin. 15. ὥστε ὅτ’ scripsi cum Scheibio (l. l. p. 46.) et Frankio (Actt. Antiq. Darmst. 1837. p. 265.) pro vulg. ἀπαλλαγείς et ὥστε ἐτύγγυνε κ. τ. λ. Magnum hoc fragmentum servavit Dionysius Hal. de adm. vi dic. Dem. c. 11, ubi Demosthenis dictionem cum Lysiaca comparat, ibique dicit: ἡ Ἀρσίου λέξις διήγησιν τινα περιέχουσα ὑβριστικὴν. „ Ἀρχίππος γὰρ κ. τ. λ. — τιμωρεῖται”. αὕτη μὲν (haec verbis illis excerptis addit c. 12.) ἡ Ἀρσίου διήγησις ἐκ τοῦ κατὰ Τισίδος λόγου. Archippus igitur quidam (cf. Dröysen. de Arist. Av. et Herm. p. 33.) in palaestra in certamen cum Tiside juvene venerat; sed tutore suadente Tisis se reconciliatam simulavit. Paulo post Archippum enimque qui orationem habuit domum suam ad coenam vocavit; quo recensato certe ut convivium secum celebrarent postulavit. Vesperi igitur uterque ad Tisidem se contulit. Vix vero domum ingressi sunt, quum orator eiectus est, Archippus autem ad columnam alligatus crudeliterque verberatus. Diluculo demum praesertim Antimachi cujusdam ope religatus atque in lecto in Piraeum est deductus. Ex fragmento apparere videtur, orationem in causa αἰκίας habitam esse (cf. Meier. Proc. p. 547.); quod si constat, haec oratio est δευτερολογία; quominus enim itaquam oratio primaria sit habita ab Archippi tutore obstant verba: γείτονες γὰρ ἀλλήλοις τυγχάνουσι ὄντες; dictum enim esset quia pupilli in tutorum domo habitabant, τυγχάνομεν. Nostram orationem laudari etiam ab Joann. Sicil. cod. Barocc. 175. fol. 183. annotavit Bekkerus. Eandem fortasse respexit Harpocratio v. Δεῖγμα· κυρίως μὲν τὸ δεικνύμενον ἀφ’ ἐκάστου τῶν πωλουμένων. ἤδη δὲ καὶ τόπος τις ἐν τῷ Ἀθήνησιν ἐμπορίῳ, εἰς ὃν τὰ δειγμάτα ἐκομίζετο, οὕτως ἐκαλεῖτο. ἔστι δὲ τὸ ἔθος Ἀττικόν, τὸ σημαίνειν ἀπὸ τῶν ἐν τῷ τόπῳ τοὺς τόπους αὐτοῦς Δημοσθένους καὶ Ἀρσίου. Δεῖγμα locus in Piraeo, ubi merces proponere moris erat. cf. Boeckh. O. c. I, 64. Ast. ad Theophr. char. p. 201., Schoem. de scribit. judic. p. 46 sq.

127. Ὑπὲρ Φερενίκου περὶ τοῦ Ἀνδροκλείδου κλήρου.
(Tayl. 124., Bekk. 46. 47., Foerisch. 51. 52., Franz. 50. 51., West. 159.)

Ἀναγκαῖόν μοι δοκεῖ εἶναι, ἄνδρες δικασταί, περὶ τῆς φιλίας τῆς ἐμῆς καὶ τῆς Φερενίκου πρῶτον εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἵνα μηδεὶς ὑμῶν θαυμάσῃ ὅτι ὑπὲρ οὐδενὸς ὑμῶν πωποτε εἰρηκῶς πρότερον ὑπὲρ τούτου κηρὶ λέγω. ἐμοὶ γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ξένος ἦν Κηφισόδοτος ὁ τούτου πατήρ, καὶ ὅτε ἐφεύγομεν, ἐν Θήβαις παρ' ἐκείνῃ κατηγορηθῆναι καὶ ἐγὼ καὶ ἄλλος Ἀθηναίων ὁ βουλομένης, καὶ πολλὰ καὶ ἀγαθὰ καὶ ἰδία καὶ δημοσία καὶ παθόντες ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἡμετέραν αὐτῶν κατήλθομεν. ἐπεὶ δ' οὖν οὗτοι ταῖς αὐταῖς τύχαις ἐχρήσαντο καὶ φηγάδες Ἀθηναῖς ἀφίκοντο, ἠγούμενος τὴν μαγίστην αὐτοῖς ὀφείλειν χάριν οὕτως οἰκειῶς αὐτοὺς ὑπεδεξάμεθα, ὥστε μηδένα γινῶναι τῶν εἰσιόντων, εἰ μὴ τις πρότερον ἠπιστάτο, ὀπίτερος ἡμῶν ἐκέκτητο τὴν οὐσίαν. οὐδὲ μὲν οὖν καὶ Φερενίκος, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι πολλοὶ λέγειν εἰσὶν ἐμοῦ δεινότεροι καὶ μᾶλλον τοιούτων πραγμάτων ἐμπειροί· ἀλλ' ὅμως ἡγεῖται τὴν ἐμὴν οἰκειότητα πιστοτάτην εἶναι, αἰσχρὸν οὖν μοι δοκεῖ εἶναι κελύοντος τούτου καὶ δεομένου τὰ δίκαια αὐτῷ βοηθῆσαι περιδεῖν αὐτόν, καθ' ὅσον οἶός τ' εἰμὶ ἐγὼ, τῶν ὑπ' Ἀνδροκλείδου δεδομένων στειρηθῆναι".

Hoc quoque fragmentum servavit Dionysius Hal. Isae. 6., ubi orationis Lysiacae atque orationis ὑπὲρ Εὐμαθους ab Isaeo conscriptae prooemia comparat. "Ἔστι δὲ, ait, καὶ παρὰ τῷ Λυσία τις ὑπὲρ ἀνδρός ξένου, δίκην φεύγοντος περὶ κλήρου, παιούμενος τὴν ἀπολογίαν· τούτον ἐπιγράφει τὸν λόγον Καλλιμάχος Περὶ Φερενίκου ὑπὲρ τοῦ Ἀνδροκλείδου κλήρου· καὶ ἔστι πολλοῖς πρότερον ἠγνωσμένος ἔτεσιν πατέρου (i. e. oratione Isaei). ἐν ᾧ τὴν αἰτίαν πρῶτως ἐπιδεικνυσιν ὁ περὶ τοῦ ξένου ποιούμενος τοὺς λόγους, ὥσπερ ὁ τὸν μέτοικον ἐξαιρούμενος εἰς ἐλευθερίαν. ἔστι δὲ τὸ προοίμιον τοῦ λόγου τὸδε· „Ἀναγκαῖον κ. τ. λ.". — Titulus qualem Bekkerus scripsit aptior est eo quem Dionysius habet. Accedit quod Suidas sic scribit: Οὐσία φανερά καὶ ἀφανής. Λυσίας ἐν τῷ ὑπὲρ Φερενίκου λέγει· „Εἰ μὲν γὰρ ἀγροὺς κατέλιπεν Ἀνδροκλείδης ἢ ἄλλην φανεράν οὐσίαν, ἐξῆν ἂν εἰπεῖν τῷ βουλομένῳ ὅτι οὗτος μὲν ψεύδεται, αὐτῷ δὲ δέδοται. περὶ δ' ἀρ-

γυρίου καὶ χρυσίου καὶ ἀφρανοῦς οὐσίας δῆλον ὅτι ὅστις ἔχων αὐτὰ φαίνεται, τοῦτω δέδοται. Qui locus prius legebatur ἀφρανοῦς οὐσίας. Δηλονότι ὅστις — τοῦτω δέδοκεν, ut Kustero mutilus esse videretur; Bekkerus primus eum emendavit, sed quae hic et Foertschins Franziasque retinuerunt: ὅτι οὐδὲν μὲν ψευδεται, αὐτῷ δὲ δέδοται. περὶ ἀργ. recte mihi videor correxisse cum Scheibio l. l. p. 47. cuius conjecturam Frankins in Act. Antiq. Darmstad. 1837. p. 265. summo iure speciosam certe occupavit. — Lis erat de rebus mobilibus quae ab Androclide Pherenicus acceperat. Pro eo hanc orationem, quam *συνηγορίαν* esse statuas (cf. Schoem. Proc. 709.), habuit hospes Atheniensis, quem ejusdem patronum fuisse verisimile est. Habita est oratio Ol. 99, 3. vel 4; exulom enim historia Thebanorum attingitur, qui Ol. 99, 2. Cadmea o Phoebida occupata Athenas effugerunt ibique a civibus summo opere honorabatur. Insidias vero illis struxit Leontiades proditor, sicariis clam immissis qui Androclidem solum occiderunt (cf. Xen. H. V, 2, 31. Plut. Pelop. 5 G.), virum inter principes Thebanorum insignem, qui jam antea rebus publicis se dederat. Eum enim et Ismeniam et Galaxidorum Timocrates s. Hermocrates Rhodius auro Tithraustis corruperat, ut bellum Boeoticum eoessarent (Xen. H. III, 5. 1.); Plutarchus Lysand. 27., ubi hanc rem enarrat, commemorat Androclidem et Amphitheum, Pausanias (III, 9, 4.) Ismeniam, Androclidemque et Amphitheum. Androclides praesertim et Ismenias cum a Spartanis in iudicio Thebis instituto accusati essent, Ismenias interfectus est, Androclides effugit. Pari nobilitate et Pherenicus Thebanus erat; ex fugitivis enim Thebanis eum et Androclidem et Pelopidam commemorat Plutarchus (Pelop. 5.); De ejus meritis in Thebis liberandis cf. Plut. Pelop. 8.

128. Κατὰ Φιλίππου ἐπιτροπῆς, εἰ γνήσιος.
(Tayl. 125., Westerm. 160.)

Harp. Ἀρχτοῦρος καὶ Ἀρχτοφύλαξ ὁ Βωώτης ὀνομαζόμενος. Α. ἐν τῷ κ. Φ. ἐπιτ. — Harp. et Phavor. ζειρά ἦτοι σειρά, ὡς τινες, ἦν ἐνδυμὰ τι ὃ ἐπενεδύοντο μετὰ τοὺς χιτῶνας ὡσπερ ἐραπτίδας. Α. ἐν τῷ κ. Φ. εἰ γνήσιος. — Harp. ὁδός. Δημοσθένης — εἰ δὲ ψιλωθεῖη ἢ προτέρα, σημαίνει τὸν βαθμὸν, ὡς παρὰ Α. ἐν τῷ κ. Φ. εἰ γνήσιος. — Harp. Πεδιακά, Α. ἐν τῷ κ. Φ. ἐπιτ. εἰ γνήσιος ὁ λόγος ἐστὶ. μοῖρα τῆς Ἀττικῆς ἐστίν, ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος ἐκαλεῖτο Πεδίον· εἶχε δὲ καὶ προβα-

των νομάς, καὶ τὰ ἐντεῦθεν, ὡς εἰκεν, ἐκαλεῖτο Πεδιακά. Phot. p. 403, 26. habet Πεδικά. μοῖρα τῆς Ἀττικῆς ἐστίν. ἐκαλεῖτο δὲ οὕτως ἀπὸ τοῦ συμβ. εἶχεν — νομάς· ἐστὶ τὸ ὄνομα παρὰ τε Λυσία καὶ παρ' ἄλλοις ῥητορσιν. Suidas habet Περίκα· Μοῖρα κ. τ. λ., ut Photius. At Harpocratonis lectio retinenda est, cf. Hesych. h. v., apud Suidam quoque Πεδιακά legi vult Kusterus. — Ap. Polluc. X, 23: ἐν δὲ τῷ Λυσίου πρὸς Φίλιππον ἐπιτροπῆς τὰς κλεῖδας εὐρήκαμεν corrigendum est κατὰ Φιλίππου. — Ζοαρ. ἀποχρῆν καὶ ἀποχρῶν. τὸ ἀπαρέμφατον ῥῆμα λέγουσιν ἑκατέρως. Δημοσθεν. κ. τ. λ. Λυσίας· „Φιλίππῳ δὲ μὴ οἶσθαι ταυτ' ἀποχρῶν”. — Fragmenta quae ex oratione tradita sunt, eam non illustrant; bona enim significant, pupillorum ut videtur. Arcturum in oratione verisimile est ita nominatum esse, ut tempus navigationi periculosum significatum sit (cf. Dem. adv. Lacrit. 926. Boeckh. O. c. I, 151. Wachsmuth. a. Gr. II, 1, 228.) indeque fortasse colligi licet, Philippum pecuniam pupillorum in naves mutuo dedisse atque debitori quo majores acquireret usuras permisisse, ut post Arcturi ortum navigaret. Quae autem sententia cadit, si Philippum eandem fuisse statuimus, quem Timotheo subiectum ναύκληρον Demosthenes saepius vocat in oratione adversus Timotheum. Hoc si verum est, in oratione de Philippi navigationibus erat sermo.

129. Πρὸς Φιλοκράτην συμβολαίου ἀπολογία.
(Tayl. 126., West. 161.)

Harp. Βησιῆς. Α. ἐν τῇ πρ. Φ. συμβ. ἀπολ. δῆμος τῆς Ἀντιοχίδος ἢ Βῆσα. — Harp. Εὐωνυμείς. Α. ἐν τῷ κατὰ Φ. δῆμος ἐστὶ τῆς Ἐρεχθίδος, ὡς φησι Διόδωρος. Verbum in or. superstate adv. Philocratem non extat; quare cum Taylora et Westermanno hoc rettuli; scribo igitur πρὸς Φιλ. — Bekk. An. 115, 27: Φιλόγυνος, οὐ μόνον φιλογύνης. Α. πρὸς Φιλ. — Num hic idem Philocrates sit, qui oratione Lysiaca accusatus est, incertum est. De συμβολαίοις cf. Meier. Proc. p. 493 sqq.

130. Πρὸς Φίλωνα ὑπὲρ Θεοκλείδου φόνου.
(Tayl. 127., Bekk. 48., Foertsch. 53., Frauz. 52., West. 162.)

Poll. IX, 39: ἐν δὲ τῷ Λυσίου πρὸς Φ. ὑπ. Θεοκ. φ. ἐστὶν εὐρεῖν οἰκάριον „ἀλλ' εἰς τὸ οἰκάριον τὸ ὅπισθε τῆς γυναικωνίτιδος”. — De moechi caede lis videtur fuisse.

131. Κατὰ Φιλωνίδου βιαίων, εἰ γνήσιος.
(Tayl. 128., Bekk. 49., Foertsch. 54., Franz. 53., West. 163.)

„Ἔστιν οὖν γυνὴ ἑταίρα, Ναῖς ὄνομα, ἧς Ἀρχίας κύριός ἐστιν, ὃ δ' Ὑμέναιος ἐπιτήδειος, ὃ Φιλωνίδης δ' ἔραν φησί.”. Ila Athenaeus XIII. p. 592. c: τὴν δὲ Ναῖδα ταύτην (eius laudationem conscripsit Alcidas rhetor) *Α.* ἐν τῷ *κ.* *Φιλ.* β. εἰ γνήσιος ὁ λόγος ἐρωμένην φησὶ γενέσθαι Φιλωνίδου, γραφῶν ὧδε. „ἔστιν — φησί”. μνημονεύει αὐτῆς καὶ Ἀριστοφάνης ἐν τῷ *Γηρυτάδῃ* (fr. 33. Dind.), μήποτε δὲ καὶ ἐν τῷ *Πλούτῳ*, ἐν ᾧ λέγει. „Ἐρᾶ δὲ *Λαῖς* οὐ διὰ σὲ *Φιλωνίδου*”; γραπτέον *Ναῖς* καὶ οὐ *Λαῖς*. — Athen. XIII. p. 586. e: ἐν δὲ τῷ *κ.* *Φιλ.* β. ὃ *Α.*, εἰ γνήσιος ὁ λόγος, καὶ *Ναῖδος* τῆς ἑταίρας μὲμνηται. — Harp. *Ἡλιαία* μὲν ἐστὶ τὸ μέγιστον δικαστήριον *κ. τ. λ.* *Λυσίας* — ἐν δὲ τῷ *κ.* *Φ.* εἰ γνήσιος τῷ ἠλιάζεσθαι ἐχρήσατο. — Harp. κακώσεως (cf. fr. 57.) — ὅτε δὲ ἐξῆν καὶ παντὶ τῷ βουλομένῳ γραφεσθαι κακώσεως γονέων καὶ ταῖς ἐπικλήροις βοηθεῖν δηλοῦται — ἐν τῷ *Α. κ. Φ. β.* εἰ γνήσιος. — Harp. *Ναῖς* ἑταίρα τις. *Α.* ἐν τῷ *κ. Φ.* εἰ γνήσιος, καὶ *Ἀριστ.* ἐν τῷ *Γηγ.* μήποτε δὲ καὶ ἐν τῷ *Πλούτῳ*, ὅπου φησὶν ὁ κωμικός „Ἐρᾶ *κ. τ. λ.*” γραπτέον ἦν διὰ τοῦ *ν* *Ναῖς* διὰ τὸν *Φιλωνίδην*. Phot. p. 285, 11: *Ναῖς*· ἑταίρα τις ἧς μὲμνηται *Α* καὶ *Δημοσθένης*. Suid. *Ναῖς*· ἑταίρα τις ἧς μὲμν. *Α.* καὶ *Ἀριστ.* ἐν *Πλ.* „Ἐρᾶ *κ. τ. λ.*” *Ἀμεινον* οὖν *Ναῖς* γράφειν ἢ *Λαῖς*, ὡς καὶ *Ἀθήναιος* ἐπισημαίνεται. Uberrius de hac oratione extat disputatio Hanovii (in exerc. in com. Gr. p. 31 sqq.) tam accurrate scripta, ut novi quidquam addi posse vix crediderim. Meierus quidem (ind. lectt. Hal. 1831. p. 4.) Hanovii iudicium falsum esse contendit; mihi vero illud valde probari confiteor. cf. etiam Droysen. ad Arist. Plut. 179. Persunsom mihi habeo, Philonidem nostram non esse poetam comicum, sed Melitensem, quem Aristophanes illud tanquam *αἴσχιστον* et *ἀπαιδευτον* hominem, *εὔπορον* et ὡς μέγαν τῷ σώματι et *ἠλίθιον* alii poetae comici, *Nicocharis* in *Galatea*, *Philyllius*, *Plato*, *Theopompus* (Schol. Ar. Plut. 179. cf. Hanov. p. 30.), *Aristophon* (Hanov. p. 29.). *Aristophanes* *κωμωδεῖ* αὐτὸν ὡς *πλούσιον*, ait Schol. Plut. 303., earundemque divitiarum causa ejus filiam *Aphobus* *Demosthenis* tutor in matrimonium duxit (*Dem. adv. Aphob. I.* p. 831. cont. *Aphob.* p. 858. Hanov. p. 29.). Hanc igitur *Philonidem* perstringit *Arist. Plut. 179*:

ἐρᾷ δὲ Λαῖς οὐ διὰ σέ (ὦ Πλοῦτε) Φιλωνίδου;
 Scholiasta alter utramque Laidem confundit, alter quidem disti-
 gnuit, hoc vero loco Laidem majorem Corinthiam significari
 putat. Cui sententiae obstat Athenaeus, qui Naidem legendum
 esse conjerit; eique assentuntur Harpocratio et Suidas inter
 veteres, Hanovius autem illam conjecturam tantopere stabilivit,
 ut vix oppoui aliquid posse credam. Accuratae igitur dispu-
 tationis nisi ut summam hic breviter complectar nihil superest.
 Philonides stupri violenti quod Naidi intolerat reus est; Nais
 meretrix, civis Atheniensis atque ἐπικλήρος est; Archias ejus
 κύριος, Hymenaeus cognatus, cui fortasse nubere debebat.
 Archia et Hymenaeo donis corruptis Naide potius est invita
 Philonides. Archia tutore autem ab aliquo κακώσεως accusato
 Philonidi privata actio βιαίων ab alio tutore intendebatur atque
 hanc nostra oratio attingit. Nais conjunctim cum Laide com-
 memoratur etiam a Philotaero (ap. Athen. XIII. p. 587. f.):
 οὐχὶ Λαῖς μὲν τελευτῶσ' ἀπέθανεν βινουμένη;
 περὶ δὲ Ναίδος σιωπῶ, γομφίους γὰρ οὐκ ἔχει.

132. Περὶ Φροννίχου θυγατρὸς, εἰ γνήσιος.
 (Tayl. 129., Westerm. 164.)

Harp. ἀρκτηῦσαι Λ. ἐν τῷ ὑπὲρ Φρ. θυγ. εἰ γνήσιος,
 τὸ καθιερωθῆναι πρὸ γάμων τὰς παρθένους τῇ Ἀρτέ-
 μιδι τῇ Μουνυχία ἢ τῇ Βραυρωνία. Smid. ἀρκτηῦσαι.
 Λ. τὸ καθιερ. πρὸ γάμ. τὰς παρθ. τῇ Ἀρτ. ἀρκτηῦσαι
 ἔλεγεν. καὶ γὰρ ἀρκτηνόμεναι παρθένοι ἀρκτοὶ ἐκαλοῦντο.
 Eadem Phavor. et Bekk. An. 444, 30. cf. 206, 4. — Harp.
 δεκατεῦσαι — Δίδυμος ὁ γραμματικὸς περὶ τούτου βι-
 βλίον γράψας φησὶν ὅτι τὸ δεκατεῦσαι Λ. ἐν τῷ περὶ
 τῆς Φρονν. θυγ. ἀρκτηῦσαι εἶρηκεν· δεκατεῦσαι μέντοι,
 φησὶν, κυρίως ἐλέγετο τὸ καθιερωῦσαι, ἐπειδήπερ ἔθος
 ἦν Ἑλληνικὸν τὰς δεκάτας τῶν περιγυνομένων τοῖς θεοῖς
 καθιεροῦν. ἴσως δὲ τὸ ἀρκτηῦσαι δεκατεῦσαι εἶρηκεν ὁ
 ῥήτωρ, ἐπειδὴ αἱ δεκέτιδες ἄρκτηον. cf. Bekk. An. 234,
 33. — Oratio in ἐπιδικασίᾳ ἐπικλήρου habita est; id quod
 probat v. ἀρκτηῦσαι; puellas enim tum demum quum Dianae
 Tauricae Brauroniae officium praestitissent, uxores ducere licebat,
 illudque officium vocabatur ἀρκτηία. cf. Hemsterh. ad Schol.
 Luc. I. p. 620. Mueller. Orchomenos p. 309, Dorier. I. 380.
 Prolegg. p. 73. Meier. Proc. p. 407., Wachsmuth. antt. Gr.
 II, 2, 293., Meyenii dissert. Berol. 1835. quosque citat Voemel.
 proll. ad Dem. Philipp. I. p. 39 sqq. — Phrynichus inter-

fectus proditor publice pronuntiatus est, ossa ex terra Attica ejecta, domus eversa, bona publicata (cf. Lyc. in Leocr. §. 111 sqq. Meier. de bon. d. p. 181. Schoem. de com. p. 225., Sievers. de Xen. Hell. I. p. 74.). De ejus filia ἐπιδικασίαν fuisse profecto mireris (cf. Meier. Proc. p. 458.).

133. Πρὸς Χαιρέστρατον.
(Tayl. 130., Westerm. 165.)

Harp. Ἐπακτὸς ὄρκος ὃν αὐτὸς τις ἐκὼν αὐτῷ ἐπάγεται, τουτέστιν αἰρεῖται. Α. ἐν τῷ πρ. Χ. — ἔστι δὲ ὄρκον τρία εἶδη, ἀπώματος καὶ κατώματος καὶ ὁ καλούμενος ἐπακτὸς· εἶναι δὲ τοῦτον οὐχ ἀπλοῦν· δεῖ γὰρ τὸν προτεινόμενον ὑπὸ τοῦ ὀρκίζοντος αὐτῆς ὀνόμασιν ἀντιφωνεῖν τὸν ὀρκιζόμενον.

134. Πρὸς Χυτρίνον.
(Tayl. 132., Bekk. 51., Foertsch. 56., Franz. 55., West. 167.)

Poll. X, 116. (v. περὶ λύχνου etc.) ὁ δὲ νῦν φανὸς καὶ λυχνούχος, ὡς Ἀριστοφάνης — ἐν δὲ τῷ Λυσίου πρ. Χ. „Ἐξαίφνης τοῦ συνακολουθοῦντος οἰκέτου λίθον τις λαβὼν ἐκρουσε τὸν λυχνούχον”. — cf. Hesych. h. v., Schol. Ar. Acharn. 936, Iotpp. ad Moer. p. 245, Nrunes. ad Phryu. p. 60. ed. Lob.

135. Ὑπὲρ τοῦ ψηφίσματος.
(Tayl. 133., Westerm. 168.)

Plut. vit. Lys. p. 323: Ἔστι δ' αὐτοῦ καὶ ὁ ὑπὲρ τοῦ ψηφίσματος ὃ ἐγράψατο Ἀρχίνος τὴν πολιτείαν αὐτοῦ περιελών. Sic legit Taylorus; Vulg. ἔστι δ' αὐτοῦ καὶ ὃν ὑπὲρ τοῦ ψηφίσματος ἐγράψατο Ἀρχίνος, τὴν πολ. αὐτῷ περιέχων: Wytteab. εἰσὶ δὲ οὔτοι καὶ ὁ ὑπὲρ τοῦ ψηφ. ὃ ἐγρ. Ἀρ. τὴν πολ. αὐτοῦ περιελών. — Archinnus Thrasymbulum quum de civitate Lysiae donanda ψηφισμα ἀπροβούλευτον tulisset, παρανόμων accusavit. Qua in re pro reo Lysiam orationem scripsisse verisimillimum est; titulus vero accuratior fuerit: πρὸς Ἀρχίνου παρανόμων.

A p p e n d i x.

Epistolae et Amatorii.

Scripsisse Lysiam λόγους ἐρωτικούς, ἐπιστολικούς testantur Dionysius, Plutarchus, Photius; Suidas et Eudocia dicunt: Ἐγραψε ἐπιστολάς ζ, μίαν μὲν πραγματικὴν, τὰς δὲ λοιπὰς ἐρωτικὰς, ὧν αἱ πέντε πρὸς μεράκια. Distinguendae igitur videntur esse ab orationibus amatoriiis epistolae; quarum quinque ad pueros pertinebant. Una est servata in Platonis Phaedro, de qua supra exposuimus. Quodsi ex hac conijcere licet, omnes illae epistolae amatoriae nihil nisi exercitationes erant. Ad eundem puerum quem in animo habuit in Phaedro Lysias, ἐρωτικός extat ap. Fronton. p. 35 seqq. Qui haec verba praemittit: ὦ φίλε παῖ, τρίτον ἤδη σοι τοῦτο περὶ τῶν αὐτῶν ἐπιστέλλω, τὸ μὲν πρῶτον διὰ Λυσίου τοῦ Κεφάλου, δεύτερον δὲ διὰ Πλάτωνος τοῦ σοφοῦ, τὸ δὲ δὴ τρίτον διὰ τοῦδε τοῦ ξένου ἀνδρὸς τὴν μὲν φωνὴν ὀλίγου δεῖν βαρβάρου, τὴν δὲ γνώμην ὡς ἡγοῦμαι ἀξυνέτου κ. τ. λ. Epistolae ipsius initium est: Ἐοικας ὦ παῖ πρὸ τοῦ λόγου παντὸς βούλεσθαι μαθεῖν, τί δὴ ποτέ γε μὴ ἐρῶν ἐγὼ μετὰ τοσαύτης σπουδῆς γλίχομαι τυχεῖν ὧνπερ οἱ ἐρῶντες. Nam haec ipsius Lysiae epistola sit mihi nondum perspicuum est; quare eam insuper valde truncatam hoc inserere non ausus sum (cf. Spengel συναγ. p. 127. sq.). Aliae igitur atque epistolae, si Suidam sequeris, erant orationes amatoriae, quarum argumenta

erant amores meretricum, color sordidus. Sed Suidae verbis obstant fragmenta quae ex epistolis nobis tradita sunt; quare crediderim omnes orationes amatorias formam epistolarem habuisse. Itaque hoc loco nolui distinguere. Quod autem Bonanos testatur, has Lysiae epistolas suo quidem tempore servari mss. in civitate Oxoniensi, hoins rei quid verum sit nescio. Quae Tzetzes habet Chil. XI, 680. de epistolis intelligenda videntur esse, sed ejus verba non perspicua sunt. Ex epistolis quae nobis traduntur, haec sunt.

Πρὸς Ἀσύβαρον.

Snid. v. πώμαλα. ἀντὶ τοῦ πόθεν. Οἶον οὐδαμῶς· Ἔστι δὲ τὸ μὲν πῶ Δώριον, τιθέμενον ἀντὶ τοῦ πόθεν. τὸ δὲ μάλα ἢ παρέλκει ἢ ἐν συνηθείᾳ λεγόμενον ἐν τῶ πώμαλα· οἶον οὐ μάλα, ἀντὶ τοῦ οὐ, ἢ ἀντὶ τοῦ οὐδαμῶς. Ἔστι δὲ Ἀττικόν. Λυσίας ἐν τῇ πρὸς Ἀσ. ἐπιστολῇ· „Γενναίως γὰρ αἱ γυναῖκες πώμαλα ἔφασαν ὀρχεῖσθαι, δεόν οὐδὲ πιούσας ἀπηλλάχθαι τοῦ συμποσίου”. De v. πώμαλα cf. Intpp. ad Greg. Cor. p. 141 sig.

Πρὸς Μετάνειραν.

Schol. Plat. Gorg. p. 347. Bk.: πληθυντικῶς οὐ μάλας (πάντες οἱ παλαιοὶ) λέγουσιν, ἀλλὰ μασχάλας, καὶ ἄνευ τῆς προθέσεως. Α. ἐν τῇ πρὸς Μ. ἐπιστολῇ· „Καὶ τὴν μὲν κόμην ψιλὴν ἔχεις, τὰς δὲ μασχάλας δασείας”. Eadem habet Suidas v. ὑπὸ μάλης, nomine Metanirae omisso; Photius p. 629, 9. Lysiam laudat, fragmentum vero non praebet. — Suid. v. Ὀμοῦ. Ἐγγύς. Λυσίας δὲ ἐπὶ τόπου τούτου ἔταξεν, ἐν τῇ πρὸς Μ. ἐπιστολῇ· „Γυναικῶν δὲ πολλῶν καὶ ἀνδρῶν ὁμοῦ κατακειμένων”. Photius p. 334, 16. epistolae significationem omisit. — Poll. VIII, 130: φρουγανοφόροι δὲ ὄνομα ἐν τῇ Λυσίου πρὸς Μ. ἐπιστολῇ. Epistola videtur esse qua Lysias Metanirae amorem renouciat; summaque Lysiae aetate conscripta esse videtur Spengelio (syn. p. 124.).

Πρὸς Πολυκράτην κατ' Ἐμπέδου, εἰ γνήσιος.

Harp. v. πεφορωσθαι. Α. ἐν τῇ πρὸς Π. κ. Ἐ. ἐπιστολῇ εἰ γνήσιος, φησὶν „ἢ τὸν ὀφθαλμὸν τὸν ἕτερον γλαυκότερον εἶναι ἢ πεφορωσθαι”. ἐπὶ τοῦ ἀποκεκλι-

σμένου, — εἰσὶ γὰρ τινες ὀφθαλμοὶ καταχεχλασμένα ἔχοντες τὰ βλέφαρα καὶ οἰονεὶ μίοντες. Ante Bekker. legatur περιφορῶσθαι (cf. Bast. ad Gr. Cor. pl 928.), quod adhuc habent Photius p. 424, 18., Suidas, Phavor. h. v., qui eadem quae Harp. praebent, inscr. epistolae omitta. Quid haec epistola sibi voluerit, non intelligo; pragmaticam fuisse, quam Suidas vocat, censet Fabricius.

Ex epistolis incertis.

Athen. XIII. p. 592. h: Ἀλλὰ μὴν καὶ Ἰσοκράτης ὁ τῶν ῥητόρων αἰδημονέστατος Μετάνειραν εἶχεν ἐρωμένην καὶ καλήν, ὡς Ἀσσίας ἱστορεῖ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς. Δημοσθένης δ' ἐν τῷ κατὰ Νεαίρας τὴν Μετάνειραν τοῦ Ἀσίου φησὶν ἐρωμένην εἶναι.

Suid. Φαῦλον. Ὅτι Φαῦλον εἴρηται σχεδὸν ὑπὸ πάντων τῶν ῥητόρων τὸ κακὸν ἐπὶ τι πράγματος καὶ ἀνδρὸς οὕτω ταπτόμενον. Καὶ Ἀσσίας ἐν ἐπιστολῇ λέγων· „Ὡς οὐ φιλῶ σε, φαυλότητά μου μεγίστην καταγινώσκεις· εἰ γὰρ ἦθος τοιοῦτον, καὶ τρόπον, καὶ ψυχὴν, καὶ εὐνοίαν οὕτως ἀπροφασίστως, ἔτι δὲ συνουσίας οἰκειότητα καὶ λόγων κοινωσίαν μὴ καθ' ὑπερβολὴν ἀσπάζομαι, τίς γένοιτ' ἂν ἐμοῦ ἀθλιώτερος, ὃς ἀναισθητῶς ἔχω πρὸς τὸ φρονεῖν;”

Suid. Ἐμπεδοκλέους ἔχθρα. Ἐπὶ τοῦ ἐπιμόνως ἐχθροδούντων πρὸς τινὰς Ἀσσίας· „Ὡμην δὲ ἐγωγε τοιαύτη φιλία συνηρόσθαι, ὥστε μὴδ' ἂν τὴν Ἐμπεδοκλέους ἔχθραν ἐμποδὼν ἡμῖν γενέσθαι”. Eadem laudant ex Lysia Apostol. 8, 21. Diogenian. 4, 77., Arsen. p. 229., sed pro ἐμποδὼν ἡμῖν γενέσθαι legant ἰσχυροῖς διαστήναι. Haec esse sumta ex epistola erotica nemo dubitabit affirmare. Proverbiū (cf. etiam Bekk. An. 249, 14.) probat Empedoclis sententias jam pridem divulgatas esse, cf. Arist. Eth. Nicom. VII, 3. Bernhardy Synt. Gr. p. 5.

Harp. ἀπαγορεύειν ἀντὶ τοῦ κάμνειν καὶ ἀδυνάτως ἔχειν Ἀσσίας ἐρωτικῶ. Hoc non ad Amatorium a Platone servatum pertinet; legendum igitur esse ἐρωτικοῖς summo jure conjecit Spengelius (p. 124.). Contra Maximus Tyrius diss. 24, 5. de Phaedro solo cogitat dicens: ὁ (Ἰσοκράτης) Ἀσίου τῶν ἐρωτικῶν ἀντίτεχνος. Tzetzes Chil. VI, 35:

Πάλιν σεμνοστομώτερόν φησι (i. e. Demosthenes) κατὰ Νεαίρας,

Ἀπὸ τριῶν ἐργάζεσθαι ὁπῶν τὴν ἐργασίαν.

Καὶ ἄλλων αἰσχροτήτων δὲ βορβόρους ἀποπτύει,
 Οὕσπερ ὁ Διονύσιος ἀρώματα νομίζει.
 Τὴν δ' ἐργασίαν, ἣν φησι τρωῶν ἐκτροπήματων,
 Ἐκ τοῦ Λυσίου ῥήτορος σεμνῶς, γλαφυρωτάτως
 Πηθεῖσαν ἐκλεψεν, αἰσχρῶς ἐξαναπτύξας ταύτην.
 Ἡ Ἀντιόπη μόνον γὰρ, εἶπε Λυσίας, πόρνη,
 Ἦτοι ἢ ἄμφω ταῖς ὁπαῖς τῇ μίξει κέχρημένη,
 Παναίσχρως δ' οὗτος ἠύξησεν ἀναφανδὰ ληθίσας,
 Τὸ ἔργον Νέαιραν τελεῖν τρωῶν ἐκτροπήματων.

Haec, si vera sunt, ex Lysiae libello amatorio sumta esse videntur. Dionysius major tyraonos hic significari dicitur. De τρῦπήματι citat Kiessliogius Reisk. ind. graec. Demosth. s. h. v. cf. Schol. ad h. l. in Cramer. Anecd. Oxon. III. p. 367, 11: Σημειῶσαι, ὅτι τὸ εἰρημένον παρὰ Λυσία γλαφυρῶς ὁμοῦ καὶ σεμνῶς τὸ Ἀντιόπη, αἰσχρῶς ἀνεπτύξε Δημοσθένης, ἀπὸ τρωῶν τροπήματων τὴν ἐργασίαν εἰπὼν ποιουμένη. — Denique locum quendam Joannis Siciliae jam supra p. 121. attuli.

Declamations.

Spengelio videri Lysiam artem rhetoricam non reliquisse jam supra annotavi; Plutarchus et Suidas ubi illam memorant ei declamationes pro arte habuisse videntur. Mibi quidem hoc vix probabile esse dixi; hoc vero loco separatim earum exercitationum fragmenta suppeditabo, quae imprimis ex Spengelii verbis causa erroris illis scriptoribus fuerant.

1. Schol. Marcell. in Hermog. στασ. p. 142. Ald. T. IV. p. 352. W.: Σημειώτεον ὡς ἐξετάζοντας τὸν πλοῦτον καὶ τὰ ἄλλα, δεῖ τὰς κατασκευὰς αὐτῶν καθολικὰς εἶναι καὶ τρόπον τινὰ θετικὰς· εἰσὶ γὰρ οἱ τοιοῦτοι τρόποι γεγυμνασμένοι τῷ Λυσίᾳ ἐν ταῖς παρασκευαῖς· λέγει γὰρ οἶους ἀπεργάζεται ἡ πένια καὶ οἶους τὸ πλουτεῖν καὶ ἡ νεότης καὶ τὸ γῆρας· τὰ δὲ ἐπιτηδεύματα ἐξεταζόμενα δ' ἐν ταῖς βουλήσεσιν· οἷον φιλοσοφῶντες οὐκ ἂν ἐληστεύσαμεν.

2. Gregor. Corinth. p. 4.: Καὶ μὴ νομίσης ἡμᾶς ἐκ τοῦ ταῦτα λέγειν οἴεσθαι τι μέγα περὶ ἑαυτῶν. ἡ γὰρ γλῶττα κατὰ Λυσίαν τὸν ῥήτορα νοῦν οὔτε πολὺν οὔτε μικρὸν ἔχει· ὁ δὲ νοῦς, ὧ μὲν πολὺν, παλὺς· ὧ δὲ μικρὸν, μικρός. Vulg. lect. ῥοῦν Bastius correxit. „Lingua intelligentiae nec multum nec parum impertit (vel, si Hermannum sequeris, lingua per se neque cum multo neque cum

panlula sapientiae conjuncta est), cui multum est intelligentiae, multum valet intelligentia; cui parum, parum". cf. Spengel. p. 140.

I n c e r t a.

1) Clem. Al. strom. VI. q. 226. Sylb.: *Λυσίας ἐν τοῖς Ὀρφανικοῖς*. „Καὶ φανερώς γέγονεν οὐ τῶν σωμάτων συγγενῆς ᾧν, ἀλλὰ τῶν χρημάτων". Orationes Lysiae pro pupillis defensoriae aut siugularem ordinem continebant τῶν Ὀρφανικῶν, quarum in ona verba extabant, quae Clemens citat, aut ea saepius in ejusmodi orationibus occurrisse statuendum est. Ad easdem orationes spectat Suidas v. "Ἐγγειον. Τινὲς ἐπὶ τοῦ ἔγγυτέρω. Οὐχ οὕτω δέ οἱ ῥήτορες ἔτασσον, ἀλλ' ὅταν τὸ ἐν γῆ θέλῃσι δηλώσαι, ὡς Δημοσθένης — καὶ Λυσίας. „Τοῦ νόμου κελεύοντος τοὺς ἐπιτρόπους τοῖς Ὀρφανοῖς ἔγγειον τὴν οὐσίαν καθιστάναι, οὗτος δὲ ναυτικούς ἡμᾶς (l. ναυτικὰ ἐς ἡμᾶς Meier, Proc. 451.) ἀποφαίνει".

2) Ex Stobaei floril. ed. Gaisf. Oxon.:

2, 24. (I. p. 79. περὶ αἰκίας): „Ὅστις τοῦ μὲν μὴ ἀδικεῖν οὐ προνοεῖται, τοῦ δὲ μὴ δοῦναι δίκην ἐπιμελεῖται, κακουργεῖ.

12, 21. (II. p. 316. περὶ ψεύδους): „Ψεῦδεσθαι προχειρότατον τοῖς πολλάκις ἀμαρτάνουσιν".

46, 17. (II. p. 260. περὶ ἀρχῆς): „Τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν δικάζοντας ἄξιον, ἢ ἢπερ νομοθετοῦντας".

46, 110. (II. p. 293.): „Εἰ μὲν οἷόν τ' ἦν ἐκ τῶν προτέρων λόγων τὰ δίκαια γινώσκειν, οὐδὲν ἂν ἔδει τοὺς φεύγοντας ἀπολογεῖσθαι, ἀλλ' ἀκριτὶ ἀποθνήσκειν· ἐπεὶ δὲ τὰ ψευδῆ λέγειν δυνατόν ἐστι τοῖς κατηγοροῦσι, δίκαιον ἀμφοτέρων τῶν ἀντιδίκων ἀκούσαντας τῆνικαῦτα τὴν περὶ τοῦ δικαίου ψῆφον φέρειν".

46, 111: Προσῆκει δ' ἡμῖν περὶ ψυχῆς δικάζουσι μὴ παρανομεῖν, ἀλλ' εὐσεβεῖν, μηδὲ θορόβῳ τὰ πράγματα κρίνειν, ἀλλὰ σιωπῇ τὰ δίκαια γινώσκειν".

68, 32. (III. p. 28: "Ὅτι οὐκ ἀγαθὸν τὸ γαμεῖν): Ἦν γὰρ ἂν ἡμέρα γυνὴ προδῶ τὸ σῶμα καὶ τὴν τάξιν λίπη τῆς αἰδοῦς, εὐθὺς παραλλάττει τῶν φρενῶν, ὥστε νομίζειν τοὺς μὲν οικείους ἐχθρούς, τοὺς δὲ ἄλλοτριους πιστούς, περὶ δὲ τῶν καλῶν καὶ αἰσχρῶν τὴν ἐναντίαν ἔχειν τὴν γνώμην".

3) Ex Rutilio Lupo:

I, 13: Epitrope. In hac ex prima sententia secunda oritur, ex secunda tertia atque ita deinceps complures. Nam quemadmodum catenam multi inter se circuli conjuncti viuunt, sic hujus schematis utilitatem complures sententiae inter se connexae continent. Lysiae: „Constat igitur, Iudices, Simonem domo sua, ab suis diis peuatibus, vi eam summa injuria esse exturbatum. Nam Chaeremenes cum hominibus armatis ad eum venit. Cum venisset, sine ulla religione domum ejus expugnauit; expugnata vi domo, familiam abstrahit; abstractam tormentis omnibus excruciauit; cruciatam vinxit; victam in publicum projecit praedo, ne suum maleficium tacitum lateret, sed cum praetereuntes prostratam familiam viderent et ab his rem gestam audirent, simul et oculis et auribus scelus illius usurparet”. — Orationem fuisse *κατὰ Χαίρημένους βραίων* Meierus (Proc. p. 544.) suspicatur; quod num sit probabile eum non videam, hoc fragmentum nolui in ordinem titulo inditorum inserere.

I, 15: Dialysis: Hoc schema contrarium est Polysyntheto. Nam dentis omnibus articulis sententiae diuisae pronuntiantur. Lysiae: „Omnibus in rebus suam confidentiam ostentabat. Debitum petebamus? Non dissolvebat. Minabamur? Contemnebat. Lex nihil valebat; magistratus negligebatur. Venit hoc tamen nobis novissime tempus ulciscendi”. Oratio sine dubio fuit *κατὰ τινος χροῦς*. cf. Meier. Proc. p. 498.

I, 21: Ethopoeia. Lysiae: „Rure rediens, Iudices, homo major natu, magno dolore, vix suffereus viae molestiam, tamen his verbis egomet me consolor: Fer fortiter demum laborem; jam brevi domum venies expectatus, excipiet te defatigatum diligens atque amans uxor; ea sedulo ac blande praeministrando detrahet languorem, et simul seniles nutriendo recuperabit vires. Haec me in itinere recogitatio prope confectum confirmavit. Postea vero cum domum veni, nihil earum rerum inveni, sed potius bellum iustissimum ab uxore contra me comparatum”. Hoc fragmentum crediderim esse orationis, qua aliquis de caede propter adulterium perpetrata se defendit.

II, 3: Dicaeologia. Hoc fieri solet, cum aequitatem causae quam maxime brevi sententia complectimur. Lysiae: „Nam ego huic, Iudices, quidquid ad superius tempus attinet, nihil succenseo; nihil enim deliquisse cognoui. Sed in hoc novissimo facto cum plenum malitiae perfidiaeque invenirem, merito reprehendere atque odisse coepi. Queritis fortasse quid acciderit causae quamobrem eundem et laudem et vituperem?

Quod idem commutata voluntate non est qui fuerat, neque idem nunc de se audire debet, quod prius consuerat, cum sine noxa se gerebat. Non arbitratus es igitur, rursus eum reversuram officio atque amicum tibi futurum? Quomodo? quem sciam tantum facinus in me admisisse, ut in reliquum tempus neque beneficio locum neque benevolentiae spem relinqueret!" Fragmentum mihi sumtum videtur esse ex oratione ἀποστασίῳ habita.

II, 4: Prolepsis. Hoc est cum id quod aut in adversarii causa aut in iudicis opinione esse aut fore arbitramur contrarium nobis, praeoccupemus dicere et cum ratione dissolvere. Lysiae: „Hac oratione saepius apud me utebatur et orabat, ut suarum aernnarum miserer, inopiae subvenirem. Quid multa? commotus humanitas precibus deprecanti quod petebat dedi, solus soli, quo minus nota calamitas hominis esset. Sed ut paratus venisse videtur, jam se negabit accepisse et fletu verbis supplicabit, ut se a calumniatoribus eripias. Vos autem cum se agentem videritis, facitote, ut et illius mei memineritis". Oratio κατὰ τινος χρέους fuisse videtur.

II, 8: Brachylogia. Rutilius fragmento ex Lysiae oratione de Polyaei hereditate nobiscum communicato pergit: Ita ejusdem: „Sed vos aequum est voluntatem dispicere. Nam consilio voluit, fortuna lapsus, homo fuit, fatetur. Concedendum, non omnia posse; hoc enim deorum est proprium".

II, 9: Synsoeciosis. Hoc schema docet diversas res conjungere et communi opinioni cum ratione adversari, et habet magnam vim vel ex laude vitium vel ex vitio laudem exprimendi. Lysiae: „Quapropter pergam; in multos largitionem abstinentiae testimonium ne credideris; multo enim confidentius hoc genus hominum furatur. Nam quo magis eget ad sumtum ambitionis, audacius facit rapinam, ut huic ipsi ambitioni copia suppeditare possit."

II, 10: Aporia. Hoc schema efficitur, cum quaerimus quid aut quemadmodum pro rei dignitate dicimus nec reperire nos ostendimus. Lysiae: „Nec jam rationem invenimus, quo flecti posse speremus. Ita nos omnibus modis tentatos acerba ac nimirum tua facultas affligit."

4) Ex Polluce:

II, 159: [περὶ τῶν διὰ χειρὸς μέτρων] τὸ δὲ ἐπιδέξια δηλοῖ . . . . παρὰ δὲ Ἀυσία τὸ ἐκ δεξιᾶς χειρὸς „Εἰσιόντων πρὸς τῇ Νεμέᾳ, ἔστηκεν ἐπιδέξια".

VII, 115: τὰς δὲ κνήμας οὐ μόνον οὕτως, ἀλλὰ καὶ

κνημίδας ὠνόμαζον. *Λυσίας* ἰγέ τοι λέγει „ἀρπάσαι τὴν κνημίδα τῆς ἀμάξης” (sed X. 157. legitur. κνημίαν).

5) Ex Suida v. πόα. ἐκάστη βοτάνη οὕτω λέγεται. Ἡ δὲ σμήγουσα πόα λέγεται παρὰ Δημοσθένει καὶ *Λυσία* „Ὡς ἐν πόα πλυνάντων οὕτω μαλακίαν ἐδόξασε”. Πόα ex Lys. laudant Schol. Ar. Eq. 603., Phot. p. 435, 21., Bachmanno. Anecd. I, 344, 12. cf. de v. πόα et σμήγειν Lob. ad Phryn. p. 496. 253.

6) Ex Bekkeri Anecdosis:

p. 122, 6: Αἰτῶ· αἰτιατικῇ — *Λυσίας* δὲ γενικῇ· „Εἴ τις ἄλλος βούλεται, αἰτεῖσθ' ὑμῶν”.

p. 155, 26: Λειτουργῶ, δοτικῇ· *Λυσίας* „ὅς λειτουργῆσαι μὲν οὐδὲν πώποτε ἐτόλμησε τῇ πόλει”.

p. 169, 26: Προδικῶ· γενικῇ· *Λυσίας* „ὅτι προδικῶ τοῦ ἀλλοτριου ἀπέλευθέρου” ἀντὶ τοῦ ὑπεραπολογουῦμαι ἢ ἐκδικῶ.

7) Ex Apsine (de prooem. p. 688. Ald. T. IX. p. 482. W.): ἐν ταῖς συνηγορίαις ἄξιον ὄραν ὑπὲρ ὧν λέγομεν, οἷον οἰκίων ἢ συγγενῶν, ὡς ὁ *Λυσίας*· „πολλοῦ οἰκειότατον ἐμαντῶ νομίζω βοηθεῖν”.

8) Ex Maximo Planude (schol. in Herm. εὐρεσ. p. 358. Ald. T. V. p. 382. W.): „Ἀδελφιδουῶς μοί ἐστιν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι”. Prooemii διηγηματικοῦ initium erat Max. Plan. teste *).

9) Ex Jo. Tzetzae exeg. in Iliad. p. 85. Herm.: „Ἐξῆν ἄν μοι χρῆσθαι ὅτι ἐβουλόμην”.

10) Ex Harpocr. (quem excripsit Phavorinus) v. ζήτητής· ἀρχὴ τις κ. τ. λ. Δημοσθένης — καὶ Ἀνδοκίδης ἐν τῷ περὶ ἐνδείξεως· οὗτος δὲ ὁ ῥήτωρ καὶ ζητητής ποτε ἐγένετο, ὡς φησι *Λυσίας* καὶ Ἰσοκράτης καὶ Ἠλλάτων ὁ κωμικὸς Πρῶσθεσι. Hocne Lysias dixerit? Ubi? Equidem crediderim Harpocratationem errasse et μῆνυσιν illam, quam teste Pseudo-Lysia in or. adv. Andoc. ἀσεβείας Andocides in lite de Hermis mutilatis iustituta dicitur fecisse, cum munere ζητητοῦ confundisse. Neque Isocratis locum repperi nec Platonis Meinekius (Q. s. II. 23.) attulit.

11) Tzetze teste (ad Lycophr. 17. p. 294. ed. Mueller.) de Chimaera locutus est Lysias: [Βελλεροφόντης Πηγᾶσῳ] ἐποηθεὶς τὴν Χίμαιραν ἀνεῖλε μόλιβδον τῷ αὐτοῦ δό-

*) Hac occasione annoto in codice Laurentiano qui continet locos communes D. Maximi, mentionem fieri Lysiae rhetoris p. 58, b. teste Bandino bibl. Laur. I. p. 440. B.

ρατι ἐπιθεῖς καὶ ἐμβαλὼν τῷ ἐκείνης πυρπνέοντι στόματι, ὑφ' οὗ πυρὸς ὁ μόλιβδος συντακτὴς ἐκείνην ἀπέκτεινεν· ἦν γὰρ προϊδόντα τινὰ τὸ πῦρ τῆς Χιμαίρας φυλάσσειν, καθά φησιν Ἀσσίας ὁ ῥήτωρ μυθικῶς. Quorum verborum si ultima solum ad Lysiam referenda sunt atque v. μυθικῶς significat ἀλληγορικῶς, talem profecto comparisonem in epistola fortasse adhibere poterat Lysias; sin vero omnium a Lysia enarrata esse explicandum est, non video quomodo ejusmodi historiolas exponere potuerit noster orator; quare apud Tzetzen legendum esse conjecerim, si modo de oratore cogitandum est, *Λιβάνιος ὁ ῥήτωρ*, utpote cujus extat uberrima illius fabulae earratio in editione Reiskiana T. IV. p. 1043. ut p. 1095.

12) Tzetze (Chil. XI, 668.) teste Lysias dixit, Isocratem in Panathenaico conficiendo decem annos consumsisse. Tzetzes Panathenaicum cum Panegyrico confudit; at ne si Panegyricum quidem intelligas, Tzetzae fides habenda est. Isocratem enim decem annos in Panegyrico conscribendo traduxisse falsum est, quod cum forma ipsa orationis indicat, eam integram eodem tempore confectam esse; tum quod saepius illiud tempus attingit, quam ut haec verba post opus conscriptum admixta esse possis conjicere. Denique Panegyricus Ol. 100, 1. scriptus, Lysias autem mortuus est Ol. 100, $\frac{2}{3}$, ut ultimo aetatis anno libellus quo Lysias illam rem narrasset, adscribendus foret. Quominus vero apud Tzetzen emendemus *Λογγίνος*, obstat scriptoris ipsius vilis auctoritas.

Singula vocabula quae Lysias usurpasse dicitur, quae ex quibus orationibus hausta sint, incertum est.

* *Ἀδισπότους*. Poll. III, 74.

* *Ἀναδικία*. Poll. VIII, 23, cf. Hüdawalcker. de diaet. p. 117. sqq.

* *Ἀνεψιαδοῖ*. Bekk. An. 401, 22.

* *Ἀνεψιότης*. Bekk. An. 401, 25.

* *Ἀντεδικάσαντο*. Poll. VIII, 23.

* *Ἀνυποπτότερος*. Poll. II, 57.

* *Ἀξιοὶ ἀντὶ τοῦ νομιζει*. Suid. h. v., Codd. D. E. Harpocr., Bekk. An. 412, 28. Cramer. An. Oxon. II., 489, 23.

- Ἄξιον ἀντὶ τοῦ κομίζων, ὑπολαμβάνων. Suid. h. v., Bekk. An. 412, 26.
- Ἀποδείξων. Poll. VIII, 24.
- Ἀπόκρισις ἢ ἀπολογία. Harp. Suid., Zonar., Bekk. An. 429, 18.
- Ἀπολιμπάνουσι. Suid.
- Ἀποπέμψως (δίκης ὄνομα). Poll. VIII, 31.
- Ἀποπεφασμένον ἀπειρημένον ἢ ἀντὶ τοῦ ἀποδεδειγμένον καὶ πεφανερωμένον· οὕτως Δείναρχος, Ἀσίας καὶ Δημοσθένης. Suid., Zonar., Gidd. D. E., Harp.; fort. (log. πεφασμένον. cf. gr. adv. Theogn. I.
- Ἀποφοιτᾶν τὸ πάνυ σάσθαι φοιτῶντα, ὅ ἐστι μανθάνοντα. Eustath. ad II. 1167, 23.
- Βεβαίως, cf. fragm. 75.
- Δειπνοφόρος. Poll. VI, 102. (cf. Bekk. An. 239, 7.).
- Διαδόσεις τὰς ἐκ διαορέσεως ἴσης ἐπιβαλλούσας δόσεις Ἀσίας. Harp. Phavor., Zonar. cf. Tittmann.
- Δικασθῆσαντες διαφημισθέντες, ἐπιπλεῖστον ἐπὶ τῶν διαπαζομένων λαμβάνεται· τέτακται δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ διαπειραθέντες. οὕτω Ἀσίας. Etym. M., Zonar.
- Ἐκωδιζόντο, περιβόηται ἐγένοντο· τέτακται καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπειράθησαν. οὕτως Ἀσίας. Suid., Etym. M., Zonar.
- Ἐντέχνως πάνυ αἰτῶνται τὸ ὄνομα καὶ φασὶ τεχνικῶς δεῖν λέγειν· ἀλλὰ καὶ Ἀσίαν εἰρηκότα ἐντέχνως παραιτοῦνται. Phryn. p. 344. cf. Lob. ann., Bekk. An. 95, 13.
- Ἐφορεία. Poll. II. 55.
- Ἠλικία τῆς πόλεως ἀντὶ τοῦ ἐν ἡλικίᾳ οἱ νέοι. Phot. p. 66, 23., Suid.
- Ἰματίδια. Poll. VII. 42.
- Κακοτεχνίου δίκην Ἀσίας φησὶν εἶναι. Poll. VIII, 37.
- Καταγήχασι. Ἀγῆοχεν, εἴ τις εἴποι, ὅτι ἐν τῷ συνδέτῳ Ἀσίας κέχρηται, καταγήχασι, μὴ πάνυ πείθου· ἤχε ἦεν γὰρ λέγουσι, καὶ Δημοσθένης ἤχασι λέγει, ἀλλ' οὐκ ἀγήχασι. Phryn. p. 121.; cf. ann. Lob., Etym., Gud. p. 4.
- Κατεδιητησάμην, ὡς Ἀσίας ἐπὶ τοῦ ἐλόντος ἐν τῇ διαίτῃ. Poll. VIII, 64. cf. apol. affect. tyr. §. 16.
- Κεκοινωνημένοι· κοινὴν ἔχοντες τὴν οὐσίαν· ὡς φησὶν Ἀσίας. Phot. p. 152, 27.
- Λιπομαρτύριον. Phot. p. 225, 26.
- Μεῖζον (i. e. δικαστήριον). Poll. VIII, 121. ex emend. Schoemanni de sortit. jud. p. 38. cf. Hefster. Gerichtsb. p. 45.

- Μυκτηρίζειν.** Poll. II. 78. ε. ν. περί τοσημάτων ῥινόσ, ubi cf. Jungerm.
- Νεανιεύομενοι.** Poll. II. 20. cf. Lob. ad Phryn. p. 66 sq.
- Ψυλοφορία.** Poll. VII, 131.
- Ἐπ' οικήματος]** ἐπὶ τοῦ δεσποτηρίου, ὡς *Λυσίας*. Schol. Plat. Charm, p. 324. Bk.
- Παράβυστον.** Poll. VIII. ex emend. Schoemanni l. l.
- Πολυφιλώτερος.** Poll. III. 63.
- Προπράτας.** Poll. VII. 12. (i. e. προπράτορας, τοὺς τοῖς πιπράσκουσι προξενούοντας.)
- Στήριγγα.** Poll. X, 157. καλεῖται δὲ οὕτως (ἀκτιοῖς) καὶ τὸ τὸν ὄμιον τοῦ ἄρματος ἢ τῆς ἀμάξης ἀπέχον ξύλον ὅταν ἄξενκτος ἦ, ὃ στήριγγα καλεῖ *Λυσίας*.)
- Συμπράτας** τοὺς σὺν ἄλλοις πιπράσκοντας. Poll. VII, 12.
- Σύνδουλοι.** Poll. III. 82.
- Τιμωρία,** πρόστιμον. ἀνταπόδοσις, κόλασις. ἢ τιμὴ, παρὰ *Λυσία*. Hesych.
- Φατριζέιν.** τὸ εἰς τὰς πατρίδας συνίνασι. Bekk. An. 115, 20.
- Χρηματιστής.** Χρημάτων ποριστής, ὃ ῥαδίως χρήματα πορίζων οὕτω προσαγορεύεται. Suid.
- Χρημάτων.** Ὁ δὲ *Λυσίας* ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ κατασκευασμάτων τίθησι. Suid.
-

Index capitum.

Prooemium	Pag. 1
Pars I. Vita Lysiae.	— 9
Pars II. De arte oratoria Lysiae eiusque orationum generibus.	— 31
Pars III. De orationibus Lysiae quae supersunt.	— 46
[titulos singularum orationum invenies in indice rerum.]	
Pars IV. Orationum Lysiae deperditarum fragmenta.	— 124
Appendix. Epistolae et Amatorii.	— 212
Declamationes.	— 215
Incerta.	— 216
Singula vocabula.	— 220

Index rerum *)

Achillides (or. pro caede. fr.), 146 sq. Adimantus Platonis frater, 16. Aegos flumen, 22. Aeschines, fr. 124. 125. Aeschines Socraticus, fr. 125—129. Aeschylides, 25. Aesimus, 81. Agoratus, or. adv. 79 sq. Agyrrhius, 67. Alcibiades, Thurios fugit, 21. Athenas revertitur, 22. cum Andocide confusus, 62. vehementer castigatus, 83. 135. — orr. adv. filium, 83 — 85, 129 sq.	Alcibius, 132. Alexander Numenii f., 5. Alexidemus, 129. Alexis, 117. Amatorius ap. Platonem, 75. 121. Amnestia, 26. 58. Amphitheus, 207. Anaxibius, 165 sq. Andocides, aetas, 13. 14. or. adv. 56 sqq. classi praefectus, 62. opes, 63. honores, 63. legatus, 63 sq. 66. exul, 64. reversus, 65. iterum eiectus, ib. causa And. explicatur, 67. adv. Andoc. or. frgm., 133.

---

*) Numeri indicant pagellas, fr. significat nomen extare in titulo fragmenti.

- Androclides, 206.
 Andromachus servus, 10.
 Androtio, fr. 133.
 Antalcidas, 84. 93.
 Antea mer., 28. 179.
 Anthea meretrix, 179.
 Anticyra meretrix, 182.
 Antigenes, fr. 134 sq.
 Antigenidas, 188 sq.
 Antimachus Timothei quaestor,
 203.
 Antimachus, 204.
 Antiopa, 215.
 Antiphanes, 115.
 Antiphontes, 22. 25. 137.
 Apographe, 93. 100.
 Apolexis, 182.
 Apollodori, 137. 145. 203.
 Apollophanes, 174.
 Apaines, 5.
 Archeaeus, 24.
 Archebiades, 130. sq. 142 sq.
 Archeptolemus, 22.
 Arcestratides, 85.
 Arcestratus, 22.
 Archias, 210.
 Archidamium bellum, 144 sq.
 Archinus, 27. 53. 211.
 Archippus, 204 sq.
 Aresander, fr. 138.
 Arginussae, pugna ad, 22.
 Aristagoras, fr. 138.
 Aristarchus (ex CD), 22.
 Ael. Aristides, 5.
 Aristidis filia, 65.
 Aristippi, 59, 65 sq. 180.
 Aristo, fr. 139.
 Aristoclea meretr., 28.
 Aristocrates, fr. 139.
 Aristodemus, fr. 138 sq.
 Aristodicus, 103.
 Aristogito, 126. 203.
 Aristomachus, 92.
 Aristophanes, or. de bonis, 92 sqq.
 fr. 124. Nicophemi fil. 27. 29.
 Chollides 80.
 Aristopho, 169. 170.
 Asio, fr. 143.
 Asopodorus, fr. 144.
 Aspasia, 128.
 Asybarus, ep., 213.
 De Atheniensium republ. or. 120.
 Autander, fr. 144.
 Autocles, fr. 145. 186.
 Autocrates, fr. 146.
 Antolycus, 25.
 Axiochus, 130. 131.
 Bacchius, fr. 147.
 Batrachus, 25. 59. fr. 147.
 Bendidia instituta, 16.
 Boeotus, fr. 147 sq.
 Boonis filii, fr. 158.
 Brachyllus Lysiae frater, 10. filia,
 29.
 Brauronia Diana, 210.
 Caecilius Calactinus, 2. 4.
 Callaechrus, fr. 171.
 Callias, or. pro, 56. fr. 172.
 Hipponici f. 67.
 Callibius, praefectus, 24.
 Callicles, fr. 172.
 Callicrates, 73.
 Callimachi *πλανες*, 2. 3.
 Calliphanes, fr. 173.
 Calliphontes, fr. 173.
 Callippides, fr. 173.
 Callistratus, Timothei accusator,
 202.
 Canis defensio, fr. 178.
 Canon rhetoricorum, 2.
 Carcini, 178, 187.
 Cephaloedio falso oriundus Lysias,
 12.
 Cephalus, Lysiae pater, 9. 11. 12.
 19. 25. not. 16. 199.
 Cephalus Colyttensis, 9. 25. not.
 16.
 Cephisius, 58. 67.
 Cephisodotus, 206.
 Cerycum familia, 68 sq.
 Chaereleos, 182.
 Chaeremenes, 217.
 Chaerestratus, fr. 211.
 Charicles, unus tringentivirorum,
 78.
 Charidemus, fr. 198.
 Charisius orator, 44.
 Charmides, 26.
 Charondae leges Thuriis usitatae,
 19. 20.

Chlmaera, 219 sq.
Chytri urbs, 124.
Chytrinus, fr. 211.
Cinesias, 100. fr. 173 sq.
Citii rex cum Andocide connexus,
65.
Cleo, fr. 176 sq.
Cleomenes, 22.
Cleopho, 22, 23, 65, 80.
Cleostratus, fr. 176.
Cligenes, 22.
Clinius, fr. 175 sq.
Clisthenes sycoph., 107, 108 (adde
Fritzsche in Act. soc. Gr. I. p.
142 sqq.).
Clitopho, 149.
Cono, 94, 140, 167.
Corax, praeceptor Tisiae, 19.
Corinthii, or. funebr. pro Cor. so-
ciii, 47 sqq.
Critias, 25, 26.
Critobulus, fr. 193.
Critodemus, 92. fr. 177.
Ctesiarachus, fr. 177.
Ctesicles, 74, 132.
Ctesipho, fr. 178.
Cteso, 154.
Cynossema, pugna ad, 97.

Dardanarii, or. adv., 101.
Δεξαδοῦχοι, 26, 151 sq.
Demaratus, 124.
Demetrius περί ἐρημίας, 5.
Demetrius Phalereus, 45, 59.
Demophanes sycoph., 107 sq.
Demosthenes, fr. 149 sq.
Dexius, fr. 149.
Diagoras Melius, 58, 59.
Dicaeogenes, 148 sq. 165.
Dicaeopolis urbs, 165.
Digma, 205.
Dio, fr. 156.
Diochares, fr. 156.
Diocles, 68. fr. 153 sq. fr. 154 sq.
Diodori, 7, 71 sq.
Diodotus, 117. fr. 153.
Diogenes, frgm. tribus, 151.
Diogito, or. adv. 116 sq.
Diognestus, Niciae frater, 90.
Dionysii, Hal. 2. 3 sq. Athenienses,
75, 80 sqq. tyrannus, 66, 120.
215.

228

Dionysodorus, 25, 80 sqq.
Diophanes, 194.
Diophantus, fr. 156.
Diotimus, 93, 172.
Dracontides, 23.
Duris Samius, 59 sq.

Ephantides, 194.
Elaphostictus, 80.
Elpagoras, 108.
Empedoclis odium, 214.
Empedus, epistol., 213.
Epichares Lamprensis, 26, 67.
Epicrates, 108. or. adv., 109.
Epigenes sycoph. 23, 107. fr. 158.
Erasiphio, 88.
Erasistratus, 88.
Erato, or. de pecuniis, 88. filius, ib.
Eratosthenes, or. de caede, 46 sq.
or. adv. Er. qui factus est XXX
vir, 77 sq. 97. fr. 158.
Ergocles, or. adv., 110, 112.
Eteocles, fr. 159. (Fritzsche in
Act. soc. Gr. I, 145.).
Euagoras, 27, 65, 92 sq.
Euander, or. de, 108.
Eucles, fr. 161.
Eucrates, 25, 90, 26.
Eucritus, fr. 161 sq.
Eudemus, 7.
Eumares servus, 81.
Eunidae, 202.
Eunomus, 27, 92.
Euphemus, fr. 162.
Euphiletus, 47, 61.
Eupithes, fr. 162.
Euryptolemus, 72.
Euthias, fr. 160.
Euthycritus Plataeensis, 102.
Euthydemus, Lysiae frater, 10.
Euthydicus, fr. 160.
Euthynus, fr. 160.

Familiares, or. adv., 70 sq.

Galaxidorus, 207.
Glaucodes, 16, 62. fr. 148 sq.
Gorgias, 59.

- Haliartus, 54.
 Harmodius, fr. 140 sqq.
 Harpocraciones, 5. 7. 7.
 Hegemo, 117.
 Hegesander, fr. 163.
 Hegesias Magna, 45. 58.
 Hermaei femina, 127.
 Hermogenes, 5.
 Hermes 25. 154. 156.
 Hero Cotyis f. 3. 6.
 Hesiodus, 185.
 Hieronymus, 167.
 Hippaphesis meretrix, 179.
 Hipparmodorus, 102.
 Hippocles, 26.
 Hippocratis fil. fr., 168. Hippocrates, 169.
 Hippomachus, 26.
 Hipponicus, 83.
 Hippotheraes, fr. 167.
 Hoca meretr. 183.
 Hymenaeus, 210.
 Hyperides, 171.

 Invalidus, or. de, 103 sqq.
 Iphicrates, 140 — 142. 154. 169 sqq. 202.
 Isaicus, 44.
 Isamenias, 166. 207.
 Isocrates, ann. nat. 13. 14. ex paneg. multa in epitaph. Lys. deumta 52. Paneg. 220. fr. 168 sq.
 Isodemus, fr. 168.
 Isotelium ratio, 79. 201.
 Isotimidis psephisma, 58. 67 sq.
 Isthmias meretrix, 28.
 Juliani lexicon, 7.

 Lacrates, fr. 180.
 Lagis meretrix, 29.
 Lagisca meretr., 179.
 Lais, fr. 178. 209.
 Lampo, 17. 18.
 Iachaeum, pugna ad, 53. 186.
 Leo Salaminus, 25; Leo confus. c. Pantaleonte, 77.
 Leocrates, 115.
 Leodamas, 108.
 Leontiades, 207.

 Leptines, fr. 189 sq.
 Logographi, qui mercedo orationes conficiunt, 43. 179.
 Longinus, 5.
 Lycius, Polystrati f., 97.
 Lycurgus, oratoris avus, 25.
 Lysander Athenis, 23.
 Lysias, natus ubi, 10. 12. quando, 12. 13. Thurios commigrat, 17. eiectus, 21. fabricis operam navat, 24. a Pisone male tractatus, ib. civitatem non accipit, 27. legatus in Siciliam, 27. 92. moritur, 28. de se loquens, 78. Lysiarum diversorum nomina recensentur, 29 sq. cf. 169.
 Lysimachides, 4 sq.
 Lysitheus, 75. 174; fr. 181.

 Macartatus, fr. 182.
 Mantias, fr. 182 sq.
 Mantitheus defensio, 85 sqq.
 Medon, fr. 183.
 Medontia, Alcibiadis amasia, 130.
 Meletus, 61. 67 sq. 199. 201.
 Menander, rhetor, 6.
 Menestheus, 169. 170.
 Menestratus, 80. 82. fr. 183 sq. *μηνεστρατος*, 104.
 Mercurius Andocidis, 59 sq.
 Metanira meretr. 28. ep. 213. 214.
 Micinea, fr. 184.
 Micrines, 184.
 Militis veterani defensio, 73 sq.
 Minucianus, 5.
 Mixidemides, 145.
 Mixidemus, fr. 185 sq.
 Mnasippus, 186.
 Mnesimachus, fr. 187.
 Mnesiptolemus, fr. 187.
 Molpis, 26. 151.
 Moschus, fr. 188.
 De muneribus acceptis or., 99.
 Musaeus, 185.
 Mystalides, 174.

 Nais, 209.
 Nausias, fr. 188.
 Neaera meretr., 28. 215.
 Nesocles, fr. 188.

- Nicarchus, fr. 188.
 Nicareta leua, 28.
 Niceratus, 25. 90.
 Nicias rhetor, num fuerit, 19 sq.
 Nicias pro Agorato, 80. Nicias,
 Nicidas, Nicidias, fr. 189 sqq.
 de Niciae fratris proscriptione
 or. (vulg. adv. Poliochum), 89
 sq. laudes ducis, 90.
 Nicodemus, 167. 193 sq.
 Nicomacha, 194.
 Nicomachus, 89 sq. or. adv. 112 sq.
 Nicomides, 103.
 Nicomenes, 80.
 Nicophemus, 92. 94. 124. 167.
 Nicostratus medicus, 185.

 Oenomaus, 152.
 Oica sacra, or. de, 69.
 Olympiacus, 119 sq.
 Oonimachus, fr. 195.
 Orestes lopodyta, 154.
 Orgeones, 164.

 Palladia, 200.
 Panceo, or. adv., 102.
 Pantaleo, 77. 195 sq.
 Patroclides, 22. 58.
 Paulus Germinus, 6.
 Pausaniae λέξεις, 7. Paus. rex, 26.
 De pecuniis publicis or. v. Erato.
 Phaedrus Myrrhinusius, 123.
 Phantias, fr. 173. 175.
 Pharmacus, 56 sq.
 Pherenicus, fr. 206 sq.
 Phido, 26. 78.
 Phila meretr., 28.
 Phileas, 67. 73.
 Philippus, fr. 208.
 Philiscus Milesius, 1.
 Philocles, 22.
 Philocrates, 111. or. adv. 112.
 fr. 208.
 Philonis Byblii λέξεις ἑρμην., 7.
 adv. Ph. or. 114 sq. fr. 208.
 Philonides, fr. 209.
 Philostrati lexicon, 7.
 Philyra meretr., 179.
 Phorbantis aedes, 60.
 Phormisius, 120.
 Photius, 5.

 Phrynichus, 22. 98. filia, fr. 210.
 Phrynio, 28.
 Pisander, 22.
 Piso, 24. 78.
 Plataeenses, cives Attici, 55.
 Platonis de republica sermones
 quando habiti fingantur, 10. 14.
 15. 16. Menexenus quam ra-
 tionem habeat cum Lysiae epi-
 taphio, 53.
 Plutarchi vitae X orat. 3.
 Polemarchus, Lysiae frater, 10.
 19. 24. 78.
 Polemo, fr. 196.
 Poliarchus, 90.
 Pollo Alexandrinus, 7.
 Poliochus, 90.
 Poliochus, or. adv. v. Nicias.
 Polyaeus, 73. fr. 196.
 Polycles, 71.
 Polycrates, ep. ad. 213. fr. 200.
 Polystratus, or. pro 95 sq. 166.
 Posidippus, (or. adv.) 55, fr. 196 sq.
 Posidonius Olbiopolitanus, 6.
 Praxitas, 186.
 Psamatha meretr. 179.
 Pyrande, fr. 197.
 Pyrrha urbs, 166.
 Pythagoras, fr. 147.
 Pytheas, 144. 204.
 Pythodemus, fr. 197.

 Quadringenti viri, 21 sq. 95 sq.

 Rhino, 26.

 Satyrus, Bospori rex, 86. fr. 198.
 Scione meretrix, 179.
 Serangium, 134.
 Seuthes, 166.
 Simo, defensio adv., 54. 217.
 Sitophylaces, 101.
 Smicrines, 185.
 Socrates, fr. 199. 200 sq.
 Sophocles, fr. 198.
 Soainomus, 126.
 Sostratus, 75. fr. 201.
 Sthenelus poeta, 152 sq.
 Stratocles, fr. 198.
 Stratola meretr. 28.

- Strombichidas, 25. 80. 149.
 Struthes, 166.
 Sybaris, 18.

 Telamo, fr. 202.
 Telanges dialogus, 128.
 Teleutias Lacedaemonius, 93. 102.
 110. 112.
 Theo Alexandrinus, 6.
 Theoclea, 179.
 Theoclydes, fr. 208.
 Theocritus, 80.
 Theodotus Plataeensis, 54.
 Theognis 24. 77.
 Theomnestus, or. I. adv., 75 sq.
 II. 77.
 Theophrasti indicium, 192 sq.
 Theopitides, fr. 164.
 Theopompus, fr. 164, 182.
 Theosdotides, fr. 165.
 Theramenes, 21 sq. 25. 78 sq. 80.
 Thestius, 190.
 Thrasylbulus, 22. 26. 110. 211.
 fr. 165 sq. Colyttensis, 108 sq.
 166.
 Thrasydæus, 25.
 Thrasyllus, 117.

 Thrasymachus, 15. 36. 72.
 Thuri quando condita, 17. 18.
 Θουριουάρτις, 18.
 Tiberius Sophista, 6.
 Timaeus Tauromenita, 6.
 Timagoras, 110.
 Timo, fr. 203.
 Timocrates, 109. 207.
 Timonides, fr. 203.
 Timotheus, 169. fr. 202 sq. 208.
 Tisameni rogatio, 58. 113.
 Tisias rhetor, 19. 193.
 Tisis, fr. 209.
 Trigintaviri, 23. 25 sq. 81. 106 sq.
 Tyrenis, de affectata tyraan. or.
 105 sqq.

 Jul. Vestinus, 7.
 De vulnere praemeditato or. 55.

 Xenocritus Thuriorum conditor,
 17. 18.
 Xenopho, fr. 194.

 Zeno Citiensis, 5.
 Zosimus Gazeus, 5. 7.

E r r a t a .

P. 6, 3. genuitatem] l. fidem. 13, 6. l. Andocidis. 14, 2. deposuisse.
 ib. not. 2. l. habitos. 25, 8. Lycophro] l. Lycurgus. 25, 15. Her-
 mone. 33, 28. ineptumve. 48, 9. *ἔρερον*. 48, 40. als. 54, 27.
 licuisse. 55, 18. suppositam. 56, 9. dele comma. 56, 13. *τόν*
 62. ult. arcitus] l. coercitus. 63, 21. magnas. 63, 30. Andocides.
 64, 2. abrogandam. 65, 4. incepisse se. 73, 10. comparare c. E.
 h. o. vetiti sumus. 16. abiudicandam. 22. indicamus. 81, 22. *ἔσ*
 83, 13. hoplitas. 21. ignoscatur. 87, ult. l. posteriorum. 90, 31.
 pauca. 92, ult. l. intentum. 99, 3. hoplitas. 12. nostrum] l.
 nostra. 103, 34. *ἀνάληρος*] l. *ἀνάηρος*. 104. 21. *εἰσαγγελλαν*
 104, 39. pro persuasi l. perducti. 106, 7. *διδόναι*. 9. *με-*
ταδιδόναι. 108, 30. Evander. 109. 12. an] l. num. 110, 19.
 nodum] l. nondum. 111, 19. intenta 113, 14. ab eo. 115, 42.
ἀμνήστειαν. 122, 32. *ἀναμάρτητον*. 128, 15. verisimilis. 133, 25.
 patronos. 146, 18. *δὲ*. 152, 30. *Διογ*. 154, 13. dele singula.
 155, 11. *ἀκριβέστερον πένσεσθε*. 159, 15. Jungermannus. 162, 26.
 lexicogr. 165, penult l. *Ἀβδύρων*.

